

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Vol. 4

København : Gyldendal, 1775-89

12 bd.

DK

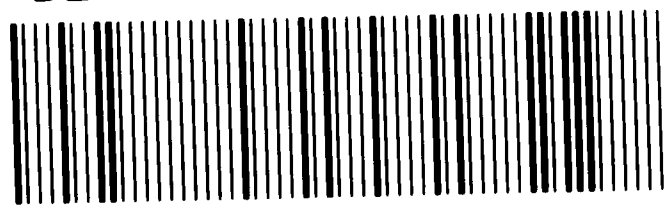
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021442837

55, - 3.

Skuespil

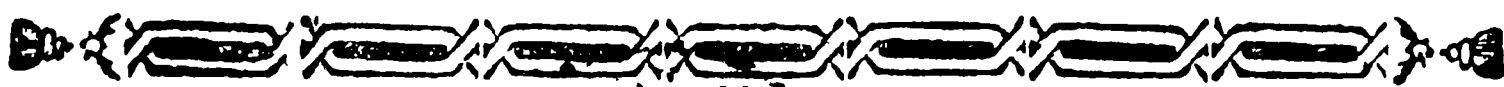
til Brug

for

den danske Skueplads.

Fierde Bind.

København, 1778.

Trykt paa Bøghandler Gyldendals Forlag.

1115

111

111

111

111

111

111

111

111

Fortegnelse

paa

de Skuespil, som findes i dette Bind.

Den butte Elsker, i tre Acter af de
Mouvel.

Huuset i Oprør, i tre Acter af Goldoni.

Don Juan eller Den Ugudelige, i fem
Acter af Moliere.

Bæddemaalet, i en Act af Sedaine.

De tre Friere, i en Act af Boindin.

Den coquette Enke, i en Act af Desportes.

Den

1873

1873

1873

1873

1873

1873

1873

1873

1873

1873

1873

Den
buste Elster.

Comedie

Tre Acter.

Oversat

efter

Mr. de Monvels L'Amant Bourru

af

Peder Topp Wandall.

Personerne.

Grevinden af Sancerre, en ung Enke.

Marquisen af Martigve, hendes Veninde.

Carl Morinzer. —

Marquis af Montalais, Grevindens Elsker.

Greven af Pienne, Marquisens Elsker.

La Fleur, Grevindens Tiener.

En Tiener.

Udskillige Betiente.

Skuepladsen er i Paris, og forestiller en stor Sahl hos Grevinden af Sancerre, hvor man seer endeel Lehnestoele; ligesom er Døren til hendes Kabinet, og ved den høire Side den Dør, hvorigiennem man kommer udefra.

Første Act.

Første Scene.

Morinzer, La Fleur og andre Betiente, med hvilke
Morinzer klamres, i det han gaaer ind, fordi de vil
forhindre ham Indgangen.

Morinzer.

For en Ulykke, jeg vil tale med hende — — —

La Fleur.

Men, min Herre, jeg forsikker — —

Morinzer.

Og hvorfor hindrer man mig — —

La Fleur.

De spørger efter Fruen?

Morinzer.

Ja, Fruen — — Nu? — — Hvad? — —

Kan I ikke høre?

Den butte Elsker.

La Fleur.

Men hun er ikke hjemme —

Morinzer.

Hun maae være hjemme — — Ja — —

La Fleur.

Nei, min Herre!

Morinzer.

Gladder! Fruen maae i dette Dieblif være i hendes Kabinet, og jeg paastaer, jeg vil ind — — ja, jeg vil ind, siger jeg Eder.

La Fleur.

(til de andre Betiente.)

Menneffet er fra Forstanden.

Morinzer.

Hvordan, Slubbert? Hvad siger Du? Du troer, jeg er gal, om jeg ellers har forstaaet ret! Hør, min Ven, gaae og meld mig, siger jeg Dig — — dog, nei, den forreste Bei er, at jeg selv gaaer ind. Jeg gaaer — —

La Fleur.

(til Betienterne.)

Han har en Skrue løs!

Morinzer.

O, det forbandede Fruentimmer!

La Fleur.

Det er best at pakke sig; han bliver rasende —

Mor-

Morinzer.

Hun gjør mig vist gal; jeg vil gaae ind —

La Fleur.

(forhindrer ham.)

Endnu engang, De faaer hende ikke i Tale: Sveikeren har sagt dem det der nede; og jeg, min Herre, som er Deres underdanige Tiener, jeg siger det endnu engang, Grevinden er tagen ud —

Morinzer.

Naar saa er — — Men, nei — — jeg vil tale med hende — — min Ven, vær saa god! dersom du vidste min Ulykke — — — (han giver ham en haandsfuld Penge) jeg beder tag dette — — — saa fat Mod — — vær ikke saa bange for mig: J har ingen Skyld i min Plage; men min Forvildelse gaaer til Raserie: det var ret en Fandens Streg — — det er noget afskyeligt; thi jeg kom just — ja det var mit Forsæt: Jeg kom for at faae hende i Tale —

La Fleur.

(sagte.)

Han snakker over sig —

Morinzer.

Det falder jeg en Gial, et Hierte, som er reent umenneskeligt! med saa Ord, jeg siger Eder — — jeg taler ikke ubestemt; for Fanden! jeg udtrykker mig so flart — — hun er ikke tilstede; jeg kan ikke faae hende i Tale — — — men har hun da ingen Ven, ligemeget om det er Mandfolk eller Fruentimmer, som jeg kan faae at see, som jeg i det mindste kan sige, hvorfor

jeg er kommen hid? Er heele Huset uddød? Er der ikke en levende Siæl jeg kan faae i Tale?

La Fleur.

Frue Martigve er derinde.

Morinzer.

Vel! kan jeg ikke faae hende i Tale? Frue Martigve, eller en anden — — ligemeget. Siig hende da, at jeg er her uden for, og at jeg onsker at tale med nogen.

La Fleur.

Det skal blive forrettet.

(Gaaer med de andre Betiente)

Anden Scene.

Morinzer.

(alleene.)

Lucifer har gjort dette Ansigt just til min Ulykke. For Pokker! hvad kan da ikke et smukt Fruentimmer udrette? O! jeg kommer ikke til mig selv igien. Jeg er forheret. Hvilket Hjerte skulle ikke blive uroeligt ved at see hende? Sandanne skionne Dine, saadant kiemst Ansigt, saadan Hod, saadan Haand, saadant Haar, saadan Br: (han slaaer sig for Panden) Alt er her! alt: men min Hemmelighed; maae ikke robes: Hun skal ikke give mig sin Haand af Frygt for at blive fattig: Det var at forringe hendes Siæl, og at vanære mig selv; jeg maae begynde med at gjøre mig yndet, og derefter give mig tilkiende —

Tredie

Tredie Scene.

Hr. Pienne, Marquisen, La Fleur og Morinzer.

La Fleur.

Her seer Fruen den Herre, som spørger efter
Dem.

(han gaaer.)

Fierde Scene.

Hr. Pienne, Marquisen, Morinzer.

Morinzer.

Ja, Frue, det er mig, som — —

Marquisen.

(uden at see eller høre ham, taler med Hestighed til
Hr. Pienne.)

Jeg siger Dem det reent ud — —

Pienne.

Hvad Forbrydelse? — —

Marquisen.

At trænge sig lige ind i mit Kabinet! Min Herte!
den Uforsammenhed er alt for stor.

Morinzer.

Frue, jeg kom for — —

Pienne.

Kunde jeg troe, jeg forstyrrede Dem?

Den butte Elsker.

Marquisen.

Naar det ikke behager mig at tale med Dem, saa har jeg mine Marsager, hvorfor jeg vil være allene.

Morinzer.

(begynnder at blive utaalmodig.)

Kan jeg da intet — —

Marquisen.

Behøver jeg at gøre Dem rede derfor?

Morinzer.

(vred)

Frue!

Pienne.

(visende Morinzer)

3 Sandhed — —

Marquisen.

(til Piene)

Hvad behager?

Morinzer.

(sagte)

Hvilken Gladderhant! (haardt i det han tager hende ved Armen) Frue, vend Dem, for Himlens Skyld, et Dieblis til min Side —

Marquisen.

Min Herre! hvad er til Deres Tjeneste? men for alting snart. Hvem er De min Herre?

Morinzer.

Mit Navn gør intet til Sagen. Nærligen var jeg ganske imod min Villie, bleven opbragt; men nu, saa:

saasom jeg skal tale reent ud, er jeg gandske utaalmødig, forundret, forbittret over Deres forrygte Væsen og fiantede Opsærsel.

Pienne.

(hidfig)

Min Herre! — —

Marquisen.

(i samme Tone).

Hvad! man siger mig Grovheder: (hun standser og betragter Morinzer, som en, man troer, at have seet før) men mig synes — — O ja! jeg har seet ham et Sted. O! det er ham selv. — — Ja, saaledes saae han ud: det er hans brændende Dine, og hans forstyrrede Lader, (hun bryder ud i en hoi latter) det er ham selv. —

Morinzer.

For Fanden! Frue, er det Spøg? eller taler De alvorligen?

Marquisen.

(leer af alle Kræfter)

Det er alt for løierligt — — ja han er gandske vist den samme!

Morinzer.

Men jeg tænkte ikke, at jeg var saa pubseerlig. —

Pienne.

Hvad fattes Dem? hvad forarsager denne latter?

Marquisen.

(leer saa stærkt, at hun knap kan tale)

Giv Tid, saa skal jeg sige Dem det. —

A S

Mo-

Den butte Elsker.

Moringer.

O min Fornuft, hvor er du mig høit fornøden!
(til Marquisen) lee — — frisk! lee, saasom jeg dog
maae bide til Deres Raptus er forbie.

Pienne.

Sandelig; og hvorforre — —

Marquisen.

(med en ved Latter afbrudt Stemme)

Min Herre, erindrer De sig? — — hos en vis
Kræmmerke? — — —

Moringer.

(seer stift paa hende og raaber:)

Hvad behager? Ah, hvad seer jeg! — — det er
hende — — Ja, for en Ulykke, det er det giftige
Fruentimmer, hvis usorøskammede Latter — — Farvel,
Frue, Farvel.

Marquisen.

Ei! Wie dog. Kan vi saaledes forlade hinanden,
min Herre? saadanne gamle Venner!

Moringer.

Jeg, Ben til en Forrykt!

Marquisen.

Og det er just derfor De bør holde af mig, troe
mig kun!

Moringer.

Nei! jeg vælger bedre mine Venner. Desuden
kan jeg ikke lide Deres bidende Skiemt, Deres Latter.
Ja!

Ja! jeg husker Dem nok! — — det er Dem — —
Farvel, Frue, det er, paa min Vre, ikke Dem jeg leder
efter her. Jeg er kommen for at besøge Frue San-
cerre: jeg har ikke glemt dette behagelige Ansigt, som
maae udtrykke hendes Karakter, dersom ellers et godt
Hjerte giver Ansigtets Træk en vundig Mine. Jeg skal
komme igien og besøge hende. Dem, Frue! siger jeg
Farvel: Deres Tjener, jeg forlader Dem: jeg har al-
drig kunnet lide gale Folk.

Femte Scene.

Pienne, Marquisen.

Marquisen.

Men jeg troer han gaaer — — hvilken selsom
Tildragelse! det træffer sig alt for artigt. —

Pienne.

Denne Herre er intet mindre end Hofmand. Han
taler uden Omsvøb. De er vel fiendt med hinanden.

Marquisen.

(leer høit)

Det Dyr! — — Ah! jeg maae lee — — jeg
ventede ikke at faae ham mere at see, og det gjorde mig
ret ont; jeg troer paa min Vre, han er ligesaa gal,
som jeg. —

Pienne.

Jeg forundrer mig ikke mere over dette Anfald af
Munterhed, og det, De der siger mig, forandrer Tingen;
men hvor er De bleven fiendt med ham? — —

Mar-

Marquisen.

Jeg faaer vel fornøye Deres Nygierrighed. De var paa Landet, og vi, vel at mærke, gandske allene i dette Huus, og gandske tiede af vore gode Dage; vi havde skrevet, arbeidet, læst, fladdret, vi vidste ikke mere, hvad vi skulle tage os for — — Hvad skal vi bestille her, Frue Gancerre? lad os tage ud, sagde jeg; mit Forslag blev antaget, vi fikrte, uden at vide, hvorhen, og ikke engang for at gjøre nogen Besøgelse. —

Pienne.

Ah! jeg fiender Dem. —

Marquisen.

Haven er mig fiedsommelig, og jeg har en Affkye for Landet, altsaa, uden at sige min elskværdige Veninde noget derom, lod jeg Rudskén figre fra den eene Kramboe til den anden. Endelig fik vi det Indfald, at gaae ind til denne smukke og artige Kone, som idelig forshuer mig med hvad jeg behøver, og som De gjør saa meget af. Hun var strar ved Haanden med tusinde nydelige Smaating. Af en udsøgt Smag, altsammen nyt, som vi besaae; og imidlertid bleve vi i Breden, nogle Skridt fra os; dette mærkværdige Dyr vaer, som jeg i Dag har seet igien med saa stor Foruigielse: han sad ved et Bord og tingede med en haard og latterlig Stemme, endevendte hele Borden, og det, som er endnu verre, fikbte intet.

Pienne.

Hvad saa videre?

Mar.

Marquisen.

Kræmmerfken, som var utaalmelig, vendte sig til os, og sagde: "Om Forladelse, mine Fruer, De seer
" jeg bliver opholdt af denne Herre, som finder intet
" hos mig, der staaer ham an. Jeg haaber, at være
" lykkeligere hos Dem. Hvad behager, hvad befaler
" Frue Sancerre? Ved dette Ord skraalte min Original, ligesom han var truffen af en usformodentlig
" Ulykke: „O Himmel! er det vist? Frue Sancerre!
Han kastede Bordet med al Stadsen over Ende: sprang med Hestighed over det altsammen; ilede imod Grevinden, og med aaben Mund, med Dinele hestede paa hende paa en besynderlig Maade, satte han Ryggen til en Pille, og i denne latterlige Stilling betragtede hende et heelt Korteer. —

Pienne.

Got!

Marquisen.

Vi gjorde et forunderligt Oprin, jeg loe af alle Kræfter. Frue Sancerre var i en ubegribelig Uroelighed. Kræmmerfken smaafnurrede, samlede sin Stads sammen, og satte Bordet igien til Rette, og vor Original stod med Armene udstrakte imod os, ubevægelig ved sin Pille, ligesom han var bundet dertil, saae stivt paa os, og rørte sig ikke af Stedet.

Pienne.

Prægtig!

Marquisen.

Frue Sancerre, som var gandske bestyrret, satte Besøgelsen op til en anden Gang, og tvang mig, hvor
nødig

nødigt jeg end vilde, til at gaae, hvorpaa denne latterlige Person kastede sig i Veien for os, som en Lynild, og da han ikke kunde faae os til at hie, raabte han: Tillad: — — Jeg besværges Dem, lad mig følge Dem til Deres Bogn; efter disse Ord, som han sagde med en besynderlig Tone, greb han Grevindens Haand, som i denne Angst ikke vidste, hvad hun skulde svare. hendes narriske Staldmester, men han, uden at give hende Stunder at svare, sagde, saa gesvindt, at man neppe kunde forstaae ham: "Alle mine Duffer ere opfyldte, " Ah! Frue, fortryllet! — — jeg mærker, jeg er forvirret, hvem skulde sagt det? Himmel! alting er forandret! Jeg skal have den Ære. — — De tillader dog — — Ah! hvilken Lykke, dersom De holdt mig saa værdig, at De vilde love — — Ja, jeg haaber, " og saa er alting i Stand. „ Imidlertid han fortsatte sit latterlige Bev, naaede vi vores Bogn, og vore Heste, som stode sig efter vore Duffer, befriede os begge fra denne Uleilighed. —

Pienne.

Og De veed ikke, hvem dette Menneske er?

Marquisen.

Nei —

Pienne.

Denne Herre er dog meget god at kiende, og det er et Bekendskab, man bør søge at vedligeholde; naar som det er rart at finde slike Originaler. Jeg ønskede at have seet Dem. De var vist ret glad; thi jo selsommere Optrinnet var, jo meere burde det fornøie Dem —

Mar:

Marquisen.

Ja, jeg vil ikke nægte det for Dem, jeg var ret i mit Element.

Pienne.

O! det troer jeg gierne; men uden Tvivl har en sød Drift til denne Herre indtaget Dem?

Marquisen.

De er en uforskammet —

Pienne.

Jeg meener det alvorlig.

Marquisen.

Nu vel, jeg giver dem mit Minde; bring vores Forbindelse i Stand, det vil være artig, og vi skal blive det eeneste Par i sit Slags.

Pienne.

Nei, det har ingen Hast; dertil maae han see sig om en anden; desuden, naar jeg overveier Alt, saa var det virkelig en Uretfærdighed. Dersom man maae opofre sin Fornuft, for at faae Deres Hjerte; saa har jeg, som jeg troer, længe nok været gal i Deres Tjeneste —

Marquisen.

O! hvad det angaaer, da er det forgæves; jeg siger Dem og det af mit Hjertes Grund, jeg elsker Dem alt for høit, at jeg nogen Tid vil være deres Kone.

Pienne.

Mienne.

Denne Tanke er lige saa overordentlig, som ypperlig. De elsker mig?

Marquisen.

Hør engang, jeg vil sige Dem mine Aarsager. For nærværende Tiid er, (i det mindste troer jeg det) vor Forbindelse behagelig; jeg betroer Dem alt, hvad der ligger mig paa Hjerte. Er De bedrøvet, kan et eeneste Ord af min Mund forjage den Ergrelse, man har forarsaget Dem. Og har jeg havt Fortred, glemmer jeg det altsammen, naar jeg taler med Dem. Vore smaae Tvistigheder ere Spøg; enhver Dag er behagelig for os. Da ingen Pligt forbinder os at rette vor Smag efter hinanden, saa søge vi idelig at føle, tænke, handle den ene, som den anden; men dersom vi bleve foreenede ved et uopløseligt Egteskabs Bånd: Ah! min fiere Mienne — — — hvilken Forfælt! jeg skulde love Lydighed; og jeg kiender min Uformuenhed, jeg kunde ikke holde det. Jeg vilde saae Indfald; deraf er mit stakkels Hoved fuldt. Den første Maaned, og for Nyhedens Skyld, vilde De sige til mig med Artighed: min Kiære, min sødeste Kone, tilstaae mig at Deres Lune er intet uden en Overgang af Munterhed. De vil fornøje sig, jeg kiender dem alt for vel, De tænker ædelt, og De meener intet dermed. Jeg begynder igien; thi jeg er meget skrøbelig: Da, og det er den anden Maaned, tager De Tonen høiere; og siger mig ret alvorligen: Min Kone! jeg besværges Dem, lad saadan Daarlighed fare, det er en reen Galsskab, som De ikke bør tillade sig. Hidtil er Fore-

stillin-

Stillingen høflig; men efter første Gierdingaars Forløb, saa heder det ikke længer "min sødeste Kone, jeg besværges," jeg heder dem,, saa er det den skæbne ægte Huusbonde, som siger mig reent ud: Madame! jeg vil ikke, jeg taaler ikke, at man foragter hvad jeg siger: Adlyd, det er en Kones Pligt. Nei, min Ven, aldrig; nei, jeg vil ikke adlyde, og for deres Naligheds Skyld vil jeg aldrig gifte mig.

Pienne.

Aldrig? o Himmel! men lad mig, i det mindste faae — — —

Siette Scene.

Pienne, Grevinden, Marquisen,

Pienne.

(til Grevinden.)

Ah! Frue Grevinde, kom, jeg behøver Deres Hielp —

Grevinden.

Hvad fattes Dem, Hr. Greve? Er Marquisen vred? Hvad har hun at trættes om? — —

Marquisen.

O! Trætte imellem os! det er længe siden jeg havde det Indfald; nei, det er Greven, som vil gifte mig bort —

Grevinden.

Med hvem?

B

Mar

Marquisen.

Med sig selv —

Grevinden.

Hvordan! er det derfor?

Marquisen.

O! aldrig vil han lade sig sige; Ægteskab er hans
Orm —

Grevinden.

Derfor er han at rose —

Pienne.

Sa, jeg har forestillet, at vor Belsærd, vort Livs
Ulyksalighed beroede derpaa; men man har ikke villet høre
mig —

Grevinden.

Got, vi skal nok bringe hende paa andre Tanker,
Mr. Montalais har noget at sige hos hende — — —

Marquisen.

Ah! det gad jeg seet:

Grevinden.

De gjør forgierves Modstand; jeg vedder, at De
ikke tør gaae fra deres Ord, naar han er tilstede. —

Marquisen.

Jeg raader Dem ikke at vedde.

Grevinden.

Og hvad' vover jeg? Intet. Greven af Pienne
er elskværdig, og det ved De alt for vel —

Mar: . :

Marquisen.

Tys, tys! bør man sige saadant, og lade ham høre paa —

Pienne.

I denne artige Compliment føler jeg meget vel, det, som er kun Høflighed — — Men (forlad min hefstige Kierlighed) Elskeren tager med Begierlighed mod alt det, som smigrer hans Kierlighed.

Marquisen.

Hvorledes skal jeg blive vreed paa ham? Men det er sandt, jeg maae fortælle Dem — — han er kommen.

Grevinden.

Hvem?

Marquisen.

Vor Ven.

Grevinden.

Hvilken?

Marquisen.

Den Underlige, Manden ved Pissen.

Grevinden.

Hvad siger De?

Marquisen.

Han var her i dette Dieblis.

Grevinden.

De spørger!

Marquisen.

Nei, spørg kun Greven, jeg forsikrer paa min
 Vre. Jeg har retskaffent leet — — Det er virkelig
 en gal Mand. Han kom, Gud veed, hvorfra, og
 skraalte idelig, som han pleier, "At han vilde tale med
 Frue Sancerre,, Jeg fandt ham her i dette Kammer,
 hvor han forbandede sin onde Skiebne, og paa det lat-
 terligste viiste sig fierlig og forbittret, bad og skælte.
 Jeg kiendte Karlen ved første Biekaft, og han mig, og
 vi betiente os begge to af vor Friebed. Jeg troede jeg
 skulle briste af Latter. Han, som uden Tvivl kiender
 kun lidet til Munterhed, fik ordentlig det Indfald, at
 blive vreed. Det var saa langt fra, at hans Brede ær-
 grede mig, at den meget meer fordoblede min Latter.
 Kort, bister og arrig forbandede han mig, fordi De var
 borte, og da han havde skældet, skreget, , bandet, saa
 gif den Skifting bort uden at gjøre os et Buf.

Grevinden.

Men hvorfra kiender han mig? Hvem er han?

Marquisen.

Det veed jeg ikke. —

Grevinden.

Jeg haaber det har været hans sidste Besøgelse. —

Marquisen.

O! vist ikke, om Dem saa behager. De har
 endnu ikke sluppet ham. Han kommer igien Frue Gre-
 vinde, og hans ivrige Dnsker — — —

Pienne

Pienné.

Men De kan meget let blive befriet ham — — —
Er det Kierlighed, som drager ham til Dem, saa maae
Deres Forening med Montalais gjøre Ende paa alle hans
Anslag. Tilstød ham en Besøgelse i Aften, som bliver
dog den sidste. —

Marquisen.

Er alting tillavet til Deres Bryllup? Jeg længes
ligesaa meget derefter, som De. —

Grevinden.

Ja, vi ville gjøre Ende derpaa i Aften.

Marquisen.

O! den fiere Montalais! jeg brænder af Begier-
lighed efter at see ham. Hvor er Tiden faldet ham
lang paa Landet. Langt fra sin fiære og elskede Mage,
og langt fra mig, som han elsker og har saa fiær. —

Grevinden.

Ah! vor Utaalmodighed har været lige stor; men
han haster fra sit Landgods. I Dag gaaer der Dom
i hans Sag. Dette er af stor Vigtighed, hans hele
Belsærd beroer paa Udsaldet. For Næsten har han lidt
ligesaa meget ved Fraværelsen, som vi; hans Hjerte fø-
ler, hvad jeg føler: Vær vis paa han vil skynde sig.
Han veed, at jeg og Kierlighed venter ham her. —

Marquisen.

Egteskab, Kierlighed, Proces! der har han nog
at tage vare.

Pienne.

Alle tre vil foreene sig for at gjøre dem lykkelige —
Grevinden.

For Kierligheden svarer jeg. Jeg elsker, og jeg er elsket; Kierlighed og Fornuft have foreenet os. Ja, Montalais er mine, og jeg er hans Onskers Maal. Hans Lykke staaer i Bove ved denne Proces; men om han end taber den, skal han dog ikke blive uhykkelig. Jeg er riig, og mit Hjerte tilhører ham. Den gamle Kierlighed, som foreenede os fra den spædeste Barndom, tog til med Alderen; men til Trods for denne søde Lue taledes Sancerre til mine Forældre om Ægteskab, jeg blev tvungen til dette græffelige Slaverie, og gif grædende til Brudekammelen. Montalais tabte alt, end ogsaa Haabet. Man foreslog ham Forcening med et Fruentimmer af Stand, som, foruden umaadelige Midler, besad Vittighed, Dyd og Skønhed: Nei svarede han, min Skiebne er bestemt, da Himlen har besluttet at jeg ikke maae faae den Person, som har indtaget mig, saa giver jeg aldrig min Haand eller mit Hjerte til nogen anden: O! min kiere Montalais! Din Troeskab har jeg at takke for det lykkelige Haab, til hvilket mit Hjerte overgiver sig. Jeg er igien frie, Du har gjort alt for Kierlighed, og Kierlighed skal belønne Dig —

Pienne.

Hvor behageligt, at opvække deslige Følelser!

Grevinden.

Endnu behageligere er det at føle Dem. I lang Tid har deres Bøns Skiebne været uvis, jeg kan, maaskee, gjøre

gøre den vis. Hvi ere mine Midler ikke langt større, siden han skal være Herre over dem? Jeg overlader ham alt, og forbeholder mig intet; naar han kun kan vedligeholde en berømt Families Navn, saa søger jeg ingen anden Ære end Kierlighed og Troeskab.

Marquisen.

Ah! hvor vilde denne gode og vise Morbroder, som paa sit yderste testamenterte Dem sine Midler, glæde sig over sit Arbejde; dersom han kunde see, hvor vel De anvender hans Gave.

Grevinden.

Da jeg selv kun har saa Midler, saa har jeg Greven af Estelan at takke for al min Lykke og Velstand; men ikke uden største Nag har jeg modtaget det, som med Ret tilkom hans Søn. Havde end Kierlighed forblindet denne Søn i hans Ungdom, saa han uden sin Faders Samtykke havde indgaaet et Ægteskab, som bestemmte hans Adel, saa var han dog altid undskyldelig i mine Øine. En Fader kan i sin Forbittrelse gaae saa vidt, at han gjør sin Søn arveløs; men det er dog altid en alt for haard Straf, og endnu mindre tilkommer det gierrige Slægtninge at rane fra en Ulykkelig. Jeg har ikke taget imod disse Midler, som man paansøgte mig, uden for at giemme dem til ham, som de tilkom med Ret. Jeg havde endelig opdaget, hvor han opholdt sig, da hans Død gjorde min Besiddelse af disse Midler retmæssig, hvor billigt da, at disse Rigsdomme, som jeg ikke ventede, og som ikke tilkom mig, maae i mine Hænder blive en Belønning for den ædle Fattigdom, saavel som for Dyden. —

Pienne.

Jeg kender Dem her; dette Træk af Godgibren-
hed — —

Grevinden.

Købs ikke det, som er intet uden Pligt. —

Siette Scene.

Pienne, La Fleur, Grevinden, Marquisen.

La Fleur.

(til Grevinden)

En Mohr i et prægtigt Liberie leverte mig dette
Brev, som jeg skulde give i Deres Naades egne Hæn-
der. —

Grevinden.

Hvorfra er det?

La Fleur.

Jeg kan ikke vide det, han udlod sig ikke dermed.
(Gaaer.)

Syvende Scene.

Pienne, Grevinden, Marquisen.

Grevinden.

Vil De tillade mig?

Marquisen.

Omstændigheder med Deres Venner!

Grev-

Grevinden.

(efter at have læst de første Linier-sagte)

Er det en Drøm? — — Hør kun; De vil vist
forundre sig! (hun læser)

Naadige Frue!

Man bruger her mange Omsvøb for at sige sin
Meening; i en heel Time har man intet sagt; jeg taler
for at forstaaes, det er min Naade. Her er Sagen.
Jeg elsker Dem af mit Hjertes Grund. Jeg har to
Gange reist Verden rundt; jeg har seet Fruentimmer af
alle Lande og af alle Farver; forgieves søger man Deres
lige fra den ene Pol til den anden. Jeg var hos Dem
i Morges; De var ikke tilstede, og det fortrød mig me-
get: thi jeg længtes ret efter at tale med Dem. Jeg
fandt ifkun den Frue, som forleden var med Dem hos
Galanterie-Kræmmeren; Hun er ogsaa smuk, denne
Frue, og hun leer saa meget; men lad hende lee saa
meget hun lyfter. Jeg forsikker, hun har ikke Band
til Dem. Men til Sagen. Jeg er af Familie, og
fortryder ikke derpaa. Jeg eier store Midler, og det for-
nøler mig. Har De Lyst, naadige Frue, til Halvdelen
af 6 Millioner, til Edelskeene, saa mange Dem behager;
Hundrede Slaver til Deres Opvartning. Prægtige
Ejendomme i de smukkeste Egne af Verden; en Mand,
som endnu er ung, munter, god, redelig, og har Hjerte?
De maae svare mig meget snart, om Dem behager; thi
jeg maae inden kort Tid reise tilbage til America. Tael
rent ud, jeg vil rette mig derefter. Vi kiende hveran-
dre nok, skönt vi kun har seet hinanden een gang. En
vigtig Sag har bragt mig hid; den angik Dem paa en

Maade, nu angaaer den Dem paa en anden. Dette er ikke tydeligt; men jeg skal forklare Dem det.

Jeg har den Ære at være med den dybeste Ærbødighed, med den inderligste og heftigste Hengivenhed, naadige Frue

Deres ydmygste og lydigste Tjener
Carl Morinzer.

Og i Efterskriftet.

Deres Svar, jo før jo heller: Vil De have mig? Vil De ikke have mig? Sig Ja eller Nei.

Marquisen.

Hvilken onskelig Hændelse! Han er ret Original! Hans Stil ligner hans Person; men den mindste Opjettelse kunne have Følger. Snart! snart! — —

Pienne.

Hvad?

Marquisen.

Skrivertøj. (til Grevinden) Jeg vil svare for Dem; vel er der ikke Mode; men det skader ikke, og det skal blive godt nok. —

Grevinden.

Primer De? — — Men hvad kan De sige ham? Han vil have et Svar. —

Marquisen.

Vel, jeg vil skrive det (tager Brevet) Lad see — — hvad siger Hr. Carl Morinzer. (hun læser) Vil De have mig? Vil De ikke have mig? Sig Ja eller Nei. (hun skriver

Skriver midt paa et heelt Arf Papiir med store Bogstaver:
MEJ.)

Grevinden.

Hvad gjør De?

Pienne.

Men det er Galskab.

Marquisen.

Jeg vil legge Billekten sammen, og forsegle den.
Jeg vedder at Morinzer vil rettskaffen rase ved dette
Kierligheds-Brev. Man kommer til at lade ham ind-
sperre — — La Fleur.

Attende Scene.

Pienne, Grevinden, La Fleur, Marquisen.

Marquisen.

(til La Fleur)

Bring dette hen.

Grevinden.

Men hie — — Nei, jeg kan ikke tillade — —

Marquisen.

Jeg gad været der for at høre hans Skraalen.

Grevinden.

La Fleur!

Marquisen.

Gaae, jeg vil saa have det. —

La Fleur.

La Fleur.

Jeg adlnder. —

Pienne.

Den Spøg er besynderlig. —

La Fleur.

Skal jeg gaae?

Pienne.

Ja vist. —

Marquisen.

Gaae da.

(han gaaer.)

Tiende Scene.

Pienne, Grevinden, Marquisen.

Grevinden.

Men han vil ærgre sig. —

Marquisen.

Eigemeget. Hans Kierlighed er latterlig, og hans
Brøde vil moere os —

Grevinden.

Sandelig, min kære Veninde, De er forrykt.

Marquisen.

Nu vel, jeg vil tilstaae Dem det. O Carl Mo-
rinzer! hvor forbunden er jeg Dem! De er en fortresse-
lig Mand. Han vil skrige, bande, gjøre en afskyelig
Ullarm:

Allarm: Vi vil see ham komme hid i et ubegribeligt Kaserie. Det vil blive moersomt. Lader os belave os paa ret at fornøje os.

Grevinden.

Det havde været nok saa fornuftigt, slet ikke at give sig af med denne besynderlige Mand. Hans Brev er i sig selv ligegyldigt, og fortiente ikke Deres latterlige Svar.

Marquisen.

De driver Deres Klogskab forvidt, gaae, jeg slaaer Haanden af Dem.

Tiende Scene.

Pienne, Grevinden, Marquisen, en Tiener.

Tiener.

Deres Naade. — —

Grevinden.

Hvad er der?

Tiener.

Deres Procurator er der. —

Grevinden.

Jeg skal strax komme til ham. —

Ellevte Scene.

Pienne, Grevinden, Marquisen.

Grevinden.

Min kjære Greve, jeg vilde bede Dem — — —

Pienne

Pienne.

Hvad befaler De?

Grevinden.

Kunde man ikke faae at vide, hvo denne Morinzer er, og hvor han er faldet paa at gjøre mig til Maalet for sit Galskab. Gaae, jeg beder Dem indstændig, og søg, at faae ham i Tale. Og for alting, om det er Dem mueligt, hold ham fra at komme hid.

(Marqvisen giver Tegn til Greven, at han ikke skal gaae.)

Dette Optrin vilde ikke være moersomt for mig, og jeg troer ikke, jeg bør saa meget glæde mig derover. —

Pienne.

Jeg vil forrette dette Grinde med største Fornøielse, uden at de behøver, at bede mig meget; men det vil være vanskeligt at befrie Dem fra saadan en Person.

Grevinden.

Det skader ikke, forsøg kun. Vi vente med Længsel efter deres Tilbagekomst. —

Pienne.

Jeg adlyder Dem, og skal gjøre min Glid. (til Marqvisen) Farvel Frue! —

Marqvisen.

Farvel, min Herre, Farvel. (holder ham tilbage, i det han vil gaae) hør et Ord. Deres Kærlighed viser, at De troer, jeg handler hen i Veiret; men husk paa, at Touren ogsaa kommer til mig. Og efter denne Uforskam-

men:

menhed; saa tag Dem i Agt, at tale nogen Tid til mig om Deres Kierlighed. —

Grevinden.

Atter Galsskab!

Pienne.

Ja vist; men intet skrækker mig. (til Marquisen) De har sagt det hundrede Gange, og jeg har aldrig troet det. En Grille forarsager Tvistigheden og en Grille skal have den.

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Første Scene.

Grevinden, Marquisen.

Marquisen.

Hvor ere alle disse Procuratorer dog moersomme! De har til at forklare de allertydeligste Ting, saadanne haarde Ord, saadanne ilde sammensatte Talemaader, og saadan slet Skrivemaade, at man ved at læse det, undrer sig over, at man ikke engang forstaaer sit Moders Maal. —

Grevin-

Grevinden.

Bør man ikke følge Sædvanen? Stilen har været saaledes fra gammel Tid.

Marquisen.

Man kunde tale dette Sprog til vare Oldesædre, det var got Folk, som ikke forstode det bedre; men nu i den Alder, jeg lever, har jeg Ret at paastaae, at man i det mindste skal tale det Sprog, jeg forstaaer.

Grevinden.

De har gandske vist Ret; men deres Klage er forgieves. Det er overalt ikke den eeneste Misbrug, som man uden Møie kunde faae udryddet, eller i det mindste rettet, og hvori man dog finder sig enten af Dorst-
hed eller af Fordom? Men det er paa Tiden, jeg tæn-
ker paa, hvor Montalais — — mig synes, jeg hører
nogen Alarm — — —

Marquisen.

Ah! Deres utaalsmodige Hjerte iler til Montalais, og følger ham overalt. —

Grevinden.

Ja, jeg venter, — — — jeg er utaalsmodig — — —

Marquisen.

Og denne Venter er ret en Plage. Hvad mig an-
gaar, da venter jeg ogsaa; men efter at klamres. —

Grevinden.

Med hvem? Med den stakkels Pienne?

Mar-

Marquisen.

Ja, jeg forsikker Dem.

Grevinden.

En smule Medlidenhed —

Marquisen.

Nei, jeg vil ret pine ham; men beklag ham ikke, han har en heel Hob tilgode. —

Anden Scene.

Grevinden, La Fleur, Marquisen.

Marquisen.

Ah! der er La Fleur! Nu, har min Billet giort en god Virkning? Jeg redder, at Carl Morinzer har reent tabt Modet —

La Fleur.

Jeg har forrettet mit Erinde; men en anden gang vil jeg underdanigst frabede mig at forrette saadant Budskab. Det havde nær kommet mig dyrt at staae.

Marquisen.

Hvorledes da?

La Fleur.

Denne Herre forstaaer sig meget ilde paa Spøg. —

E

Mar.

Marquisen.

Hvad da? Hvad er hændet? Har min Stiil gjort Mirakler?

La Fleur.

Jeg var vist kommen øreløs hjem fra denne forbandede Karl, dersom jeg ikke havde været saa fløg at tage Flugten —

Marquisen.

Hvordan, han blev vred? Hvilke Løier! Fortæl os det — — — nu saa fortæl da —

La Fleur.

Ved Hielp af en Huushofmester, som fulgte mig, med en vigtig Mine, kom jeg med Deres Brev, hvis Indhold, (at jeg skal sige min Meening reent ud, jeg ikke forestillede mig saa forfærdeligt) ind i et Kabinet, hvor denne Herre stod. Paa en behagelig Maade, og uden unyttige Ord gjorde jeg meget behændig min Compliment. Min Herre, sagde jeg, her er et Brev, som min Frue har befaleet mig at levere i Deres egne Hænder. "Din Frue? — Ja, min Herre.,, Glubbert, hvilken Frue? — Ah, min Herre, Grevinden af Sancerre. — Grevinden af Sancerre? — — Ja, gandske vist. Hvorfor siger du det ikke da, Krabat? Hvorfor lukker du ikke Munden op! Giv hid! blev han ved med Hestighed: Et Brev fra hende selv? Hvilken Engel af Rone! Hun har Medynk med mine Lidelser! Den Elskværdige! den søde Siel! Han loe, han sang, han favnede mig, kyssede Deres Brev og hoppede omkring imidlertid han sagde dette. Men, Himmel! hvilken Forvandling! Neppe var Brevet brudt — — — jeg gruer

gruer endnu ved hans Diaserie. — Nei — — o Him-
mel. Hvad, sagde han, er det et Nei? Hvordan,
man vover dette? — — Kun et Nei! Hvad, denne
onde Aand, som i 10 Dage, har gjort mig rasende;
dette Spøgelse leer af min Plage; og, for destomeere
at fornærme mig; skriver hun kun en Stavelse, og det
endda et Nei! lille Udyr! som jeg har Affkye for
— — som jeg elsker — — som jeg tilbeder. Oh!
jeg bliver rasende. Og du, Slubbert? Min Herre!
jeg forsikker Dem; at jeg ikke vidste Brevets Indhold.
Du leer, Skelm! og vil bilde mig ind — — Du har
ikke Deel i saa sort et Forræderie? Du leer endnu? —
— — Ab, forbandede Brevdrager! see der har du
Drillepenge for dit Vrende. Ved disse Ord et Dre-
figen — — Nei, jeg vedder, at aldrig noget Men-
neske, hvor tilstræffelige Drefigen, der end kan være
faldne i hans Lod, nogen Tid har faaet dem efter-
tryffeliger. Gaae bort, Ulykkes Fugl! eller jeg
forsikker — — Gaae, blev han ved — — hiertelig
gierne, min Herre! og jeg fik i en Snup sat paa Trap-
pen, og løb uden at fordre mere.

Marquisen.

Dette Træk er saa morsomt, som det kan være.
Historien er ubetalelig.

La Fleur.

Da gid jeg faae baade Last og Skam om jeg seer
noget morsomt deri —

Marquisen.

Ønsker De ikke, at have kunnet være nærværende,
for at see hvorledes denne latterlige Figur, denne Mo-
riuzer,

ringer, har sig ad, hvordant han sang, loe, bandte, slog? Han har gjort et Malerie, som fortryller mig —

Grevinden.

Den stakkels La Fleur! Han er reent maalsløs. Deres Spøg ydmyger og smærter ham. Der, min Kiære, tag det, tag kun, siger jeg dig; det er for at trøste dig over det uhykkelige Drefigen.

(giver ham Penge.)

Marquisen.

(holder paa La Fleur, som vil gaae, og giver ham ligeledes Penge.)

Wie — — hvormeget jeg end leer, gjør dog din fortrædelige Hændelse mig ondt. Der, min Ven — — men imidlertid, er det ikke sandt, at Tildragelsen var latterlig —

La Fleur.

Ja, jeg begynder selv at holde den for moersom.

Grevinden.

Lad os være alleene. —

(han gaaer.)

Tredie Scene.

Grevinden, Marquisen.

Marquisen.

Marhvad? De seer saurt til mig?

Grev-

Grevinden.

De har indviklet mig i en Fortrædelighed, og det
gør mig meget ondt, at jeg for saadant — —

Marquisen.

Ei vist ikke, alting gaaer meget vel.

Grevinden.

Ah! jeg seer Pienne —

Fjerde Scene.

Grevinden, Pienne, Marquisen.

Marquisen.

Nu, min Herre?

Grevinden.

Nu?

Marquisen.

Carl Moringer? Hvad har De faaet at vide
om ham?

Pienne.

Intet. Ingen af hans Naboer veed enten hvad
han har været, eller hvad han er. Foruden to Moh-
rer, er der ingen af hans Folk, som kender ham.
De troe han er af høi Byrd. Han beboer et stort
Palads, har smukke Heste, en glimrende Equipage,
udsøgt Pragt og Betiente i Mængde. Som det sy-
nes, er han kommen langveis fra til Paris, hvor han

er ubekendt og har intet at forrette. Jeg har spurgt endogsaa den mindste Betient; men de vidste intet; og Mohrerne, som vide alt, ere tause, som Mure —

Marquisen.

Det er noget, som ret kan plage mig. Min Herre! dersom de besidder mindste Menneſketierlighed, saa maae de ſkaffe mig Oploſningen paa denne mørke Tale, eller jeg gliver gal — — Ja, jeg ſværges Dem, ret gal — — dog gal er ikke roſt, min Skiebne er beſtemt, De ſkal miſte mig, ja min Herre, inden tre Dage, jeg er viſ derpaa; da jeg dør af bare Nyſgierrighed —

Pienne.

J Sandhed, Sygdommen er meget betænkelig, og jeg ſeer allerede i deres Dine en uroelig ſyd: det kan have farlige Følger. Jeg vil være deres Doctor.

Grevinden.

De ſpørger; men jeg er viſſelig bekymret; dette Menneſke foruroeliger mig, og Marquifens uhøflige Brev — —

Pienne.

Hvorfor vil De foruroelige ſig? Hvad har gjort Dem ſaa frygtsom?

Marquisen.

Mit uhøflige Brev! — og jeg taaler med koſt Blod ſaadan Fornærmelſe! uhøflig! Altsaa har man ikke længer Lov at lee paa Marrenes Bekoſtning? Ah! lad os dog for alting beholde ſaa ſød en Tidsfordriv; thi

thi dersom De vil skille os ved den Fornæielse at spille Giek, satirisere og bagtale, hvad vil de da gjøre af os?

Pienne,
(til Grevinden.)

Marquisen har Ret, Frue, man maae være billig, og skaaene elskværdige Gaver. Bagtalelse er en artig og paa ingen Maade nedrig Tidsfordriv. Satiren er en menneskelig og fierlig Fornæielse, og dette Giekfenspillerie er saa anstændigt, saa meget efter Moden, saa ædelt. — — — Ah! Giekfenspillerie er indtagende.

Marquisen.

Hør, min Herre, som Deres oprigtige Veninde bør jeg lade Dem vide, at jeg for mit Livs Lyksaligheds Skyld aldeles ikke elsker Dem, og har ikke heller nogen Lyst dertil; men at De ikke vil holde op, førend De har gjort sig forhadet. Jeg vil nok lee paa andres Regning; men andre maae ikke lee paa min.

Pienne.

Jeg skal føre mig Advarselen til Nytte.

Grevinden.

Jeg forstaaer mig ikke paa dem — de elske hinanden, og dog er de altid i Strid med hinanden —

Pienne.

Ei! det er just Enheden. Bestandig Fred falder tilsidst fiædsommelig; Man bliver ueens for et Dødsblik; man seer suurt, man skænder for en Forandrings Skyld, derpaa følger Forligelse; derefter elsker

man hinanden saa man maae blive gal, indtil første Feilighed: Det er paa den Maade man raader Bod paa det Eensformige i Livet.

Marquisen.

Artig sammensat! —

Pienne.

Men jeg glemmer noget vigtigt, som bør gjøre Dem roelig i Henseende til Carl Moringer. Hagtet hans Rigdom, har dog de, jeg fik Munden aabnet paa, sagt mig, at han er menneskelig, ædelmodig og sølsom. Med alt det grove i hans Opførsel er han dog omgængelig. Han er hastig; men menneskefiærlig og god. Han gjør vel imod dem, som ere omkring ham. Han har et got Herte og flette Manerer. Kort sagt, hans Blod, som koger for ingen Ting, gjør, at han undertiden snakker over sig, da han dog baade har Vittighed og Forstand. Saaledes har man afmalet mig ham, og alle de Esterretninger, jeg har faaet, stemme overens, og De har kun lidet at befrygte af et Menneske, der besidder alle disse Egenheder.

Femte Scene.

Grevinden, La Fleur, Pienne, og Marquisen.

La Fleur.

(meget forfækket.)

Hr. Moringer — —

Grev:

Grevinden og Marquisen.

Nu da?

La Fleur.

Forlanger indstændig at tale med Grevinden et Dieblif. Han seer forvildet ud, og taler som en rasende. Ah! vil Deres Naade følge en tro Tieners Naad, saa nægter De sig hiemme. Denne Karl er ikke at lide paa, og han kunde — —

Grevinden.

Lig stille, og lad ham komme ind. —

(han gaaer.)

Siette Scene.

Marquisen, Grevinden, Piene.

Marquisen.

Jeg vil være tilstæde. Besøgelsen bliver lystig, og jeg vil moere mig.

Grevinden.

Nei om Dem behager, saa skal Greven følge Dem ind i mit Kabinet. —

Marquisen.

Og hvorfor?

Grevinden.

Jeg er bange for Deres Spøg: den er altid artig; men i dette Dieblif maae jeg beslitte mig paa koldt Blod og Overlæg, og ikke skionne Indfald. —

Marquisen.

Det er virkelig Skade; Samtalen vilde blevet indtagende, men De vil adlydes (til Mienne) Kom, min Herre, siden Tiden endelig skal falde mig lang i Deres Selskab. —

Mienne.

En elskværdig Kompliment! De er i Sandhed alt for artig. —

(de gaae.)

Syvende Scene.

Grevinden, Morinzer.

Morinzer.

Endelig seer jeg Dem, Frue Grevinde! endelig finder jeg Dem engang! (han vil ikke modtage en Lenestol, hun tilbyder ham) Gjør Dem ingen Uleilighed: sæt Dem, jeg beder, —

Grevinden!

Min Herre! — —

Morinzer.

Nei, nei, jeg befinder mig ret vel ved at staae. Sæt sig. —

Grevinden.

Men De maae først tage Plads. —

Morinzer.

Min Gud! ingen Omstændigheder, dem kan jeg for min Død ikke lide. Jeg gaaer frem og tilbage.
Jeg

Jeg staaer, jeg sætter mig — — Hvad fattes Dem? De kan knap drage Nanden. Har De ondt? Hvor? Jeg gjør Dem bange! retfærdige Himmel! hvor er jeg ulykkelig! jeg mishager Dem — — Min Nærværelse er Dem imod — — — Hvad har jeg da gjort, som kan foruroelige Dem? Dersom De vidste, hvad der har bragt mig hid? — — Vær ikke bange, Frue, søg at beroelige sig. Jeg er en Tosse, mere at beklage end at dadle; jeg er en Tosse; men som man ikke har nødig at frygte for. —

Grevinden.

Jeg frygter ikke, min Herre — — En liden Gens gjorde mig bestyrtset, da jeg saae Dem. Havde jeg været bange, havde jeg ikke taget imod Deres Besøgelse. —

Morinzer.

Og ti Gange; ja ti Gange har jeg mældet mig ved Deres Port — — En forbandet Sveiker, en tyk Kieltring, det Pokker komme efter ham med hans forrygte Sprog og hans besmurfte Næs, har afviist mig ti Gange. Det er efter Deres Ordre, og hvis ikke skulde den Skielm — — —

Grevinden.

Men min Herre, jeg haver jo ikke den Ære at kiende Dem. —

Morinzer.

Kiender De mig nu bedre? —

Grev

Grevinden.

Det kommer blot an paa Dem, at give sig tilkiende med en mildere Tone. —

Morinzer.

Det er sandt, jeg har Uret; men saaledes er min Maade. Man maae holde mig den tilgode, og min Hensigt er ikke i mindste Maade at fornærme Dem. Tilgiv mig. Jeg er en redelig Esempland, dristig, fripostig, og ærlig i Hjertet. Noget but, det er sandt; haard — — Men jeg er kommen i Baue dermed. Paa Egen har man ingen Gruentimmer. Der legger man sig efter Ærlighed og ikke efter Komplimenter. —

Grevinden.

Jeg holder af Deres Oprigtighed, den gotgør alt. —

Morinzer.

Oh! at jeg er oprigtig, det er saaledes Landets Natur —

Grevinden.

Saa meget desbedre; men tillad, min Herre, at jeg siger Dem, man burde rette sig noget efter Moden, efter Levemaaden i Paris —

Morinzer.

Jeg vil rette mig derefter —

Grevinden.

Got!

Mo-

Morinzer.

Dersom man maae være paa Moden, for at behage Dem, saa vil jeg være det. Elsk mig kun, det er heele Sagen, og jeg vil rette mig efter Deres Onsker —

Grevinden.

Jeg elske Dem?

Morinzer.

.Jh ja!

Grevinden.

Jeg har faaet deres Brev. — — —

Morinzer.

Det er sandt, tillad mig, De, som taler om Høflighed, Levemaade, tilkommer deres Svar paa mit Brev dette Navn? "NEJ.", Et eneste Ord Intet, uden et Ord: Et blot NEJ! I Sandhed, Frue, De udtrykker sig kort. Jeg er dog vel et udsørligt Svar værd. Jeg tilstaaer dette NEJ har forvirret mig. De franske Fruentimre, siger man, ere artige, høflige. De er mig et Beviis paa, at de ere smukke; men artige — — det maae Deres Seddel besvare —

Grevinden.

Denne Post, min Herre, gjør mig lige saa ondt, som Dem. De maae ikke tilregne mig den. En ubeskedet Veninde, som jeg forgæves søgte at holde derfra, har, for at forstøie sig, og af Spøg, imod min
Billie,

Billie, havt dette Gudsald, som billigen fortryder baade Dem, min Herre, og mig.

Moringer.

Det er nok, naar man undskylder sig. Jeg vedder, at dette forbandede Gudsald, hvorover De synes saa skamfuld, kommer fra dette skoptiske Kruentimmer, som altid leer, og som for nyligen nær havde gjort mig gal? Jeg har kunnet tiltroe Dem saadant! — — Om Forladelse! tusinde gange om Forladelse. — — Med saadanne milde Dine at være skoptisk, stolt! — — Hvem, De? — — Og jeg har kunnet tænke det! — — Jeg er alt for strafværdig. De kan intet gøre, som fortjener Dadel. De kan bringe min Forstand i Uorden, gøre mig bedrøvet, legge mig i Graven, uden at have anden Skyld deri end den, at De er elskværdig —

Grevinden.

De smigrer for mig —

Moringer.

Jeg siger Sandhed. Nu da jeg ikke meere tvivler om Dem eller deres Altrighed, saa lader os igien komme til det, som har ført mig hid. Jeg gjør ingen Krumspring, jeg gaaer lige til, og følger min Vej lige frem. Jeg elsker Dem, mit Brev maae have overbevist Dem derom. Ja, jeg elsker Dem, og det af mit inderste Hjerte. Vil de give sig med mig, Frue Grevinde? De kan aldrig finde en Mand, som mere inderlig elsker sin Kone. Min Rigdom er umaadelig, og bestaaer i Contanter, det kan jeg bevise; jeg legger den til Deres Fødder tilligemed min Kierlighed. Beviis mig

mig den Naade at tage mod begge Deele. Jeg vil ikke kiope deres Haand, den er usfatterlig, denne fiære Haand, og for at besidde den een Dag — — gav jeg mit Liv — ja med Glæde gav jeg det.

Grevinden.

De gior mig reent forvirret, min Herre. Mit Hierte er indtaget af saa smuk en Opsørsel — — Til Belønning for al den Kierlighed, De har vlist mig, maae jeg sige Dem, ah! at dette Hierte — —

Morinzer.

Korkaster mig? Og hvorfor? Hvad modbydeligt er der da hos mig? Jeg er ikke smuk; men hører der intet til Egtteskab uden et fiønt Ansigt? Vor Carakteren ikke komme i Betragtning, da den bliver tilbage, naar Ungdommen er borte? Ser Maaneder efter Bryllupet forsvinder al Blendverk, og man dømmer med Stræng-
hed om hinanden. Skionhed taber sin bedrageriske Magt, man vænner sig til Ansigtet og man finder sig i det heilige. Tiden er den oprigtige Kierligheds Prøvesteen, Vittighed, Forstand, Hiertets gode Egenskaber ere allene varige Skionheder —

Grevinden.

Det er sandt, men — — —

Morinzer.

Men — — Men jeg mishager Dem — —
Hvorfor? Ja, ja, hvorfor? Hvad er min Forbrydelse?
Er det at jeg elsker Dem? Ah! det er imod min Vil-
lie. Jeg forsikker Dem, en ublid Skjæbne tringer mig,

og paa eensgang forbander og elsker jeg min Plage: Jeg flyr; men forgæves. Kierlighed drager mig til Dem; den er overalt; thi overalt seer jeg Dem; til min Ulykke er alting Kierlighed, og det, som jeg troer, lige indtil den Lust jeg aander.

Grevinden.

Giv Dem tilfreds, min Herre, jeg seer, jeg beklager, jeg føler den bedrøvelige Forfatning, hvori jeg har sat Deres Hjerte; har De imidlertid raadført sig med mit Hjerte for at vedligeholde en saa heftig Lue? Ja, min Herre, De elsker mig; men er derfor jeg forbunden til letfærdigheden at overgive Dem mit Hjerte? Hvorfor skulde Deres Kierlighed gjøre mig opbragt imod Dem? Hør Fornuften; behreid mig ikke det, som ikke er min Feil; mit Hjerte, som ikke kan elske Dem, tilbyder Dem al sin Hædagselse. Deres tilkommer mig — — Ja, De tilstaaer mig den. Jeg vil langt fra ikke drive Spot med det Onde, De udstaaer. Jeg har Afsky for denne urimelige Seir, en Seier, som er alt for almindelig i denne fordervelige Tid, da et barbarisk Fruentimmer gatter sig med at pine det Hjerte, hun har saaret —

Moringer.

Ei! alt dette gjør mig just mismodig. Nei, jeg kan ikke anklage Dem for noget. Det er sandt, jeg elsker Dem; ja, jeg elsker Dem — — Nu hvad? Det er allene min Skyld, dersom jeg ikke kan behage Dem. Vilken er frie, jeg veed det. Hvormed skal jeg bestride Deres Strengthed? Med hvilke Vaaben? Paa Deres Side ere Yndigheder, Kierlighed — — Kierlighed al-

lene er paa min; men sig mig, naadige Frue, svar mig, har jeg en Medbeiler? Vær oprigtig; dette Hjerte, som jeg ikke kan indtage, brænder det af Kierlighed for en anden?

Grevinden.

Min Herre — —

Morinjer.

De betænker Dem — — — Hvilken Hemmelighed? — — — Tael. De er Enke, og — Himmel! De er urøelig! Ja, De elsker; ja, De er elsket! Af Naturen er jeg god og søielig; men i Hestigheden af den. Lviol, jeg føler i min Siel, er jeg en Dievel, det lader jeg Dem vide. Jeg vil see min Medbeiler, det er besluttet. Jeg maae see ham. Jeg maae igien- nemføre ham, eller han mig, og saa er det ude.

Grevinden.

Min Herre! De misbruger min alt for store Søielighed. Med hvad Ret kommer De til mig og udforsker mine Hemmeligheder, og påalegger mig Love? Med hvad Ret? — — Jeg har Medynk med en forvidt drevne Galskab, der har oversfaldet Dem imod Deres Villie. De hører intet uden et blindt Raserie, jeg har villet sætte al min Taalmodighed derimod. Jeg troer ikke, jeg har sagt Dem, at nogen anden har indtaget mit Hjerte — — men om end saa var, hvad kunde De have at sige mig? Da jeg selv raader for min Haand, kan jeg da ikke efter eget Behag, handle med et Hjerte, over hvilket De, min Herre, ikke har

ver det mindste at sige? Fordi De elsker mig, bør jeg derfor ægte Dem?

Morinzer.

Sa, dersom det er en Lykke for Dem at være tilbudet —

Grevinden.

Min Herre! De afnøder mig en meget grusom Tilstaaelse; men jeg skylder Deres vildfarende Hjerte den. Jeg forstaaer ikke den Konst, at vedligeholde en Gld, som jeg selv intet fornemmer til. Jeg elsker Dem ikke, og jeg ægter ingen uden den, som jeg behager, og som jeg elsker. Det var at fornærme, det var at bedrage Dem, min Herre, om jeg vilde give Dem et fragt Haab paa en uvis Lykke, som beroede paa Fremtiden. Forsæt Dem ikke, ved en haardnakken Elskov at forstyrre min Roelighed; og lader os begge arbejde paa, at forskaffe Dem Deres igien.

Morinzer.

Man maae tilstaae, at jeg er reent ulykkelig! Jeg kommer hid for at ødelegge et Unienneffe, for at bringe hende i samme forfærdelige Tilstand, hvori en forbitret Mands Had havde sat mig. Jeg reiser over Bierge og Søer, jeg kommer fra Verdens Grændser, i det Forsæt at gjøre en Utafnemmelig ulykkelig, min Dre, min retfærdige Sag, alting fordrer det, alting smigrer mig. Den Grusomme benytter sig af mine Midler. Jeg haader, jeg har Afsky for hende: Jeg vil see hende, jeg seer, jeg tilbeder hende, og mit Forsæt forsvinder. Veed De hvem jeg er, uretfærdige, og barbariske Kone? Tænker

ker De paa den Skiæbne, et eeneste Ord af min Mund
kan forvolde Dem? Jeg er den ulykkelige, den affspede
Daare, som en alt for streng Fader fordum i sin For-
bittrelse gjorde arveløs, som man holdt for død; men,
som lever for at mishage Dem, for at elske Dem
uagtet Deres Umenneffelighed — — — Jeg er
Estelan —

Grevinden.

De?

Morinjer.

Jeg selv —

Grevinden.

(falder i en Lehnestøel.)

Ah! Montalais! — — Jeg dør.

Estelan.

Ulyksalige! deilige Sancerre! — — og jeg er den;
jeg, som elsker hende. — Gud! jeg er den, som bringer
hende i denne affspelige Tilstand! (han raaber)
hielper snart — —

Attende Scene.

Marquisen, Grevinden, Estelan, Pienne.

Estelan.

(til Marquisen)

Ei! kom dog, Froken.

Marquisen.

Hvilken Alarm! Hvad er paa Færde?

Pienne.

O! Himmels!

Estelan.

Jeg tilstaaer min Feil; jeg er alt for hidsig — —
Jeg sagde i min første Juvet — — men hvorfor vægrer
hun sig ogsaa ved at være min Kone? —

Marquisen.

Hvad? er det Sagen? — Deres Grovhed — — —

Brevinden.

Ah! min Veninde!

Estelan.

Tilbedelige Sancerre! Glem min Hidsigthed, De-
res Kummer gjør mig fortvivlet (til Marquisen) Skaf
mig Forladelse — — i Sandhed, Frøken, Breden
giorde mig forvirret. (til Pienne) Min Herre, beed
for mig — — jeg elsker, jeg er mistænkelig, jeg har
maaskee en Medbeiler, jeg bør frygte for — — Ah!
De bør alle undskylde mig; jeg er alt for forelsket til
at være fornuftig —

Marquisen.

Galsskab er et Onde, man maae tilgive. Det
kunde hændes det stærkeste Hoved. Min Herre, man
kan være forvirret; men man maae opføre sig artig.

Estelan.

Estelan.

Ei, for Pokker!

Pienne.

De erindre sig, min Herre, at De er hos Fruens
timmer. —

Estelan.

Jeg bærer al Agt for disse Damer, jeg elsker den
ene af mit iaderste Hjerte; men viid, min Herre, at
skönt jeg er Noemand og grov, saa kan jeg ikke ville
fornærme den, jeg elsker.

Pienne.

Jeg vil troe det; men saa — — —

Grevinden.

Versom De vidste — — —

Estelan.

Lader os ikke tale mere om mit Kaserie og mine
Daarligheder; jeg ønsker, De vil forglemme disse Virk-
ninger af min Mistanke. Jeg har, jeg siger Dem det
endnu engang, en umaadelig Rigdom, og jeg kommer
for at legge den for Deres Fødder.

Grevinden.

Ah! min Herre, jeg troer, Deres Formue er vig-
tig, og De kan endnu formere den. — Ja, jeg skal i
denne Aften — —

Eftelan.

Vilbe man dog høre mig! hvem ønsker at eie disse Midler uden Dem?

Marquisen.

Hvad er dette for en mørk Tale?

Pienne.

Hvad vil dette fige?

Grevinden.

Herren er — —

Eftelan.

Nei, Frue Grevinde, og hvorfor vil De fige Dem det? Jeg er intet. — — Jeg har ingen anden Ret, end et forelsket Hierte, et Hierte, som brænder af den heftigste Kierlighed — — Tag derimod, jeg beder — —

Marquisen.

Han er fra Forstanden —

Pienne.

Men, min Herre, De tager Feil — — —

Grevinden.

Ah! tillad at jeg afbryder Dem; naar De fiender denne Herre, faavelson: jeg, faa kan De domme, om han ikke har et meget ædelt Hierte. Det er Eftelan, min Fætter — —

Pienne.

Han?

Mar=

Marquisen.

Hvem, han? Hvordan, han er ikke død!

Estelan.

Nei, og for at sige Dem alt, saa er jeg kommen hid igien for at paataale en uimodsigelig Ret. — Jeg var i forrige Tider en Nar — — Det kan man være til man er tive Nar. Jeg elskede en Pige af min Faders Slavinder. Fornuften mere end Tiden udslukkede denne Lue, min Fader, som uden Tvivl ikke vidste ret Besked (til Grevinden) gjorde mig arveløs — — Mit Gods har beriget Dyd og Skønhed, da det har været i Deres Hænder. Jeg har derved mere vundet end tabt; men dette Ægteskab, som tildrog mig en be-
dragen Faders Brede; det er sandt, det var besluttet; men dette nærriske Forsæt, som passer sig paa en daarlig Alder, dette nedrige Giftermaal blev aldrig fuldbåret; og jeg kom at forskaffe mig Ret, da man bør tilintetgøre et Testament, som i det mindste vanærer mig, om det end ikke ødelegger mig; men jeg ser hende, jeg tilbeder hende, og forjager al Fortrydelse. Langt fra at vilde skille hende ved hendes Lykke, saa tilbyder jeg hende langt mere, mit Liv og Gods. Vort fælles Vel, Villighed, min Kierlighed, alt bør foreene Os. Mine Venner! jeg besværges Dem, hjælper mig, lader Os søge at bevæge hende. Jeg forstaaer ikke den Kunst at belægge mine Ord med en behagelig Falskhed. Mit Sprog, mit Hjerte, min Forstand, min Kierlighed ere uden Prindelse, ligesom Naturen; men mit Sprog er det, et got Hjerte taler, og dette Hjerte elsker med den største Hefstighed. Og skal jeg tabe, ah! tabe det søde

Haab engang at være hendes Mand, at gjøre hendes Lykke, saa værer saa menneskelige og skiller mig ved Livet. —

Marquisen.

Han var nok værd at eie, dersom han kun var mindre but —

Grevinden.

Ah, min Herre, hvorledes skal jeg erkiende en saa ædel, en saa rørende Opførsel? Efter denne Tænkemaade, De viser, da man maae have saa stor Agt for Dem, ah! er det da, for at forvirre mig, at mit Hjerte er imod — —

Marquisen.

Lie kun De, og lad mig svare. De er alt for benæget, og jeg har koldt Blod; jeg vil bevise Deres Ret —

Estelan.

Og hvilken Ret, om jeg maae spørge?

Marquisen.

Jh den, som gielder, Testamentet.

Estelan.

Det er ulovligt —

Grevinden.

Min Herre, jeg frasiger mig al Ret til Deres Midler. Var der end intet at udsætte paa Testamentet, havde De endog mere fortient Deres Faders og min
 Bel-

Belgiørers Brede og strenge Straf — — — Deres Rettigheder ere ustridige, og jeg vil ikke væbne mig med mine imod Dem. Jo betydeligere Midlerne ere, jo mere bør De fordre dem tilbage, og jo mindre bør jeg beholde dem længer. De ere Deres; træd igien i alle Deres Rettigheder. Den fuldkomne Villighed kiender ingen Lov, som kan berettigge til at tilvende sig en andens Arv —

Marquisen.

Hvad gjør De?

Estelan.

Hvorledes?

Grevinden.

Hør mig, min Herre! angaaende det Ægteskab, De har i Sindet: af alle de Midler jeg giver Dem tilbage, beholder jeg intet uden mit Hjerte; tilhad, at jeg maae gjøre dermed, hvad jeg vil. Jeg føler saaledes, som jeg bør, den Vre, som Deres Valg gjør mig; men kan man byde over Kierlighed? Jo mere De elsker mig, jo meere skulder jeg de gode Tanker, De har om mig. Jeg kan ikke tilbyde Dem uden den æmnestte Agt, og Agt er alt for lidet til at betale saa stor en Kierlighed. Tag alle deres Midler tilbage. De gjøre kun lidet til mit Livs Lyksalighed: O! at Benskab maatte være den æmnestte Kælelse, som for evig forbinder os med hinanden: Koster det saa megen Umage? De elsker mig som Elsker, elsk mig som Veninde —

Estelan.

Og De seer paa mig Grusomme! — — Og De taler, og Deres fortryllende Røst forøger ved den sødeste Lyd Forvildelsen i dette Hjerte, som De dræber; og alt er skabt hos Eder til at indtage. Yndighed, Skønhed, Vittighed, Caracteer. De foreener alt hvad mueligt er for at behage, og De fordrer at jeg skal lade af at elske Dem! Intet Venkab! Nei, min forelskede Siæl kan ikke være fornøiet med en saa kold Følelse. Kierlighed bør giengieldes med Kierlighed; Bliv min Kone, min Kiæreste, paa det intet uden Døden skal opløse vor Forening. Jeg, jeg skulde tage Deres Gods! jeg er alt for riig, og det er mig besværligt. Hvad er mig den største Lykke uden Dem? Det er Dem, Dem alene, jeg ønsker; ja Dem, Dem, jeg vil at De skal være min Kone, og det enten De vil eller ikke; ja, Frue, enten De vil eller ikke; jeg vil være deres Mand. —

Marquisen.

Hvad denne Herre vil, det vil han.

Mienne.

Hvad kan De paastaae? og hvad videre Stet har De, naar Frue Grevinden frastaaer Testamentet for Deres Skyld?

Grevinden.

Ja, min Herre, i denne Aften skal jeg give Dem alt —

Estelan.

Estelan.

Og jeg, min Frue; jeg vil ikke tage imod noget, det vil ikke jeg; jeg vil føre Proces.

Grevinden.

Føre Proces! De, min Herre? Og hvorfor? jeg giver alting tilbage.

Estelan.

Det er ikke min Sag, og jeg vil føre Proces, ret jeg. Vi ville føre Proces.

Marquisen.

Var jeg i hendes Sted, jeg gav Dem ikke et godt Ord, grove, egensindige Mand De er! De fører Proces af Ondskab, og hun, den bange Stakkels, tør — — Hun har Retten paa sin Side og vundet Spil. Arveløs — — — hundrede gange arveløs —

Grevinden.

Ei tie dog!

Estelan.

Nei, nei, lad hende kun blive ved. Hendes Skildesord, hendes Brev bekvæmmer mig bedre end mit eget Hjerte imod Dem, imod Deres Skønhed, og denne søde Stemme, som formilder; som fanger mig. Farvel: er end Processens Udfald uvist; taber jeg end, saa har jeg dog i det mindste søgt at hevne mig. De er grusom, umenneskelig; mit Hjerte kan ikke rive sig løs af Deres Lænker. En Proces er Dem imod; og jeg; jeg vil føre Proces, for at gøre Dem rasende.

(han gaaer.)

Niende

Tiende Scene.

Marquisen, Grevinden, Pienne.

Grevinden.

Ei, min Herre, hie —

Marquisen.

Min Herre!

Pienne.

Han gaar bort. Spørsmåal om han er meere forelsket end grov. Det er ret en Original.

Marquisen.

Jeg troede at møde mig med denne Besøgelse; men han har viist mig, at jeg troede feil.

Grevinden.

Jeg tænkte at tilbringe Montalais umaadelig Rigdom; mine Midler skulle udbrede en nye Glæde over hans Familie, som er lige saa fattig som anseelig; og nu har jeg ingen anden Medgift end den ømmeste Kierlighed.

Marquisen.

Og hvad behøver han meere, saa forelsket som han er?

Pienne.

Hvad Skat er kostbarere for en Elsker —

Grevinden.

Ah! forglemmer man saa letteligen den Fornægtelse, den Lykke at berige den, man elsker?

Mar:

Den butte Elsker.

61

Marquisen.

Jeg hører Allarm.

Grevinden.

Der er han, mit Herte siger mig det.

Pienne.

Ja, det er han.

Grevinden.

Åh! hvad skal jeg sige ham? Hvilken Tidende.

Pienne.

Han elsker heftig. Hans Lykke er Deres Kierlighed,
hans Rigdom er Vren. I dette Tilfælde er intet, som
kan forfærde ham.

Tiende Scene.

Marquisen, Montalais, Grevinden, Pienne.

Grevinden.

Kære Montalais!

Montalais.

Endelig seer jeg Dem igien! efter en smertefuld
Længsel i 3 Maaneder giver denne lyksalige Dag mig paa
engang baade mine Venner og min Kiæreste igien — —
Men hvilke bedrøvede Ansigter, hvilke mørke Skyer!
hvad har De havt at tale om? Er der hændet noget
ondt? De svarer mig intet —

Grev-

Grevinden.

Ah !

Marquisen.

Ah ! Montalais !

Pienne.

Vi ere ikke ret vel til Mode —

Montalais.

Det seer man. Er det fordi det i Dag gaaer
Dom i min Sag ?

Marquisen.

Vi vare alle saa glade ! jeg har leet tilgavns i
Morges, og i Aften græde vi —

Montalais.

De gior mig forskrækket !

Grevinden.

Jeg har nyeliggen havt den forunderligste Besøgelse —

Montalais.

Og af hvem da ?

Marquisen.

Af en Nar —

Montalais.

Hvem var det ?

Grevinden.

Min Fætter —

Mon-

Montalais.

Og hvilken?

Pienne.

Estelan.

Montalais.

Estelan!

Grevinden.

Ja, han selv —

Marquisen.

Han fordrer sine Midler tilbage —

Grevinden.

Han har Ret.

Pienne.

Han elsker hende —

Grevinden.

Testamentet er kraftesløst.

Marquisen.

Med den allerstørste Hestighed tilbyder han med sit
Hjerte, sin Formue og sin Haand —

Pienne.

Han vegrer sig ved at tage noget tilbage.

Grevinden.

Jeg vil ikke føre Proces, jeg vil — — —

Montalais.

Man maae udlevere ham alt — —

Grevinden

Grevinden.

Ah! Montalais, det er mit Forsæt; men naar jeg udbetaler saa rig en Arv; saa er Fattigdom min Lod, og dette lykkelige Egtteskab dannede sig det behageligste Billede i min Siel i Morges — — —

Montalais.

Og dette Egtteskab skal opfylde alle Deres Ønsker! o min Veninde! med noget mindre Rigdom, men bestandig den samme Kierlighed, skulle vi være lykkelige nok. Er man med store Midler vel sin egen Herre? Er man overladt til den, man elsker? Vergierrighed, denne Hofdievel, borttager allene hele Nar fra ham. Hvormange Dage spiller han ikke paa hundrede Anslag, fora han fatter og forkafter efter hinanden! de uigienfaldelige Timer flyve, imod vor Villie, bort med daarlige og fiædsommelige Forlystelser; neppe beholder man et Dieblisk tilovers for Kierlighed; jeg imodtog hvad en saa fæer Haand bød mig; jeg imodtog det uden Undseelse; naar Kierlighed er alvorlig sætter den Priis paa alting; og nu kan jeg nyde den Fornøielse, Grevinden havde haabet, og den Lykke man vil berøve hende. Ja, min allerktæreste, min elskværdige og kære Veninde, det lidet jeg haver, min Kierlighed og mit Liv, brug det som Deres egen Gave; det er altsammen Deres. Dersom min Kierlighed, dersom den lykkelige Montalais Bestræbelser og Hjerte kan være Dem i stedet for en umaadelig Rigdom, saa frygter jeg ikke, at De enten skal græde eller beklage sig —

Grevinden.

Ah! De havde Ret, Pienne! — — Jeg tager imod alt — — Jeg giver Dig mit Hjerte, jeg tager igien for
evig

evlg' imod Dit. Dit Hjerte er den eeneste Rigdom, ja den eneste, som tilhører mig, og Din Kierlighed er mig alt; men, Montalais, den vigtige Time — —

Montalais.

Jeg vil strax gaae til Domhuset.

Grevinden.

Intet er uvissere end Udfaldet af en Proces. Deres Lykke beroer derpaa — — Intet ligner min Frygt og Forvirring —

Montalais.

De bekymrer sig uden Narsag. Min Advocat siger, at min Sag ei kan tabes. Jeg venter rolig paa Udfaldet

Grevinden.

Gaae og spild ikke Tiden — — om en Time veed jeg min Skæbne.

Marquisen.

Hvor gierne gif jeg med. Jeg er Fruentimmer, og uden Tvivl et af de nysgierrigste, det er min Glæde, at kunde bringe lykkelige Tidender.

Grevinden.

Jeg er Dem forbunden — — gaae — — jeg vil skrive dette sære Hoved til, som har sat sig for ikke at modtage sine Midler, som vil føre Proces, i hvad man end kan sige ham, eller for evig foreene sig med mig. Ja, jeg vil benytte mig af den Tid, De er borte, dersom han er Dieblig vil komme til mig, at

jeg kan overtale ham til at lade sit Galsskab fare: (til Montalais.) Ah! jeg forlanger ingen anden Lykke end at deele Din med Dig, og Himlen, som er retfærdig, vil give Dig en Formue, som er tilstrækkelig for os to. Dersom den hører en om Elskerindes Bønner, saa bliver Udfaldet gunstigt for Dig. Scieren bier efter Dig, og vi ere lykkelige.

Tredie Act.

Første Scene.

Grevinden, La Fleur.

La Fleur.

Ja, Deres Naade, han maae være her strax. Han sagde Deres Skrivelse fortryllede ham. Han er ikke længer vreed, dette sagde han mig meere end een gang, i det han nødte mig til at tage de tydeligste Forsikkringer paa hans Gavnildhed.

Grevinden.

Gaae kun, jeg vil vente ham her.

(han gaaer.)

Anden Scene.

Grevinden.

(alleene.)

Jeg vil sidste gang tale med Estelan, det er Marquisen, som har gjort ham vreed. Ved at drille ham, har hun opbragt og forbittret et af Naturen hidst; men for Resten ypperligt Hjerte. Gode kan jeg have meere

meere Magt over ham, han skal ikke kunne imodstaae mig. Mildhed alleene kan lede en hidsig og balstnrig Caracteer. Han veed ikke at jeg gifter mig med Montalais, han troer jeg er frie: Vel, han maae endnu blive i den Tanke. Derksom Sandheden en Dag kommer for Lyset; Ah! at det da maae skee uden at giøre ham ulykkelig! saa at han ikke saaer denne Hemmelighed at vide, førend han har vundet Seier over sit Hierte. Jeg har selv erfaret, hvilken grusom Smerte et fierligt og trofast Hierte føler, som for evig taber den det elsker — — Ah, Montalais! maaskee man i dette samme Dieblif, da du tilbeder mig, da jeg elsker dig, adskiller os for stedse! Denne Lykke beroer paa Udfaldet af din Proces, og — — men bort med denne ubeleilige Tanke, som forfølger og plager mig — — Mine Taarer rinde imod min Billie; forgieves vil jeg holde Dem tilbage. Hvor svage ere Fornuftens Vaaben, og hvor er den usikker til at overvinde vor Urolighed, naar vi skal ve for vor Elsker. Der kommer nogen, det er Estelan — — Jeg maae skjule mine Besymringer og min Forvirring.

Tredie Scene.

Estelan, Grevinden.

Estelan.

Her er jeg — — Himlen skee Tak, vi ere alleene! Jeg kan for min Død ikke lide hende, deres idelige Sniser, og han deres stolte Møssis — — ved hans alvorlige Mine isner mit Blod, den mishager mig — — Derksom jeg elskede Dem mindre, vilde jeg meget skamme mig ved den uarriske Brede, jeg led see,

da jeg gik fra Dem. Jeg opførte mig virkelig som et Barn. Men det er ikke min Skyld — — En forbi-
stret Karacteer, en Feil i Opdragelsen — — Naade,
Forladelse, elskværdige Grevinde! Jeg elsker, og det er
meer end nok til at straffe mig. Kierligheds Feil til-
gives letteligen; den er blind, den fører os paa forkeerte
Veie, og Sindsklidelserne lade sig ikke regiere af Fornuften.

Grevinden.

Jeg tænker ikke mere paa noget; naar De selv
har indseet Deres Feil, saa har jeg glemt den. Jeg
har ikke i anden Hensigt forlangt denne Sammenkomst
af Dem, end for at opløse Deres Tvivl angaaende en
Formue, som Billighed fordrer, at jeg skal give dem tilbage.

Estelan.

Ei hvad! altid tale derom! Pokker i Bولد med den
dumme Arv! Lad os tale om min Kierlighed, om mine Til-
bud — — Det er noget som rører mig meere.

Grevinden.

Lov at høre mig uden Hidsigthed, uden Brede.

Estelan.

Ja, ja, jeg besinder mig, og mit Blod sagtnes,
jeg lover Dem at jeg ikke vil blive hidsig.

Grevinden.

Hele Paris veed, hvorfra jeg har min hele For-
mue. De förtiener, som man troer, den Straf Deres
Fader har paalagt Dem paa sit yderste. Saaledes er
den almindelige Meening. Det vil snart blive bekiendt
at man uden nogen Marsag har behandlet Dem, som
strafværdig. Sandheden kan ikke let bryde frem; men
den behøver kun et lykkeligt Diehlif for at vise sig i sin
fulde

fulde Glands. Jo mere Folk nu er Dem imod, jo mere vil de inden et Dieblif være paa Deres Side. Jeg skal da ikke have andet i dem end en ubevægelig Dommer; ja maaskee man endogsaa vil troe, at jeg selv har opspundet Testamentet. Det er ikke Verdens Maade, at lade sig lede af nogen-vis Dom; den vil have Beviis, naar den skal frikende, den fordømmer, uden Undersøgelse: Dersom vor Sag kom for Retten, hvilken riig Materie for Ondskab: man vilde sige, jeg brugte Retten til Skalkeskjul for Ubillighed. Egtede vi hinanden, saa vilde man sige, at da jeg var vis paa at miste en Formue, som Loven frakendte mig, saa havde jeg uden Vanskelighed opofret min Tilhøielighed og min Frihed for at beholde den. De veed ikke, min Herre, alt hvad Misundelse kan gjøre for at sverte det uskyldigste Liv. Spottegloser er dens første Hemmelighed. Dersom Dyden overvinder dem og de ere uden Virkning, saa kommer Bagvaskelse dem til Hielp. Man foragter, man hader dem, og den, som har givet Dem det første Stød, er den eeneste, som kan retfærdiggjøre Dem. Døm heraf, da jeg maae sette mig blot for den Allarm, hvorimod jeg forgieves vilde forsvare mig, om vi enten bør føre Proces, da jeg vil give Dem alt tilbage, eller om jeg kan ægte Dem —

Estelan.

Ei, hvad rager Nøbelens Snak Dem? Skulde den vel opsoge Dem til at udøve sin sædvanlige Ondskab paa? For Resten kan dens Stød ikke røre Dem. For at trodse den, har De et Friested, nemlig Deres Samvittighed; man bør være roelig, naar saadant et Bidne intet har at bebreide os; men, naadige Frue, uagtet de

Omsvøb, De bruger, saa seer, saa læser jeg dog ind i Deres inderste Hjerte. De er ædelmodig, og De har Medlidenhed med en ulukkelig, hvis Fornuft er forvirret; da jeg ikke kan behage Dem, saa vil De ikke ydmyge mig ved et håardt Afflag: De har indflædt det i saa megen Artighed; fremsført det med en saa søm Stemme, en saa giennemtrængende Tone, at Hjertet er tvunget til at elske Dem, Bedragerste, endskjønt det er ikke elsket af Dem. Jeg kiender ikke Forstillelse; men jeg seer, hvorthen De sigter, og jeg er Dem forbunden derfor. Skal jeg da opgive det søde Haab, at see Dem foreenet med mig? Jeg vil ikke paalægge Dem mindste Evang — — — Hvad er Haanden uden Hjertet? og De elsker mig ikke. Jeg har et bedrøveligt Beviis derpaa. Men er der ingen De elsker? — — Kom, paa Troe og Love, er der een lykkeligere end jeg? Vil De bestandig forblive Enke —

Grevinden.

Jeg veed ikke, hvad Himlen har forbeholdt mig, eller hvad Dem den i dette Dieblis fælder over mig; altsaa kan jeg ikke svare tydeligen. Maaskee jeg aldrig skal forsøge, hvor behageligt det er at elske, og at være elsket — — og gaaer det efter de Mheller, mit Hjerte i dette Dieblis har, saa bliver jeg bestandig Enke.

Estelant.

Saa meget bedre! Derfor det er en Kummer ikke at behage, derfor deres Roldfindighed sætter mig i Kortvielelse, saa skulde dog min Ulykke være tusinde gange større, naar nogen anden blev mig foretrukken. Jeg er nu meere roelig — — Altsaa angaaende Arven, Deres utidige Scrupler — — —

Grev

Grevinden.

Der er Testamentet og Documenterne.

Estelan.

Hvad skal det til?

Grevinden.

Jeg kan ikke længer beholde det.

Estelan.

Og jeg siger Dem, at jeg ikke heller vil have det, jeg er riig nok, og det er omsonst, at De nøder mig —

Grevinden.

Tag det, min Herre, tag det, jeg er ubevægelig.

Estelan.

Men betænk dog, o, ubegribelige Kone! De har intet, og det er noget jeg maa vide, da Herren af Estelan har gjort Dem til sin Arving: hans Midler ere al Deres Fortrøstning; hvad har De siden, naar De mister det alt sammen?

Grevinden.

Den Ære at have opfyldt min Pligt.

Estelan.

Hvad Du end er — — Engel — — overnaturligt Væsen — — Thi saadan ædel Siæl og saadan Oprigtighed findes ikke hos nogen Dødelig, dine Dyder forraade Dig — — Du besidder intet menneffeligt uden Skabning og Skønhed. Hvad Du end er, saa beder jeg Dig, lad mig tilbede, lad mig berige Dig. Tag disse Papirer

piirer tilbage, jeg kan ikke taale at see dem; Du kan
gøre Lykken Være, dersom ellers Dyd adler. Tag dem
tilbage — — —

Fjerde Scene.

Grevinden, Estelan, Marquisen.

Marquisen.

(kommer fuscende ind.)

Er han gaaet?

Estelan.

Nei, endnu ikke, Frøken.

Marquisen.

Nu? Er De endnu findet at giftes eller at fore
Proces?

Estelan.

Det kommer ikke Dem ved. Det er ikke Dem
jeg vil have til Rone, Himlen bevare mig fra den
Ulykke!

Marquisen.

Hvor han er høflig?

Estelan.

Jeg er oprigtig.

Grevinden.

Jeg har været saa lykkelig at bringe Greven paa
andre Tanker. Jeg har bragt — —

Estelan.

Estelan.

Fornuften har vundet Seier over Kierligheden. Jeg er ikke længer findet at ægte hende. Jeg er iilsindet, jeg er hidsig; men naar det er forbi, saa ifald jeg ikke kan behage, kan jeg ikke heller være Tyrän.

Marquisen.

Det glæder mig virkeligen at see Dem fornuftig. Men hvorledes kunde De forlange, at hun skulde elske Dem? Kunde De forlange det i dette Dieblis, da et lykkeligt Egtebaand skal foreene hende med Montalais.

Estelan.

Hvad?

Grevinden.

Retsfærdige Himmel! — — Marquise — —

Marquisen.

Hun burde sagt Dem det. Ja Montalais er ret et indtagende Menneske.

Estelan.

Hun elsker ham?

Grevinden.

Holdt — — hvilken Pine!

Marquisen.

De veed vist, at han har elsket hende i sex Aar — — Ja min Herre, bestandig.

Estelan.

Hvad! De elsker?

Marquisen.

Det er ingen Hemmelighed —

Estelan.

Hvordan? De gifter sig?

Marquisen.

Ja, i Morgen, som jeg haaber —

Estelan.

De har bedraget mig? — — De! — — Farvel,
Madam.

(han gaaer.)

Femte Scene.

Grevinden og Marquisen.

Grevinden.

Af! Himmel! hvad har De gjort?

Marquisen.

Jh nu vel, et Kusentasterie, dersom det, jeg troer, er sandt; men hvorfor vidste jeg ikke Deres Forsæt? Det er grunt, det er haardt, at man ikke faaer sin Venindes Hemmelighed at vide. Man troer, at tiene hende imod en Original; man vil gjøre vel, og man gjør ilde —

Grevinden.

Men Forsigtighed havde her været saa naturlig! De kender den uregierlige Estelan, hans Hidsighed. De kunde ikke tvivle om at jo den mindste Gnist vilde sætte hans kogende Blod i Brand. Hvorledes kunde De da
ikke

ikke betænke, at jeg maatte dølge mit Ægteskab og min Brudgoms Navn. Og bør jeg ikke dølge min Elsker for den første Hestighed af en Medbeiler, der maaskee er ligesaa lykkelig, som forvoen —

Marquisen.

Jeg indser min Feil, og skammer mig derved. Hvad, Estelan? — — Jeg er ret ulykkelig.

Grevinden.

Giv Dem tilfreds. Kæren kan endnu undgaaes, jeg formaaer noget over Montalais, og hvad Estelan angaaer, da har man allene at frygte for det første Dieblif af hans Raserie —

Marquisen.

Sandelig, De giver mig Livet igien.

Grevinden.

Men De kommer ikke — — jeg venter skielvende en Dom, som bestemmer vor Skiebne.

Marquisen.

Jeg hører en Bogn i Gaarden — — Og Deres Tvivl skal snart blive opløst. De blegner?

Grevinden.

Jeg?

Marquisen.

Fat Mod! mit Hierte siger mig, at alt er faldet vel ud —

Grevinden.

Vilde Himlen opfylde den Spaadom! jeg kan ikke holde mig længer — — Jeg hæver —

Marq

Marquisen.

Der er de —

Siette Scene.

Grevinden, Montalais, Marquisen, Pienne.

Marquisen.

Nu, vel?

Grevinden.

Himmel! De har tabt Deres Sag?

Montalais.

Ja — —

Marquisen.

De har tabt?

Pienne.

Alt Haab er ude. Han har tabt Processen med Renter og Omkostninger, og dermed sin hele Formue.

Marquisen.

Det er en Ubillighed, en Fornærmelse.

Montalais.

Mine Dommere havde Ret og jeg var bedragen. Ved at undersøge Sagen havde jeg forladt mig paa et Menneske, som lod sig forlede mere af Sandsynlighed end af Fordeel. Jeg ansaae min Sag som afgjort, jeg førte den med fuld Tillid; men ved blot at høre Recessen af Sagen, indsaae jeg hvor svag og utilstrækkelig min Ret var; jeg mærkede forud hvad min Skiæbne vilde blive, og fældede selv min Dom. Jeg føler, hvor haardt dette Stød er, og jeg vil ikke prale med et stolt Mod, ligesom jeg ansaae min Skiæbne med Eigegyldighed. Min Ulykke er saa me-

get

get større, da en anden deeler den med mig. O! min allerkiæreste Veninde! er det den Skiæbne, er det den Lykke, hvoraf vore Dine endnu i Morges saae det forsvundne Billede? I en eeneste Dag er alting forandret for os, og vi have intet uden Kierlighed at sætte imod et saa forfærdeligt Uveir. De svarer mig intet? Hvilken bedrøvelig Tausshed. Ach! jeg har intet tabt, naar jeg beholder Deres Hierte. — — Frue Grevinde, hvordan? I Stedet for at trøste mig, slaaer De Dine ned, og frygter for at tale?

Grevinden.

Ah! Montalais.

Montalais.

Nu, vel?

Grevinden.

(sagte.)

Hvilket Offer! det er forfærdeligt, men man maae bekvemme sig dertil.

Montalais.

Hvad fattes Dem, og hvordan er det? At i Dag —

Grevinden.

De skal saae alting at vide.

Montalais.

Hvilket?

Grevinden.

Hr. Greve, og De Marquise, tillader at jeg et Døgn bliif maae være allene med ham.

Marquisen.

Gierne, men at det ogsaa maae være mig tilladt, at erindre saavel den ene som den Anden af dem, at de har Venner, hvad Baneheld der end rammer dem.

Grev-

Grevinden.

Det er just mit eneste Haab.

Pienne.

Hvad vilde De sige ham? Hvad er Deres Forsæt?

Grevinden.

De skal snart faae det at vide.

Pienne.

De sætter mig i Skræk, Frue, man maae — — —

Grevinden.

Ah! kiere Greve!

Pienne.

Jeg skal gierne gaae. (gaaer med Margvisen)

Syvende Scene.

Grevinden, Montalais.

Montalais.

Jeg seer paa Dem, og jeg kjaelver — — Sancerre!
hvad har De at sige mig? Mit hele Legeme gyser — — —
Det er første Gang jeg er bange for at høre Dem.

Grevinden.

Vi maae begegne vore Ulykker med Standhaftighed.
Hvor er Du mig kjer! — — Ah! Montalais! min Siel
har aldrig følt det saaledes, som i Dag. I dette ullykkelige
Hjerte skal intet udslukke den Lue, som den samme Himmel,
der gjør Dig ullykkelig, har antændt deri for Dig. Indtil mit
sidste Aandedræt skal jeg være Dig troe; jeg skal leve for Dig al-
leine, og Dig skal mit Hjerte tilhøre; men Du maae forlade
mig — — —

Mon-

Montalais.

Sancerre!

Grevinden.

Vi maae sønderbryde dette søde Bånd, og for evig
 skilles ad. Beklag den ulykkelige Skiebne, hvortil jeg er for-
 dømt; men vi maae ikke mere tænke paa det lykkelige Eget-
 skab, som den sømmeste Kierlighed led mig haabe. Jeg vil
 søge et Tilflugtssted, hvor jeg kan begrave min Sorg og den
 Strid jeg maae have med den; at erindre Dig skal være min
 Beskæftigelse, og indtil min Død vil jeg tænke paa det Tab,
 jeg har lidt. Et Kloster — — — skal for Fremtiden være mit
 Tilflugtssted. Der vil jeg leve roelig, naar jeg veed, Du er
 lykkelig. Du taber alt; men lev for at oprette alt. Du
 maae, du kan gjøre det, følg din Skiebnes Bestumning;
 min er at være ulykkelig, og at leve for at begræde Dig.

Montalais.

Er det en gyselig Drøm, som Skræk forestiller mig?
 Det er Dem; Dem, som min Ulykke gjør vankelmødig.
 Havde en anden sagt mig det, jeg skulde aldrig troet det.
 Ah! jeg Ulyksalige! jeg har tabt alt, og nu forlader endog
 saa Sancerre mig!

Grevinden.

Hvilken Mistanke! hvilken Bebreidelse! Utafnemmel-
 lige, den er affkyelig; men jeg forlader dig denne Forhaa-
 nelse; den er Kortvivelsens Sprog, og du vilde være meere
 billig, naar du var mindre ulykkelig. Kiend Din Elskerin-
 des Hjerter, dette Hjerter, som Du forhaaner, som elsker
 Dig, som ikke kan forandres, som seer Din Skiebne uden
 Skræk, og var meer end lykkelig ved at tage Deel deri; det
 som det kun elskede for sig selv, dersom dets store Kierlighed
 ikke

ikke agtede Din Lykke høiere end sin egen. Hvad vil Du gjøre, og hvad er Dit Forsæt? Du betlener en anseelig Post, og i dine bedrøvelige Omstændigheder skal du have ondt ved at føre dig op efter din Rang, og at komme fort ved det lidet, Du beholder tilbage. Jeg forestiller Dine af Kierlighed forblindede Dine en forfærdelig Sandhed; men med saa Ord: vil Du, at jeg, ved at give Dig min Haand, skal reent ødelegge Dig? Estelans Tilbagekomst har sat mig i yderste Kattigdom, skulde jeg til Medgift og i Stedet for al anden Brudestat bringe min Brudgom denne bedrøvede Gave? Tænk paa Dit Navn, tænk paa min Familie; og paa det Din Fødsel og vor Rang fordre af os i Ægteskab; og betænk saa, om Skiebnen, som forfølger Dig endnu, tillader os den Lykke at foreenes med hinanden. For at forsøde Din Modgang, kan Du føre Dig baade den Agt og Naade, Du staaer i, og Din Tjeneste til Nytte. Men, ah! lad mig alleene bære vor fælles Ulykke. — Et Offer er meere end nok.

Montalais.

Og De, Grusomme, De elsker mig, og Deres Mund vover at befale, at jeg skal frasige mig det eneste Gode, jeg attraaer? Og De elsker, De agter mig? Himmel! jeg skulde see min Elskerinde bedrøvet, forladt og i Armod. Og jeg, med et ligegyldigt Hjerte, indtaget af mig selv alleene og min Forsængelighed; jeg skulde smigre for den stolte Lykke, bede den om et blidt Diekast, og trygle om dens ustadige Vndest, for et Dieblis at glimre i en laant Glæde. Nei, det er ikke saaledes man elsker, jeg vil elske til Døden. Himlen forfølger Dem, den forfølger ogsaa mig. Hvordan min Lykke end er, saa vil jeg deele den med Dem; vi ville begge byde Stormen Trods; et
Mod

Mod skal bestæle begge Hjerter. Vi ville sætte vor Kierlighed og dens fælles Kraft imod Skiebne, som forhaaner os begge. — — Saaledes, ja saaledes bør tvende Elskende at tale, naar man vil lægge Hindringer i Veien for dem; saadanne ere de Talemaader Kierlighed indskyder dem. Saaledes bør De tænke, og saaledes burde De tale.

Grevinden.

Jeg skulde have talet saaledes, Utafnemmelige! der som min Kierlighed var svag og af det sædvanlige Slags; thi det er intet uden Virkningen af en almindelig Kierlighed; det er en Pligt man letteligen opfylder; men at fuldfæste sin egen Lykke for den, man inderligen elsker, at opofre sit Hjerte for hans Lyksalighed, at bortgive alt for ham, endogsaa Kierlighed selv, det er den virkelige, den heieste Virkning af en ædel Lue; og det er det jeg vil, og paa den Maade er det jeg elsker.

Montalais.

Hvorledes, De vil? — — —

Grevinden.

Din Vre er alt for mig. Imod Din Villie vil jeg redde den fra den farlige Snare, Din Svaghed sætter for den. Du skal beholde min Kierlighed, og jeg giver Dig baade Din Haand og Dit Løfte tilbage; men tilsidst fordrer jeg en Forsikkring af Dig til Betaling for min Høiagtelse. Tag imod det overblevne af min Formue, leg det til det Du har tilovers af Din, det kan hjælpe Dit Mod at overvinde den forbittrede Skiebne. Dersom Du nogen Tid har elsket mig, dersom Du endnu elsker mig, kan Du da afflaae dette Hjerte, som tilbeder Dig, at det i det mindste gjør dit Baneheld taaleligere. Det er en Gavn, hvormi jeg beder Dig,

og-om saa skal være, saa befaler jeg Dig den, jeg vil have det, adlyd. —

Ottende Scene.

Grevinden, Montalais, Estelan, Marquisen, Pienne.

Estelan.

(til Marquisen og Pienne, som vil hindre ham at gaae ind.)

Hvorfor vil man forbyde mig at komme ind i dette Værelse? jeg vil see hende, jeg vil tale med hende — — —

Pienne.

Et Dieblif.

Estelan.

Det er nødvendigt, at jeg seer hende strax.

Marquisen.

Hvilket Maserie.

Estelan.

Jeg vil see hende, siger jeg — — — endelig slap jeg ind. For en Ulykke, Frue Grevinde, man har stor Umage — — — Ah! De er ikke allene? Hvo er denne Herre? — — — Montalais? Ja det er ham. God Dag, min Herre, jeg veed hvilken Magnet der trækker Dem hid. De elsker mit Sødskeendebarn — — Og jeg, jeg elsker hende ogsaa; men mig betragter hun kun med Ligegyldighed, og De er elsket — — Det er got for Dem. Uagtet al min Kierlighed, uagtet dens Hestighed, bliver De dog tilsidst hendes Brudgom? —

Montalais.

Hendes Brudgom! — — Ah!

Estelan.

Estelan.

Hvad? De græder? jeg er ikke kommen hid for at for-
arsage Dem Uro, og De ogsaa — — De græder —
og hvorfor?

Grevinden.

Hvad vil De vide?

Estelan.

Hans og Deres Kummer. Siig mig Aarsagen dertil:
Snart, siig mig den. Hvorfor græder De begge to? Er
jeg endnu Skyld deri? — — Jeg er ulykkelig! ah! De gjør
mig en Brøde af min Svaghed? Jeg kommer ikke for at for-
styrre Deres Kierlighed. De ægte hinanden — — og jeg
reiser, jeg forlader for evig det Land, som til min Fortviv-
else har ladet mig see Dem. Jeg skal sætte det vide Hav imel-
lem os — — maatte dog Deres Billede lade af at plage min
Siel! gid det ikke forfølger mig til Verdens Ende! De lyk-
salige den ene ved den anden —

Montalais.

Ah! aldrig skal Egtteskab foreene os! jeg har forsøgt
alle Stød af den græffeligste Skiebne — — ja, min Herre,
jeg er langt ulykkeligere end De —

Estelan.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Montalais.

Hun forlader Verden. Den Utafnemmelige vil skjule
sig i et Kloster.

Estelan.

De?

Marquisen.

O min fiere Sancerre!

Estelan.

Forklar mig dog denne Hemmelighed.

Pienne.

Grevinde, De vil forlade os? De vil straffe ham, fordi han har tabt sin Proces.

Montalais.

Hun er paa engang høimodig og gruesom. Hun vil opofre sig, siger hun, for min Lykkes Skyld. Hun giver mig min Frihed, mit Hierte tilbage, og befaler mig at gaae langt fra hende, at søge Undsætning hos en svag Yndest; man kan have for mig, for igien at faae den utroe Lykke paa min Side.

Grevinden.

De maane gjøre det, og jeg vil have det, lader os underkaste os Skiebnen, som skiller os ad.

Estelan.

Og det er mig, retfærdige Himmel, som gjør Dem ullykkelige! jeg, jeg skulle være barbarisk nok til at adskille tvende saa ædle Hierter! De vil forlade ham? De vil, at han skal frasiage sig den Lykke, at være Deres Mand? De vil altsaa hans Død? Siig, forlanger De den? Saaledes er den Dom, De her fælder. Dersom jeg ikke kan glemme Deres Yndigheder, da De dog er ubevægelig imod mig, hvorledes skal han, som er saaret af samme Pile, og som i det mindste har været saa lykkelig, at opvække Bølelse hos Dem, siig mig, hvorledes han nogen Tid skal kunne glemme Dem? Og den, grusomme, ja Dem selv forblinder Edelmødighed i Dag. I Morgen vil De føle, og maaskee ligesaa sterkt som han, at

man . . .

man maae døe, naar man mister det, man elsker. De fordrer det af ham, De skilles ad, De tager hans Hjerte med sig, og han Deres, og begge ere paa det hæftigste saarede. Det vilde blive eders Død. Jeg kan ikke give mit Minde dertil. Nei, aldrig, utafnemmelige Kone; og mod Din Villie skal jeg gjøre Dig lykkelig. Forgieves smigrer Din Brede sig med, at Du vil afflaae mine Gaver; ligesom mit Hjerte — — — Der er Deres Egtfælle, han er det, han bør være det: Var han ikke dydig, saa havde han ikke behaget Dem. De ere hinandens Liige: I Henseende til deres Midler vil jeg vise Dem, at, om end et sinuøst Udvortes ikke taler for mig, saa har jeg dog et redeligt og got Hjerte. (giver hende Papiirerne) Der, tag det.

Grevinden.

Hvad gjør De?

Montalais.

Hvorfor?

Estelan.

Tag imod disse Papiirer igjen — — behold Deres Arv, jeg giver Dem den, og det bedre end Loven kunde. Tag ligeledes mod dette Document, det bevidner, at jeg i Morges for evig har frasagt mig denne sørgelige Arv — — — Den er mig en Skræk, jeg har Afstøje for den; den har forstyrret mine Dages Rolighed. Jeg var lykkelig, De var mig ubekiendt. Den har hæmmet Løbet af min Lyksalighed, da den er Marsag, at jeg har seet Dem her. Hvad! De slaaer Dinene ned! afflaaer De min Begiering?

Grevinden.

Ah! min Herre!

8 3

Estelan.

Estelan.

Montalais !

Montalais.

Himmel !

Estelan.

Tilbedelige Fruentimmer ! (til Marquisen og Pienne)
mine Venner, lader os igien forlige os, kommer, omfavner
hendes Kne, lader os faae et behageligt Svar af hende
(han kaster sig til Grevindens Fødder) naadige Frue lad sig
bevæge.

Marquisen.

Giv efter.

Pienne.

De bør giøre det.

Grevinden.

Saadan Hoimodighed nedtrykker mig — — — men
at tage — —

Estelan.

Du kan uden Undseelse. Det herligste Fortrin Rigdom
har, det Fortrin, som alleene for stedse giør den agtbar, er
det, at den beriger den ærværdige Armod, ved at overvælde
den med sine Belgierninger.

Grevinden.

Seg giver efter,

Estelan.

(kaster sig om Montalais Hals.)

Montalais !

Mon= =1

Montalais.

Ah! jeg skylder Dem Livet! Det staaer ikke i min Magt at takke Dem, men af alt det, hvorfor jeg er Dem forbunden, ønsker jeg blot hendes Hierte og Deres Venskab.

Marquisen.

(savnende Estelan.)

Fra i Dag af skal Deres Lune staae mig an. Man maae holde Dem tilgode, at De er noget but, saadant Hierte undskylder alle Feil.

Pienne.

Kiere Montalais!

Grevinden.

(til Estelan.)

Deres ædelmodige Siel, da De er fornærmet af mig —

Estelan.

(tager Montalais ved Haanden og viser ham Grevinden.)

Min Ven! lad hende blive lykkelig, og jeg er betalt; (til Grevinden) elsk ham bestandig (til Montalais) vær hende stedse tro (legger Grevindens og Montalais Hænder i hinanden) foreener Jer ved et evigt Baand — — forglemmer ikke, at mit Hierte er langt fra — — Farvel, mit Mod forlader mig, og Taarer, mod min Villie — — Farvel, jeg flyer, forglem aldrig deres Ven. (han vil gaae.)

Grevinden.

Estelan!

Montalais.

Vie.

Estelan.

Jeg vil under en anden Himmelegn ikke stræbe efter andet, end at overvinde min Kierlighed; Naar jeg er ikke uden Sancerres Ven, saa kan De begge gjøre Regning paa min Tilbagekomst. Jeg skal komme tilbage for at nyde den samme Følelse, som jeg har Ret at fordre af deres Hjerter — Ja mine Venner, jeg skal komme tilbage — — Men nei, omfavner mig — — aldrig skal jeg udslukke den Ild, hvis Hestighed fortærer mig, jeg skal bestandig elske og tilbede hende, og aldrig, jeg søler det, aldrig skal jeg see Dem meere.
(han gaaer.)

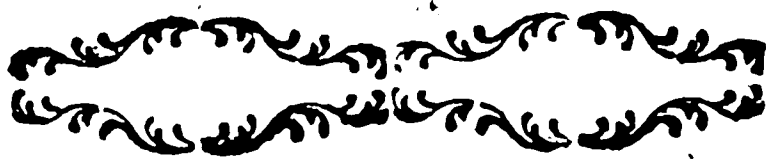
Niende og sidste Scene.

Grevinden, Montalais, Marquisen, Pienne.

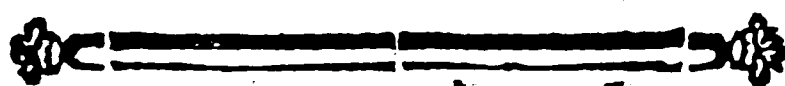
Montalais.

Lader os følge efter. Jeg seer et Glimt af Haab, at han ikke skal reise fra os. Vi ville med den ømmeste Omhu skille Hestigheden af hans Hjertes Kummer. Lader os søge at beholde ham hos os. Vi skyldte ham vor Lykke; lader os fortiene Belgierningen ved Erkiendtlighed.

Ende paa den tredie og sidste Act.

Sunset i Sprø.

Comedie

i

Tre Acter.

af

Goldoni.

5

Per.

Personerne:

Grev Polidor.

Grevinde Leonore, hans Svigerke.

Contesse Rosaura } hendes Børn.
Grev Lelio }

Baron Leander, Contessens forlovede Brudgom.

Hr. Euphron, forhen Forvalter paa Grevskabet.

Hr. Actenfresser, Advocat.

Henrich, Polidori Tiener.

Pernille, Leonores Pige.

Lars, Leanders Tiener.

En Gaardskarl.

Et Bud fra Metten.

En Tiener i Polidors Huus.

Første Act.

Første Scene.

Et Værelse i Polidors Huus. Henrich ved et lille Bord, som
staaer og river Tobak; siden Pernille, som spinder paa
en Kof.

Henrich, Pernille.

Henrich.

Nu see engang, hvad De dog kan finde paa for at
give Folk noget at bestille! rive Tobak i Steden
for at kiope den reven! det man kunde sette en Strands-
fadet til, maae en stakkels Tiener gjøre.
(han river)

Pernille.

Henrich, Fruen lader jer kalde.

Henrich.

Hvis hun lader mig kalde, saa kan I jo nok see
hvad jeg har at gjøre.

Pernille.

Lad være med at rive, og gaae hen at høre hvad
hun har at befale.

Hen-

Henrich.

Herren vil have Tobak i sin Daase.

Vernille.

Og imidlertid skal Fruen bie! I er ret en Gros-
bian. —

Henrich.

Vernille, jeg holder en Klat af hende: men naar
hun saaledes glemmer, hvad hun er mig skyldig, saa
kunde min Kierlighed let forvikles. —

Vernille.

Min Frue har nok sagt det. Du skal see den
Krabat kommer intet. —

Henrich.

Krabat! har hun sagt Krabat!

Vernille.

Vaa nogen Tid er I ikke længer i Frue Grev-
inde Leonores Kithuus; og det kan let komme sig, at
I ikke bliver gammel her. —

Henrich.

Hun vil altsaa være vel tilfreds, om jeg fik min
Afseid: en artig Kierlighed! det er smukt! men jeg
trøster mig ved, at Grevinden er ikke den, som raader:
Grev Polidor, min Herre, er den, som har at befale.

Vernille.

Jeg tænker, hun har vel ogsaa et Ord at sige;
hun er Enke-Grevinde efter hans Broder; den unge
Grev

Grev Velios og Comtesse Rosauras Moder: det var artig, om hun intet skulle have at befale. —

Henrich.

Eigemeget. Over mig har hun intet at befale. Jeg vil see, jeg faaer min Herres Daase fuld.
(han river.)

Pernille.

Hun vil forklage jer for Greven, og J. skal komme til at varte hende op.
(hun spinder.)

Henrich.

Ja i Morgen!

Pernille.

J. skal komme dertil. —

Henrich.

Nei, Mamsel, der bliver intet af.

Pernille.

Ikke det! det kommer an paa, om jeg saa vil have det. Min Frue gjør mere Bæsen af mig, end af sin Svoger.

Henrich.

Og i min Herres Dien er jeg betydeligere end hans hele Familie.

Pernille.

Jeg har faaet min Frue til, at give sit Samtykke til at Baron Leander har faaet Løste paa hendes Dat.

Datter: det var slet intet hendes Tanker; hun var for Grev Riccarov, som hun halvtvejs havde givet sit Ord.

Henrich.

Ja om min Herre havde samtykket; hvad han vil det vil han, og han lærer nok De andre at dandse efter sin Pibe. —

Pernille.

Da er min Frue heller ikke at spørge med; naar hun siger, jeg vil, maae det skee.

Henrich.

Ja, sandt er det: i Egenfindighed har hun ikke sin Liige.

Pernille.

Og jeres smukke Greve, er han intet den heelligste Trold paa Jorden —

Henrich.

Vil hun sette ham ved Siden af sin Frue, hun seer jo ud som vor Frue: Dag i Faste. —

Pernille.

Jeres Herre er vist bleven til i Torden-Beir, og født i Sneefog!

Henrich.

Prægtig. Mamsellen siger smukke Ting! det falder jeg at tale høit. —

Pernille.

Ja vist, jeg er ikke et Dummerhoved, som I er.

Henr.

Henrich.

Ja, hvad skal man sige, mit Barn; hver har sine Feil, jeg et Dummerhoved og hun en Gladder i mund. —

Pernille.

Var I kun dum, saa gif det nok an endda.
(hun spinder med Arrighed.)

Henrich.

Er det endnu noget værre?

Pernille.

Smaating. Lidt Eselfreger —

Henrich.

Hver har nok i sin Deel: jeg en Efel og hun —

Pernille.

Hold jer i Skindet, og viid at jeg er en skuffelig Mands Barn. —

Henrich.

Skuffelige Mands Børn tale intet saaledes til Folk, som jeg er. —

Pernille.

Jeg skal sige det til min Frue.

Henrich.

Og jeg til min Herre —

Pernille.

Og jeg skal lade jer jage paa Porten —

Henr

Henrich.

Maaskee jeg kunde faae ligesaadant et Gudsald —

Pernille.

Nei see mig engang, han river intet, han bestiller intet, og dog vil han ikke komme til min Frue.

Henrich.

Das hun paa sig selv, og lad mig gjøre min
Gierning i Noe. (Han river.)

Pernille.

Tienere! det er ret en Plage for Herskabet.
(spinder.)

Henrich.

Piger! det er det rette Hunsfors.
(river.)

Pernille.

De buer kun til at æde og drikke.
(spinder.)

Henrich.

De gjør intet andet end — — nok sagt.
(river.)

Pernille.

Til at jukse ere de ret brave.
(spinder.)

Henrich.

Røple forstaaer de mesterlig.
(river.)

Per=

Vernille.

Taler De om mig, Monsieur!

Henrich.

Og De, talte De om mig Somfrue!

Vernille.

Hvis jeg ikke hævner mig, saa gid jeg maatte blive
i spundet, som dette Hør.

(spinder.)

Henrich.

Hvis jeg putter det i minomme, saa gid jeg
maa blive revet, som dette Tobak.

(river.)

Vernille.

Gemeene Karl.

(spinder.)

Henrich.

Tøfte!

(river.)

Vernille.

Tøfte til mig? Himmel og Jord! jeg veed intet,
hvem der holder mig tilbage, at jeg ikke river din skam-
melige Tunge udaf din Hals. Tøfte til mig! jeg er et
Fruentimmer og jeg maae hævne mig, om jeg saa skulde
vende op og ned paa Huuset, og om det skulde gielde
min Tieneste, min Frues Velfærd og mit eget Liv. —

(løber ind.)

G

Anden

Anden Scene.

Henrich, siden Polidor.

Henrich.

Nei see mig hvilken bandsat Skiendegiest! der seer man hvad der kommer ud af at satte Kierlighed for disse Dyr. De troe man kan intet undvære dem, og derpaa støve de løs.

Polidor.

Kan det faae Ende engang med Din Riven.

Henrich.

Min Herre — — dersom De vidste — — jo meere man stræber at giøre hvad man skal i denne Verden, jo meere forfølges man.

Polidor.

Hvad er da paa færde?

Henrich.

Her staaer jeg, og river min Tobak, saa kommer Pernille, og overfuser mig.

(river heftig.)

Polidor.

Jeg har jo dog sagt, at min Svigerindes Folk maae ikke komme i mine Bærelser.

Henrich.

Og jeg, Herre, skal jeg lade være at rive Tobak in til Dem, for at opvarte den naadige Frue Grevinde.

Polidor.

Polidor.

Du tiener mig og ikke hende; hvordan kommer Grevinden til at befale over mine Tjeneste-Folk?

Henrich.

Det var just det jeg sagde. De holder mig for deres Hundedreng. —

Polidor.

Hvad er her hæudet?

Henrich.

Jeg skal fortælle Dem det. Jeg stod her og ringede min Herres Grinde; saa kommer Pernille, og siger mig, at Grevinden vil skikke mig ud i Byen. Die lidt svarer jeg. Nei vist ikke. Lad mig bare rive dette sær-digt. Nei vist ikke. Jeg kommer lige paa Timen. Nei. Kort og Got. Hun siger saa, at alle Tjeneste-Folk her i i Huuset staaer under hende. At hun er Frue, og at man skal lade alting ligge, for at varte hende op. —

Polidor. (spottende)

Lade alting ligge for at varte hende op — er Du snart færdig?

Henrich.

Strax. (han river) Vist nok er det, at naar ikke hun var, blev der intet af dette Giftermaal. —

Polidor.

Hvad for et Giftermaal?

Henrich.

Intet noget, Herre, jeg staaer og gatter mig over
en af Vernilles Fraser. —

Polidor.

Hvad har hun sagt ?

Henrich.

Hun er et Fruentimmer, det er ikke værd at
tænke paa.

(han river.)

Polidor.

Ru sig mig dog, hvad hun har sagt. —

Henrich.

Som De befaler. Hun vil have man skal troe,
at hun er saa høit anskreven hos sin Frue, at hun kan
faae hende til at giøre alt hvad hun vil. Og i Henseende
til Partiet, som De har besluttet imellem Comtesse Ros-
saura og Baron Leander, saa siger Vernille, havde jeg
ikke været, saa havde min Frue ikke gjort det; jeg svar-
er : det var alt nok, at det stod min Herre an. Det
er ham, som det kommer an paa. Jo men — svarer
hun : min Frue raader, jeres Herre er en gammel Nat-
hue ; giftige Tunge !

Polidor.

Denne Tøs har jeg længe havt noget imod. Hun
skal snart faae affolgt. —

Henrich.

Siden bærede hun mig med smukke vedbørlige Vres-
titler.

Polidor.

Polidor.

Det er min Broersøn, gaae bort !

Henrich.

Har Herren nok i denne Tobak?

Polidor.

Ja.

Henrich.

Skal jeg fugte den lidet?

Polidor.

Ja nok. —

Henrich.

Jeg beder den naadige Herre.

Polidor.

Gaae.

Henrich. (for sig selv.)

Han siger just ikke mange Ord; men derfor handler han ikke mindre. Jeg har truffet ham i det rette Øjeblik.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Grev Polidor, og Grev Lelio.

Polidor.

Min Svigerinde vil tage sig meere Myndighed end jeg hende tilkommer; men hun maa holde sig inden sine

Skrauker, saafremt hun ikke vil, at vi skal bryde over
tvert med hinanden. —

Lelio.

Jeg er Herr Onkles ydmygste Tjener. —

Polidor.

God Dag, min Broersøn.

Lelio.

Jeg kommer fra min Moder for at bede Dem gjøre
hende en Fornægtelse. —

Polidor.

Hvori kan jeg tjene hende?

Lelio.

Hun forlanger, at De giver Henrich hans Af-
keed. —

Polidor.

Hvad har han da gjort?

Lelio.

Han har glemt, hvad han er hende skyldig.

Polidor.

Hvorledes?

Lelio.

Hun har ladet ham falde; men han har ikke villet
gaae af Stedet for at opvarte hende. —

Polidor.

Han havde noget for mig at gjøre. —

Lelio. . .

Lelio.

Han rev Tobak. Det var et betydeligt Stykke Arbeide. —

Polidor.

Han gjorde hvad jeg havde befaleet ham. —

Lelio.

Ja, min Herr Onkel har altid gjort meer Bæsen af sine Tjenestefolk, end af sine Slægtninge.

Polidor.

Jeg har altid gjort Bæsen af hvad Ret er.

Lelio.

Enhver taler om Ret; men faa kiender den til gavn. —

Polidor.

Og J mindre end nogen anden. —

Lelio.

Man er min Moder Erbødighed skyldig.

Polidor.

Den har ingen sat til Side. —

Lelio.

Hun fortjener Lydighed.

Polidor.

Ja af sine Tjenestefolk.

Lelio.

Tienerne her i Huset spise alle ved et Bord, og
just for den Mærsges Skyld — — —

Polidor.

Det er mig, som lønner dem.

Lelio.

Men ikke af Deres eget.

Polidor.

Hvad, ikke af mit eget?

Lelio.

Jeg har ogsaa min Lod i Boen; min Moder og
min Søster har ogsaa deres Medgister indestaaende deri.

Polidor.

Jeg veed ikke selv, hvad J figer —

Lelio.

Det er sandt; jeg veed ingen Ting; men heresters
dags vil jeg ogsaa vide, hvorledes det gaaer til med
mine Gager.

Polidor.

Tosse!

Lelio.

Herr Onkel, jeg er ingen Dreng meere. —

Polidor.

Nærvær.

Lelio.

Vi tales nærmere ved. —

Fierde

Fjerde Scene.

Polidor, siden Henrich.

Polidor.

Uforfammede ! Jeg skal komme dig til at fortryde,
at du glemmer hvem jeg er.

Henrich.

Herr Euphron vilde giøre sin Opvartning. —

Polidor.

Han er velkommen ; men hvad fattes Dig, Du seer
saa forfækket ud. —

Henrich.

Deres Hr. Brøversøn gjorde mig lit bange. —

Polidor.

Hvad siger han?

Henrich.

Han saae mig an, som om han vilde sluges mig, og
derpaa sagde han mig den lille Compliment : dersom min
Morbroer ikke jager dig paa Døren, saa skal jeg knuse
dine Ribbeen. —

Polidor.

Hvis han gjør det, saa vil det blive desto værre for
ham. —

Henrich.

Det vil nok blive des værre for mig, og ikke for
ham. Naadige Herre ! førend det skulde skee ; saa veed

jeg ikke hvad jeg skal sige. Det bliver vel best jeg paffer mig. —

Polidor.

Lad Herr Euphron komme ind. —

Henrich.

Strax. Hvis han skal slaae mine Sidebeen & Stykker . . .

Polidor.

Kan det faae Ende ?

Henrich. (for sig selv.)

For en Ulykke ! førend han skal faae knuset mine Ribbeen, skal vi nappes først. —

Femte Scene.

Polidor, og Euphron.

Polidor.

Knuse min Tieners Ribbeen ! det kunde let hænde sig, at jeg knuste Hovedet paa hans.

Euphron.

Underdanige Tjener, Herr Greve, min Velynder. —

Polidor. (med et vredt Ansigt.)

Herr Euphron, velkommen.

Euphron.

Er De vred ?

Polidor.

Polidor.

Jeg har Årsag at være det.

Euphron.

Dog ikke paa mig! vel!

Polidor.

J er min Ven. —

Euphron.

Jeg hørte noget af Grev Lelio. —

Polidor.

Grev Lelio er en Nar. —

Euphron.

Ja hvad skal man sige. De har dog ingen nærmere
Slægt i Verden end denne Broersøn. —

Polidor.

Bedre, om jeg ikke havde ham. —

Euphron.

Saa kom De selv til at gifte Dem, for at vedliges
holde Huuset. —

Polidor.

Hvad Huuset? Dets Vedligeholdelse er mig ligegyldig.
Naar jeg er død; saa ved jeg hvem jeg vil unde
mine Midler. —

Euphron.

Euphron.

Jeg hører saa ofte, at man skænker sine Midler, bort uden for Familien; men jeg hører det aldrig uden Græmmelse. —

Polidor.

Jeg kan gjøre ved mit eget, hvad mig lyster. —

Euphron.

De har ret, De kan gjøre med Deres hvad De vil; men retsindige og kloge Folk opofre deres Villie for Billighed og Anstændighed. Hvorfor skulde De ville berøve Deres Broderbørn, for at berige Fremmede? maaskee af Frygt for, at de skulde være uskionksomme og glemme Deres Velgjørere? men mon man ikke endnu oftere og lettere glemmer en Testator, der ikke er af eens Blod. —

Polidor.

Veed I hvad min Svigerinde har ladet mig sige ved hendes Søn? hun vil at jeg skal give Henrich min Tiener Afsked. —

Euphron.

Hun har vel just ikke sagt, at hun vil, men at hun ønskede. —

Polidor.

Hvad kommer hende min Tiener ved?

Euphron.

En Svigerinde er dog altid meere end en Tiener.

Polidor.

Polidor.

Jeg skulde altsaa jage et Menneske bort, der tjener mig vel, for at fornøye et urimeligt Fruentimmer.

Euphron.

Jeg vil just ikke sige: jage bort. Men giv hende nogen slags Satisfaction. For Huusfreds Skyld maae man undertiden opofre noget. —

Polidor.

Min Svigerinde er et usornustigt Fruentimmer.

Euphron.

Det er en Ulykke for dem, som fødes med liden Forstand; men en god Mand ynker dem eller og bærer over med dem; thi den, som ikke kan bære over med andres Feil, har selv en, som er langt større.

Polidor.

Min Broersøn vil slaae Sidebeenene i tu paa min Henrich. —

Euphron.

Det har han kun sagt i Breede. —

Polidor.

Jeg er Herre i dette Huus, og jeg vil have, at man skal vise mig Erbdighed.

Euphron.

De har Ret. Det bør saa at være. —

Polidor.

Polidor.

Vil han være sin egen Herre, saa lad ham boe for sig selv, jeg har ham ikke nødig. —

Euphron.

Lad os ikke tale herom, kiereste Greve, naar Huset dees, saa svækkes de. —

Polidor.

Naar De vil have mig til Ven, saa er det desbedre for Dem. —

Euphron.

Maae det være mig tilladt, at jeg maae tale med Dem om denne Sag. —

Polidor.

J er en sindig Mand. Min Fader elskede jer, og J vil intet gjøre uden hvad, som kan være mig anstændigt. —

Euphron.

Lad mig kun raade. Jeg vil strax gaae hen til Grevinde Leonore.

Polidor.

Sig hende: at, naar hun vil mig noget, skal jeg komme til hende, og at hun ikke sender mig denne Fusentast, hun har til Søn. —

Euphron.

J Henseende til denne Tiener — — maae det være mig tilladt at love noget. —

Polidor.

Polidor.

Slet intet. Henrich bliver i min Tjeneste. —

Euphron.

Man kunde give ham Afsked blot for en Dag. —

Polidor.

Ikke engang for en Time. —

Euphron.

Kiere Herr Greve, man maae undertiden give efter. Jeg veed dog, at De i Fjor skikkede en anden bort, for at forsyne en Sangerinde. —

Polidor.

Det er sandt, for han havde begejstret hende uartig. —

Euphron.

Og Deres Frue Sangerinde vil De ikke tilstaae det mindste?

Polidor.

Hør hendes Tanker. For jeres Skyld vil jeg bekvemme mig til noget.

Euphron.

Jeg takker for Deres Godhed. Jeg veed, at De er en sindig Herre, og at De vil finde sig i Villighed. Sielens finnest Egenkab er Føynelighed; men Naastaaenheden hegligste. Vi ere alle genegne til Brede, men saa mange som give sande Venner Gehør, formilde og temme den. Det, som forarsager meest Ulykke i Verden, er Klammerie; men Klammerie imellem Slægtninge pleier altid at være

være det værste. Man maac derfor ikke give Brede Tøi-
len, men raade Gud derpaa, saasnart mueligt, og betænke,
at den største Lyksalighed i et Hus er Eenighed, Fred og
god Forstaaelse. —

(Han gaaer.)

Polidor.

Jeg er den søkeligste Mand paa Jorden. Jeg elsker
ingen Ting saa høit, som Eenighed og Fred; men hvis man
kommer mig for nær, saa gielder intet. Heller dæ end
give efter. —

Siette Scene.

(Leonores Værelse forestilles.)

Pernille, siden Leonore.

Pernille.

Henrich skal betale det, saasandt jeg er en ærlig Pige.
Først snakke mig for om sin Kierlighed og siden bryde mig.
Forræder! til mig Tøyt! til mig Koblerke! men han skal
smøre sine Støvle. Kruen har sagt at han skal paa Døren
og paa Døren skal han; jeg kan aldrig fattes Kierefter. —

Leonore.

Min Svoger beeguer mig saaledes.

Pernille.

Hvad meener Deres Naade?

Leonore.

Han gjør meere af en Tiener end af sin Svigerinde. —

Pernille.

Vernille.

Vil Greven da ikke give Henrich Afssked. —

Leonore.

Nei.

Vernille.

Himmel og Jord! var jeg i Deres Sted, saa ville jeg sette mit Sind derpaa. —

Leonore.

Jeg fortjener ikke, at lade mig træde med Fødder. —

Vernille.

Det er vist, at De ikke uden Skam kan give efter. —

Leonore.

At nægte mig den lille Erstatning at stille sig ved en Tiener. —

Vernille.

En Tiener som har sat Erbødigheden for Dem til Side. —

Leonore.

Det er for meget. —

Vernille.

At sige, at min Frue er egensindig. —

Leonore.

Den Dumdriftige!

S

Vernille.

Pernille.

At Hun seer ud, som vor Frue Dag i Faste. —

Leonore.

Har han sagt det? —

Pernille.

Tilforladelig. —

Leonore.

Og den Skielm skulde komme for mine Dine. —

Pernille.

Han vil blive endnu meere nærværende, han vil see Dem ud i Deres aabne Dine. Naa! jeg vilde med Glæde give et Hars Løn til, at Henrich kom paa Døren. —

Leonore.

Han maae have været meget uforfæmnet imod dig?

Pernille.

Lad os aldrig tale om mig, Frue, hvis det kun gieldte mig, vilde jeg heller taale alt, end bringe Huset i Oprør. — Men min Frues Ære ligger mig paa Hjertet. Jeg kan ikke udstaae, at man taler ilde om Hende, og glemmer hvad man er hende skyldig. Min Frue! den fromme, enegode, tilbedelige Frue! at kalde hende egensindig! ligne hende ved vor Fruedag i Faste! jeg brænder af Harm. Min Galde løber over. Breden vil kvæle mig. Hvis De ikke hæver Dem, hvis Grev Polidor bliver ved, hvis Henrich vinder Sever; saa paatager jeg mig at udføre Deres Hævn. Spitsbube, Nedrige, Skielm, Esel, Fordømte. —

Leonore.

Leonore.

Naa , naa , Pernille, forivre Dig dog ikke saa stærk.
See hvem der er. Jeg hører nogen komme. —

Pernille. (for sig.)

Lad hende kun troe , at det er for hende jeg har det
saa heftigt. Han har kaldet mig Tøyte. Det tilgiver jeg
ham aldrig. —

Syvende Scene.

Leonore , Pernille , Euphron.

Leonore.

Hvilken en rar Pige er ikke det. Hvor ivrig hun er
for sin Frue. —

Pernille.

Herr Euphron er her.

Euphron.

Ydmyge Tiener, min høistærede Frue Grevinde. —

Leonore.

Tienerinde Herr Euphron. —

Euphron.

Om Forladelse jeg kommer saa dristig. —

Leonore.

De gior mig en Fornæielse.

Pernille.

Veed Herr Euphron det alt?

Euphron.

Hvilket?

Pernille.

At Henrich har forlobet sig mod min Frue. —

Leonore.

Og at Grev Polidor ikke vil give ham sin Afskæd. Synes Dem at det er en Opsørsel, man kunde vente sig af en Cavalleer? —

Pernille.

Det kommer Haarene til at staae paa eens Hoved. —

Euphron.

Saa sagte. Frue Grevinde, hvad har da Henrich sagt?

Pernille.

Han har sagt hende en heel Hoben Grovheder, en værre end den anden. —

Euphron.

Jeg taler ikke med jer. Hvad har han da sagt Dem?

Leonore.

Han har ikke talt med mig. Harde han understaaet sig at sige mig et Ord i mine Dine, havde jeg ladet ham kaste ud af Vinduet. —

Euphron.

Euphron.

Altsaa?

Pernille.

Altsaa, altsaa. — Det er med mig han har talt. —

Euphron.

Og I er den, som har bragt dette for jeres Frue?

Pernille.

Det var artig, om jeg holdt mig roelig: at jeg stod og hørte min Frue mishandle og talte ikke et Ord. —

Euphron.

Nei see mig engang til det retskafne Fruentimmer! hvilken god og nidkier Dige! det er Tieneste-Folks Maneer at tale ilde om deres Herskab. Og I, Gomsfrue, som saa nysigtig beretter, hvad de andre har sagt; I har maaskee hørt mere af Munden end de. —

Pernille.

Jeg! jeg undres over —

Euphron.

Om Forladelse, Frue, jeg er en gammel Mand, jeg er en oprigtig Mand med Hjertet paa Læberne: disse Misforstaaelser smerter mig, og jeg haaber at bringe alting i Roelighed. —

Leonore.

Har De talt med min Svoger.

H 3

Euphron.

Euphron.

Ja meget vidtløftig, og alting skal blive forligt. —

Leonore.

Giver han da Henrich sin Afsskeed?

Euphron.

Om han just ikke giver ham Afsskeed. —

Pernille.

Om han ikke giver ham Afsskeed, bliver der intet Forlig af.

Euphron.

Se stille, Mamsel, det er ikke jeres Sag. — Greven har den største Hviagtelse for Deres Naade, og det gør ham ont, at De har havt Leilighed til at blive fortørnet. Da Grev Lelio saa pludselig forlangede det af ham, uden forud at belave hans Sind derpaa, at han skulde give sin Tiener Afsskeed, blev han i Begyndelsen lidt fortrydelig derover, og jeg troer, at Grev Lelios Hestighed i at forlange dette, har tildeels været Aarsag til hans Fortrydelse; Denne Tiener holder han af, han har havt ham længe, og det vilde gøre ham ont at skille sig af med ham. —

Leonore.

Han vil altsaa ikke give ham Afsskeed. —

Euphron.

Man faaer mage det saa at —

Pernille.

Hvis han ikke giver ham Afsskeed, saa ingen Forlig. —

Euphron.

Euphron.

Hun kommer mit heele Blod til at kaae. —

Leonore.

Vær stille og lad ham tale.

Euphron.

Grev Polidor er villig til at befale Henrich at bede
Deres Naade om Forladelse.

Pernille.

Pyt. —

Euphron.

Han skal endogsaa legge Liberiet.

Pernille.

Pyt.

Euphron.

Og saaledes uden Liberie komme at bede om For-
ladelse. —

Pernille.

Ikke andet!

Euphron.

(for sig) Jeg holder det ikke længer ud. (høit) Og
om De befaler, skal han blive ude af Hotellet i en 3 a 4
Dage. —

Pernille.

Nei nu maae jeg ret lee.

54

Euphron.

Euphron.

Han skal anholde om Deres Forbøn for at komme i sin Tjeneste igien. —

Vernille.

En herlig Forklaring. —

Euphron.

Hvad vil I sige med jeres herlig Forklaring? Hvad kommer den Sag jer ved? Frue Grevinde, tag mig det ikke unaadig op; men jeg veed ikke hvorledes De kan taale flige Næsviisheder.

Leonore.

Gaa, gaa bort.

Vernille.

Min naadig Frue!

Leonore.

Gaae din Vej, siger jeg.

Vernille.

Deres Naades Vre kræver, at : : : :

Leonore.

Vernille! Du forstaaer mig!

Vernille.

Jeg gaaer, (for sig) men den gamle Knark skal betale det. (gaaer)

Ottende . :

Ottende Scene.

Euphron, Leonore.

Euphron.

Jeg havde nær tabt Taalmodighed, hold mig det til Naade. Naar, Frue Grevinde hvad siger De, er De fornøiet med disse Beviis paa Deres Herr Svogers Kierlighed og Hæigtelse?

Leonore.

Velan! jeg vil gjøre som De ønsker. — Lad Henrich legge Liberiet, lad ham komme og bede om Forladelse, lad ham rømme Hotellet, efter mit Tykke, og jeg giver Dem mit Ord, at jeg selv vil bede for ham hos Grev Polidor: siden De forsikrer mig; at min Svoger har Hæigtelse for mig, vil jeg ogsaa vise Føielighed mod ham. —

Euphron.

Fortrefflig. De er en elskværdig Dame, hvor glad er jeg ikke, at den Sag saa hastig er bleven buelagt.

Leonore.

Naar Karlen kommer at bede om Forladelse, vil jeg have at alle Huusfolkene skal være nærværende.

Euphron.

Vel, de skal være der allesammen, underdanige Tienere naandige Frue!

Leonore.

Farvel, min kære Euphron.

Euphron. (for sig.)

Denne Gang er jeg derfor, jeg maae deran: men en anden gang vil jeg tænke to gange derpaa førend jeg blander mig i slige Sager.

(han gaaer.)

Tiende Scene.

Leonore, siden Pernille.

Leonore.

Det er dog ret en snau Mand, denne Euphron. Altid søger han at stifte Fred, at forlige, at hemme Tretter. For hans Skyld beqvemmer jeg mig til det, jeg ellers aldrig havde gjort. —

Pernille. (halv sagte)

Disse gamle Knarke kan jeg ikke udstaae.

Leonore.

Hvad siger Du Pernille?

Pernille.

Intet Deres Naade.

Leonore.

Henrich vil blive ret ydmyget. Han skal komme uden Liberie og bede mig om Forladelse. —

Pernille.

Det faaer saa være; men hvor den Karl er, bliver jeg vist ikke. Vi to kan ikke boe under et Tag sammen,

og

og naar Henrich skal blive, maae Deres Naade lade mig gaae. —

Leonore.

Hvad har han da forsyndet imod Dig?

Pernille.

Hvad han har forsyndet? Han har talt haanlig om min Frue. —

Leonore.

Det falder mig til at see ham straffet derfor. —

Pernille.

En artig Straf! nei det kan jeg ikke taale. —

Leonore.

Giv Dig tilfreds. —

Pernille. (for sig.)

Den gamle Stodder skal ogsaa have sin Næse allevegne.

Tiende Scene.

Grev Lelio, Actenfresser, De forrige.

Lelio.

Her er Procurator Actenfresser, lad ham nu sige, hvad min Farbroder har svaret.

Actenfresser.

Underdanige Tiener, Frue Grevinde. —

Leonore.

Leonore.

Jeg veed alt, at min Svoger er bereedvillig at stille mig tilfreds, og jeg er fornøiet med hans giorte Forslag. —

Helio.

Bereedvillig at stille Dem tilfreds! Stig frem Hr. Procurator.

Actenfresser.

Jeg maae sige at han udlod sig med en heel Deel uqvems Ord. —

Leonore.

Mod mig?

Helio.

Sael kun frit, sig reent ud. —

Actenfresser.

Han sagde: at han var Herre i Huset, og at han lod vel være, at give sin Tiener Afsked for at søie sin Svigerfæ. —

Leonore.

Har han sagt det?

Pernille. (spotviis.)

Na ja, Frue, han har al Agt og Rierlighed for Dem.

Helio.

Men siig hende dog alt hvad han har sagt. —

Acten:

Actenfresser.

Han har sagt, at hun var alt for emfindelig. —

Lelio.

Det er ikke emfindelig han sagde, men paastaende.

Leonore.

Seg paastaende?

Pernille. (spotviis.)

Vil De ikke sende Bud til ham for at bede ham ikke at forhaste sig med at skaffe sin Ziener af.

Leonore.

Har han sagt noget meer?

Actenfresser.

Han har sagt at Grev Lelio var en Fantast. —

Lelio.

Der hører De, hvad synes Dem?

Pernille.

Det kan være det samme; men min Frue er fornærmet. —

Leonore.

Min Søn, vi ere fornærmede begge, vi maae tænke paa at hævne os.

Lelio.

Herr Actenfresser har givet mig et got Raad. —

Leonore.

Leonore.

Siig frem, Herr Procurator, hvad raader De os at gjøre?

Actenfresser.

Jeg siger: at naar Ueenigheds Sød først har fattet Rodder i et Hus, saa bliver det forgieves at vente Forligelsemaal, altsaa bliver intet andet tilbage end at boe hver for sig, træde ud af fællig og procedere til et lovlig Skiftes Erhvervelse. —

Leonore.

Ja, vi vil skifte.

Helio.

Jeg ønsker intet heller.

Leonore.

Men denne Deeling er ikke en tilstrækkelig Hævn. Jeg vil have noget meere foretaget. —

Actenfresser.

Vil De siden gjøre Deres Svoger Hovedet kruset; saa er intet lettere.

Leonore.

Hvorledes?

Helio.

Det kalder jeg en dygtig Mand.

Actenfresser.

Dog ville jeg nødig det skulle heede, at dette Raad var kommen fra mig. —

Leonore.

Leonore.

Det forstaaer sig. —

Helio.

Frygt kunz ikke. I kan forlade Jer paa os.

Actenfresser.

Mit Naad er at kalde ham til Regnskab for sin Forvaltning af det sælleds Boe. Man veed, han aldrig har havt Lyst at spare; men opført overflødige Bygninger, og gjort andre Bekostninger og Forbedringer, hvis Nødvendighed han ikke let skal kunde bevise. Vi vil gjøre ham det broget nok. —

Helio.

Vel talt, vi vil gjøre ham det broget. —

Leonore.

Godset som var min Medgift.

Actenfresser.

Det forstaaer sig. Indtægterne deraf; et Generals Regnskab, en Udkastelses-Forretning med derpaa følgende Sequestration. Et forfærdeligt Søgemaal efter alle Forøgmaliteter. —

Helio.

For en Ulykke! vi vil lære ham noget andet. —

Actenfresser.

Desuden sidder han inde med Comtesse Rosauras Medgift.

Leonore.

Leonore.

A propos! Egtteskabs-Contracten med Baron Leander falder bort.

Relio.

Hvi saa?

Leonore.

Fordi Grev Polidor har bragt den i Stand. —

Pernille.

Ja vist: Og Henrich har sagt: at naar hans Herre vil en Ting, er det nok, at han er Hovedet for Familien, og at de øvrige betyder intet.

Relio.

Got, det vil vi faae at see. —

Leonore.

Jeg har nu i Sinde at hævne mig paa denne Maade. Rosaura bliver ikke Baron Leanders; derimod vil vi paa ny indlade os med Grev Ricardo, som ogsaa er en Frier. —
(gaaer.)

Relio.

Lad os nu gaae hen at opsætte den første Requisition til Skiftet. Jeg længe efter at blive mine egne Midler raadig. —

(gaaer.)

Pernille.

Hr. Actenfresser!

Actens

Actenfresser.

Hvad got ?

Pernille.

Hvis De kan faae Henrich paa Døren vil jeg give Dem tre Mark.

Actenfresser.

Tre Mark ? Synes I at jeg er en 3 Marks Procurator. Herr Vicentius og Procurator Actenfresser er bekendt, det er en Lovlærd, erfaren og anseelig Mand, mig 3 Mark ? min Tos ! det er nok den Betaling Du faaer for at bringe de smaa Erinder, Du veed nok selv. —

(gaaer.)

Ellevte Scene.

Pernille, siden Lars.

Pernille.

Ulle Tingstud ! jeg vilde ikke engang betroe Dig til at afskrive mig en Bøsse. For at meeles sin Rage, har han sat Herskabet i Hovedet at føre Process. Hvad vinder jeg derved, at de skilles ad ? faaer jeg ikke Henrich paa Døren naaer jeg dog ikke min Hensigt. —

Lars.

Det er mig.

Pernille.

Paa Manlet skulde jeg troe det var Lars, Baron Leanders Tiener

I

Lars

Lars.

Er ingen Moers Siel hiemme? maae jeg komme ind? —

Pernille.

Rom kun, her er ingen uden jeg, kom kun. —

Lars.

Jeg siger den nydeligste Kammerpige i det heele Land god Dag. —

Pernille.

Og jeg hilser kjerligst den vakreste Jyde-Karl i heele Europa. —

Lars.

For da at begynde der hvor vi slap, saa skulde jeg spionere ud, om min Herre kunde aflegge en Besøgelse hos sin Skionne. —

Pernille.

Og jeg for at blive ved den samme Materie maae fortælle Jer, at Fanden er løs her i Huset, og jeg er bange for, at der bliver slet intet af dette Bryllup. —

Lars.

Saa! da gad jeg vel vist, mit smukke Varn, hvad alt dette vil sige.

Pernille.

Henrich er Skyld i alt dette. Henrich sætter dem sammen og for hans Skyld bliver Hærskabet taget ved Næsen.

Næsen. Hvis Grev Polidor jog Henrich bort, blev alting got igien, og jeres Herre burde formaae ham til at vise ham Døren jo før jo heller, hvis han ikke vil at alting skal gaae Kredsengang. —

Lars.

J, men jeg maae tabe baade Næse og Mund, ved at høre jer tale af den Tøse; mens jeg veed, mit smukke Barn, at J holder en Klat af Henrich.

Pernille.

J tager feil, min kiere Lars, jeg hader ham, jeg affkyer ham, jeg kan ikke taale at see ham. —

Lars.

Jeg troer misandt, min kiere Tomsrue driver Abspil med mig. Hun veed at jeg er forliebt i hende, som en Rotte i en Ost; hun veed, at jeg er saa bange for Henrich, som en Hare, og derfor gjør hun sig lidt lekker for mig, for at holde mig for Nar. —

Pernille.

J tager feil, jeg kan sværge paa, at jeg langt fra ikke elsker Henrich, tvertimod jeg hader ham, og dersom J — dog — jeg siger ikke meere. —

Lars.

Hvis saa var — dog gid jeg blir en Barab, om jeg troer det.

Pernille.

J fornærmer mig, Lars, jeg er ikke Pige for at sige et og meene et andet. —

J 2

Lars.

Lars.

Naar saa er — ja hvad skal jeg sige? hun forstaaer mig vel. —

Pernille.

Ja vist forstaaer jeg. I holder af mig, jeg kan lide jer, og for at vise jer, at det er mit Alvor, saa er jeg færdig at give jer al Slags Beviis derpaa.

Lars.

Tag sig i agt, loven er ærlig; men holden er besværlig.

Pernille.

Ja hvad hjælper det at gjøre en Røverkule af sit Hjerte, jeg har sagt det, og jeg vil staae ved mine Ord. —

Lars.

Top, der er min Haand, og faae den Skam der sviger.

Pernille.

Jeg vil give jer min, men paa de Vilkaar. —

Lars.

Hvad Vilkaar?

Pernille.

Vil I, at jeg skal blive jeres, maae I først kasse mig Hævn over den Tølper, den Henrich.

Lars.

Lars.

Er det intet andet, saa lad mig sørge derfor, hvori bestaaer hans Forseelse?

Pernille.

Han har brugt en slem Mund imod mig. —

Lars.

Jeg vilde nødig, at —

Pernille.

Han har ogsaa talt foragteligt om jer.

Lars.

Potslabeledement! han skal have med mig at gøre. —

Pernille.

For al Ting mag det saa, at han ikke bliver her i Huuset.

Lars.

Forlad sig kun paa mig, han skal vist ikke blive gammel her i Huuset. —

Pernille.

Hvad vil I da gøre?

Lars.

Jeg vil slaa ham ihjel. —

Pernille.

Nei det ønsker jeg just ikke. Slaa ham ihjel —

Lars.

Nei see engang! jeg tænkte nok, I holdt en Klat af ham.

Pernille.

Nei, kiere Lars, jeg er jeres med Liv og Siel; men jeg vilde nødig bringe jer i Ulfke. Spil ham hvad for Puds I lyster; men slaa ham ikke ihjel. —

Lars.

Lad mig kun raade, jeg skal nok finde paa, at spille ham et Fandens Puds. —

Pernille.

Hvad vil I da gisre?

Lars.

Jeg vil give ham en Dragt Stofkeprygl.

(han gaaer.)

Pernille.

Ja, hvordan det end skeer, saa vil jeg hevne mig paa ham. Han har kaldt mig en Gladdermund, han har kaldt mig en næsviis Tøite, det skal han betale mig, om jeg ogsaa skulde giøre mig for det samme, jeg skal hevne mig derfor, om jeg ogsaa skulle miste en halv Snees Mænd derover, en efter den anden.

(gaaer.)

Tolvte

Solgte Scene.

(Rosauras Kammer.)

Leonore, Rosaura.

Leonore.

Kom nærmere hid Rosaura, jeg vil tale med Dig. —

Rosaura.

Hvad befaler De?

Leonore.

Du har altid været en lydlig Datter, jeg haaber Du vil blive det fremdeles. —

Rosaura.

Ga min kære Moder, den samme Lydighed, jeg har viist Dem, skal jeg ogsaa lade see mod min Mand.

Leonore.

Med din Mand har det tids nok, bliv kun ved at viise den mod mig, saa længe Du er under min Varetægt.

Rosaura.

De har at befale: det gjør mig kun ont, at fra nu af og til i Aften er saa kort Tid, at jeg kan kun gjøre lidet for at adlyde Dem. —

Leonore.

Den Tid Du har at opofre mig allene din Villie udi, vil ogsaa vare meget længere. —

Rosaura.

Hierte Mama, jeg forstaaer Dem intet. —

Leonore.

Da kommer Du dog til at forstaae mig. —

Rosaura.

Jeg haaber da, De vil behage at tale tydeligere. —

Leonore.

Bryllupet med Baron Leander er opsat. —

Rosaura.

Opsat? og af hvad Marsag?

Leonore.

Du spurgte ikke om Marsagen, da det blev besluttet, og Du bør ikke heller spørge om Marsagen, hvorfor det opsættes. —

Rosaura.

Da De besluttede det, kunde jeg være ligegyldig; men nu, min kære Moder —

Leonore.

Du elsker nok, er det ikke saa?

Rosaura.

Jeg skammer mig ikke derved, jo Mama. —

Leonore.

Med den samme Lethed, din Kierlighed er bleven antændt, med den samme vil den ogsaa blive afsløjet. —

Rosaura.

Rosaura.

Den sidste Overgang har jeg aldrig prøvet. —

Leonore.

Da er det nødvendigt, at Du ogsaa prøver den. —

Rosaura.

O! nei Mama, jeg skitter slet intet om at prøve den.

Leonore.

Jeg vil opsøge Dig en anden Mand. —

Rosaura.

Kiere Moder! vi stakkels Piger maae tage en Mand, som vi undertiden neppe har seet; ofte træffer det sig, at han snarere er modbydelig end elskværdig. Jeg har været saa lykkelig, at een efter mit Sind er falden i min Lod, hvorfor vil De nede mig til at bytte ham bort; jeg kan dog ikke andet end tabe ved Byttet. —

Leonore.

Artige Døttre tage den Mand, som deres Moder giver dem.

Rosaura.

Ja, og De har givet mig denne. —

Leonore.

Og nu tager jeg ham tilbage igien. —

Rosaura.

Mig synes, med Deres Tilladelse, at Modrene kan nok give ham; men ikke tage ham igien.—

Leonore.

De kan, hvad de vil. Ingen Indvendinger!

Rosaura.

Det kan jeg ikke begribe. —

Leonore.

Jeg begriber det, det er nok.

Rosaura.

Men hvorfor denne Myghed?

Leonore.

Hvorfor? det veed jeg: —

Rosaura.

Men bør jeg da ikke ogsaa viide det?

Leonore.

Nei Frøken!

Rosaura.

Jeg beegnes værre end en Slavinde. Bedre for mig, om jeg var fød i Trældom. —

(hun græder.)

Leonore.

Leander er ikke en Mand for Dig. —

Rosaura.

Rosaura.

Hvorfor har jeg da maattet lære at kiende ham. —

Leonore.

Det er din narriske Farbroder Skyld i. —

Rosaura.

Min Farbroer elsker mig meere end min Moder.

Leonore.

Understaae Dig ikke, at sætte en Fod i din Onkles
Bærelser; hvis Du kommer der, er Du ulykkelig. —

Rosaura.

Gid jeg var i Graven!

Leonore.

Giv Dig kun tilfreds, Du er ung, der er ingen
Tid forløben, Du vil ikke mangle en ung og takkelig
Brudgom. Grev Ricardo elsker Dig, sukker efter
Dig. —

Rosaura.

Saaer jeg ikke min Leander skiotter jeg ikke om
nogen anden. —

Leonore.

Din?

Rosaura.

Ja, Mama, han er min, De selv har givet mig
ham.

Leonore.

Leonore.

Den der gav Dig ham, tager ham ogsaa tilbage
igien.

Rosaura.

De skal dog ikke tage ham ganske bort fra mig.

Leonore.

Hvorledes?

Rosaura.

Intet. —

Leonore.

Forklar Dig?

Rosaura.

De skal ikke kunne rive hans Hjerte fra mit Bryst,
og hans Billede af mit Minde. —

Leonore.

Det finder sig nok med Tiden. — Disse Ting for-
svinder lidt efter lidt. —

Rosaura.

Oh, Himmel! De vil min Død.

Leonore.

Lille Tasse! man dør ikke for saa smaa Ting. —

Rosaura.

I denne Aften skulde jeg været Brud, og nu seer
jeg mig reent ulykkelig. Og hvorfor? hvor kan De
bringe det over Deres Hjerte saaledes at plage mig?

Leonore.

Leonore.

Jeg gjør det for dit eget Beste, Du skal faae en bedre Mand end ham. —

Rosaura.

Men jeg er fornuet med ham — jeg, som det angaaer meest, vil ikke bytte ham bort for en Konge. —

Trettende Scene.

Pernille, og De forrige.

Pernille. (sagte til Leonore.)

Baron Leander er her.

Leonore. (til Rosaura.)

Gaae bort.

Rosaura.

Allerkiereste Moder! —

Leonore.

Gaae ind i dit Cabinet. —

Rosaura.

Tilføi mig dog ikke saadan Hjertesorg. —

Leonore.

Gaae strax, siger jeg.

Rosaura.

Jeg gaaer da. (for sig.) Hun har det saa heftig at faae mig bort, jeg vil høre efter ved Døren.

(gaaer.)

Leonore.

Leonore.

Lad ham komme ind.

Vernille.

Veed De hvad? Henrich leer Dem ud, han giver Dem en god Dag.

Leonore.

Det Alffum. —

Vernille.

Lad ham give et Dofin Stofkeprygl (aate for Dem og fire for mig).

(gaaer.)

Fiortende Scene.

Leonore, Leander.

Leonore.

Vi vil faae at see, min Herr Svoger, om jeg har meest at sige her i Huset, han skal faae at vide, hvem jeg er.

Leander.

Underdanige Tiener, Frue Grevinde!

Leonore.

Verbødige Tienerinde. —

Leander.

Hvor er min deilige Brud?

Leonore.

Leonore.

Hun er gaaet ind i sit Cabinet.

Leander.

Befinder hun sig ikke vel?

Leonore.

Det veed jeg just ikke; men hun er ganske bedrøvet. —

Leander.

Hvoraf kan hendes Bedrøvelse reise sig saa glad en Dag, som denne?

Leonore.

Det kommer deraf, at det stakkels Barn ikke er fornøiet. —

Leander.

Fattes hende nogen Ting? Lad os faae hende fornøiet. —

Leonore.

Men — disse Piger udlader dem ikke førend paa det yderste.

Leander.

Jeg begriber ikke, hvad De vil sige. —

Leonore.

Herr Baron! det gjør mig ondt, at jeg maae sige Dem en Ting, som min Oprigtighed ikke tillader mig
langer

længer at holde dulat for Dem. Rosaura er ikke tilfreds med dette Giftermaal. —

Leander.

Jeg Ulyksalige! Skulle maaskee nogen anden Rierlighed have bemæstret sig hendes Hjerte?

Leonore.

Hvem veed? det kunde maaskee være mueligt. —

Leander.

De, som hendes Moder, veed De intet derom?

Leonore.

Jeg har hende jo ikke i Kommen. Naar hun har staaet i Vinduet for Deres Skold, saa kan maaskee en anden have faldet hende i Minde. —

Leander.

Hvad er da herved at gjøre?

Leonore.

Vi saaer opsette Brylluppet.

Leander.

Tillad mig dog at tale med hende. —

Leonore.

I Dag lader det sig ikke gjøre. Jeg vil lade hende Frihed til at tænke sig om. —

Leander.

Skulle det være mueligt, at hun ikke elskede mig længere?

Leonore.

Leonore.

Det kunde let hende sig. —

Leander.

Ufidsomme Rosaura! troløse Rosaura! saa forlad
der Du mig, saa forraader Du mig da saaledes. —

Femtende Scene.

Rosaura, De forrige.

Rosaura.

Der er intet om. —

Leonore.

Gaae bort. —

Rosaura.

Der er intet om. —

Leonore.

Lie.

Leander.

Tael dog. —

Leonore.

Forvorne! Lyd. —

Rosaura.

Seg elsker Dem, jeg tilbeder Dem, ja som min
egen Giel. —

(hun flyr.)

R

Leonore.

Leonore.

Dumdriftige !

Leander.

Ah ! Frue De bedrager mig altsaa.

Leonore.

Hun skal betale mig det ! Og Dem Herr Baron kan jeg lade vide , at Rosaura er ikke for Dem. —

Leander.

Og hvorfor ikke ?

Leonore.

Jeg har lovet hende til en anden , forinden Grev Polidor forlovede hende til Dem. —

Leander.

Men hvi har De ikke talt derom i Tide ?

Leonore.

Grev Polidor havde lovet , at bringe den Sag i Rigtighed ; han har ikke tænkt derpaa , og jeg bør staa ved mit Ord , som jeg har givet Grev Riccardo. —

Leander.

Grev Polidor skal staa mig til Ansvar for saadan dan Omgang.

Leonore.

Det er billigt. Han er Skyld i alting. Beflag Dem allene over ham , og slaae min Datter reent af deres Hoved.
(hun gaaer.)

72

Leander. . .

Peander.

At fornærme mig saaledes? at spille mig saa skam-
melig en Streg? Skal jeg da blive en Fabel for den
heele Bye, og have paa Tungen af enhver? Kiereste
Rosaura! Skal jeg saaledes miste Dig? Kierlighed og
Brede herke Berelviis i mit Hierte. Jeg elsker, og
søger Trost. Jeg er fornærmet og fordrer Hævn. Ro-
saura er min. Aldrig skal jeg forlade hende. Hvor
er min Siel oprørt!

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Første Scene.

En Sal, hvori man kommer fra adskillige Værelser.

Henrich. (allene.)

O! hvor ondt det gjør mig, at have stødt Per-
nille for Hovedet! Vi har nu alt i en Deel Aar tient
i Gaarde tilsammen, jeg har altid haft Godhed for hen-
de, og nu ere vi bleven Uvenner for en Sag, som ikke
er en Pibe Tobak værd! dog, vi har Kiændtes før, og
forligt os igien, jeg tænker, det gaar vel an denne gang
ogsaa. Hun plejer at gaar her forbi paa denne Tid.
Kommer hun, saa vil jeg sætte et Forsøg paa at saae
hende

hende god igien, om ogsaa tre eller fire Maaneders Løn
 skulde gaae i Lobet derved. Hun pleyer ved dette Klof-
 feslet at gaae i sit Kammer; men der gaaer nogen med
 Grevindens Dør, det er saa sandt jeg er ærlig, hende.
 (han trækker sig tilbage.)

Anden Scene.

Pernille fra det forreste Kammer, og Den forrige.

Pernille. (for sig.)

Hvad skal jeg troe det Spøgelse gjør her i denne
 Sal. Nødig vilde jeg gaae ham forbi.

Henrich. (for sig.)

Det lader, som der var hende noget i Bøven.

Pernille. (for sig.)

Naar jeg seer ham, saa koger mit heele Blod.

Henrich. (for sig.)

Vidste jeg kun, hvordan jeg skulde bære mig ad.

Pernille. (for sig.)

Jeg var i Stand til, at gaae tilbage igien til
 min Frue.

(Henrich tager en Daase op og tager en Pris Tobak.)

Han har en Sølv-Daase! var det ikke fordi jeg er
 vreed, kunde jeg faae Lyst at faae Fingre paa den. —

(Henrich nyser.)

Pernille. . .

Pernille.

Profit.

Henrich.

Jeg takker mangfoldig for Vresbeviisningen. —

Pernille. (for sig.)

Den Ræffel! at kalde mig en Tøyte.

Henrich. (trækker et Silke-Tørklæde op af Lommen, og lader som han vil tørre Næsen dermed.)

Pernille. (for sig.)

Gid Du saa en Ulykke! med saadan et Tørklæde at viske sin Næse! Var det mit, saa vilde jeg bære det om Halsen.

Henrich. (sukker.)

Pernille. (for sig.)

Han sukker! det er et got Tegn.

Henrich. (lader som han er fortvivlet og kaster Tørklædet hen imod Pernille.)

Pernille.

Hvem har I gaact i Skole hos og lært Høflighed?

Henrich.

Jeg beder om Forladelse. —

Pernille.

Stikkelige Piger beegner man ikke saaledes.

(Hun betragter Tørklædet.)

Henrich.

Jeg har ikke havt i Sinde at fornærme hende. —

A 3

Pernille.

Pernille.

Hvad skal det betyde, at kaste saaledes dette Tørklæde?

Henrich.

For min tynde Lykkes Skyld. —

Pernille.

Slænge et saadant Tørklæde hen! man seer nok
I er ikke ret klog. —

Henrich.

Jeg havde taget det hos mig for at give det bort;
men det er bleven forpurret. Ligemeget hvor det nu
bliver af. —

Pernille.

Jeg veed ikke, hvad der holder mig fra, at jeg
ikke træder derpaa. —

Henrich.

For mig gierne. —

Pernille. (for sig.)

Det var dog Skæde, det er saa smukt.

Henrich.

Jeg tør dog ikke give det til den Person, det
var tiltænkt. Hun maa træde derpaa; hun maae haves
i småe Stykker; jeg bryder mig ikke meere
derom. —

Pernille.

Pernille.

De er ret en stor Herre, De smider et Torklæde
bort, som er ti Mark værd. —

Henrich.

Hvad det angaaer, saa har det kostet mig en
Ducat. —

Pernille.

Og han slænger det saaledes hen?

Henrich.

Hvad kierer jeg mig derom, nu blæser jeg deraf. —

Pernille.

Det var altsaa uden Tvivl en betydelig Somfrue
tiltænk.

Henrich.

Jeg havde tiltænkt en Person det, som fortjener
meget meere; men denne Person er vred paa mig, og
forsmaer det.

Pernille.

Nu kaster I det bort; men I tager det nok op
siden.

Henrich.

Det skal hun strax faae at see, nu vil jeg kaste
det ud af Binduet.

(han vil tage det op.)

R 4

Pernille.

Pernille.

Lad ligge.

(holder ham tilbage med Breede.)

Henrich.

Jeg er dog intet Barn. —

Pernille.

Man finder ikke Ducater paa Gaden. —

Henrich.

Naar man har gjort mig Hovedet kruset; saa kunde jeg faste bort, alt hvad jeg har. —

Pernille.

Alt?

Henrich.

Ja alt, hvad som lacer sig faste bort. —

Pernille.

Saa maae I have en Skrue løs. —

Henrich.

Naar jeg bliver vreed, saa er jeg ikke anderledes. —

Pernille.

Det er Synd at faste et saadant Tørflæde paa Gulvet; som er fuldt af Støv. —

Henrich.

Ah! Salen er reen, der er intet Støv paa Gulvet.

Pernille.

Pernille.

Jo see kun her, paa denne Kant er det blevet gandske støvet.

Henrich.

Det gaaer strax af.

Pernille.

Det er reent spoleret.

(hun bukker sig for at tage det op.)

Henrich.

Umag sig ikke.

(han vil tage det op.)

Pernille.

Lad kun være.

Henrich.

Lad mig.

(de bukker sig begge for at tage Tørklædet op.)

Pernille.

See her engang! det er gandske fuldt af Støv.

Henrich.

Naar hun ryster det en Smule gaaer Støven strax af. —

Pernille.

(hun glatter det, og legger det sammen, som nyt.)

See der.

(hun vil give det til Henrich.)

K 5

Henrich.

Henrich.

Ah! fias.

Pernille.

Der er jeres Tørflæde. —

Henrich.

Hvad skal jeg gøre med det?

Pernille.

Gør hvad I behager. —

Henrich.

Saa vil jeg kaste det ud af Vinduet. —

Pernille.

Giv det til den, det var tiltænkt. —

Henrich.

Gierne.

(han viser, at hun skal beholde det.)

Pernille.

Naa da. —

Henrich.

Der er det. —

Pernille.

Hvorledes?

Henrich.

Det er hendes. —

Pernille.

Pernille.

Mit. —

Henrich.

Sa Gomsfrue.

Pernille.

Og I kaster det paa Gulvet?

Henrich.

Sa, hvad?

Pernille.

Jeg kaster ikke om Jeres Tørklæde.

(hun lader, som hun vil kaste det bort; men holder dog fast derpaa ved en Slip.)

Henrich.

Jeg beder saa meget. —

Pernille.

Der vil andet til, for at forsone de usforskammede Ord I har havt imod mig.

(hun gemmer Tørklædet.)

Henrich.

Dersom et Pund af mit Blod var tilstrækkeligt, saa vilde jeg gierne give hende det. —

Pernille.

Hvad vil I vel, jeg skulde gjøre med jeres Blod?

Henrich.

Siig et Ord, hun har at befale over den heele Henrich, og alt hvad han eyer. —

Pernille.

Pernille.

Giv mig en Priis Tobak!

Henrich.

Til Tieneste.

(han giver hende en Pris af Sølv-Daasen.)

Pernille.

Kaster I ikke ogsaa Daasen bort?

Henrich.

Jeg vilde nødig den skulde blive støvet.

Pernille.

Jeres Brede er dog estertænksom. —

Henrich.

Men, vil hun gjøre mig den Ære at modtage den, uden at jeg kaster den bort, saa har hun at befale.

Pernille.

Jeg maae falde i Forundring. Jeg har ikke slige Hensigter. Tørklædet tog jeg, fordi jeg fandt det paa Gulvet. —

Henrich.

See her! hun kan jo bilde sig ind, at hun finder denne Daase paa Gulvet.

(han setter Daasen ned.)

Pernille.

Jeg er ikke af de Glags Folk, som sanker Fyens Kærn op.

Henrich.

Henrich.

Men den er af Sølv, det slags Fyestkarn kan man vel tage op. —

Pernille.

Huster I vel, at I har kaldet mig en Tøite?
(gaaer ind paa ham med Brede, og staaer imellem ham og Daasen.)

Henrich.

Det skeede i min Hidsighed. —

Pernille.

Man har aldrig før sagt mig sliq en Grovhed. —

Henrich.

Rom lad os slutte Forlig ved en Pris Tobak.
Tag denne Daase op! —

Pernille.

Jeg blæser af Jeres Daase.
(hun foser den hen til sin Side.)

Henrich.

Førend den skulde blive fenyet ud. —
(han vil gaae hen at tage den op.)

Pernille.

Min Frue, min Frue. —
(hun holder ham tilbage.)

Henrich.

Saa vil jeg tage den selv op. —

Pernille.

Pernille.

Skynd jer bort, at hun ikke faaer jer at see. —

Henrich.

Vil hun da tage den op?

Pernille.

Nei, saa skynd jer afsted.

Henrich. (for sig.)

Jeg skulde blive saa skammelig af med en Eslov-
Daase? nei, jeg vil tage den op, naar her ingen meere
er tilstede.

(han gaaer til Side.)

Pernille.

Han er borte, nu vil jeg tage Daasen; jeg vilde
nok have den; men uden at behøve at sige ham Tak
derfor.

(hun tager den.)

Henrich. (kommer frem.)

Det saa.

Pernille.

Hvad gjør I her?

Henrich.

Intet. Det er mig kiert at Daasen —

Pernille.

Der er den, der.

(lader som hun vil give ham den.)

Alene.

Henrich.

Henrich.

Vil hun ikke beholde den?

Pernille.

Strax, naadige Frue. Hører I? der er Fruen. —

Henrich.

Jeg gaaer bort.

Pernille.

Gesvindt. —

Henrich.

Jeg løber afsted. — (for sig) Tørklædet er fløiten,
Daasen er fløiten; men hidindtil har jeg ikke haft no-
gen Glæde deraf. —

Tredie Scene.

Pernille, siden Leonore.

Pernille.

Stakkels Henrich! det gjør ham ondt, at han har
fornærmiet mig, han har nu bødet derfor med et Silke-
tørklæde og denne Daase. Paa den Maade kunde jeg
staae ved at lade mig skjælde ud engang hver Dag. —

Leonore.

Hvad har Du her i Salen at bestille? hvorfor
gaaer Du ikke i dit Kammer?

Pernille.

Jeg tog noget Tøsefarn op af Gulvet. —

Leonore.

Leonore.

Deri har Du gjort ilde, det falder Dig ikke til. —

Pernille. (for sig.)

Gid jeg tit fandt saadant Fyestkarn.

Leonore.

Det falder Grev Polidors Tienere til; men denne Henrich gider ingen Ting bestille.

Pernille.

Han sørger for sin Herres Cabinet; Salen skal de andre Tienere fæye. —

Leonore.

Lad ham kun varte sin Herre op, han skal snart faae afopvartet. —

Pernille.

Er det Deres Alvor?

Leonore.

Jeg har fundet et Middel til at skaffe ham ikke allene af Huset, men endog af Byen. —

Pernille.

Ogsaa af Byen? hvorledes det?

Leonore.

Jeg er kommen efter, at han er Soldat, og at han er løbet bort. Grev Polidor tager sig af ham; men jeg skal image det, saa at Vedkommende skal faae det at vide, og Krabaten blive afhentet til sit Regiment i Lænker.

Pernille.

Pernille.

Den stakkels Karl! hvorfor vil De bringe ham i denne Ulykke?

Leonore.

Stakkels Karl siger Du om en Skielm, som har forhaanet mig. —

Pernille.

Det er sandt, han har grovelig forseet sig; men den Straf synes mig at være lit for haard. —

Leonore.

Som jeg hører, saa har Du det ikke meere saa heftigt for din Frues Vre. —

Pernille.

Det gaaer mig ligesaadan i hvad mig selv angaaer. I den første Heede kunde jeg knuse heele Verden; men siden tænker jeg mig om; og saa gaaer det over. —

Leonore.

Hvis det gaaer over hos Dig, saa gaaer det ikke over hos mig. Henrich har fornærmet mig, og det skal han undgielde. —

Pernille.

Men har ikke Herr Euphron sagt, at han var færdig til at legge Liberiet, og saaledes bede om Forladelse. —

Leonore.

Du sagde jo selv, at det var intet. —

E

Pernille.

Pernille.

De har lovet Euphron, at De vilde tage ders
imod. —

Leonore.

Jeg har tænkt mig om, og nu vil jeg ikke tage
derimod. —

Pernille.

Det er artig. Naar jeg tænker mig om, bliver
jeg god igien, og naar De tænker Dem om, bliver
De mere vreed. —

Leonore.

Du bør ikke sætte Dig ved Siden af mig. —

Pernille. (for sig.)

Det vilde ret gjøre mig ondt om den Stakkel
kom bort.

Leonore.

Pernille, gaae hen, og lad to af mine Tienere
komme herop.

Pernille.

Nu er der ingen, Frue, det er just paa denne
Tid de gaae ud at spise til Middag. —

Leonore.

Der er vel nogen dernede. Jeg vil have to Karle
herop. —

Pernille.

Hvad vil De gjøre med dem?

Leonore.

Leonore.

Jeg vil lade dette Stykke tage ned, og bringe ind i mine Gemakker. Min Moders Portrait vil jeg ikke længer have hængendes her i Salen. —

Pernille.

De veed dog, hvor megen Strid der har været om dette Stykke!

Leonore.

Ja, for at føye Grev Polidor har jeg tilladt, at det maatte henge her; men nu vil jeg ikke længere tillade det. —

Pernille.

Jeg veed dog, man sagde, at det var ham, der havde ladet det gjøre. —

Leonore.

Hvis han har ladet det gjøre; saa er det min Moders Portrait; jeg vil have det. Vil Du hente de to Karle? Ja eller Nei?

Pernille.

Strax, Deres Naade, jeg vil strax see om dem.

Fjerde Scene.

Leonore, siden Pernille med en Gaardskarl,
siden Henrich.

Leonore.

Denne gang brøder vi overtvert for ramme Alvor. Han skal komme til at fortryde den ringe Agtelse

han lader see imod mig; alt, hvad jeg kan finde paa for at ærgre ham, vil jeg sætte i Værk. —

Pernille.

Jeg fandt ingen uden Gaardskarlen, og i Mangel af en anden — da der ellers ingen var — saa kommer denne stakkels Karl for at —

Henrich.

Om De naadigst tillader.

Leonore.

Bort fra mine Dine, Uforfæmmede!

Pernille.

Vær saa naadig at høre —

Leonore.

Jeg forundrer mig over din Ubesindighed, at Du har tordet lade ham komme for mine Dine. —

Pernille.

Hav dog den Naade at høre et Ord. —

Leonore. (til Pernille.)

Førræder! hvad har Du da at fortælle?

Pernille.

Han fortryder de Ord, han har ladet falde. —

Leonore.

Bort med ham! —

Pernille.

Han er Dem gandske tilgedan. —

Leonore.

Leonore.

Jeg troer ham ikke. —

Pernille.

Han har noget at fortælle Dem om Grev Possidor. —

Leonore.

Hvad har han at fortælle?

Pernille.

Gik frem, Landsmand, underret min Frue om alle Ting. Hun er en Hjertens god og from Dame; hun vil tilgive jer. (sagte til Henrich) Gør jer fornuftig op, saafremt I ikke har Lyst, at blive afhentet til jeres Regiment.

Henrich.

Jeg beder Deres Naade underdanigst om Forladelse, om jeg har ladet et Ord falde, om jeg ikke strax er kommet efter Deres Befalning, saa er min Herre allene Skyld deri.

Leonore.

Har han forbudet Dig, at giste min Opvartning? —

Henrich.

Ja, naadige Frue. —

Leonore.

Hvad siger han om mig?

3

Henrich.

Henrich.

Han siger: at De er stolt, egensindig. —

Pernille. (sagte til Henrich.)

Leg endnu noget meere til. —

Henrich.

Hidsig. —

Leonore.

Ellers intet?

Pernille.

Har I ikke fortalt mig, at han har sagt: hun er en Tosse?

Leonore.

Den Nedrige!

Pernille.

At hun opdrager sin Datter slet, giver hende onde Exempler, og at, hvis han ikke skaffede hende godt, vilde det see galt ud. —

Leonore.

Har han sagt det?

Henrich.

Mig synes Ja. —

Pernille.

Jeg har ikke nodig, at forstille jer: men siig Sandheden reent ud. Har han sagt det, eller har han ikke sagt det? (sagte til Henrich.) Siig ja.

Henrich.

Henrich.

Han har sagt det, Deres Naade. —

Leonore.

Mit Sind forbittres alt meer og meer. —

Pernille.

Fortæl hende, hvad han gjorde i Morges med de to Urtepotter med Neglikker. —

Henrich. (sagte til Pernille.)

Den Binden blæste ned?

Pernille.

Fordi det var Deres, fæstede Greven dem ned paa Gaden.

Leonore.

Strax tag mig dette Skilderie ned, og bring det i mine Bærelser. —

Henrich.

Som De befaler.

Leonore.

Pernille, følg med mig; jeg vil lade alle Frugterne paa hans Træer rive af.

(hun gaaer.)

Pernille.

Seer I vel? Jeg har skaffet jer i Naade igien; lad mig nu see, I forstaaer at blive deri.

(gaaer.)

Femte Scene.

Henrich og Gaardskarlen, siden Grev Polidor.

Henrich.

Hun har faaet mig til at sige 3 eller 4 Løgne imod min Villie, nu frist Kammerat, lad os tage dette Stykke ned. —

Gaardskarlen.

Vi maae have en Stie dertil.

Henrich.

Det gaar vel an saaledes. Kom herhid.

(De tager fat og løfter Stykket ned.)

Polidor.

Hvad gør Du der med det Stykke?

Henrich. (sagte.)

Hilledød. (hoit) Det er saa støvet jeg vilde tørre det lit af.

Gaardskarl.

Vi bringe det ind til Grevinden. —

Polidor. (til Henrich.)

Til Grevinden?

Henrich.

Det veed jeg ikke et Ord af.

Polidor.

Skulde Du ikke allerede være i Forstaaelse med hende?

Henrich.

Henrich.

Det maa Herren ikke frygte for, jeg er en ærlig Karl. (til Gaardskarlen.) Kiære Kammerat for Guds Skyld red mig.

Polidor.

Hvorledes kommer Du til at tage dette Stykke ned?

Henrich.

Den unge Karl bad mig, at hielpe ham med en Haand. —

Gaardskarlen.

Saaledes er det. (sagte) Han giver mig sommetider et Stykke Mad.

Polidor.

Hvor siger Du, Du skulde bringe det hen?

Gaardskarlen.

Til Grevinden, i hendes Bærelser.

Polidor.

Meget vel. (Støder med Foden mod Stykket saa det brister.) Bring det nu til Grevinden, og hils hende fra mig.

Henrich. (med en affecteret vigtig Mine.)

Ja, min Ven, vær saa god og bring det til Grevinden.

Gaardskarlen.

Det lader jeg vel være, saaledes som det er tilredet. —

Polidor.

Bring det hen eller jeg knuser dine Ribbeen, som jeg har gjort ved Stykket. —

Gaardskarlen. (til Henrich.)

Kom og hjælp mig. —

Henrich.

Jeg er ingen Nar, jeg tjener min Herre. —

Gaardskarlen.

Jeg arme Dievel! hvad skal jeg sige til Fruen.

Polidor.

Sig hende, at det er mig, som har stødt det i Stykker. —

Gaardskarlen.

Hvordan det end gaaer denne gang, saa slipper jeg neppe heelskindet derfra.

(han gaaer med Stykket.)

Polidor.

Hun er stødt og derfor vil hun ikke tillade, at dette Skilderie maae blive hængende her, hun skal blive fornøjet. —

Henrich.

Min Herre! jeg maae vare Dem ad om en Ting. —

Polidor.

Polidor.

Og hvorom?

Henrich.

Grevinden lod sig forlyde med, at hun vilde lade alle Frugterne rive af i Deres Hauge.

Polidor.

Og af hvad Aarsag?

Henrich.

Fordi to af hendes Urtepotter ere blæste ned i Morges og hun troer, at min Herre har gjort det med Flid.

Polidor.

At røre ved mine Frugter? min eneste Fornøjelse? Jeg svær ved Himlen, at hun skulde have følet Virkningen af min Brede. Gaae, see til at Haven bliver lukket i Laas, og formån Urtegaardsmanden, at han har et Die paa hver Finger. —

Henrich.

Det skal blive besørget. (sagte) Her vil blive et Gandens Huus med Grevinden. Det har Vernille ført mig ind i; men min Herre gaar for alting —

Siette

Siette Scene.

Polidor og Euphron.

Polidor.

Mine Frugter? mine Værer? mine Spalier-Træer?
lad hende vove derpaa; hun skal faae at see, hvem
jeg er. —

Euphron.

Forlad mig, Herr Greve, at jeg ikke er kommen
før, en Sag, som intet Ophold taalte, har hindret mig.
Jeg har skyndet mig at spise en Skeefuld Suppe, og
nu kommer jeg her for at bringe Dem Grevindens
Svar. —

Polidor. (spotviis)

Jeg forestiller mig, at det er et nydeligt Smule
Svar.

Euphron.

Jeg kan ikke sige, det var ubilligt. —

Polidor.

Har hun maastee sagt, at hun vilde lade alle Frug-
terne rive af i min Have?

Euphron.

Ei! hvem kan have forebragt Dem slige Bag-
vaskelser?

Polidor.

Jeg har det fra en sikker Haand; men jeg svær
ved Himmelen, at jeg nok skal forbyde hende det. —

Euphron.

Euphron.

Men jeg siger Dem, at hun aldeles ikke er saaledes sindet.

Polidor.

Og det Stykke i Salen, hendes Moders Portrait, som I veed, at jeg har ladet gjøre for mine egne Penges, for at svare til de Dyrige, det vil hun have i sine Bærelser.

Euphron.

Derom har hun ikke sagt mig et eneste Ord. —

Polidor.

I veed, hvor tit vi har trøttet derom?

Euphron.

Rigtig, jeg kan huske det.

Polidor.

Nu skal vi da aldrig meere stændes derom. —

Euphron.

Ikke? og hvorfor?

Polidor.

Jeg har selv sendt det ind til hende.

Euphron.

Deri har De gjort meget vel.

Polidor.

Dog havde jeg først forsøgt om det var stærkere end min Skoehæl; men den var stærkest —

Euphron.

Euphron.

Hvad hører jeg ; deri har De gjort ilde —

Polidor.

Hun bilder sig ind, at alle skal lystre hende ; men hun tager fejl. —

Euphron.

Det gjør mig hiertelig ondt. Jeg havde faaet hende til at lade sig nøie med lidet. Et underdanigt Ord fra Henrich, et venligt Ord fra Dem gjorde alting got igien : der seer man Virkningen af Bredde og Gif-
sindighed. Nu er alting lige nær igien. Nu maae jeg
igien begynde hvor jeg slap. —

Polidor.

Jeg kom just, da hun lod Stykket tage ned. —

Euphron.

Hvem veed i hvad Hensigt hun har gjort det. Hun har sagt mig engang, at hun vilde have det i et Cabinet-Stykses Størrelse. Der var en Maler i Morges, maaskee hun vilde ladet det copiere. (for sig) Jeg vil endnu engang forsøge, at faae det bilagt.

Polidor.

Naar hun vilde lade det copiere, burde hun først
talt til mig derom. —

Euphron.

Om end saa var, saa er det jo dog hendes Mo-
ders Portrait. Hvad vil Folk sige om denne Behand-
ling? Meener De man vil berømme Dem for denne
Helte.

Helstegierning? der kommer intet uden Ulykke af Over-
iitelse, og lykkelig er kun den, som kan dæmpe de første
Ansald af sin Brede; men nu er det engang skeet; nu
faaer man være betænkt paa at gjøre det got igien.
Jeg vil sige Grevinden, at det er skeet ved en Hæn-
delse, at Skilderiet er faldet ned. Vi vil lade det
sætte i Stand igien og forbyde Folkene at tale derom. —

Polidor.

Kiere Euphron! vi maae engang have en Ende
derpaa. Enten vil min Svigerinde have mit Bønskab,
og jeg er færdig at skænke hende det, eller hun har
sat sig for at drille mig, og saa skal jeg holde det med
hende til min sidste Blodsdraabe. —

Euphron.

Nei, Herr Greve, De skal see, at Frue Grevin-
den bærer Høiagtelse for Dem. Man har bragt hende
nogen Gladder for. Lad mig raade, alting skal finde
sig. —

Syvende Scene.

Leander, De forrige.

Euphron.

Herr Baron, jeg er Deres Tjener — det glæ-
der mig.

Leander. (meget fort)

God Dag.

Euphron.

Euphron. (for sig.)

Hvad gaaer af ham.

Polidor.

Herr Baron! hvorfor saa hastig en Besøgelse?

Leander.

Det er mig tiert, jeg har truffet Dem hjemme. —

Polidor.

Hvad har De at befale?

Leander.

Efterdi jeg har ikke betient mig af nogens Mellemhandling, for at begiere Rosauras Haand af Dem, saa kommer jeg ogsaa selv, for at tilkiendegive Dem, at hvis hun bryder sit Løfte, saa agter jeg at forlange Satisfaction. —

Polidor.

Hvad er det for et Sprog, De fører? Har man i Sinde at bryde Løftet, da hun i Aften bliver Deres? —

Leander.

Saaledes taler ikke Deres Spigerinde. —

Polidor.

Hvad siger hun da?

Leander.

At Comtesse kan ikke blive min, at hun har givet sit Løfte til en anden, og at vores Contract altsaa ikke kan gielde mod en ældre.

Euphron.

Euphron. (for sig.)

Der har vi noget nyt.

Polidor.

Min Svigerinde er ikke ret klog. Hun vil hævne sig paa mig ved at sætte sig imod dette Partie, fordi jeg har gjort det. —

Leander.

De er en Cavalleer. De maae holde Ord, eller staae mig til Ansvar. —

Polidor.

Det lover jeg. Enten skal Rosaura blive Deres Kone, eller jeg skal gribe til de Midler, som min Forbitrelse kan indskyde mig. —

Euphron. (for sig.)

Utter Forvirring og Ulykke.

Polidor.

Der, Herr Euphron! er ikke jeres Haab om et hastigt Forlig ret vel grundet? Frue Grevinden bærer megen Hoiagtelse for mig? —

Euphron.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige; men det synes mig umueligt. —

Leander.

De kalder mine Ord i Tvivl. Jeg maae forundre mig over Eder. —

M

Euphron.

Euphron.

Jeg siger intet derimod, Herr Baron: det kan alt være sandt; men undertiden forstaaer man ikke hverandre rigtig.

Leander.

Hun har sagt mig med klare og tydelige Ord —

Euphron.

Vil De behage at opholde Dem et Dieblis, medens jeg gaaer hen at tale med Frue Grevinden. —

Polidor.

Ja gaae, saa hendes Tanker at viide, og sig hende fra mig, at hvis hun ikke bruger sin Forstand, saa sætter jeg al Klogskab tilside! Siig hende, at jeg ikke tager i Betænkning, at styrte mig selv i Ulykke, for at ødelegge hende og alle hendes Tilhængere. —

Euphron.

Lad mig kun raade. Jeg veed, hvad jeg vil gjøre, og jeg kommer strax igien. (for sig) Naatte jeg dog være saa lykkelig at bringe dette i Rigtighed; men Sagen er vanskelig.

(gaaer.)

Attende Scene.

Polidor, Leander, siden Henrich.

Polidor.

Hvorledes udlod Grevinden sig egentlig?

Leander..

Leander.

Hun vilde give mig at forstaae, at Comtessen ikke var forngiet med mig. —

Henrich.

Denne Seddel er bleven bragt i største Hast. —

Polidor.

Hvem har bragt den?

Henrich.

Kammerpigen, Pernille. —

Polidor.

Har hun den Frefhed, at komme ind i mine Værelser? jeg vil fæste hende ned af Trapperne.

Henrich.

Stakkels Barn! det er dog ikke hendes Skyld. —

Polidor.

Du forsvarer hende?

Henrich.

Jeg er kommen efter den heele Sag; hun er gandske uskyldig. —

Polidor.

Hold hende lidt op, medens jeg læser Seddelen. —

Henrich. (for sig.)

Hillemænd! Gid Seddelen kun ikke var for fort.
(gaer.)

Polidor.

Med Deres Tilladelse.

Leander.

Brug Deres Frihed. —

Polidor.

Det er nok fra min Svigerinde. Lad os høre, hvad hun har at sige mig.

(aabner den.)

Leander.

De lader Dem dog ikke føre bag Lyset? —

Polidor.

Baron, det er ikke fra Grevinden, det er fra min Broderdatter. —

Leander.

Lad os høre — om det er tilladt. —

Polidor.

Så lad os læse. (han læser:)

„ Min allerfiereste Farbroder! min Frue Moder er
 „ vreed paa mig, jeg veed ikke hvorfor. Hun
 „ vil ikke meere give sit Minde til mit Bryll-
 „ lup, og truer mig med at lade mig indspær-
 „ re. Jeg tager min Tilflugt til Dem, De
 „ har altid elsket mig; og da dette Partie med
 „ Baron Leander er Deres Arbeide, saa er De
 „ ogsaa berettiget, at see det fuldbyrdet. Jeg
 „ er villig til at gjøre alt, hvad De raader mig.
 „ Jeg kaster mig i Deres Arme, og anraaber
 „ Deres

„Deres Hielp, forinden Fortvivelsen gandske
„bemejstrer sig mit beængstede Hjerte.“ —

Leander.

Den Engel; De maae ikke slaae Haanden af
hende. —

Polidor.

Langt fra; hvem er der?

Henrich. (for sig.)

Det fik han meget hastig læst. (høit) Hvad bes-
faler?

Polidor.

Er Pernille endnu i mine Bærelser?

Henrich.

Ja Herre. De har jo selv befaleet mig at holde
hende op. —

Polidor.

Lad hende komme ind. —

Henrich.

De maae troe, naadige Herre! at hun er uskyldig. —

Polidor.

Lad hende kun komme, jeg agter ikke at skende
paa hende. —

Henrich. (for sig.)

Stakkels Pige! jeg vilde nødig han skulde for-
skrække hende.

(gaaer.)

Niende Scene.
Pernille, og De forrige.

Leander.

Hvad agter De at svare Rosaura?

Polidor.

Die lit; jeg vil først tale med Kammerpigen. —

Pernille. (for sig.)

Fik min Frue mig at see her, saa var jeg ulukkelig. —

Polidor.

Kom nærmere. —

Pernille.

Min Herre! jeg er saa bange.

Polidor.

Hvorfore?

Pernille.

For min Frue. —

Polidor.

Frygt kun ikke, det er mig som er Herre. —

Pernille.

Det har jeg altid sagt; min Frue er hidsig, hun jager mig dog engang bort; men Herren er saa god, han vil dog ikke slaae Haanden af mig. —

Polidor.

Polidor.

Siig mig, har Comtesse'n bedet Dig at siige mig noget mundelig. —

Pernille.

Den Stakkell! en Steen maatte ynkes over hende. Den Sæddel, jeg bragte, har hun vædet med sine Taare, og derfor sagt, jeg skulde bede Dem undskyldte den slette Skrift. Hun havde bedet om Tilladelse at spise i sit Kammer; men isteden for at spise, Stakkells Barn, skrev hun med det ene Fie paa Papiret, og det andet paa Døren af Frygt for at blive overrumplet. Da hun flyede mig Sæddelen, drog hun et dybt Suk, og faldt om i mine Arme; jeg blev bange, og gav et Skrig af mig; hendes Moder kom tilløbendes, og jeg glemte Brevet her i min Arm, hvor jeg, Himlen ske Tak! kan giemme alt hvad jeg lyster. —

Leander.

Den ubarmhiertige Moder! hun vil vist giøre sin Datter ulykkelig. —

Polidor.

Det skal jeg nok forebygge. Tillad, at jeg svarer hende med et par Ord. —

Leander.

Meget gierne, men husk paa, hvad De er Dem selv skyldig.

Polidor.

Lad mig kun raade. —

M 4

Leander.

Leander.

Seg tør vel ikke spørge. —

Polidor.

De skal faae alting at vide naar Tid er. (til Pernille) Die efter mig med Svaret.

(han gaaer.)

Tiende Scene.

Leander og Pernille.

Pernille.

Seg blev ulykkelig, dersom min Frue vidste jeg var her. —

Leander.

Forlad jer paa Greven.

Pernille.

Ja, hvad jeg gjør, gjør jeg endelig af Kierlighed til Comtessen; thi der er saa men ingen, som skal kunne rose sig af, at jeg har bragt Breve i Byen for unge Piger, eller ladet mig bruge til at bringe forliebte Brender. Himlen bevare mig derfra! jeg vilde heller døe, førend jeg vilde gjøre saadant. —

Leander.

Seg beder Dig, kiære Pernille! siig Rosaura fra mig, at hun fremdeles bliver ved at elske mig; og ikke lader Modet falde. —

Pernille.

Pernille.

— Men, min Herre, jeg har jo sagt Dem, at saadanne Budskaber bringer jeg ikke. —

Leander.

Dersom det er sandt, at I elsker Frøkenen saa høit, saa kan I gierne sige hende dette. Hvad ont kan der være i?

Pernille.

Ja, siden der intet ondt er i det, saa vil jeg da sige hende det. —

Leander.

Og, saa skal jeg ogsaa, min lille Pernille, give Dig en Foræring. —

Pernille.

O! af Løster laer jeg mig saa men ikke forføre. —

Leander.

Maaskee ikke af Løsterne; men vel af Foræringerne selv.

Pernille.

Alf Foræringerne? det veed jeg sandelig ikke; thi jeg har aldrig været i den Fristelse.

Leander.

Harde Du Lyst til at forsøge den?

Pernille.

Man siger, at det er godt at prøve alting inden man dør; det er at sige, alt hvad der ikke strider imod Belansthændighed. —

Leander.

Der har Du en liden Foræring af fire Ducater. —

Pernille.

(hun tager dem smilende.)

Leander.

Hvad Virkning gjør de paa Dig?

Pernille.

Jeg veed det ikke selv. Jeg føler noget, som bringer mig til at lee. —

Leander.

Du maae see, at bibringe Frøkenen noget af din Munterhed. —

Pernille.

Jeg skal forsøge det. —

Leander.

Hvad vil Du sige, for at fornøje hende?

Pernille.

Jeg vil sige, at Baronnen tilbeder hende, at han er hende troe, og saa maae De være vis paa, at hun vil blive fornøjet. —

Leander.

Vil Du ikke sige hende andet.

Pernille.

Jeg vil sige hende — Hør hvad Liv denne lille Foræring har sat i mig. Jeg vil sige hende: At
gaaer

gaaer alting galt, kan hun forlade sig paa mig, at jeg er Pige for at gifte hende med Baron Leander, og det til Trods for hendes Moder. —

Leander.

See! det maae jeg lide. Der har Du endnu fire Ducater. —

Pernille.

I Sandhed, De gjør mig saa glad, at jeg paa Timen var i Stand til at forklæde Dem paa en eller anden Maade, og bringe Dem ind paa hendes Værelser. —

Leander.

Nei, Pernille, endnu vil vi ikke gjøre dette Skridt. Lad os først faae at vide, hvad Grev Polidor har besluttet at gjøre. —

Pernille.

Ja, naar jeg tager mig af en Sag, saa tager jeg mig af den tilgavns. —

Ellevte Scene.

Polidor og De forrige.

Polidor.

See der, bring hende dette Svar.

Pernille.

Hvorledes vil De, at jeg skal bringe hende det?

Polidor.

Polidor.

Med Forsigtighed. —

Pernille.

Jeg meener enten lystig eller nedslaaet. —

Polidor.

Som Du selv synes.

Leander.

Vil De, at hun skal bringe hende det munter, saa giv hende noget. —

Pernille.

Ret saa, De veed at leve. —

Polidor.

Der har Du en Krone. —

Pernille. (for sig.)

Min Munterhed vil ikke blive ret stor.

Polidor.

Forsøm ingen Tid; men lad hende faae Brevet strax. —

Leander.

Ekynd Dig, jeg skal siden gjøre Dig hierteglad. —

Pernille.

Gid det gaae Dem vel. De forstaaer den Kunst at komme Pigernes Hierter til at hoppe af Glæde. —
Penge! Penge! —

Lovte

Solgte Scene.

Leander, Polidor, og siden Euphron.

Leander.

Du, Herr Greve! hvad har De svaret?

Polidor.

At hun kan lide paa mig, at omendstiont Brøl-
luppet opsættes, saa skal Gaardet derfor ikke gaae over
Styr. At jeg vil høre hendes Moders Tanker, og
saafremt hun skulde fremture —

Euphron.

Her har De mig igien. —

Polidor.

Hvad nyt, bringer I? —

Euphron.

Alting skal blive tillagt. —

Leander.

Gid det var saa vel!

Polidor.

Jeg finder alting saa let, Herr Euphron.

Euphron.

Tillad mig at forklare mig og De vil finde, at
vi ere paa en god vei. Grevinden maae tilstaae, at
hun har sagt til Baronnen, at der blev intet af Ekte-
skabet med hendes Datter; men veed De vel, hvorfor
hun har gjort det?

Leander.

Leander.

Og hvorfor da ?

Euphron.

For en Sag af ingen Betydendhed.

Polidor.

For at hevne sig over mig. —

Euphron.

Net op ! derover har hun begyndt at bruge Mund med sin Datter , og iblant andet ogsaa faldet derpaa. I det samme melder Baronen sig. De fiender hendes Hidsighed. Hun veed ikke hvad hun skal sige. I den første Hefstighed vil hun kaste Skulden paa Datteren. Siden , at hun har lovet hende til en anden , alt for at faae sin Krig frem , og Grunden til alt dette er intet uden den Haardnakkenhed , hvormed Slegtninger ere Fiender , naar de først ere bragte i Harnisk imod hinanden. —

Polidor.

Naar saa er , vil jeg haabe , at vi vil komme til Rette. —

Leander.

Det haaber jeg ogsaa. Erindrer De ikke , at der staaer i Brevet : min Frue Moder er vred paa mig —

Euphron.

Jeg siger , det forholder sig saa , De kan lide paa mig. (sagte) Jeg har havt alle mine Konster nødig , for
at

at bringe Grevinden til Villighed; men jeg haaber, at min Msie skal ikke være spildt.

Leander.

Hvorledes skal vi nu føre os op?

Euphron.

Skal vi ikke besøge Frue Grevinden?

Polidor.

Jeg finder nogen Betænkelighed i at besøge hende. —

Euphron.

Kom, Herr Greve, hvem vil legge Smaating paa Hjertet. Kom, lad os gaac. —

Polidor.

Har hun intet talt om Skilderiet?

Euphron.

Hun staaer i den Tanke, at det er sket Tilfældigt. —

Polidor.

Og Frugterne hun vilde lade afrive?

Euphron.

Det har hun sagt i sin Hidsighed. Hun har faaet at vide, at Urtepotten er blæst ned. Vær De kun ube-
synret. —

Polidor.

Taler hun intet meere om min Tiener?

Euphron.

Euphron.

Det er reent forbi. Han har bedet hende om Forladelse, og dermed er det glemt. —

Polidor.

Har han bedet om Forladelse uden min Befaling? Han skal bort? —

Euphron.

Min fiere Herr Greve, for alt hvad jeg bede kan, begaae dog ikke saadan Svaghed. Bryd dog ikke need ved Deres Hidsighed alt hvad jeg har bygget op. Jeg vilde nødig have arbeidet forgieves. Lad os gaae hen til Grevinden. —

Polidor.

Rom Baron! lad da saa være. —

Leander.

Jeg ønsker intet heller. —

Trettende Scene.

Henrich med en Rettens Betient og De forrige.

Henrich.

Her bringer jeg en Rettens Betient, han har et Document at aflevere. —

Polidor.

Hvad er jeres Erinde?

Betient.

Betient.

Undskyld mig, Velbaarne Herre, min Pligt er at insinuere Dem dette. —

Polidor.

(modtager, og læser for sig selv.)

Leander.

Hr. Euphron, De er en ubetalelig Mand. —

Euphron.

Jeg giver alting for mine Venner. At stifte Fred er min største Lyksalighed. —

Leander.

De haaber altsaa, at disse Huus-Reglerier skal faae Ende og alting blive bilagt. —

Polidor.

Herr Euphron, nu er da alting bilagt; ved denne Stevning kalder min Broder-Søn mig til Skifte. Min Svigerinde fordrer sin Medgift udtalt, og jeg kaldes til Regnskab for min Forvaltning. —

Euphron.

Hvad hører jeg? hvorledes kan det hænge sammen?

Polidor. (til Betienten.)

Min Ven, besorg mig strax en Requisition til Grevinde Leonore og hendes Søn Lelio til strax at fravige og rinddeliggjøre dette Hotel, som er efter min første Fødsels-Ret mig alleene tilhørende. —

N

Euphron.

Euphron.

Min kiereste Herr Greve —

Polidor.

Lad mig i Noe. (til Betienten.) Der er Penge! besørg Requisitionen og lad Forretningen strax fuldføres efter Loven. —

Betienten.

Det skal blive besørget.

(gaaer.)

Euphron. (for sig.)

Disse Folk er ligesom Veiret. Snart Storm, snart Havblik.

Leander.

Herr Greve, denne Omstændighed forandrer Sagen. —

Polidor.

Min Svigerinde vil endelig see vort Hus ødelagt.

Euphron.

Jeg maae dog see at komme efter, hvor al den Forvirring kommer fra. —

Polidor.

Den kommer af andres Ondskab, jeres Lettroenhed og min Enfoldighed i at følge eders Raad.

(han gaaer.)

Leander.

Leander.

Jeg svær ved Himmelen, at jeg vil have Satisfaction med Raarden i Haanden.

(han gaaer.)

Euphron.

Der seer man Følgerne af at gjøre vel; men Taalmodighed. Derfor fortryder jeg ikke, hvad jeg har gjort. Ikke heller staaer jeg derfor fra mit Forsæt. Leonores Sind var allerede bragt i Rolighed, der maae nogen have bragt det op paa nye, jeg maae have at vide, hvori det bestaaer, og vise heele Verden, at jeg er en retskaffen Ven, der bruger sin Forstand og ikke lader Modet falde, fordi der møder Vanskeligheder. —

(gaaer.)

Giortende Scene.

Henrich, siden Lars.

Henrich.

Jeg mærker at alting her i Huset bliver verre. Gierne vilde jeg være uden for; men naar Herrerne forlige sig, gaaer det gierne ud over de Simaa. Det gjør mig meest ondt for Pernille, var det ikke for hendes Skyld, saa pakkede jeg mig herfra jo før jo heller; men jeg holder af hende. Det lader ogsaa, som hun holdt en Klat af mig. Jeg vilde nødig lade hende i Stikken. —

N 2

Lars.

Lars. (for sig.)

Der har vi Henrich, nu var det Tid at tiene Pernille; men for at gjøre det til Gavn, var det fornødent, ikke at være bange. —

Henrich.

God Dag, Landemand! —

Lars. (sagte.)

Jeg maae tage Mod til mig.

Henrich.

Hvad gaar af Dig? Svarer Du mig ikke? Vil Du noget?

Lars.

Ja vist, jeg vil noget. —

Henrich.

Hos hvem?

Lars.

Hos Jer. —

Henrich.

Siig frem; jeg er her til din Tjeneste, hvad vil Du?

Lars.

Hvis Du er brav Karl, saa fordrer jeg Dig ud paa en Kaarde.

Henrich.

Du fordrer mig ud? Kan jeg i det mindste ikke faae Marsagen at vide. —

Lars.

Lars.

Marsagen skal jeg nok sige Dig, naar jeg først har
 Aaet Dig ihjel.

Henrich.

Kiere Ven, saa vil det være for sildig. Giv mig
 den Tieneste, og sig mig den nu.

Lars. (for sig.)

Han giver Risb, det er Tegn til han er hange.

Henrich.

Og altsaa — Kan jeg ikke faae at vide —

Lars.

Go nok, Monsieur, jeg vil sige jer det, jeg maae
 see jeres Hjerteblood paa Vernilles Begne. —

Henrich.

Du begriber jeg det. Du tager Vernille i For-
 svar, og det er for hende Du vilde staaes. —

Lars.

Saaledes er det.

Min seferrige Arm da skal belønnet blive,
 Hun med sin høire Haand vil mig sit Hjerte give.

Henrich.

Sin Haand? sit Hjerte? til Dig? Vernille vil
 min Død? hun søger at hevne sig? Ah! Bedragerste!
 Ufsigensomme! Lumpne!

(Han gaaer frem og tilbage, i Raserie for sig selv.)

Lars. (for sig.)

Man seer, at han er bange for mig, som for bare
Fanden; jeg maae tage Mod til mig. (høit) Saa hurtig,
hvis Du er brav Karl, saa kom herud.

Henrich.

Jeg undseer [mig ved at slaaes med en Karl,
som Du. —

Lars.

Det troer jeg, Du er bange. —

Henrich.

Jeg bange?

Lars.

Ja vist, Du er et Asen; det har Pernille sagt
mig. —

Henrich.

Pernille har sagt Dig, at jeg var et Asen —

Lars.

Ja vist, det har hun sagt, og ladet mig høre
paa. —

Henrich. (for sig.)

Hvilken Kvinde! uden Troe, uden Redelighed, uden
Kierlighed, uden Oprigtighed.

(Han gaaer frem og tilbage i Hestighed.)

Lars. (sagte.)

Han er saa bange, at han ryster.

Henrich. . .

Henrich. (for sig.)

Jeg faaer ret Lyst til at styre min Harm paa denne Karls Ryg, og lade ham føle mine Arme.

Lars.

Saa hurtig. Ingen Slingren. Kom og lad mig slaae Dig ihjel.

Henrich.

Kiere Lars, lad mig være med Fred. —

Lars.

Ingen Gladder. Du skal døe for min Haand. —

Henrich.

Gaae din Bei, det er det beste for Dig. —

Lars.

Det kommer sig, fordi Du er bange. —

Henrich.

Ligesom Du vil, ja, jeg er bange. Gaae nu din Bei.

Lars.

Hvis Du er bange, saa er jeg modig; og vil slaae Dig ihjel. —

Henrich.

Og jeg siger Dig —

Lars.

Na, her hjælper hverken sige eller ikke sige, er Du brav Karl, saa kom herud.

N 4

Henrich.

Henrich.

Jeg siger Dig endnu engang, lad mig være med Fred. —

Lars.

Totstaufend! heraus.

Henrich.

Du vil altsaa, at jeg skal komme ud. —

Lars.

Ja —

Henrich.

At slaaes med Dig?

Lars.

Ja, hvis Du er en brav Karl.

Henrich.

Jeg er en brav Karl, og jeg kommer strax igien.
(gaaer og kommer igjen.)

Lars. (for sig.)

Pernille skal blive hævnnet.

Henrich.

Her er jeg, Du vil jo jeg skal slaaes med Dig. —

Lars.

Ja vist, ja vist. —

Henrich.

Henrich.

Med Dig slaes jeg saaledes.

(Han giver ham Stofkeprægt og gaaer.)

Lars.

Eigemeget, Pernille skal blive hævnnet. —

Femtende Scene.

(Rosauras Kammer.)

Rosaura og Pernille.

Rosaura.

Kom herind, at ingen faaer Dig at see. —

Pernille.

Der er Svar fra Deres Farbroder, og dernæst har jeg saa mange smukke Ting at sige Dem fra en anden. —

Rosaura.

Fra hvem?

Pernille.

Læs først, saa skal jeg sige Dem det. —

Rosaura.

Siig mig det strax, kiære Pernille! —

Pernille.

Fra Baron Leander. —

Rosaura.

Hvad siger han? elsker han mig? er han opbragt?
gør han sig Umage for mig?

N 5

Pernille.

Pernille.

Han elsker Dem, han vil blive Deres, men læs først, der maatte komme nogen. —

Rosaura.

Stakkels Baron!

(hun brækker Brevet og læser.)

„ Jeg har med virkelig Bekymring erfaret Dit
„ billige Klagemaal — —

Pernille.

Deres Broder.

Rosaura.

Jeg er ulykkelig, om han fik det at see.
(gjemmer Brevet.)

Sextende Scene.

Lelio, Rosaura, Pernille.

Lelio.

Hvad vil det sige, min Søster, fordi jeg kommer, lader I være at læse. Skulde det være et Brev, som jeg ikke maatte see?

Rosaura.

Der kan I see, hvad det er, det er Reglerne for det nye franske Spil, som kaldes Comete.

(hun tager et Papiir op, som handler om et saadant Spil.)

Pernille.

Pernille. (for sig.)

Det maae jeg lide! hende kan der blive noget af.

Lelio.

Det Papiir, Kroken, er ikke det I stod og læste paa, da jeg kom. —

Pernille.

O! det er det selv samme paa min Samvittighed —

Lelio.

Gaae Du din Vej. Det kommer ikke Dig ved.

Pernille.

Det er jeg Sandheden skyldig.

Lelio.

Hvem veed, om det ikke kunde være et Kierligheds Brev, som Du havde bragt hende?

Pernille.

Det lader, som De kiender mig ikke. De veed ikke, at jeg er et Mynster paa Blyesfærdighed, et Exempel paa Trostid og Ærligheden selv.

Syttende Scene.

Lelio, Rosaura.

Lelio.

Vær saa god, og lad mig see Brevet?

Rosaura.

Hvilket Brev?

Lelio.

Elis.

Det J stod med i Haanden ret nys.

Rosaura.

Jeg ved-ikke, hvad J vil sige med jeres Brev. —

Elis.

Jeg svær paa, at jeg vil see det enten med det gode eller med det onde. —

Rosaura.

Saa sagte min Broder. De er uberettiget at bruge Magten imod mig. —

Elis.

Efter vores Faders Død, træder jeg i hans Sted. J staaer under min Opsigt. —

Rosaura.

J behøvede selv at staae under Opsigt. —

Elis.

Nærvær!

Rosaura.

Viid, hvem jeg er.

Elis.

Jeg vil være adlydet.

Rosaura.

Jeres Befalen skal snart faae en Ende. —

Elis.

Hvorfor det, lille Frøken?

Rosaura.

Rosaura.

Fordi jeg gifter mig. —

Elio.

Der bliver intet af denne gang.

Rosaura.

Er I da ogsaa eenig med min Moder?

Elio.

Ja Frøken, om hun tillader det. I skal aldrig
saa Baronnen meere at see. —

Rosaura.

Kan I bringe det over Ederes Hjerte, at gjøre
mig saa stor en Sorg?

Elio.

Om I ogsaa sørgede jer ihjel, hvad rager det mig!

Rosaura.

Det vil ogsaa blive min Død, I skal blive for-
nøyet. —

Elio.

Det er vel, saa sparer jeg Medgiften. —

Rosaura.

I er et Uffrum. —

Elio.

Saa ingen Gladder, jeg vil see Brevet. —

Rosaura.

Lad mig være.

Elio.

Relio.

Jeg siger, at jeg vil see det.

Rosaura.

Jeg bekymrer mig ikke om jeres Sager, og I behøver ikke at bekymre jer om mine. —

Relio.

Jeg kalder paa jeres Moder.

Rosaura.

Ja kald kun, jeg har længe havt i Sinde at fortælle hende noget om Jer. —

Relio.

Og hvad kan I vel sige hende om mig?

Rosaura.

At I har en falsk Nøgel til hendes Skriver: Chatol, og tager hendes Penge bort. —

Relio.

Hvem har sagt jer det? det er ikke sandt. —

Rosaura.

Jeg veed alting, og jeg veed ogsaa om de 10 Tønder Hveede, som I lod bringe bort i forrige Uge. —

Relio.

Det er mit eget. —

Rosaura.

Jeg mener, det er min Moders. —

Relio.

Lelio.

Hvad kommer det jer veed?

Rosaura.

Vil I have, at jeg skal tie, saa maae I selv være taus.

Lelio.

Jeg har aldrig talt et Ord om, at I staaer heele Natten paa Altanen, og taler med Baronnen. —

Rosaura.

Jeg ikke heller om Vaskerpigen, som I holder —

Lelio.

Det skikker sig ikke for unge Piger at tale om saadant.

Rosaura.

Det skikker sig ikke for en Broder, at forraade sin Søster.

Lelio.

Rosaura! Brevet. Jeg har sat mig det i Hovedet, jeg vil see det. —

Rosaura.

Jeg veed ikke, hvad det er for et Brev, I taler om. —

Lelio.

Skal vi vædde, at jeg tager det ud af jeresomme. —

Rosaura.

Rosaura.

Det gad jeg seet paa.

Lelio.

Jeg vil see det; mit Huses Ære ligger mig paa Hierte.

Rosaura.

Jeg tør være min Opførsel bekiendt; men hvis Huset Ære laae jer saa meget om Hiertet, saa tænkte I ikke paa at ægte den Kjøbmands Datter. —

Lelio. (for sig.)

Hvorledes har hun faaet det at vide? (høit) Hvem forebringer jer slige Usandsfærdigheder?

Rosaura.

Jeg veed det altsammen, siger jeg, jeg har taugt hidindtil; men heresteldags vil jeg tale. —

Lelio.

Rosaura! kom ikke med saadan Snak til min Moder. —

Rosaura.

Det er ikke en Sag jeg bør tie med. Huset Ære ligger mig paa Hiertet, og jeg nodes til at aabenbare det. —

Lelio.

Kiere Rosaura!

Rosaura.

Kiere Rosaura! seer man?

Lelio.

Relio.

Trøe mig, min Søster, det er ikke mit Alvor at ægte hende. Det er noget, jeg bilder hende ind. Jeg er ikke i Stand til at begaae sliq en Svagbed. —

Rosaura.

Saaer min Moder det at vide —

Relio.

Jeg beder Dig, min Søster, at Du ikke siger hende det. —

Rosaura.

Du havde fortient —

Relio.

Jeg vil ikke tale et Ord meere om Brevet. —

Rosaura. (for sig.)

Jeg har fundet Middel til at stoppe Munden paa ham. —

Relio. (for sig.)

Naar man har en ond Samvittighed, saaer man taale meget.

Uttende Scene.

Leonore, De forrige.

Rosaura.

(lader som hun græder.)

Leonore.

Hvad fattes Dig, græder Du?

D

Rosaura.

Rosaura.

Jeg har, synes mig, ikke Marsag til at see. —

Leonore.

Giv Dig tilfreds, min Datter, i Aften skal Du
saae din Leander at see. —

Rosaura.

O! Himmel! taler De alvorlig?

Lelio.

Hvad vil det sige? har De forandret Deres
Tanker?

Leonore.

Den gode Euphron har sagt mig saa mange Grun-
de, at jeg ikke har kunnet modstaae —

Rosaura.

Himlen skee Tak!

Lelio.

Og De vil lade Dem lede af denne Gamle?

Rosaura. (for sig.)

Lelio er ret en Ueenigheds Mand.

Leonore.

Han har ladet mig tage og føle paa, hvad Ulykke
vort Hus vil styrtes i ved at bryde denne Contract. —

Lelio.

Hvad Ulykke? Ere vi bange for Baronnen?

Rosaura.

Rosaura.

De viser ret en smuk Siel; det maae jeg sige. —

Relio.

Det er ikke jeres Sag. —

Rosaura.

Jeg tænker jo; det er mig der handles om. —

Relio.

Skal vi da for en rane Unges Skyld bide saadan
Fornærmelse i os.

Rosaura.

Og for en ung ubesindig Herres Skyld, som søger
at vanære vort Huus med et Giftermaal —

Relio.

Ja! min kiere Moder, hvad skal man sige, det
kommer an paa Dem, gjør hvad De synes for got.

Leonore.

Naar jeg finder billige Vilkaar, afslaner jeg ikke
Forliig. —

Mittende Scene.

Actenfresser, og De forrige, siden Pernille
med een af Kettens Betienter.

Actenfresser.

Jeg kommer for at gjøre Hersekabet min underda-
nige Opvartning. —

D 2

Leonore.

Leonore.

Det er mig tiert at see Dem ; De maae lade det
beroe med Sagen mod Grev Polidor til videre. —

Actenfresser.

Stevningen er alt forkyndt.

Leonore.

Det var jo meget hastig.

Elis.

Herr Actenfresser er en activ Mand. —

Leonore.

Det gier mig hiertelig ondt.

Rosaura.

Dette kan jo dog ikke gaae mig an ?

Elis.

Nu er alt ophævet. —

Rosaura.

Ogsaa Brylluppet ?

Leonore.

Det skulde jeg ikke haabe ! man maae finde paa
Raad. —

Pernille.

Frue ! her er een af Rettens Middel. —

Leonore.

Lad ham komme ind. —

Pernille.

Vernille.

Vær saa god, Mr. Rupert. (sagte) Alle de Forskandelser han har faaet, staae maade i hans Ansigt.
(hun gaar.)

Betienten.

Med Deres Naades gunstige Tilladelse.
(han giver et Document til Leonore.)

Actenfresser.

Det er nok Stævningen mod Grev Polidor med Paaskrift om Forkyndelsens Rigtighed. —

Leonore.

Hvorledes? At gjøre os en saadan Tort, inden tre Solemærker skal vi ryddeliggjøre dette Hotel. —

Relio.

Hvem siger saa?

Leonore.

Dette er en Opstigelse fra Grev Polidor. —

Relio.

Hotellet er vores. —

Leonore.

Nei, det hører den Førstefødte til.

Relio.

Hvad siger I herom, Herr Actenfresser? —

Actenfresser.

Lad mig sørge derfor. Penge, og frygt for ingen! —

D 3

Relio.

Elvio.

Penge, saa mange I vil.

Actenfresser.

Process, saa meget De vil. —

Leonore.

Nu er jeg bragt til det yderste. Min Forbittrelse
 fiender ingen Grændser. Rosaura! Du skal i Kloster.
 (gaaer.)

Elvio.

Ja vist, Frøken, i Kloster, og blive der din heele
 Livstiid.

(gaaer)

Actenfresser. (for sig.)

Og hendes Medgift ville vi bruge til Processen.
 (gaaer.)

Rosaura.

Jeg Ulyksalige! Alting gaaer ud over mig. Hvor
 med har jeg forskyldt det? Hvorfor skal jeg allene være
 et Offer? Men de skulle aldrig faae mig i Kloster.
 Dette Hus er en Daare-Kiste, og saa var vel Ulykken
 ikke saa stor, om ogsaa jeg begik en Daarlighed.

Ende paa den anden Act.

Æredie.

Tredie Act.

Første Scene.

(Grev Polidors Kammer med Inds.)

Polidor, Henrich, siden Actenfresser inden fra.

Polidor.

Har Du sagt Procurator Actenfresser, at jeg vil tale med ham?

Henrich.

Ja, Herre, i Begyndelsen vilde han slet ikke komme; men tilsidst lovede han det dog. —

Polidor.

Hvorfor vilde han ikke komme?

Henrich.

For den Stævnings Skyld. Han er bange for De er vred. —

Polidor.

Han fortiente virkelig, at jeg skulde lade en Deel af min Vrede falde paa ham; men jeg vil tage Sagen paa en anden Fod. Har Du sagt ham, at han skal blive vel imodtaget? —

Henrich.

Jeg har betydet ham det paa det kraftigste, og tilsidst faaet Bugt med hans Frygt. —

D 4

Polidor.

Polidor.

Naar kommer han?

Henrich.

Endnu i Aften. Jeg tænker, vi har ham strax. —

Polidor.

Er min Svigerinde hienne? —

Henrich.

Nei, hun førte ud til Grev Riccardos Moster. —

Polidor.

Jeg tænkte det nok: Hendes Hensigt er at bringe Partiet med Grev Riccardo paa Tapetet igien; men det skal staae hende feil. Fordømte Kielling!

Henrich.

Jeg veed nok, hvoraf den heele Ulykke reyser sig. —

Polidor.

Hvorfra da?

Henrich.

Fra denne Gladdertasse Vernille. Hun er Skyld i alle disse Uordener. Hun er den, som hidser sin Frue op; Hun saaer hende altid til at gjøre efter sit Hoved, og det er allene sat paa at stifte Fortred. (for sig) Den slemme Tøs, jeg vil hævne mig.

Polidor.

Den falske Qvinde hun skal have med mig at gjøre. —

Henrich.

Henrich. (for sig.)

Jeg skal lære Dig, at holde Følt, som jeg er, for
 Mar. —

Polidor.

Er her nogen?

Henrich.

Actenfresser.

Polidor.

Før ham ind. —

Henrich.

Det skal skee. (for sig) Saaledes at kaste en Daase
 og Tørklæde ud af Vinduet! men jeg er ret et Dum-
 merhoved.

(gaaer.)

Anden Scene.

Polidor og Actenfresser.

Polidor.

Jeg skal make det saa, at min Brodersøn og hans
 trettefiere Moder skal blive reent ødelagte ved denne
 Process. Før vil jeg see mit Huus gaae til Grunde,
 end jeg skulde give efter for dem. —

Actenfresser.

Jeg er Deres Høivelbaarenheds ringe Tiener. —

Polidor.

J er altsaa min Contrapart? J holder med min Svigerske, og i hendes og hendes Søns Navn har anlagt Sag imod mig?

Actenfresser.

Naadige Herr Greve! jeg tilstaaer det med grædende Taare; De veed hvor fremsfusende Grev Lelio er, han har tvunget mig til dette Skridt, som jeg ikke vilde gjøre, da jeg er en gammel Tiener af Huset, og — —

Polidor.

Jeg skal altsaa blive tvungen-til at udbetale Medgiften, skifte med min Brodersøn og gjøre Regnskab for Administrationen. —

Actenfresser.

Jo, jo, vær De kun ubekymret! uagtet den Stævning, og alle de Acter, som Deres Bederparter ere i Stand til at legge i Rette, forsikkrer jeg Dem, at De meget let kan excipere mod Deres Paastand, og blive friefunden. —

Polidor.

Hvorledes det?

Actenfresser.

Betreffende Skiftet, saa maae De svare, og med lovgyldige Beviser legge for Dagen, at Deres Brodersøn er en ung uforstandig Adeland, som hver Mand veed; at han spiller og øder Penge, som Græs. At, om end Skiftet havde Sted, maatte man dog sætte ham
en

en Børge, og da De, som Farbroder og næste Frænde, dog maatte sættes til Børge, saa bliver Skiftet overflødig og Paastanden ugrundet. Hvad synes Dem?

Polidor.

Det er ikke saa galt. —

Actenfresser.

Den samme Exception nedlegger de ogsaa in puncto af Regnskabs Afleggelsen. Skal man aflegge Regnskab til en Vdsel? nei vist ikke. Hvad synes Dem?

Polidor.

Og i Henseende til Medgiften?

Actenfresser.

Jeg svarer, at der er Børn, at Moderen ikke maae foræde den, og at hun bør stille Sikkerhed derfor. Den chicanerer man siden over, og trækker Sagen i Langdrag, til Fruen bliver fied deraf, og lader sig nøie med det hun har. —

Polidor.

Vil I paatage Jer at forsvare min Sag?

Actenfresser.

Himlen give, det kunde gaae an; men da jeg til min Ulykke har udtaget denne Stævning, saa vilde jeg spille en alt for slet Rolle i Retten ved at tage det modsatte Partie. —

Polidor.

Vel! jeg vil altsaa see mig om en anden. —

Acten-

Actenfresser.

Hvis Greven befaler ; saa har jeg en Fætter , et haabesfuldt ungt Menneske , meget lærd , og af en om Samvittighed. Jeg burde ikke sige det selv ; men han er ligesaa habil og ærlig, som jeg selv eller nogen anden.

Polidor.

Og J vil imidlertid blive ved at føre Sagen for mine Bedrparter ?

Actenfresser.

Hvis De befaler , at jeg ikke skal gjøre det , saa vil jeg frasiage mig den. Imidlertid vil man gaae til en anden , de kunde da let træffe paa en af dem , som gjøre Tretterne ævige, for tillige at gjøre Fortienesterne ævige. Naar Sagen derimod er i mine Hænder ; saa har De med en Mand at gjøre, der er Dem tilgedan, og villig til Forliig, naar De ønsker det.

Polidor.

Got ! jeg vil tage det i Betænkning. —

Actenfresser.

Skal jeg sende min Fætter herhen ? Vil De ikke i det mindste tale med ham ?

Polidor.

Jo nok ; men det kommer mig underligt for , at to Fættre ere Contraparter. —

Actenfresser.

Det skeer toto die. Venkab og Slægtskab har intet med Praxis at gjøre. De kan gjerne modtage min Fatters Tjeneste. —

Polidor.

Polidor.

Jeg har sagt, jeg vil tage det i Betænkning. —

Actenfresser.

Jeg vil altsaa sende Dem min Fætter?

Polidor.

Ja, send ham kun.

Actenfresser.

Jeg anbefaler mig imidlertid i Deres Naade;
Hvor det gjør mig ondt, at jeg ikke selv kan tiene
Dem! men hvad jeg ikke kan gjøre directe, det kan jeg
gøre indirecte. De forstaaer mig vel? underdanige
Tjener.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Polidor og Euphron.

Polidor.

Dennes Fætter bliver ikke min Mand. Den een
er vel ikke bedre end den anden. Imidlertid er det
Raad, han dar nedrig nok til at give mig, ikke saa
galt; jeg vil benytte mig deraf ved Leilighed.

Euphron.

Med Deres Tilladelse.

Polidor.

Hvad got, Herr Euphron? Kommer I endnu for
at stille mig tilfreds med Leonore?

Euphron,

Euphron.

Nei, Herr Greve, jeg staaer mig til Deres Parte. Man kan ikke længere have Fred, end cens Naboe vil. Man fører Dem en Process paa, og De bør forsvare sig. Vensteb fordrer, at man holder med den Fornærmede. Jeg vil staae Dem bi med Raad og Daad. De kan befale over mine Midler og alt, hvad jeg formaer, skal blive anvendt til Deres Forsvar. (sagte) Jeg maae tale ham efter Munden i den første Heede, for siden at kunne formilde ham.

Polidor.

Jeg troer jeg har fundet saadanne Midler, som skal gjøre dem reent fortviolede. —

Euphron.

Saa! og hvori bestaaer det?

Polidor.

Vil Leonore have sin Medgift udbetalt, maae hun først stille Sikkerhed for Børnenes Skyld. Det giver Anledning til ævige Vanskeligheder. I Henscende til Skiftet og Regnskabets Afreggelse; saa giver jeg min Brodersøn an for ødsel, og saa falder hans Paastand bort. —

Euphron.

Men siig mig dog, hvem der har givet Dem disse Raad?

Polidor.

Actenfresser. —

Euphron.

Euphron.

Han er jo Grevindens Procurator?

Polidor.

Dertil er han tvungen. Han har foreslaaet mig sin Fætter. —

Euphron.

Kære Greve! jeg taler ikke ilde om nogen; men jeg kan ikke lide Falskhed. Bedt Dem, hvem De betroer sig til. —

Polidor.

Vær kun ikke bange; han fik aldrig min Fortroelighed. —

Euphron.

Tillad en Ben, at sige sin Meening. Hvad? om man kunde finde Middel til et Forlig? —

Polidor. (heftig.)

Jeg vil ikke høre tale derom. —

Euphron.

Jeg siger ikke et Ord meere derom. De har Ret. (sagte) Man maae bringe ham til Villighed lidet efter lidet.

Fjerde Scene.

Henrich og De forrige.

Henrich.

Comtesse Rosaura ønskede et Diebligs Samtale. —

Polidor.

Polidor.

Om Forladelse, Herr Euphron.

(han gaaer.)

Euphron.

Stakkels Barn! jeg beklager hende.

Henrich.

Herr Euphron! De er dog en Ven af min Herre;
De kunde give ham et meget got Raad. —

Euphron.

Nemlig:

Henrich.

At han fik Pernille jaget bort. Hun er Skyld i
alle disse Reglerier. —

Euphron.

Jeg er selv bange derfor. Jeg vil see, om jeg
kan komme efter det; thi jeg vilde nødig gjøre hende
Uret; men saaer jeg at vide, det er saa, skal jeg skaffe
hende af Huset. —

Henrich. (for sig.)

Jeg troer, han er Mand for at holde Ord.

Femte Scene.

Polidor, Rosaura og De forrige.

Polidor.

Kom kun, fiere Rosaura, vær ikke undseelig eller
bange for Herr Euphron. —

Euphron.

Euphron.

Min smukke Frøken, jeg er en gammel Tjener af Huuset. —

Rosaura.

Om Forladelse, min kære Uncle, at jeg kommer saa dristig; men jeg er i den største Forlegenhed, og veed ikke, hvad der skal blive af mig. Min Moder udøser al sin Brede paa mig; men, hvorfor hun er vred, det veed jeg ikke. Min Broder er mig imod, og vil have Ret til at begjære mig grovt. Begge ville have al Forbindelse med Baron Leander, og mig true de at begrave inden fire Begge. Deres Brev trøster mig. De giver mig Mod til at haabe og gribe til noget. Her er jeg afhængig i Deres Arme. Min aller-
kiereste Farbroder, hav Medynk med mig; beskyt mig for en Fare, som vil gielde mit Liv; und mig den Tilflugt, som min uskyldige Kierlighed; mit stakkels Hjerte og min elendige Ungdom fortjener.

(hun græder.)

Euphron.

Jeg føler ret, at hun bevæger mig. —

Polidor.

Det er mig Rosaura, som er Skyld i Din Rømer; men jeg skal vide at stille den. Fordi din Moder hader mig, derfor vil hun bryde den Ektepagt, som jeg har sluttet til Dit Bedste; men frygt kun ikke, jeg selv — —

Siette Scene.

Pernille, og De forrige.

Pernille.

Frøken!

Polidor.

Hvad vil J her?

Pernille.

Isald Fruen kommer hjem —

Polidor.

Paf jer herfra, Dumdriftige!

Pernille. (forundret.)

Til mig, min Herre.

Polidor.

Ja til Jer. Og hvis Du ikke inden i Morgen er ude af Huset, saa skal jeg med Magt lade Dig bringe derhen, hvorfra Du ikke skal slippe ud igien. —

Pernille.

Mig?

Polidor.

Ja Dig vanartige! Du fiender mig. Paf Dig, eller jeg holder Ord. —

Pernille.

Jeg bliver stum og forbauset, men — min Herre! —

Polidor.

Polidor.

Jeg svar ved min Ere. —

(han taler til Rosaura, og taler sagte med hende.)

Pernille. (sagte.)

Henrich! hvad vil dette sige?

Henrich. (sagte.)

Det vil sige, Mamsel, at saaledes hævner jeg mig over hendes Artigheder.

Pernille. (sagte.)

Hvordan?

• Henrich. (sagte.)

Lars kan fortælle hende Resten.

Pernille. (sagte.)

Nu begriber jeg det. Den forbandede Lars, han skal betale det.

(gaaer.)

Polidor.

Hvad siger Du, Rosaura, er Du villig til at følge mit Forslag?

Rosaura.

Min Farbroder kan intet raade mig, uden til mit Bedste. —

Euphron.

En saadan Farbroder er ikke i Stand til at lade Dem gaa et Feiltrin. Greven er en findig og klog Mand, han vil intet uoverlagt foretage sig. (til Polidor)

Vil De holde mig værdig at tage Deel i Deres Beslutning?

— Polidor.

Ja, det forstaaer sig. (til Henrich) Gaae til Side.

Henrich. (sagte.)

Jeg vil sige Pernille Bæstved; kunde jeg i det mindste faae min Daase igjen.

— (gaaer.)

Syvende Scene.

Polidor, Rosaura, Euphron.

Polidor.

Jeg tænker saa: jeg vil bringe min Broderdatter hen til min Søster, Frøe Virginia, og under hendes Opsyn skal hun blive, indtil Brylluppet med Baron Leander er fuldbjrdet. —

Rosaura.

Min Farbroder har Ret. —

Euphron.

Og De vil gjøre hendes Moder den Skam.

Polidor.

Hun fortjener det; en ubarmhiertig Moder, som vil opofre sin Datter, kan ikke beklage sig over andre end sig selv, naar hendes Datter søger andre Udveje.

Rosaura.

Ja, vist, min Farbroder veed nok hvad han siger. —

Euphron.

Euphron.

Men hvad vil Grevinde Leonores Paarørende sige?

Polidor.

Lad dem sige, hvad de vil, det er ikke dem, som betaler Medgiften. —

Rosaura.

Jeg kender ingen Paarørende uden min tiere Farbroder.

Euphron.

See til, min Herr Greve, at De ikke kommer nogen Ulykke afsted. —

Polidor.

I denne Sag maage De forlade mig, at jeg ingen Raad tager imod. Jeg har besluttet saaledes, jeg vil strax lade spende for, saa vilke vi fiøre hen til Din Fæster, der bliver Du en fiorten Dage eller tre Uger, og saa holder Du Bryllup med Baronnen. —

Rosaura.

Fiorten Dage eller tre Uger? jeg vilde nødig være hende saa længe til Uleilighed. —

Euphron.

Sandt at sige, saa vil nok denne Dame ikke være alt for glad over at have saadan Brud i Huuset. —

Polidor.

Min Søster er Hædeligheden selv, hun gjør det gierne for min Skyld. —

P 3

Rosaura.

Rosaura.

Men, kunde man ikke llette hende Uleiligheden?

Polidor.

Hvorledes?

Rosaura.

Gisre Ende paa Sagen i tre eller fire Dage. —

Euphron. (for sig.)

Det Middel var ikke saa galt.

Polidor.

Det ville vi nærmere overlægge. Tillad mig imidlertid, at jeg maae gaae hen at gisre de fornødne Anstalter. —

Euphron.

Men! denne unge Dame?

Polidor.

Jeg beder Dem, Herr Euphron, hold hende med Selskab til jeg kommer tilbage. —

Euphron.

Men om hendes Frue Moder kommer her? —

Polidor.

Paa mine Bærelser kommer hun ikke. —

Euphron.

Men om hun kommer hjem, og finder hende ikke?

Polidor.

Polidor.

Saa skal jeg nok forsvare det. Jeg tager alting paa mig. Rosaura lad ikke Moder falde. Jeg er her strax igien.

(gaaer.)

Ottende Scene.

Rosaura, Euphron, Leander uden for.

Rosaura. (for sig.)

Min Moder maae gierne komme for mig, her skal hun dog ikke kysse mig.

Euphron. (for sig.)

Jeg seer ikke, hvorledes jeg skal slippe herfra. Jeg er bange for at komme i Forlegenhed.

Rosaura.

Kiere Herr Euphron, er det mueligt, at De ingen Medynk har med mig?

Euphron.

Jo, min Frøken, det svier i mig for hende. Gid jeg kunde hjælpe hende; men paa en god Maade, uden at vi skulde give Folk noget at lee af. —

Rosaura.

Jeg vilde ikke gierne være til Patter for andre; men jeg skiotter ikke heller om at græde selv. —

Euphron.

Alting bliver nok got. Vær kun ikke bange. —

P 4

Rosaura.

Rosaura.

Jeg er i min kære Farbroders Hænder. —

Euphron.

Deres Farbroder er forblindet af Vrede. De maae bruge Forsigtighed. —

Rosaura.

Hvad vilde De vel raade mig at gjøre?

Euphron.

At gaae tilbage til Deres Kammer.

Rosaura.

Jeg takker for det gode Raad. —

Euphron.

De bør ikke have det saa heedt for at blive gift.

Rosaura.

Hvad siger Hr. Euphron da om denne Heede?

Euphron.

Jeg siger, at unge Piger, som elske Dyden, vender ikke op og ned paa Huset. —

Rosaura. (for sig.)

Var han ikke saa gammel, som han er, saa skulde han faae Svar, som han fortiente.

Leander. (inden fra.)

Hvem er der? Er her ingen tilstede?

Rosaura. (glad.)

Baronen!

Euphron.

Euphron.

Hille Skam! Kom Comtesse!

Rosaura,

Hvorhen?

Tiende Scene.

Leander, og De forrige.

Leander.

Er her ingen? (forbavsset) Jeg beder om Forladelse. —

Rosaura.

Hvorfor?

Euphron.

Deres ydmyge Tiener.

Leander.

Der er ikke engang en Betient i Forgemakket. —

Euphron.

Hvis De vil tale med Grev Polidor, saa er han i de andre Værelser; vil De ikke behage at træde derind. —

Rosaura.

Han kommer i Diebliket her tilbage. —

Leander.

Hvorledes? Comtesse! her hos Deres Farbroder?

Rosaura.

Ja, min Herre, min Moder er tagen ud, og jeg er kommen hid for at bede om min Farbroders Hielp. —

Leander.

Er der nu noget Nyt igien?

Rosaura.

Tilviffé, og det meget betydeligt. —

Leander.

Vær saa god, og underret mig —

no. 3 no. 7

Euphron.

Jeg beder Dem trine ind til Greven, han har noget at fige Dem, han kan fortælle Dem alt. —

Leander.

Men kommer han ikke her hid igien strax?

Rosaura.

Han gjør kun nogle saa Anstalter, saa har vi ham strax.

Leander.

Saa vil jeg oppebie hans Ankomst. Kiere Comteffe, fortæl mig —

Euphron. (for sig.)

Her staaer jeg i en fign Maade.

Rosaura.

Min Moder vil ikke, jeg maa blive Deres. —

no. 3 no. 7

Leander.

E

Leander.

Og hvad siger De dertil?

Rosaura.

At jeg vil heller døe end miste Dem. —

Leander.

Tilbedelige Rosaura!

Rosaura.

Kiereste Leander!

Euphron. (for sig.)

Jeg arme Stumper. (høit) Herr Baron forsøm
ingen Tid; sørend Grevinden kommer hjem, saa tal
dog med Greven.

(han stiller sig tæt op til Baronen.)

Leander.

Jeg vil da gaae — paa Raad.

Rosaura.

Min Onkel har fundet —

Leander.

Hvorledes?

Rosaura.

Han vil bringe mig hen til sin Søster, der bliver
jeg til vi har holdt Bryllup. —

Euphron.

Jeg har intet paa Greven at sige, kunde man
imidlertid mage det saa, at Brylluppet kunde staae her
hiemme. —

Rosaura.

Rosaura.

Det er umueligt. —

Euphron.

Om man kunde faae Grevinden tilfredsstillet. —

Rosaura.

Saa kiender De ikke min Moder. Hun er paa-
staaende ; giver man hende Tid, vil hun gjøre det umue-
ligt for min Farbroder at komme mig til Hielp. Hun
indestutter mig, og jeg vil tage min Død af Græm-
melse derover. —

Leander.

Min Skisønne! græd ikke, jeg vil ogsaa gjøre
mit til Deres Befrielse. De skal blive min, jeg svar
Dem det til. Kom, deilige Engel, græd ikke.

(han gaaer om til Rosaura.)

Euphron. (gaaer imellem dem.)

Tør Graaden af, vi holde alle med Dem. —

Rosaura. (til Euphron.)

Min Gud! hvor De piner mig.

Euphron.

Alt, hvad jeg gjør, skeer til Deres Bedste. —

Rosaura.

Jeg skiotter intet om Deres Omsorg for mit
Bedste. —

Euphron.

Euphron.

Hvad skal jeg sige. (sagte) Den Greve kommer ikke heller.

Leander.

Rosaura! har De Mod nok til en kiel Beslutning?

Rosaura.

Jeg er villig til alt.

Euphron. (sagte.)

Jeg spiller en smuk Figur. (høit) Hvad har De da i Sinde at gjøre?

Leander.

Intet andet, end at give hinanden Haanden i Deres Nærværelse. —

Euphron.

I min Nærværelse?

Rosaura.

Ja, vær saa god, og lad Dem bruge som Vidne til vor Forening. —

Euphron.

Undskyld mig — jeg kan ikke være tilstede i sig Tilfælde — jeg vil gaae bort. — (for sig.) Dog vilde jeg ikke gierne lade Dem være allene. (høit) Jeg undrer mig over Dem, Herr Baron, at De vil gribe til saadant uden Grevens Samtykke. —

Leander.

Leander.

Kiere Euphron! giv mig en Tjeneste?

Euphron.

Befal! —

Leander.

Gaae hen! og skynd paa Grev Polidors Hidkomst.

Euphron.

De maae ikke tage det ilde op — — Ah! der er
Henrich. —

Tiende Scene.

Henrich, De forrige.

Euphron.

Gaae strax —

Henrich.

Grevinden er kommen hjem.

Rosaura.

Jeg Ulyksalige. —

Euphron. (til Henrich.)

Bed Greven strax at komme hid. —

Henrich. (for sig.)

Her vil blive et artig Huis.

(gaar.)

Rosaura.

Min Moder — O! Væ!

Leander.

Leander.

Og Grev Polidor kommer ikke.

Rosaura.

Vi har forsømt de kostbareste Dødblik, og det er Deres Skyld, Herr Euphron!

Leander.

Ja Deres Skyld, Herr Euphron.

Euphron.

Jeg er en ærlig Mand.

Leander.

Men vi har endnu saa megen Tid tilovers. —

Rosaura.

To Ord er snart sagt.

Leander.

Giver De mig Deres Haand?

(Gaaer hen til Rosaura.)

Euphron.

Saa sagte! (han gaaer imellem.) Hvad tager De Dem for? Hvad er det for Overilelse? For Himlens Skyld glem ikke, hvad De er Grev Polidor skyldig? Hans Huus, hans Paarørende. —

Rosaura.

Der er min Farbroder.

Euphron.

Euphron.

Saa meget desperre. —

Leander.

Vi vil tage Mod til os. —

Ellevte Scene.

Polidor, De forrige.

Euphron.

Jeg forlader Posten; Deres Tiener. —

Polidor.

Hvorhen?

Euphron.

At Riste Linned, jeg har svedt Angestens Sved.
(han gaaer.)

Polidor.

Hvad vil han sige dermed?

Rosaura.

Ah! min kære Uncle! min Moder er kommen
hiem. —

Polidor.

Vær ikke bange, kom!

— Leander.

Hvor vil De føre hende hen?

Polidor.

Følg med, Herr Baron.

Rosaura.

Rosaura.

Vil De bringe os derhen begge to?

Polidor.

Følg med mig, og bryd Dem om ingen Ting.

(han gaaer.)

Rosaura. (sagte til Leander.)

Saa længe jeg er hos Dem, frygter jeg for intet. —

Leander. (sagte.)

Ah, Elskov, Elskov, hvor let kan du forlede os?

Lovte Scene.

(En mørk Sal uden Lys med adskillige Døre paa.)

Henrich, siden Vernille.

Henrich.

Endnu har jeg ikke faaet Leilighed, at læse Vernille sin Text; men jeg finder den vel. Jeg vil hviſſe hende nogle smaae Dievle i Dret; som hun ikke skal lee ad. Nu har hun snart klædet sin Frue af: Jeg vil giøre lit Støj, maaskee hun saa kom ud i Salen for at see om der er noget Fyestkarn at tage op. Jeg vil vove derpaa. He, Ehe.

(han rømmer sig.)

Vernille.

(lukker en Dør op.)

Henrich.

Jeg hører en Dør knirke, jeg vil gaae til Side, for at see, hvem det er. —

Q.

Vernille.

Pernille.

Seg syntes, jeg hørte Henrich rømme sig. —

Henrich.

Det er Pernille — Men, synes mig ikke nogen kommer ned af Trappen. — Hvem fanden kan det være.
(gaaer til Side.)

Pernille.

St! st! Henrich. Han er fløiten saa meget des-
verre, jeg vilde ført ham af Drømmen; nu Fruen har
at tale med sin Procurator, uden at vide et Ord om
Datteren, var det den allerbeste Tid at tale med ham,
og gjøre alting got igien. Kan jeg forlige det med
ham, er det ogsaa forligt med hans Herre. Vort Her-
skab kan vi dreje om ved Næsen, saa meget vi lyfter.
Den fordømte Lars, han har sagt til Henrich, at jeg
vilde hevne mig. Gaaer jeg Kløer paa ham, saa skal
han hverken komme for tidlig eller for sildig. Der er
nogen; det maae være Henrich. —

Trettende Scene.

Lars, Pernille, (Henrich skjult.)

Lars.

Det er et Guds Under, om jeg ikke brækker min
Hals. Under Paaskud at spørge om min Herre, som
er her i Huset, vilde jeg nok tale et Ord med Per-
nille. —

Henrich.

Henrich.

Det er Lars. Han kommer for at tale med min
Troeløse; men han skal komme ret til Pas.

Lars.

Jeg veed ikke selv, hvor jeg toffer om. Hvilket
Hund! ikke engang et Lys i Salen. —

Pernille.

Hi, st, st.

Lars. (sagte.)

St, st.

Pernille.

Er det Dig.

Lars.

Ja.

Pernille.

Kom her min Engel; jeg vil bringe dit Sind i
Roelighed. —

Henrich.

Uh! den Tasse!

Lars.

Her er jeg. —

Pernille.

Jeg længes saa meget efter at tale med Dig. —

Lars.

Jeg ligesaa. —

Pernille.

Jeg elsker Dig saa høit, og Du beegner mig
saaledes?

Lars.

Begegner jeg Dig ikke vel? Hevnen er fuldført. —

Henrich. (for sig.)

Det nu vil jeg gribe Dem tilsammen.

Pernille.

Hvorfor vil Du have mig jaget paa Døren?

Lars.

Jeg?

Henrich.

Stille!

(han hører næriere til.)

Pernille.

Jeg troede aldrig, at Henrich havde saadant et Steenhjerte.

Lars.

Hvad har han gjort Dig?

Pernille.

Det er en smuk Kierlighed! at faae mig jaget paa Døren, som en Kieltring. Min Ven, min fiere Henrich!

Lars.

Kiere Henrich!

Henrich. (sagte.)

Her maae være nogen Misforstand under.

Pernille.

Ja, Du er min fiere Ven, jeg elsker Dig. —

Lars.

Men hvis Du elsker mig, hvorfor taler Du da —

Henrich.

Henrich.

(Kommer til, finder Lars, giver ham et Stød og jager ham
bort.)

Pernille.

Hvad er der paa færde?

Henrich.

Intet! det var kun en Hund, som kom mig imel-
lem Beenene.

Lars.

Her er for heedt for mig.

(Søger Døren og gaaer.)

Fiortende Scene.

Henrich, Pernille.

Henrich.

Bliv kun ved, hvor Du slap.

Pernille.

Det er altsaa Dig, som har bragt din Herre op
imod mig for at saae mig bort herfra. —

Henrich.

Det er altsaa Dig, som har sat Lars ud paa
mig, for at begegne mig ilde.

Pernille.

Jeg vil sige reent ud. Jeg er lidt hidsig, Du
havde skældt mig ud for en Tøyte, jeg udøste min For-
bittrelse i Nærværelsen af Lars. Dog er det langt fra,
at jeg bad ham gjøre Dig noget ondt; men han har

tænkt, at insinuere sig hos mig, og derfor maaskee vil-
let udføre min Hævn. Jeg beder om Forladelse, min
kære Henrich! det er saa haardt at blive udskieldet af
den Person man elsker. Du er skyld i, at jeg har
grædt i tre Klokketimer og at jeg fra i Gaar Aftes
lige til nu ikke har nydt en Draabe Vand. —

Henrich.

Kanste Du har drukket Vin?

Pernille.

Nei, min Henrich. Min Sorg har hverken til-
ladt mig at spise eller drikke. —

Henrich.

Hvis Du havde holdt noget af mig, havde Du
aldrig kunnet begegne mig saaledes.

Pernille.

Og hvis Du havde holdt noget af mig, saa havde
Du ikke søgt at faae mig bort af Huset. —

Henrich.

Vist er det, at alt, hvad Herren har sagt til Dig,
har jeg faaet ham til. Jeg kan faae ham til alt,
hvad jeg vil.

Pernille.

Og hvis jeg havde sagt til min Frue, at jeg ikke
kunde lide Dig i Huset, meener Du vel, Du da var
bleven her? Har Du allerede glemt, hvad jeg har gjort
for Din Skyld? havde jeg ikke ynkedes over Dig, saa
du var Du bleven stillet til Regimentet i Jern. Og dog
siger Du, jeg elsker Dig ikke. Uafnemmelige!

Henrich.

Henrich.

Got! — Vi faaer see. — Der kommer nogen — stille!

Pernille.

Lad os staae gandske stille her. Ingen kan see os her i Mørket. —

Femtende Scene.

Euphron, og De forrige.

Euphron.

Jeg kan ikke andet. Jeg maae afsted til Grevinde Leonore.

(han gaaer henimod Grevindens Kammer.)

Pernille. (til Henrich)

Paa Gangen synes mig det er Euphron.

Henrich.

Denne Gamle roder allevegne omkring. —

Euphron. (for sig.)

Jeg synes her er Folk i Salen, jeg maae høre efter.

(han bliver staaende ved Døren.)

Pernille.

Han er gaaet sin Vej.

Henrich.

Ja, hvem veed, hvor han nu skal have sin Næse hen? —

Pernille.

Han kommer dog ingen Vey.

Henrich.

Et Ord af vor Mund gielder meere end alle hans Raad.

Vernille.

Vi kan faae vort Herskab til alt, hvad vi vil. —

Henrich.

Disse Herrer bilde sig ind, at de har slugt al Wiisdom, og dog kan man tage dem ved Næsen saa meget man vil.

Vernille.

Min Frue kan jeg leede ligesom et Barn i Leedebaad.

Euphron. (sagte.)

Maatte jeg kun komme til rette Tid, saa havde jeg Spillet vundet.

(han gaaer bort af den samme Dør.)

Henrich.

Men for at komme til Sagen igien, Vernille, holder Du noget af mig?

Vernille.

Du gjør mig Uret, at Du vil spørge derom. —

Henrich.

Men ligger Lars Dig ikke lidt om Hjertet?

Vernille.

Synes Dig, at det Uglebillede er skabt for at behage mig?

Henrich.

Hvis jeg kunde slaas min Tid til —

Vernille.

Pernille.

Jeg kunde give Dig en fuldkommen Sikkerhed —
Henrich.

Hvori da?

Pernille.

J at blive din Kone.

Henrich.

Og naar Du saa blev min Kone, hvad Sikkerhed
har jeg da, at Du ikke tiere vil have mig til Nar?

Pernille.

Bare alle saaledes sindede, blev der aldrig noget
Givtermaal sluttet.

Henrich.

Vel an! Lad os slaae vore Dialter sammen, og
forlade dette Huus; de skienes altid, og det endes dog
skievt engang. —

Pernille.

Jeg er selv saa fæd af dette Liv, som Rat af
Senop. Og naar Fruen faaer det om Datteren at
vide, vil her blive et Randens Huus.

Syttende Scene.

Euphron og Leonore i Døren og De forrige.

Euphron. (sagte til Leonore.)

Bliv staaende her, hvis De vil have Løyer.

Henrich.

Jeg troer dog, Pernille, at vi to ere Skyld i at
denne Spliid.

A 5

Pernille.

Pernille.

Deri har Du Ret, og derfor gør vi best, at vi pakke ind i Tide. —

Henrich.

Hvem skulde have tænkt, at vores Smule Mundhuggerie i Morges skulde have kommet al denne Bulder afsted?

Pernille.

Jeg maae tilstaae, jeg var saa opbragt, at jeg i min Forbittrelse sagde baade løst og fast til min Frue baade om Dig og om din Herre.

Euphron.

(gør Tegn til Grevinden at holde sig stille, og derpaa gaaer ganske sagte paa Tæerne hen til Grevens Gemak.)

Henrich.

Jeg har ikke gjort det et Haar kedre med min Herre. Jeg var heed i Hovedet, og Du og din Frue maatte holde for. —

Pernille.

Jeg udvirkede dog saa meget, at hun strax sendte sin Søn til Greven for at forlange din Afsked. —

Henrich.

Og jeg, at han svarte ham kort, og at de ikke levnede hverandre Tre for 2 Skilling. —

Syttende Scene.

Euphron, Polidor, og De forrige.

Euphron. (til Polidor.)

Har De Lyst til at høre en nydelig Samtale?

Pernille.

Vernille.

Ja! hvem i al Verden skulde have drømt om at Herskabet for vor Skyld skulde være blevene dødelige Fiender. —

Henrich.

Min Herre har fortalt mig alt det, Du har berettet ham, at Din Frue har sagt om ham, og han var nær bleven bindegal. —

Vernille.

Og sandt at sige, saa var det just ikke Evangelium, alt, hvad jeg har fortalt ham.

Henrich.

Min Herre lufte heller aldrig Munden op i den Hensigt at forkleine Grevinden; men jeg sagde kun saa, for at bringe Dig, som tog hendes Partie, ret i Harnisk. —

Vernille.

Hvad siger min søde Engel om mit Daafund med Møllikepotterne?

Henrich.

Ja Du er mig en listig Her. At bilde hende ind, at han havde stødt dem ned med Billie.

Vernille.

Men, hvad siger Du om det Indfald at faae hende til at bringe Stykket bort?

Henrich.

Men det var mig, som raadte min Herre at lade sin Hæl prøve Styrke dermed. —

Vernille.

Vernille.

Nei, det er alt for løyerligt, de gjøre ret nu alt hvad vi ville have. —

Henrich.

Vi maae dog tage os i agt. Kommer de efter vore Pudser, saa er Ganden løs.

Euphron.

(Skynder sig paa Tæerne bort igiennem den midterste Dør.)

Vernille.

Og Comtessens Partie? det var mig, som gjorde det; men det var ogsaa mig, som kastede det over Ende.

Henrich.

Men hvad skal der nu blive af?

Vernille.

For mig maae der blive af, hvad der vil, det er min mindste Betyrning. —

Henrich.

Du plejer dog at tage Dig det saa nær for Din Frue.

Vernille.

Saa, jeg holder nok af hende; men forstaae, saa længe der er noget at fortjene derved. —

Henrich.

Da vil det blive magert nok her i Huset for Fremtiden. —

Vernille.

Det er ret noget Gnier-Pak.

Henrich.

Henrich.

Krige Trolde.

Pernille.

Gid Pokker trækkes længer med dem.

Attende Scene.

Euphron, en Tiener med Lys, og De forrige.

(Polidor og Leonore ere komne frem for at overrumple deres Folt; men da de see hinanden, gaar de nogle Skridt tilbage for ikke at tale til hverandre. Pernille og Henrich blive stumme med et.)

Euphron.

Net saa, I har viist, hvad I fører i Skjoldet. Herkabet har hørt alt, og I kan vente Drifkepenge efter Fortieneste. —

Henrich.

Jeg lod ogsaa Munden løbe i en uheldig Tid.
(løber ud.)

Polidor.

Skjelm! Du skal betale mig det.

Pernille.

Det er første gang jeg har talt aabenhjertet; men Sandhed er ilde hørt.

(løber ud.)

Polidor.

Afskum! Wie kun.

Euphron.

De snedige! Jeg har nok tænkt at Skylden var deres; men i Steden for at bebrejde dem deres Underfundige

fundighed, saa vil jeg haabe, at Sandheden, som nu er opdaget, vil let bringe et Forlig tilveje.

Polidor.

Ah! Euphron, jeg er ude af mig selv af Forbittrelse. —

Euphron.

De bør meget meere være ret vel fornøiet. De har nu selv hørt, hvad jeg saa ofte har sagt Dem. Denne Dame har det bedste Hjerte. Hun fornærmer ingen, allermindst en Svoger, som Dem, hvilken det heele Huis er saa meget skyldig.

Polidor.

Simlen kiender best; hvor fier jeg har dem alle: jeg elsker disse Børn, som om de vare mine egne, og det smerter mig, at jeg ikke nyder Gienfærlighed. —

Euphron.

De hører nu selv, Frue Grevinde.

Leonore.

Jeg er ikke ubillig, jeg skønner paa Fortieneste, og har lært at være taknemmelig; men naar jeg ogsaa mærker, at man vil drille mig —

Euphron.

De har selv hørt, hvem der har drillet Dem. Tjenestefolkene.

Leonore.

De Troeløse! men skal de slippe saaledes?

Polidor.

Polidor.

Nei, vist ikke. (til en af Tjenerne.) Gaae strax og lad Politiet paa mit Ansvar bringe dem i Fængsel. —

Tjeneren. (for sig.)

Det Pak! det er mig fiert. Det var, som om de regierede det heele Huus.

(han gaaer.)

Leonore.

Vi skal da flutte herfra med det allersørste?

Polidor.

Det vil ikke gøres nødig, naar man frafalder den Sag, man har anlagt imod mig. —

Euphron.

Hvad Sag? Hvad flotten? Alting er nu forbi, alting forligt. Den velsignede Fred smiler igien ad os. —

Polidor.

Og Comtessens Brøllup? bliver det fuldbyrdet?

Leonore.

Jeg har intet derimod.

Polidor.

Naar saa er Frue Svigerinde —

Mittende Scene.

Lelio, og De forrige.

Lelio.

Min Moder! hvor er Rosaura?

Leonore.

Formodentlig i sit Kammer. —

Lelio.

Relio.

Jeg har søgt hende overalt; men der er hun tilförladelig ikke. —

Leonore.

O! Himmel! jeg Ulyksalige! gesvindt —
(hun vil gaae.)

Polidor.

Wie lit Frue Grevinde. —

Leonore.

Min Datter —

Euphron.

Wie dog, vi vil snart finde hende.

Leonore.

Hvorledes? —

Relio.

Himmel og Jord! hvor er min Søster?

Polidor.

Jeres Søster er i min Varetægt.

Relio.

Her ere de fornødne Papirer. I morgen gaaer hun i Kloster.

Polidor.

Jeres Søster er gift —

Euphron.

Og lader sig ikke meere indeslutte. —

Relio.

Hvorledes? Af hvem? uden mig? hun skal døe for min Haand. —

Polidor.

Wie —

Endende

Tyvende Scene.

Leander med Kaarden i Haanden, De forrige,
siden en Tiener.

Leander.

Jeg forsvarer hende. —

Velio.

Hvilken ublue Omgang! den skal hævnnes. —

Polidor. (til Velio.)

Jeg maae undres over, at I tør bruge slig Dristighed i mine Værelser. —

Velio.

Jeg maae undres over, at De tiltager Dem en saadan Ret over min Søster. —

Leonore.

Bring Dit Sind i Roelighed, min Søn, og hør mig. Grev Polidor er ikke vores Uven —

Tiener.

Naadige Herre!

Polidor.

Hvad har Du at sige?

Tiener.

Henrich og Pernille har taget Flugten. —

Polidor.

Det er mig ret ufiert —

Tiener.

Men Politiet, som jeg har sagt alting, har snuset dem op, og bragt dem i Forvaring.

Al

Polidor.

Polidor.

De skal blive straffede.

Tiener. (for sig.)

Dette bliver tillige en lille Værdom for mig, ikke at tale ilde om Herskabet, eller sætte dem sammen.
(gaaer.)

Leonore.

Ja, min Søn, fra dem kommer al den Gladder. Henrich har ophidset sin Herre imod mig. Pernille har ophidset mig mod Greven. Jeg har selv hørt Sammenhængen med disse mine Dren. Vi ere nu Venner igien, og Du maae ikke sætte Dig imod denne Fred, som vi især kan takke Hr. Euphron for.

Euphron.

Ja, min Herre, det har været mit ivrigste Ønske, og Lykken har staaet mig bie. Lad mig ingen Hindring finde fra Deres Side. Jeg beder Dem. —

Lelio.

Og min Søster ægter Baron Leander?

Polidor.

Hvad kan I have derimod?

Leander.

Er jeg ikke saa god Cavalleer som De, har jeg ikke Deres eget Løfte? —

Euphron.

Vi har nok seet hende, som kun nærmere, unge og Frøken, vær ikke undseelig. —

En.

Første og tyvende Scene.

Rosaura, og De forrige, siden en Tiener.

Rosaura.

Min Moder, tør jeg haabe Forladelse. —

Leonore.

Tael ikke meere derom, alting skal være glemt. —

Leander.

Maae jeg da modtage denne Haand, mit Livs Lyksalighed, i Deres Nærværelse?

Leonore.

Dermed er jeg vel fornøjet. —

Relio.

Og min Søster formodentlig ogsaa? —

Rosaura.

Som en Dronning. —

Relio.

Jeg siger ikke et Ord; jeg haaber Du kan ogsaa tie.

Rosaura.

Du har talt, saa længe Du har kunnet, min Broder, og jeg skal vist ikke tie, isald Du ved noget uanstændigt nødte mig til at tale. —

Relio.

Bær kun ikke bange. —

Leonore.

Hvad vil alt dette sige?

R 2

Relio.

Relio.

Det er en lille Spøg af min Søster. —

Tiener.

Procurator Actenfresser er her med sin Fætter. —

Relio.

Lader han sig melde til Dem?

Polidor.

Ja, den ærlige Mand vilde tiene os begge. Siig ham, at han kan gaae og aldrig sætte sin Fod i mit Hus. —

Relio.

Siig ham det samme fra mig!

Euphron.

Saa kan jeg da haabe, snart at see det Oprør dæmpet, hvori dette Hus har været. Hus-Klammerier ere de verste af alle. De komme som oftest af ubetydelige Aarsager, og Tieneste-Folk pleje de fleste Tider at puste til Ilden. Nedrige Hyklere komme Tønder dertil, og oprigtige Venner slukke den ud. En Belønning vil jeg vente for min Møje, at De alle, hver i sær, vil gjøre Deres til at vedligeholde Fred og god Forstaaelse, uden hvilke det er umueligt et Hus kan blomstre. —

Ende.

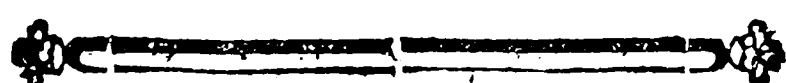

Don

Don Juan,

eller

Den Ugudelige.

Comoedie i Fem Acter,

oversat efter

Molieres Comoedie,

Don Juan

ou

Le Festin de Pierre.

N 3

Per.

Personne:

Don Juan, en Son af D. Louis.

Sganarell, Don Juans Kammertiener.

Donna Elvire, Don Juans Frue.

Gusman, Donna Elvires Tiener.

Don Carlos, } Donna Elvires Brødre.
Don Alfonse, }

Don Louis, Don Juans Fader.

Karen, } to Bønder-Piger.
Maren, }

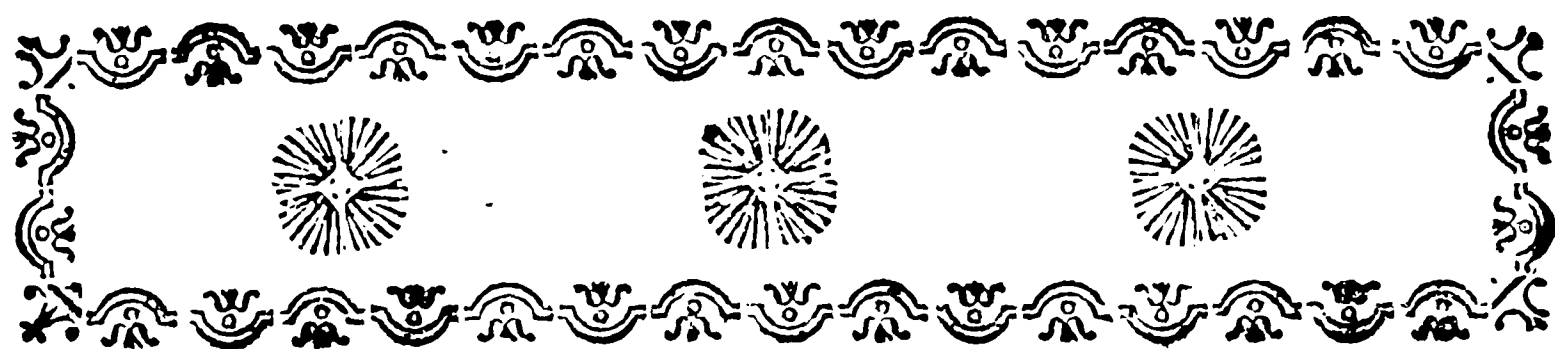
Peer, en Bønde-Karl.

Commendantens Stotte.

Henric, } Don Juans Tienere.
Ragotin, }

Monsieur Knapingal, en Kjøbmand.

Et Spegelse.

Første Act.

Første Scene.

Sganarel, Gusman.

Sganarel. (med en Tobaks-Danse i Haanden.)

Aristoteles og Philosophien maae sige hvad de ville, saa er der dog intet, der kommer imod Tobak: den er honette Følkes Hoved-Passion: og hvo, som lever uden Tobak, er ikke værd at leve: den ikke allene fornøyer og renser Hiernen, men den øver os endogsaa i Dyden, og man lærer ved den at blive maneerlige Folk: Seer man ikke hvor den giver Anledning til Omgængelighed i Selskab, ved at tage og give deraf paa alle Sider? man bier ikke engang, til Folk beder derom, men man forekommer deres Ønske: saa vist er det, at de, som bruge Tobak, faae ved den honette og dydige Tanke. Men nok om den Snak, lad os komme til vor forrige Discours igien: Saa er det dog vist, min fiere Gusman, at Donna Elvire, Din Frue, foruroesliget over vores Bortreise, har strax givet sig paa Reisen efter os, og hendes Hierte, siger Du, som min Herre har vidst alt for stærkt at indtage, har ikke kunnet være i Neelighed, førend hun kom her at søge ham

op; vil Du at jeg i Fortrøelighed skal sige Dig min Meening deroim? Da frygter jeg, at hun bliver kun et belønnet for sin Kierlighed; at hendes Reise paa dette Sted vil kun føre liden Nytte med sig, og at J havde gjort bedre aldrig at flytte en Fod herhid.

Gusman.

Sig mig dog, Eganarel, jeg beder Dig, hvad kan indjage Dig en saadan Frygt, hvoraf Du spaaer dette Onde? har Din Herre i saa Fald aabnet sit Hjerte for Dig? har han sagt Dig, at han havde en slags Koldfindighed for os, som har tvunget ham til at reise bort?

Eganarel.

Men, men jeg seer nok hvor hen vil, jeg begriber nok hvad Udfald Sagerne ville faae; og uden at han har aabnet sit Hjerte, torde jeg næsten vedde at det bliver Slutningen; jeg kunde maaskee tage feil; dog fort sagt: Erfarenhed har i deslige Ting vel kunnet give mig nogen Oplysning.

Gusman.

Hvorledes! denne uforventede Vortreise er en Utrøest af Don Juan? kan han begaae dette Meenesderie, uagtet Donna Elvires reene Kierlighed?

Eganarel.

Nei, men han er ung endnu, og har ikke det Mod.

Gusman.

En Person af hans Stand skulde begaae saa nedrig en Gierning?

Eganarel.

Eganarel.

En Person af hans Stand! det er en artig Snak;
Skulde hans Stand hindre ham fra Ting —

Gusman.

Men det hellige Egetskabs-Baand forbinder dem.

Eganarel.

O stakkels Gusman! hør min Ven! troe mig, Du
veed endnu ikke hvad Don Juan er for en Karl.

Gusman.

Jeg veed, sandt at sige, ikke hvad Karl han kan
være; om han virkelig skal kunne have begaaet denne
Troeløshed imod os; jeg begriber ikke, hvor han efter
saa stor udviist Kierlighed og Utaalmodighed, efter saa
mange stærke Bekræftelser og Forpligtelser, efter at have
udøst saa mange Suk og salte Taarer, skrevet saa man-
ge Kierligheds Breve, aflagt saa mange Eder, viist saa
stor Attraae og Uroelighed i sit Sind, ja endog i sin
Elskovs Hestighed forgrebet sig imod et Klosters hellige
Love, alt for at faae Donna Elvire i sine Hænder: jeg
kan ikke begribe, siger jeg, hvor han efter alt dette,
skulde have det Hjerte i sit Liv, at gaar fra sit Løfte
og Ord.

Eganarel.

Da kan jeg uden stor Hovedbrud begribe det, og
kiendte Du Karlen saa sandt, da skulde Du see, at det var
en let Sag for ham: jeg siger ikke derfor, at han har
forandret sit Hjertelov til Elvire; thi derom har jeg
ingen Visshed endnu; Du veed at jeg efter hans Ordre
reiste i Ferveien, og efter hans Ankomst har han ikke

indladt sig i nogen Samtale med mig: Men for Sikkerheds Skyld vil jeg sige Dig, (dog imellem os) at Du seer i Don Juan, min Herre, den største Skielm, Jorden kan bære, et galt forstyrret Menneske, en Hund, en Satan, en Tyrk, en Rætter, som troer hverken Himmel eller Helvede, eller Djevel, som lever sin Tid hen, ret som et vild ufornuftig Beest, et Epicureisk Svin, en virkelig Sardanapalus, som lukker Ørene til for alle de Formaninger, man kan give ham, og agter Troen for Børne-Spil: Du siger mig, at han har ægtet Din Frue: troe mig, at han havde gjort meer for at fyldestgøre sin Begierlighed, og at han med hende gierne havde ægtet Dig, sin Hund og sin Kat; at slutte Ægteskab koster ham intet, og han betiener sig af intet andet Middel for at vinde Fruentimmere: han er færdig at ægte hvem der forekommer ham, Fruer, Gomsfruer, Borgerdøttre og Bønderpiger ere ham alle lige gode, intet er ham for koldt eller for varmt; og om jeg sagde Dig alle deres Navne, som han paa adskillige Steder har givet sig med, saa vilde det blive et Register, som varede til i Aften: Du falder i Forundring og skifter Farve over denne Tale; det er dog kun et Udkast af hans Person: Penselen skalde meere bruges, om hans Portrait skalde bringes til Fuldkommenhed; men nok er det, han giver intet godt for Himlen hæver sig engang over ham paa en skrækkelig Maade. Jeg onskede heller at være Fanden i Bولد, end hos ham; thi han lader mig see saa mange forskrækkelige Ting, at jeg var tilfreds han var, jeg veed ikke hvor. En stor Herre, som er et ugudeligt Menneske, er en forfærdelig Ting: jeg maae være ham troe imod min Villie.

lie. Frygten gjør mig nidkiær, jeg maae tage min Fornuft fangen, og ofte sige: det er vel giort, som jeg i mit Hierte har stor Afstøve for. Men der seer jeg ham gaae at spadserere, vi maae skilles ad: Hør! dette har jeg betroet Dig i stor Fortroelighed, og det er kommen mig for hastig af Munden, men skulde der komme ham noget for Øren deraf, sagde jeg reent ud, det var Løgn.

Anden Scene.

Don Juan, Sganarel.

Don Juan.

Hvem var det, der taledes med Dig? det kommer mig for, som det var Gusman, Donna Elvires Tiener.

Sganarel.

Det er ungefær saa!

Don Juan.

Hvad? er det ham?

Sganarel.

Ja ret ham selv.

Don Juan.

Naar kom han her til Byen?

Sganarel.

I Gaar Aftes.

Don Juan.

Til hvad Ende er han kommen her?

Sganarel.

Sganarel.

Jeg troer nok Herren selv kan vilde, hvad der foruroeliger ham.

Don Juan.

Det er nok vores Vortreise?

Sganarel.

Gandske rigtig! den stakkels Karl er gandske allarmet derover, og spurte mig om Årsagen dertil.

Don Juan.

Hvad svarede Du ham da?

Sganarel.

At Herren havde intet talet med mig derom.

Don Juan.

Men hvad er Dine Tanker? og hvad synes Dig vel derom?

Sganarel.

Jeg meener, uden at gjøre Herren uret, at han har nye Kierlighed i Hovedet.

Don Juan.

Meener Du det?

Sganarel.

Ja.

Don Juan.

Virkelig Du tager ikke feyl, og jeg tilstaaer, at en anden Skønhed har saaledes indtaget mig, at jeg tænker ikke meere paa Donna Elvire.

Sganarel.

Eganarel.

O Gud ske Lov! jeg kiender min Herre paa mine Fingre, og jeg veed, at hans Hjerte er et af de uistadigste, der kan være til i Verden, som fornøyer sig ved at løse sig af eet Baand, for at slutte sig i et andet, og keedes ved at staae stille.

Don Juan.

Men synes Du ikke, jeg har Ret at bære mig saaledes ad?

Eganarel.

Hvordan Herre?

Don Juan.

He! hvad, tal?

Eganarel.

Herren har ret, siden han saa vil have det, og jeg tør intet sige derimod, ellers kunde jeg kan ske gjøre nogle smaa Indvendinger derimod.

Don Juan.

Nu, jeg giver Dig Forlov at sige Din Meening derom.

Eganarel.

Eftersom det er mig tilladt, saa vil jeg sige Herren reent ud, at jeg paa ingen Maade bifalder hans Levemaade, og at jeg holder det liderligt og skammeligt saaledes at elske ifæng, som man gjør.

Don Juan.

Hvad! vil Du, at man saaledes skal binde sig til den første Skjønhed, som indtager os, at vi derfor
skulle

Skulle saa got som flaae os fra Verden, og ikke have
 Dine til at see nogen anden med; det er en herlig Ære
 at rose sig af at være troe, at begrave sig i en
 Passion, og i sine beste Ungdoms Aar ikke at kunne
 vise sig empfindlig mod andre Skønheder, som maatte kom-
 me os for Dine: Nei, nei, det er kun Taaffer, som
 blive bestandige; alle smukke Fruentimmere have Rettighed
 til at indtage os, og den Fordeel, som een kan have for
 den anden i at komme først, bør dog ikke berøve de
 andre de retmæssige Fordringer, som de alle har til
 vore Hjerter. Skønhed indtager mig, i hvor jeg finder
 den, og jeg underkaster mig med Fornøielse dens angenem-
 me Herredømme; om jeg endskiønt er bunden til een, saa
 forbinder dog den Kierlighed, som jeg har til et smukt
 Fruentimmer, mig ikke til at gøre de andre Uret. Jeg har
 Dine til at see alle de andres Fortrin med, og jeg giver
 enhver de Rettigheder, som Naturen forbinder os til at
 give dem. I hvorom alting er, kan jeg ikke nægte nogen,
 som jeg finder at være elskværdig, mit Hjerter, og saasnart
 et smukt Ansigt fordrer det af mig, giver jeg det bort, om
 jeg end havde Tusinde. Og foruden dette, har Kierlig-
 heden, naar den er nye, store Behageligheder hos sig, og
 Forandring er den største Gødhed deri. Hvad Fornøielse
 er det ikke, at kunne ved en Høben Kierligheds-Forplig-
 telse forføre et smukt ungt Fruentimmers Hjerter, og at
 kunne see Dag for Dag, hvor man vinder hende meer og
 meer; at kunne ved idel Overhæng, Sukken og Græden faae
 Bugt med hendes Kyndighed, som ugieerne overgiver sig; baade
 med det onde og gode at kunne trænge sig igiennem de smaa
 Forhindringer, som hun kan sætte os i Vejen; at kunne over-
 vinde de Samvittigheds-Skrupler, som hun gjør sig en Ære
 af,

af, og at kunne saa usformetk føre hende hen, hvor man vil have hende. Men naar vi saa ere blevne Messere over hende, saa er det beste til Ende, saa har man intet meer at sige, eller at ønske sig; og man kunde da snart blive dyttet i Søvn ved saadan stille Kierlighed, om ikke en nye Skønhed kom og opvækkede vor Begierlighed og gav os Leilighed til at erhverve et nyt Bylte. Med et Ord: intet er saa angenemt, som at kunne vinde Seyer over den Modstand, som et smukt Fruentimmer kan gjøre, og jeg har i den Henseende Seyervinderens Sind, som flyve fra een Seyer til en anden, og kunne ikke styre deres Attraae. Der er intet, som kan standse min hestige Lust og Begierlighed, og jeg mærker, at jeg har et Hierte til at elske heele Jorden med, og jeg ønsker ligesom Alexander, at der var endnu en anden Verden, at jeg og der kunde gjøre nogle Effors Erobringer.

Eganarel.

Doktausend! hvor kan han staae og præke, man skulde snart tænke, at han havde lært det uden ad, eller at han stod og læste det af en Bog.

Don Juan.

Hvad har Du at sige derimod.

Eganarel.

Saa men jeg har at sige, jeg veed ikke hvad jeg skal sige derimod; thi Herren veed at dreje Meeeningen saadan om, saa det lader, som han havde Ret, da det dog er vist, at han har Uret. Jeg havde de smukkeste Indfald af Verden, men den Tale han har holdt, har bragt alting i Vildereede for mig: Jeg vil sætte det op til en anden gang, saa vil jeg give mine Tanker kristlig, naar jeg vil disputere med Herren.

Don

Don Juan.

Deri gjør Du meget vel.

Eganarel.

Men Herre, maatte jeg vel endnu engang betiene mig af den Tilladelse, han har givet mig til at tale hvad jeg vilde, for at sige ham, at jeg er noget forarget over det Levnet, han fører.

Don Juan.

Hvad ! hvordan Levnet fører jeg ?

Eganarel.

O et meget got og upaaflageligt, som for Exempel, saaledes at gifte sig hver Maaned, som han gjør.

Don Juan.

Saa kan der vel noget være meere behageligt ?

Eganarel.

Det er sandt nok, jeg finder det selv angenemt og behageligt nok, og jeg skulde selv kunne vænne mig dertil, om der var intet ondt deri; men Herre, saaledes at spille Gief med Egteskab, som —

Don Juan.

Oh, kier Du Dig kun intet om det, den Sag skal jeg nok selv vide at afgjøre, uden at Du bekymrer Dig derom.

Eganarel.

Saa men Herre ! Skient passer sig her meget ilde.

Don Juan.

Hør Slynge! har jeg ikke sagt Dig, at jeg ikke kan lide Dine Prækener.

Eganarel.

Sganarel.

Jeg taler ikke heller til Herren, Gud bevare mig derfra : Han veed nok, hvad han gør ; og om han er noget ryggesløs, saa har han nok sine Årsager : men der ere visse Folk i Verden , som ere urimelige, uden at vide selv hvorfor og egenfindige, fordi de troe, at det lader dem vel, og havde jeg saadan en Herre, da vilde jeg sige ham lige i Dinene : Det staaer jer vel an, I usle Leerkar og Madike, som I er. (Jeg taler til den Herre, som jeg skulde have) det staaer jer vel an at spille Gief med det , som alle Folk har Respect og Verbødighed for. Meener I, at, fordi I er af Rang og Værdighed, fordi I har et smukt cafferet Haar, smukke Plu-maser paa jer Hat, en galoneret Klædning og andre smukke Ting paa jer. (det er ikke til Herren, jeg taler, men til den anden.) Meener I, siger jeg, at I derfor er bedre, end en anden; at alting er jer tilladt, og at man ikke tør sige jer Sandheden; lær af mig, som er jer Tjener, at ryggesløse Folk aldrig faae en god Ende — og at —

Don Juan.

Hold Mund , siger jeg.

Sganarel.

Hvad har Herren at sige mig ?

Don Juan.

Dette, at en nye Skønhed ligger mig paa Hjertet, og at jeg, indtagen af hendes Vundighed, har efterfuldt hende til denne By.

Sganarel.

Men Herre, frygter han intet for Commendanten, som han slog ihjel for 6 Maaneder siden.

S

Don

Don Juan.

Hvorfor skulde jeg frugte, slog jeg ham ikke got ihjel?

Eganarel.

Jo meget got, han har ikke Årsag til at beklage sig.

Don Juan.

Og jeg har jo faaet min Opreisning.

Eganarel.

Heel vel, men det kan ikke dæmpe den Empfindlighed hans Familie og Venner har derover, og —

Don Juan.

Ei lad os ikke tænke paa det Onde, som kan hænde os, lad os heller tænke paa, hvad der kan fornøie os; den Person, jeg taler om, er et ungt forlovet Fruentimmer, meget smuk, og hun er bleven ført herhid af hendes tilkommende Brudgom. Jeg saae ved en Hændelse disse to forliebte Folk 3 a 4 Dage førend de reiste; men aldrig har jeg seet to Personer saa vel fornøiede med hinanden, og som lod see meer Kierlighed end de: dens fiendelige Hestighed bevægede mig strax, jeg blev slagen derover og min Kierlighed begyndte af Jaloufie. Jeg kunde ikke længer taale at see dem saa vel foreenet sammen. Den Fortrydelse, jeg havde derover, formeerede meer og meer min Begierlighed, og jeg forestillede mig en inderlig Fornøielse af at kunne stifte Uenighed imellem dem, og bryde den Foreening, hvorved mit forliebte Pæret fandt sig fornærmet; men hidindtil har al mit Arbeide været forgievet, og jeg har i Sinde at drive Sagen til det yderste; Brudgommen har sat sig for at svadsere med sin Kiereste ved Vandet, og der at tractere hende, jeg har uden at have talt et Ord til Dig derom, alting færdig, for at fyldeste

fuldestgiøre min Kierlighed, og jeg har en liden Baad og nogle Folk paa reede Hænder, med hvilke jeg haaber at kunne bortsnappe denne Skønhed.

Sganarel.

En Herre! — —

Don Juan.

He, hvad vilde Du vel sige?

Sganarel.

Oh, alt hvad han gjør er vel gjort, han veed at gribe Sagen ret an, der er intet behageligere til i Verden, end naar man saa kan finde paa at fornøje sig.

Don Juan.

Lav Dig da til at følge med mig, og Du skal sørge for mine Bevæhr, at de blive bragte derhen, saa at — (han seer Donna Elvire komme) Ah ubehagelige Møde! Din Skielm, Du sagde mig intet, at hun var her selv.

Sganarel.

Herren spurte mig intet derom.

Don Juan.

Er hun taabelig, at hun ikke har taget andre Klæder paa, og kommer saaledes anstigende i sit Reise-Tøj her paa dette Sted.

Tredie Scene.

Donna Elvire, Don Juan, Sganarel.

Donna Elvire.

Kan jeg vel vente mig den Ære, Don Juan, at I vil kiende mig igien, eller i det mindste at I vil værdiges til at see paa det Sted, jeg staaer.

S 2

Don

Don Juan.

Madame, jeg tilstaaer, at jeg er forundret over hendes Ankomst her, som jeg saa lidet ventede.

Donna Elvire.

Saa jeg mærker nok, at I ikke ventede mig, og jeg seer, at I er forundret derover, men paa en langt anden Maade, end jeg kunde forestille mig, og det kommer mig just til at troe det, som jeg tilforn ikke vilde troe; jeg maae ret indre mig over min Taabelighed og mit Hiertes Svaghed, som ikke vilde tillade mig at troe, at I var en Bedrager, som saa mange Kiendte tegn noksom forsikrede mig om. Jeg tilstaaer, det var en meget taabelig, eller rettere at tale, en meget censfoldig Gierning af mig, saaledes at gaae hen og fixere mig selv, og bryde mig saa meget med at gjøre mine egne Dine og Fornuft til Løgnere; jeg har søgt efter Aarsager for at undskyldte den Koldsindighed, som jeg syntes jeg fandt hos jer, og jeg forestilte mig 100 Urimeligheder for at finde rimelige Aarsager til jeres pludselige Reise. De billige Tvivlsmaal, som jeg havde om jeres Opsørsel, maatte sige mig hvad de vilde, saa forfastede jeg dog altid det, som kunde gjøre jer skyldig, og hørte med Fornøielse paa nogle latterlige Fabler, som kunde gjøre jer igjen uskyldig i mine Tanker. Men den Maade, som I tager imod mig paa, tillader mig nu ikke meer at tvivle, og det Dickast I tog imod mig med, da jeg kom herind, underviser mig om meer, end jeg skjøttede om at vide: ikke desmindre skulde det dog være mig en Fornøielse, at høre af jer egen Mund Aarsagen til saadan Reise: Tael dog, Don Juan, jeg beder jer

fer derom, og lad os høre hvorledes I kan undskyldes jer.

Don Juan.

Madame, der staaer Sganarel, han veed hvad der er Aarsag til min Bortreise.

Sganarel.

Jeg Herre, jeg veed intet deraf, om han saa behager.

Donna Elvire.

Nu vel da, Sganarel, tael, det er mig lige meget, hvem jeg faaer det at vide af.

Don Juan.

(giver Sganarel Tegn til at komme nærmere.)

Kom og tael med Fruen.

Sganarel.

Hvad vil Han, at jeg skal sige?

Donna Elvire.

Kom dog nærmere, siden de saa vil have det, og sig, hvad der har forvoldt jeres hastige Bortreise.

Don Juan.

Vil Du intet svare!

Sganarel.

Jeg har intet at svare, Herren behager at skierse med sin ringe Tiener.

Don Juan. (truer.)

Vil Du svare, siger jeg.

Sganarel.

Fruen. — —

Donna Elvire.

Hvad?

Eganarel.

(vendende sig imod sin Herre.)

Herre —

Don Juan. (truende ham.)

Dersom —

Eganarel.

Gode Frue, Seyer-Herrerne Alexander og den anden Berden er Marsag til vor Reise, see der Herre, det er alt det jeg kan sige.

Donna Elvire.

Vil I vel være af den Godhed, Don Juan, at forklare mig disse mærke Taler.

Don Juan.

Skal jeg sige hende Sandheden, Madame, saa —

Donna Elvire.

Oh hvor veed I slet at forsvare jer for en Hofmand at være, som bør være vant til sligt: jeg ynkes over jer, nu jeg seer I er saa raadvild, hvi bliver I ikke fortrydelig over min Tiltale, hvorfor svær I ikke at I har altid et Sind og eens Kierlighed for mig, og at intet uden Døden er magtig til at skille jer fra mig? hvorfor siger I ikke, at Sager af den yderste Vigtighed have tvunget jer til at reise saa hastig bort, uden at give mig Underretning derom? at I maae imod jer Villie blive her, at jeg kunde kun reise bort igien, og at I skulde følge mig efter, saa snart det var muligt, at I havde visselig en brændende Længsel efter at nyde?

nyde min Nærværelse igien, og at I borte fra mig, leed det samme, som et Legeme der er uden Siel: see saadan burde I vilde at forsvare jer, og ikke staae saa forsagt, som I gjør.

Don Juan.

Jeg bekiender, Madame, at jeg har ikke Gaver til at hykle, og at jeg har et oprigtigt Hjerte; jeg kan ikke sige, at jeg har samme Hjertelov til hende, som tilforn, og at jeg har en inderlig Længsel efter at kunne være hos hende igien; eftersom det er ganske vist, at jeg er reist bort for at flye hende: ikke for nogen af de Marsager, som hun tænker, men allene for at have en roelig Samvittighed, og fordi jeg troede, at jeg ikke kunde leve længere med hende uden Synd; der ere komne mig nogle Scrupler i Sinde, Madame, og ved at betragte det, jeg har gjort, har jeg eftertænkt, at, da jeg ægtede hende, tog jeg hende ud af et helligt Kloster, hvorved hun har brudt de Løfter, med hvilke hun havde forbundet sig til det Sted, og at Himlen er meget nidkier over sligt; jeg har da en kunnet andet, end fortryde det, og frygte for Himlens billige Brede. Derover er jeg kommen paa de Tanker, at vor Ægteskab, som var kun gjort i London, ikkun tilbragte os Straf fra Himmelen, og at jeg derfor burde slaac hende af Tankerne, og derved give hende Leilighed til at gaae derhen, hvor hun kom fra; vil hun vel, Madame, sætte sig imod saa gudeligt et Forsæt, og at jeg, ved at beholde hende, skulde bringe mig Himlens Brede paa Halsen, som —

Donna Elvire.

Ah, din Skielm, nu er det først jeg kiender Dig ret, nu, da det ikke kan tiene til andet, end til at gjøre

mig forrøbet ; men viid at Din Udyd skal ikke gaae ustraffet bort, og at den samme Himmel, som Du spiller Gæst med, skal hævne mig over Din Troløshed —

Don Juan.

Madame — —

Donna Elvire.

Det er alt nok sagt, jeg vil ikke høre meere tale derom, og jeg har desværre hørt for meget : det er empfindligt at høre for meget af sin egen Skam, og i saadanne Tilfælde bør et ædelt Hierte tage sin Beslutning ved det første Ord, som falder : Tænk ikke, at jeg nu skulde bryde ud i mange Skieldsbord og Bebreidelser : Nei, nei, min Brede stilles ikke ved mange unyttige Ords Udgydelse. Hævnen allene er mægtig til at dæmpe den. Jeg siger Dig det endnu, Dit troeløse Skarn, at Himlen skal straffe Dig for den Hierte-Sorg, som du gør mig, og om Himlen har intet, som Du frygter for, saa frygt dog i det mindste for et opirret Fruentimmers Brede.

Eganarel.

Ah, gid han vilde omvende sig.

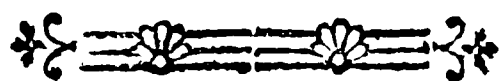
Don Juan.

(Efterat have grundet lidt.)

Rom lad os sætte vort forliebte Forsæt i Værk.

Eganarel.

Hvilket forbandet Menneske har jeg dog til Herre. —

Anden

Anden Act.

Første Scene.

Karen, Peer.

Peer.

Der kom Du saa gon meget vel tilpas. Drolen splis-
de mig ad fattedes der et Knappenaals Hoved i, at de jo
nær var druknet begge to.

Karen.

Var det da den stærke Bind i Morges der havde
fastet dem om med Baaden?

Peer.

Jeg skal saa marri fortælle Dig alting, Karen,
hvordan det er tilgaact. — Jeg og den lange Hans var
neere ved Vandet og spille Keiler; thi Du veed vel at
den lange Hans gierne spiller Keiler, og at jeg iblant
for en Forandrings Skyld og spiller Keiler: da vi da
stod bedst og spille Keiler, saae jeg noget-plaske i Van-
det, og som Strømmen drev hen imod os, jeg saae det
saa gon gandske grant, men om et Dieblif saae jeg igien
efter det, og see jeg saae intet: Hans sagde jeg da, jeg
syntes at jeg saae to Mennesker neere i Vandet. Oh,
sagde han, det har været en død Kat eller Hund, som
de har druknet, sagde han, Du har intet vist Syn; Dro-
len splide mig ad, sagde jeg, om det er ikke to Mennes-
ker, jeg har et vist Syn nok: som jeg siger Dig, vil

Du vedde, sagde jeg, at jeg har seet ret, sagde jeg, og at det er to Mennesker, som svømme lige herhid. Jeg vedder, tag mig Diæblen, sagde han, at nei: tør Du vedde en Rixort derpaa, sagde jeg: det tør jeg vel, sagde han: og saa viiste han mig Pengene strax, og sagde: der er de. Jeg vedste, at jeg var hverken fuld eller gal, jeg lagde mine Penge hos, og det lige saa fiæf, som om jeg kunde have drukket et Glas Brændeviin; thi jeg er, gid jeg saa Skam, forvoven, jeg, og uden det vidste jeg min Siæl nok, hvad jeg giøre. Hvad skeede, neppe havde vi veddet, før de kom saa nær, at de naaede Grunden, og gav os Tegn til at komme dem til Hielp, og mig til at tage mine Penge. Da det var giort, sagde jeg til Hans, kom og lad os hielp dem — Drolen splide mig ad, om jeg giør, sagde han, thi jeg tabte for de Kieltringers Skyld: endelig piinte jeg ham saa længe, til han lod sig overtale, og saa satte vi os i en Baad, og med megen Møie hialp dem op af Vandet, saa vaade, som Muus, hi, hi, hi, og derefter bragte jeg dem hjem til vores, hvor de klædde sig gandske nøgne af, og tørrede sig, derefter kom der nok et Par af samme Folge, som havde reddet sig selv, saa kom siden Maren til dem, og hende kastede de alle et venligt Øie til. Saadan er heele Historien.

Karen.

Siger Du ikke, Peer, at der er een af dem, som seer bedre ud, end de andre.

Peer.

Jo, det er Herren, det maae være en stor Mand; thi han har Sølv paa sig fra Top til Taae: De, som
 tiener

tiener ham, ere ogsaa Herrer: Men saa stor en Herre, som han og er, saa havde han saa marri druknet, havde jeg ikke været ved Haanden.

Karen.

Ah! Tænk engang!

Peer.

Drolen splide mig ad, havde han ikke lagt i Banded endnu, vare vi ei komne ham til Hielp.

Karen.

Er han da gandske nogen hjemme hos Dig endnu?

Peer.

Nei vist ikke, de flædte ham gandske om i vor Nær-
værelse. Varke død! jeg har aldrig seet saadan Paa-
flædning, og hvilken Dævels høben Historier og Din-
geldangel har de Hoffolk ikke paa sig. Jeg kunde drukne i
det, og jeg var færdig til at tabe haande Næse og Mund
ved at see det. Tænk engang, Karen, de har Haar,
som intet sidde fast paa Hovedet, og dem sætte de paa,
ligesom jeg kan sætte min forede Lue paa. I deres
Ekiorter har de saa store Krimer, at Du og jeg gier-
ne kunde bygge og hve deri. Deres Kioler staae saa
stive om dem, som Fruens stoppede Skjort. De har
et Halsbaand, som vor Porthund. Deres Liv er saa
indfueben, at de gaar og gabe for at tage Veiret. Ja
endtil deres Skoe, saa knibe de Foden saa ind dermed,
at fik jeg saadan et par Skoe paa, faldt jeg vist nok
om og brækkede min Hals i tu.

Karen.

Karen.

Jeg maae saa gi hen og see det, Peer!

Peer.

Oh, tøv lidt, Karen, jeg har noget at sige Dig.

Karen.

Nu, hvad er det?

Peer.

Veed Du hvad, Karen, jeg faaer engang løse op for en fuld Sæk, som de siger. Du veed jeg kan nok lide Dig, og har i Sinde at tage Dig til min Kone: men skal jeg sige min Sandhed, saa er jeg intet tilfreds med Dig.

Karen.

Hvornu! hvad vil det sige?

Peer.

Det vil sige saa meget, at Du gir mig Hovedet kruset.

Karen.

Hvormed da?

Peer.

Du holder jo intet af mig, dit Skarn!

Karen.

Intet andet end det.

Peer.

Saa intet andet end det, er det ikke nok det?

Karen.

Jeg kan intet lide, Peer, at Du kommer saa altid med det samme og samme.

Peer.

Peer.

Saa gon, jeg saaer vel komme med det samme og samme, siden det altid er det samme og samme med Dig, var Du ikke saa, saa var jeg ikke saa.

Karen.

Men hvad Ganden vil Du have af mig?

Peer.

At Du skal holde en Klat af mig.

Karen.

Det gjør jeg jo eg.

Peer.

Du gjør Ganden, skönt jeg gjør alt hvad jeg kan for at vinde din Kierlighed. Der gaar aldrig noget Marked forbi, jeg jo kjober noget at forære Dig, skönt Du aldrig erindrer mig derom: Skal der hentes noget i Byen, løber jeg, som Ganden var i Hælene paa mig, for at bringe Dig det i en Hast. Jeg kjober Almanak allene for at vide Din Navne-Dag, og skaffe Dig Dands og Spil paa den Dag. Men der er ikke meere Følelse i Dig end i en Steen. Det er, Diæblen fare i Ganden, hverken smukt eller skönt, at være saa kold mod dem, der har det saa heedt for os, seer Du vel det.

Karen.

Nu i tusind Pokker, elsker jeg Dig ikke ogsaa.

Peer.

Ja Du elsker paa en feed Maade.

Karen.

Hvordan vil Du jeg skal bære mig ad?

Peer.

Peer.

Saadan, som man bær sig ad, naar man elsker, som man bør.

Karen.

Elsker jeg Dig ikke og, som jeg bør?

Peer.

Nei vist ikke; thi naar saa er, lader det sig see i Gierningen, og man gjør den man elsker tusinde Cre-
dentser. See engang hvor heedt den store Maren har
det for den unge Thomas. Hun er altid om ham, og
loggrer for ham, og lader ham aldrig i Noe. Naar
hun gaaer ham forbi, trækker hun ham i Haanden: og
forleden Dag, da han sad paa en Steen ved hende,
trak hun ham need til sig: see, det kan man kalde Kier-
lighed. Men Du taler aldrig et Ord til mig: Du er
ligesom et Stykke Træ, og jeg kunde gaae Dig ti gan-
ge forbi, uden at Du skulde røre Dig af Stedet, for-
enten at spørge med mig, eller sige mig et eeneste venligt
Ord. Det er, gid jeg saa Skam, ikke ret, at være
saa koldsindig mod den, der elsker Dig saa inderlig.

Karen.

Ja, mit Sind er nu ikke anderledes, hvad kan
jeg til det?

Peer.

Hvilket forbistret Sind er da ikke det. Naar man
kan lide Folk, lader man dog see nogen Tegn dertil.

Karen.

Snik, Snak, jeg elsker Dig saa meget, som jeg
kan, og er Du ikke tilfreds dermed, kan Du søge Dig
en

en anden op, som Du bedre kan finde din Reining ved.

Peer.

Nei holdt, er det min Tak, jeg skal have? Men om Du elskede mig, kunde Du vel tale saa?

Karen.

Hvi kommer Du da med Din unyttige Gladder at bryde mit Hoved.

Peer.

Ei nu: hvad ouden gjør jeg Dig, jeg anmoder Dig jo kun om lidt Kierlighed.

Karen.

Lad mig da være og plag mig ikke meer, det skal komme, naar Du mindst venter det.

Peer.

Giv mig da Din Haand derpaa, lille Karen.

Karen.

Der har Du den.

Peer.

Lov mig, at Du vil herefter elske mig meere.

Karen.

Giv Tid, saa skal Du faae, hvad Du vil have: Peer, er det Herren, som Du taledes om før?

Peer.

Saa det er ham selv.

Karen.

Ei han seer fin ud, det var Skade, om han skulde have druknet.

Peer.

Peer.

Farvel! jeg kommer strax igien. Jeg gaaer kunghen at drkke et Glas Brændeviin, for at vederqvæge mig, efter det Arbeide, jeg har havt.

Anden Scene.

Don Juan, Eganarel, Karen.

Don Juan.

Udfaldet blev ikke efter Ønske, Eganarel, og den stærke Storm har tillige med Baaden fuldkastet vor Project. Men skal jeg sige Dig Sandheden, saa kan den kionne Wonde-Pige, vi nys har seet, nok oprette Skaden, og jeg har fundet hos hende saadanne Behageligheder, som nok kan forlindre den Fortrydelse mit Projects flette Udfald har forarsaget mig. Dette skal i det mindste ikke slaae mig seyl; thi jeg har allerede sat mine Sager paa saadan God, at jeg ikke skal længe sukke, inden jeg saaer min Billie med hende.

Eganarel.

Jeg kan ikke noksom forundre mig over Herren, thi neppe ere vi slupne af een stor Fare, som truede os med Døden, sørend han, isteden for at takke Himlen for den ham beviiste Naade, søger med sin skammelige og ugudelige Opførsel at bringe sig dens Breede paa Halsen igien, og den nye Kierlighed, som —

Don Juan.

Hold Munden, din Skurk, Du veed ikke hvad Du siger.

Eganarel.

Eganarel.

Min Herre veed nok hvad han gjør.

Don Juan. (bliver Karen vaer.)

Ah Eganarel, hvor kommer denne Bonde-Pige fra: har Du vel i dine Dage seet noget deiligere, og finder Du hende ikke nok saa fin som den anden?

Eganarel.

Jo vist. Der har vi igien noget nyt.

Don Juan.

Hvad kan jeg tilskrive den Lykke af Jeres angemene Røde, min Engel? Kan man og paa Landet blant Træer og Skove finde saadanne Skønheder?

Karen.

Som De seer, min Herre.

Don Juan.

Er I fra denne Bye, med Forlov?

Karen.

Ja jeg er saamen.

Don Juan.

Boer I ogsaa der?

Karen.

Ja jeg gjør, gode Herre.

Don Juan.

Hvad hedder I, om jeg maa spørge?

Karen.

Karen til Tjeneste.

I

Don

Don Juan.

Ah, hvilket deiligt Menneske! hvor ere hendes Dine
giennemtrængende?

Karen.

Herren gjør mig gandske skamfuld.

Don Juan.

Undsee jer intet ved at høre Sandhed! Sganarel,
hvad siger Du vel om hende! kan der vel være noget
smukkere til i Verden! vend jer lidt om, min Duffe.
Ah, hvilken vel proportioneret Taille! Hovedet lidt i
Bæret, om jer saa behager: ah, hvilket Engle-Ansigt!
Luk Dinene ret op: Ah hvor ere de levende! Lad mig
see jeres Tænder: Ah hvilke Elfenbeens Pallsader! og
hvor ere de Lipper kyskelige! Jeg er gandske slagen, og
jeg har aldrig seet saa deiligt et Menneske før.

Karen.

Det behager Herren saa at sige, og jeg veed ikke
om han gjør det for at fixere mig.

Don Juan.

Jeg fixere jer! Gud bevare mig derfra, jeg holder
alt for meget af jer dertil, og det er af Hjertets Op-
rigtighed jeg taler.

Karen.

Er det saa, da er jeg Herren derfor megen Tak
skyldig.

Don Juan.

Aldeles intet. I er ingen uden jer egen Skøn-
hed derfor Tak skyldig.

Karen.

Karen:

Dette er alt for vel sagt for mig; gode Herre, og jeg veed ikke hvad jeg skal svare dertil.

Don Juan.

Betragt engang hendes Hænder, Eganarel.

Karen.

Phy, gode Herre, de ere jo saa sorte som Jord.

Don Juan.

Ei hvad siger I nu, de ere jo de smukkeste Hænder af Verden, tillad mig at kysse dem paa det samme.

Karen.

Herren gjør mig al for stor Ære, havde jeg vidst det noget før, skulde jeg saamen have toet dem i Gabe.

Don Juan.

Siig mig engang, min deilige Karen, er I gift?

Karen.

Nei jeg er ikke, gode Herre, men jeg skal med det første gistes med min Naboe-Kones, Mettes, Søn, Peer.

Don Juan.

Hvad! saa deiligt et Fruentimmer, som I er, skulde blive en Bonde-Kone! nei, det var at vanhellige saa megen Skionhed, og I er ikke fød til at boe i en Landsbye. I fortjener visselig en bedre Lykke, og Himlen, som vel skionner dervaa, har expresse ført mig herhid for at hindre dette Egtelsskab, og for at sætte den Priis

paa jer Skønhed, som den fortjener; thi jeg elsker jer af mit inderste Hjerte, skønne Karen, og det beroer paa jer alene, om I vil lade mig føre jer fra dette flette Sted, og sætte jer i den Stand, I for længe siden burde være i. Denne Kierlighed kommer vel noget hastig, men, deilige Karen, det er en Virkning af jeres usorlignelige Skønhed, og jeg elsker jer saa meget i et Kvarteer, som en anden i et halvt Aar.

Karen.

Meener De og det De siger, gode Herre. Jeg veed snart ikke, hvorledes jeg skal bære mig ad, naar De taler; thi det De siger, er meget behageligt, og jeg vilde hiertelig gierne troe det: men man har sagt mig, at man slet intet kan troe store Herrer, mindst de til Hove; thi de søge kun at forlokke de unge Piger.

Don Juan.

Jeg er ikke af det slags Folk.

Sganarel.

Det er han saamen ikke heller, det var Synd at sige ham paa.

Karen.

De kan vel selv tænke, gode Herre, at det er ingen Fornærmelse at lade sig bedrage: Jeg er kun en fattig Bonde-Pige, men jeg har min Ære meget kær, og jeg vilde heller døe, end see mig vanæret.

Don Juan.

Jeg! Skulde jeg være af saa vanartigt et Gemysk, at ville bedrage saa deiligt et Fruentimmer, som I! nei, det

bet tillod min Samvittighed mig aldrig. Jeg elsker jer, lille Karen, af et ærligt Hjerte og med velberaad Hu: og til Beviiis paa' hvad jeg siger, saa tilbønder jeg jer herved min Person, og vil holde mig det for en stor Lykke at faae saa deilig en Kone: Hvad større Beviiis vil I forlange? Jeg er færdig til at fuldbyrde hvad jeg har sagt, naar I vill, og jeg tager ham, der staar, til Vidne derpaa.

Sganarel.

Nei, frygt kunz intet, han gifter sig gierne med jer, naar I kunz vil.

Don Juan.

Ah, lille Karen, jeg mærker nok, I kiender mig endnu ikke ret: I gjør mig sandelig stor Uret, om I dømmer mig efter de andre. Og er der skarns Men: nesker til, som søge at forlokke unge Piger, saa und: drag mig dog af deres Tal, og tvivl ei om min Op: tighed. Overalt er jer egen Skønhed jer det sikkerste Pant paa min Ærlighed. Saa sinukke Fruentimmer, som I, tør ikke ved at frygte for Utroeskab. Jeres Glaverie er alt for livlig til at man skulde skigte om Friehed. Jeg skulde partere mit Hjerte i hundrede Styk: ker, om deri opsteeg den mindste Tanke, som kunde være jer fornærmelig.

Karen.

Jeg veed Marri intet, om De taler sandt eller ei, men De mager det saa, at man maae troe Dem.

Don Juan.

Saa snart I troer mig, skal I tillige finde, at I ikke gjør Uret i at troe mig. Jeg igientager mit forrige Tilbud: Samtykker I i at være min Kone?

Karen.

Jamen, om Faster vil.

Don Juan.

Seer da, I faaer hende overtalt, min hierte Karen.

Karen.

Men i hvad De gjør, gode Herre, saa bedrag mig intet; thi det var en Samvittigheds Vierning, eftersom jeg giver mig saa paa Troe og Love.

Don Juan.

Hvad! tvivler I endnu om min Oprigtighed. Vil I at jeg skal bekræfte det med, dyre Fæder? at Himlen —

Karen.

For Guds Skyld sværg intet, jeg troer jer uden des.

Don Juan.

Giv mig da et lille Kys til Pant-verpaa.

Karen.

O hør til vi blive giste, gode Herre, saa kan vi kysse saa meget vi ville.

Don

Don Juan.

Nu vel, min deilige lille Karen, jeres Billie er min Billie, men giv mig dog jeres Haand, og tillad at jeg ved tusinde Kys udviser min Glæde over —

Tredie Scene.

Don Juan, Sganarel, Peer, Karen.

Peer.

(gaaer imellem dem og støder D. Juan bort.)

Kun sagt, kun sagt, gode Junker, om det jer saa behager; I overtiiler jer for meget, I kunde snart faae Ondt deraf.

Don Juan.

(støder Peer bort igien.)

Hvor kommer denne Næsvise Slyngel fra?

Peer.

Vær saa god og Skyt jer selv, og hold jer Næse fra vore Fæste-Mær.

Don Juan.

(bliver ved at støde ham bort.)

Ingen Allarm, Slyngel.

Peer.

Det er, Drolen splide mig ad, intet Ret saadan at støde Folk.

Karen.

(tager Peer under Armen.)

Ei kan Du ikke ogsaa lade ham raade lidt?

4

Peer.

Peer.

Hvordan! jeg skulde lade ham raade! nei det skal
Diævlén forbyde ham.

Don Juan.

He.

Peer.

J bilder jer nok ind, Junker, at fordi J er en
stor Herre, kan J cortisere med vore Koner, og kneppe
os paa Næsen oven i Riøbet.

Don Juan.

He, endnu engang.

Peer.

Ja he. (D. Juan giver ham et Drefigen.) Drotén
splide mig, slaaer J mig. (giver ham endnu et.) Diæv-
lén — (endnu et.) Far — (end et.) Det er mon Seel
og min Sig ikke ret, saaledes at handle med Folk, og
det er en slet Belønning, fordi jeg reddede jer af
Stranden før.

Karen.

Nu, nu, ærgre Dig intet, Peer.

Peer.

Jeg vil ærgre mig. Maae man ikke blive gal
over slikt, og Du er en Laptaske, som taaler saaledes
at andre holde af Dig.

Karen.

Det er andet, end Du tænker, lille Peer; Herren
har i Sinde at ægte mig, Du har ikke nødig at blive
saa bister derved.

Peer.

Peer.

Hvordan! veed Du ikke Du er forlovet med mig.

Karen.

Det gjør intet til Sagen: Elsker Du mig ret, saa bør Du være glad over at jeg bliver Frue.

Peer.

Du Frue! jeg skal, Drolen splide mig ad, før vrte Halsen om paa Dig.

Karen.

Nu, nu, giv Dig tilfreds, Peer, bliver jeg Frue, skal Du intet tabe derved, Du skal altid bringe Ost og Smør paa Gaarden til os.

Peer.

Jeg skal bringe Diæblen, og ikke Ost og Smør, hvor dyre Du og vilde betale mig det. Saa lader Du Dig saadan snakke for. Ja gid jeg havde vidst det lidt før, jeg skulde smukt have ladet ham blive i Stranden, og givet ham en god Steen for hans Pande-Brast med.

Don Juan.

(nærmer sig for at slaae ham.)

Hvad siger Du; Lømmel?

Peer. (gaaer bag Karen.)

So see hvor bange de ikke er.

Don Juan. (gaaer efter ham.)

Rom frem din Pralhal.

Peer. (ved den anden Side.)

Jeg blæs ad jer.

Don Juan. (løber efter ham.)

Oh, det faaer vi at see.

Peer. (bag Karen.)

Jeg har seet saadan en Karl som I før.

Sganarel.

Ei Herre, lad den arme Diævel være i Roe, det er Synd at slaac ham. Hør Kammerat, gaae din Vej og hold din Mund.

Peer.

(gaaer forbi Sganarel med Næverne i Siderne.)

So jeg tør see Karlen under Dine, jeg.

Don Juan.

(løfter Haanden for at give ham et Dreffgen, men han bukker sig, saa Sganarel faaer det.)

Ah, jeg skal lære din Knegt til.

Sganarel. (seer til Peer.)

Skam faae Du dit Bagbeest.

Don Juan.

Du har fortient det for din narriske Medlidenhed.

Peer.

Jeg skal saa gån gaae lige hen til hendes Fæster, og fortælle hende heele Historien.

(Gaaer med sin Kæde.)

(gaaer.)

Don

Don Juan.

Nu bliver jeg endelig det lykkeligste Menneske paa Jorden. Jeg vilde ikke bytte med et Kongerige. Hvad Glæde vil det ikke blive mig at faae jer til Kone, og hvor — —

Fjerde Scene.

Don Juan, Sganarel, Karen, Maren.

(Sganarel. (bliver Maren var.)

Ah, ha, ha, ha.

Maren. (til D. Juan.)

Hvad har Herren med Karen at bestille? holder han Kierligheds Samtale med hende ogsaa? kan see.

Don Juan. (sagte til Maren.)

Nei tvertimod: hun har faaet Lust til mig, og har staaet og friet en heel Time, at jeg skulde tage hende til Kone; men jeg sagde hende reent ud, det kunde ikke lade sig gjøre, eftersom jeg havde givet jer mit Løfte.

Karen. (til D. Juan.)

Hvad vil Maren ham?

Don Juan. (sagte til Karen.)

Hun er fortrydelig over at see mig snakke med jer: Hun vil med Gandens Magt have mig til Mand; men jeg svarede; at hun gjorde best, hun lod de Tanker fare, eftersom jeg havde udvaalt jer til min Kone.

Maren.

Maren.

Hvad Karen?

Don Juan. (til Maren sagte.)

Hvad I end vil sige, saa hjælper det intet; thi hun har faaet det i Hovedet, og Pokker kan ikke præfte hende det af igien.

Karen.

Hvordan Maren? siger Du —

Don Juan. (sagte til Karen.)

Det hjælper ikke meer, end om I slog Band paa en Gaas.

Maren.

Har han — —

Don Juan. (sagte til Maren.)

Hvad vil I spille jeres Ord paa hende.

Karen.

Jeg vilde — —

Don Juan. (sagte til Karen.)

Hun er for paastaende paa sin Meening.

Maren.

Saa min sant det er — —

Don Juan. (sagte til Maren.)

Tael intet til hende, hun er gal.

Karen.

Jeg troer — —

Don . .

Don Juan. (sagte til Karen.)

Hvad vil I snakke med et rasende Menneſke.

Maren.

Nei jeg maa tale med hende.

Karen.

Jeg ſaaer dog høre, hvad hun vil ſige.

Maren.

Hvad —

Don Juan. (sagte til Maren.)

Jeg vedder hun ſiger: jeg har lovet hende Ege-
teſkab.

Karen.

Jeg — —

Don Juan. (sagte til Karen.)

See kun, om hun ikke ſiger, jeg vil have hende.

Maren.

Det er ikke ret, Karen, ſaaledes at falde en anden
ind i Røbet.

Karen.

Det er heller ikke artig af Dig, Maren, at være
fortrydelig over at Herren taler med mig.

Maren.

Det er mig, ſom Herren førſt har ſect.

Karen.

Har han ſect Dig førſt, ſaa har han ſect mig ſidſt,
og lovet mig Egteſkab.

Don

Don Juan. (sagte til Maren.)

Hvad sagde jeg?

Maren.

Ydmugste Tienerinde, han har gjort mig og ikke Dig det Løfte.

Don Juan. (sagte til Karen.)

Sagde jeg det ikke nok.

Karen.

Gak til Bloksbjerg, det er mig, siger jeg.

Maren.

Du narres for Dig, det er mig, mig, siger jeg i Dævels Skind og Been.

Karen.

Der staaer han selv og skal give mine Ord Magt.

Maren.

Jeg lader det og komme an paa ham, om han tør sige, jeg far med Usandhed.

Karen.

Har Herren vel gjort hende Egteskabs-Løfte?

Don Juan. (sagte til Karen.)

Ah, det siger I for at spotte mig!

Maren.

Er det vel sandt hun siger: at Herren har lovet hende Egteskab?

Don Juan. (sagte til Maren.)

Er det mueligt I kan have slige Tanter om mig?

Karen.

Karen.

Han seer dog hvor fast hun staaer derpaa.

Don Juan. (til Karen.)

Kan I ikke sagte lade hende fornøje sig med Indbildingen.

Karen.

Mærker han ikke dog, hvilken Forsikkring hun siger det med.

Don Juan. (sagte til Maren.)

Ei lad hende kuns snakke.

Karen.

Nei, jeg maac have Sandheden for en Dag.

Maren.

Jeg maac have Oplysning heri.

Karen.

Jeg vil, at Herren skal vise Dig, at Du tager feil, Maren.

Maren.

Og jeg vil, at Herren skal lukke Munden paa din Gladderhank og flye Dig en lang Næse at løbe med.

Karen.

Gode Herre, skil Trætten imellem os.

Maren.

Døm i vor Sag, gode Herre.

Karen.

Nu skal Du faae det at see.

Maren.

Maren.

Nu skal Du selv faae at see.

Karen. (til D. Juan.)

Gik frem.

Maren. (til D. Juan.)

Tael da.

Don Juan. (svarer dem begge.)

Hvad vil I, jeg skal sige? I foregive begge to, at jeg har lovet jer Ægteskab. Ved ikke enhver af jer, hvad Sagen er, uden at jeg forklarer min Mening nærmere. Hvorfor vil I forpligte mig til at sige et og det samme saa tit? Den, som jeg virkelig har lovet Ægteskab kan jo lee af den andens Snak og kiere sig om intet, naar jeg kun holder mit Løfte: Snak gjør intet Sagen af, Gierningen skal afgjøre det. Jeg vil heller ikke paa anden Maade skille Trætten ad: den af jer, som jeg ægter, den elsker jeg meest. (sagte til Maren.) Lad hende tænke, hvad hun vil. (sagte til Karen.) Lad hende kun glæde sig i Indbildingen. (til Maren.) Nok er det jeg tilbeder jer allene. (til Karen.) Nok er det I er min Hjertens Allerkiere. (til Maren.) De andre Fruentimmere ere intet imod jer at regne. (til Karen.) I er det deiligste Fruentimmer af Verden. Men jeg har lidt at forrette, om en halv Time skal I see mig igien.

Karen. (til Maren.)

Det er dog mig han holder meest af.

Maren. (til Karen.)

Det er dog mig, han tager til sin Kone.

Sganarel.

Sganarel.

Hør, I smaa Gæst, jeg har Medynk med jer, og jeg kan ikke taale, at I stimer saa til jer egen Ulykke. Vil I følge mit Raad, saa gaaer smukt hiem, hver til sit, og kier jer intet om det Slidder-Sladder, han har staaet og snakket for jer.

Don Juan. (kommer tilbage igien.)

Jeg gad vidst, hvorfor Sganarel ikke følger mig.

Sganarel.

Min Herre er en Skielm, han søger kun at narre jer; thi han har narret saa mange andre: det er en Karl, som givter sig med alle dem han seer, og som — (han bliver D. Juan vaer.) Det er Løgn altsammen, og Kulde nogen komme og sige jer sligt, da svarer: at det er Løgn i hans Hals. Min Herre er ikke den, som givter sig med det heele menneskelige Røn, han er ingen Skielm, han har ikke i Sinde at bedrage jer, han har ei heller bedraget andre. Men see der er han, spørg ham kun selv derom.

Don Juan.

Ja, ja.

Sganarel.

Eftersom Verden er fuld af Bagvaskere, saa søger jeg at forekomme Bagvaskelsen, ved at sige dem, at om nogen vilde tale ondt om Herren, skal de ikke troe det, men svare dem: de have løvet som Skielmer.

Don Juan.

Sganarel!

U

Sganarel.

Sganarel.

Min Herre er en brav Herre, det siger jeg.

Don Juan.

Hei, hør dog, naar man kalder.

Sganarel.

De, som sige andet, ere nogle Kieltringer, Skabehalse — —

Femte Scene.

Henric, Personerne af forrige Scene.

Henric.

Jeg kommer for at lade Herren vide, at det er ham ikke tiensligt at holde sig længere op her.

Don Juan.

Hvorfor det?

Henric.

Tolv Personer til Hest søge efter ham, og de ere her nok om et Dieblif: jeg veed ikke af hvad Aarsag de sætte efter ham: Jeg veed det allene af en Bondes Sige-
gende, som de have malet Herren af for, og spurt om han ikke havde seet Herren: Tiden er knap, og jo snarere han kan undgaae, jo bedre.

Don Juan. (til Karen og Maren.)

En Sag af yderste Vigtighed tvinger mig til at forlade jer. Husk imidlertid paa, hvad jeg har sagt jer: inden morgen Aften skal I have Tiden der fra mig. Siden Partiet er ulige, saer jeg søge ved List at und-
gaae

gaae den Ulykke jeg trues med: Hør Sganarel, Du skal tage mine Klæder paa, og jeg —

Sganarel.

Herren behager at skiertse med sin ringe Tiener, det var jo at exponere mig selv for at ihjelslaaes i Herrens Klæder; og —

Don Juan.

Saa hurtig, hurtig, det er en stor Ære, jeg beviser Dig; lykkelig er den Tiener, som kan have den Ære at døe for sin Herre.

Sganarel.

Jeg takker underdanigst for slig Æres-Beviisning. Ah Himmels! eftersom Døden er forhaanden, saa beviiis mig den Naade, at jeg ikke bliver taget for en anden.

Tredie Act.

Første Scene.

Don Juan, Sganarel i Doctor-Dragt.

Sganarel.

Måne Herren ikke tilstaae mig, at jeg havde ret, og at vi nu begge ere meget vel forklædte. Hans første Anslag duede intet, men saasom vi nu ere klædte, skal vi neppe nogen fiende se.

Don Juan.

Det er sandt, nu er Du meere sikker; jeg gad ellers nok vidst, hvor Du har faaet denne naragtige Dragt fra.

Sganarel.

Det er en gammel Doctor-Dragt, som er bleven sat i Pant paa det Sted, hvor jeg fandt den: den har kostet mig mine reede Penge. Men veed Herren vel, at denne Dragt har allerede bragt mig i Anseelse? at jeg bliver hilset af Folk, som møde mig, og at man kommer og raadsfører sig med mig, som med en berømt Doctor.

Don Juan.

Hvordan da?

Sganarel.

Fem til sex Bønder og Bønder-Koner har spurt mig til Raade i adskillige Sygdomme, saasnart de saae mig.

Don Juan.

Saa svarede Du dem vel, at Du forstoed Dig intet derpaa.

Sganarel.

Nei ingensunde, jeg vilde underholde Vren af min Dragt: jeg raisonnerede om Sygdommen, og foreskrev dem Medicamenter.

Don Juan.

Og hvad for Medicamenter?

Sganarel.

Saaamen Herre, jeg sagde hvad jeg kunde hitte paa, og jeg ordinerede paa Lykke og Fromme; det skulde ellers . . .

ellers være artigt nok, om de befandt sig vel derefter, og kom og takkede mig derfor.

Don Juan.

Ja hvorfor ikke? Hvi skulde Du ikke have samme Privilegier, som andre Doctorer, hvis meeste Videnskab bestaaer i Dragten: De have ikke meere Deel, end Du, i de Syges Lægedom; al deres Kunst er bare Slumplykke: de faae Æren, om det falder vel ud, og Du kan ligesaa vel som de tage Deel i den Syges Lykke, og høre paa, at han tilskriver det dine Medicamenters Kraft, som er en puur Virkning af hans gode Natur, eller af en Hændelse.

Sganarel.

Hvordan! Herren er og ugudelig i Medicinen.

Don Juan.

Det er een af de største Vildfarelser og Bedragerier, der ere iblant Folk.

Sganarel.

Saa troer han da hverken paa Nabarbara eller China?

Don Juan.

Hvorfor skulde jeg vel troe derpaa?

Sganarel.

O hvilken vantroe Siel. Imidlertid snakkes der ei om andet, end de ypperlige Virkninger af China, hvilket har omvendt endog de meest Vantroer: og dog er ikke tre Uger siden jeg selv personlig saae, hvilken skønne Virkning China havde.

Don Juan.

Hvordan da?

Sganarel.

Der var et Menneske, som i sex Dage havde haft et Slag, og man vedste ikke tilsidst, hvad man skulde give ham, eftersom intet Medicament vilde faae an; thi greb man til at give ham China.

Don Juan.

Kom han sig da?

Sganarel.

Nei vist ikke, han døde!

Don Juan.

En fortreffelig Virkning!

Sganarel.

Ja, hvad andet. Tænk engang, Manden havde ligget i sex Dage og kunde ikke døe, og nu døde han strax. Kan man vel forlange bedre Virkning af et Medicament?

Don Juan.

Nei vist ikke, Du har ret.

Sganarel.

Men nok om Medicinen, han troer dog intet deraf. Lad os tale om noget andet; thi denne Dragt giver mig Forstand, og jeg synes jeg har Lust at disputere; Herren husker vel han har tilladt mig at disputere, naar jeg kun holder mig fra Formaninger og Gretselsætter.

Don

Don Juan.

311

Don Juan.

Nu vel, tael da.

Eganarel.

Jeg vilde gjerne vide hans Hjertes Tanker, og lære at kende ham bedre, end jeg gjør. Hør engang Herre, naar vil han engang ændre sit liderlige Levnet, og føre sig op som et skikkelig Menneske.

Don Juan. (giver ham et Dreftgen.)

He Esel! Du begynder strax med Grettesættelse.

Eganarel.

(vigende et par Trin tilbage.)

Jeg er og virkelig en Esel, at jeg vil raisonnere med Herren; gjør hvad han vil, jeg tier mig Fanden om, enten det da gaaer ham vel eller ilde, og —

Don Juan. (vreed.)

Hold Munden og lad os tænke paa, hvad der staar os for. Kan skee vi ere gaaet vild. Kald paa den Karl, der gaaer, og spørg ham om Veien.

Eganarel.

Hola ho — et Ord Kammerat.

Uden Scene.

Don Juan, Eganarel, En Bonde.

Eganarel.

Vær saa god, Farllike, og sig os Veien til Byen.

U 4

Bonden.

Bonden.

J kan kunſt blive paa den Bei J er, og naar J kommer ud af Skoven, da drever om paa jer høire Haand; men jeg raader jer, at tage jer i agt; thi paa nogen Tid har her været meget ſlem med Røvere.

Don Juan.

Tak ſkal Du have, Kammerat, for din Umage og gode Underretning.

Eganarel. (ſeer ind i Skoven.)

Hei, hvad er der for Alarm paa færde?

Don Juan.

Hvad ſeer jeg! Et Menneſke overfaldet af tre. Partiet er alt for ulige, det var Skam at ſtage ſtille og ſee paa ſaadan en ſammelig Gierning. (han gaaer hen til dem, ſom ſlaaes.)

Don Juan, Eganarel, Don Carlos.

Don Juan, Eganarel, Don Carlos.

Tredie Scene.

Don Juan, Eganarel, Don Carlos.

Eganarel.

Min Herre er ret et forſtyrret og galt Menneſke, at han ſaaledes uden Nødvendighed vover ſig i Fare; men jeg ſeer dog, at hans Tilkomſt har hjulpet, og at to har ſaaet Bugt med tre.

Don Carlos. (med Kaarden i Haanden.)

Man ſeer ved diſſe Røvers Flugt, af hvad Kraft og Styrke deres Arm er. Tillad, min Herre, at jeg
aflægger

aflægger min skyldigste Taksigelse for saa ædelmodig en
Gierning, og at —

Don Juan. (med Raarden i Haanden.)

Min Herre, jeg har intet andet gjort, end det
De og selv havde gjort, om Tilfældet havde truffet
mig. Vor egen Ære er interesseret i slikt. Og disse
Røveres Overfald var saa skammelig, at det var at
tage Deel deri, om man ikke gjorde Modstand. Men
ved hvad Hændelse faldt han i deres Hænder.

Don Carlos.

Jeg var just faret vild fra min Broder og vor
heele Følge, og da jeg søgte efter at komme til dem
igien, blev jeg overfalden af disse Røvere, som strax
dræbte min Hest og havde visselig gjort det samme
ved mig, om min Herres Tapperhed ikke havde hin-
dret det.

Don Juan.

Har De i Sindet at følge Bøven til Byen.

Don Carlos.

Ja, men ikke at tage derind. Jeg og min Bro-
der maae opholde os paa dette Sted formedelst et af
de fortrædeligste Tilfælde, som nøder os Adelsmænd at
opofre os og vor Familie for at redde vor Ære:
eftersom, hvordant Udfaldet end bliver, er det dog
altid bedrøveligt, i det vi enten maae forlade Riget,
eller vove vårt Liv, og deri finder jeg en Adelsmands
Raar meget slette, at han ikke kan forlade sig paa sin
egen fornuftige og upaaklagelige Opsørsel, men for sin

Vores Skylb, er ligesom Slave af en andens Udyd, og maa see sit Liv, sin Roe og sin Belfærd at hænge af et ufornuftig Menneskes Daarlighed, naar saadan een falder paa at gjøre ham een af de Torter, som en æragtig Mand ei kan forsone, uden at sætte sit Liv i Bove.

Don Juan.

Men saa har man dog igien den Fordeel, at man kan flye andre det samme at frygte for, og at det ikke bekommer dem alt for vel, som af bare Overmod faaer i Sinde at gjøre os Tort. Men torde jeg vel tage mig den Frihed at spørge Dem, hvem De har Sag med, og hvad Anledning dertil er?

Don Carlos.

Det er alt kommen saa vidt, at det er ufornuddent at tie længer, og naar den os tilføjede Skam og Tort engang er bleven aabenbaret, saa søger vor Vre ikke at dølge den, men lade vor Hævn og Forsæt blive kundbar. Derfor vil jeg ikke dølge for min Herre, at den Tort vi har i Sinde at hævne, er os tilføjiet af en vis Don Juan Tenorio, Don Louis Tenorios Søn, som har forført vor Søster og bortført hende af et Kloster. Vi har alt i nogle Dage søgt efter ham, og i denne Morgenstund har vi sat meget stærk efter ham, efter en Tieners Rapport, som sagde, at han med fire eller fem andre var reden langs med Strandbredden: men al vor Umage har været forgievet, og vi have ikke kunnet spørge ham op.

Don

Don Juan.

Kiender min Herre den Don Juan, han taler om,

Don Carlos.

Nei, jeg har aldrig seet ham, men jeg har hørt ham beskrive for min Broder: han har Ord for at leve et meget uordentligt Leved, og at være et Meneske, som —

Don Juan.

Min Herre maae ei tage mig ilde op, at jeg beder ham holde inde med en Tale, som jeg ikke kan anbhøre uden Empfindtlighed, eftersom Don Juan er min meget gode Ven.

Don Carlos.

For Deres Skyld, min Herre, skal jeg ikke tale meer derom, og den mindste Høflighed, jeg kan bevise den, der har reddet mit Liv, er at tie med en Person, som har den Ære at være fiendt af ham; helst da jeg ikke kan sige meget got om ham: men hvor stor Ven De end er af ham, er jeg dog vis paa, De ikke billiger hans Opførsel, eller fortænker os, at vi søge Hævn.

Don Juan.

Nei tvertimod. Jeg skal tiene Dem deri, og spare Dem megen unyttig Umage. Vel er jeg Don Juans Ven, det kan jeg ikke fragaae, men han bør ikke have bestiemmet en adelig Familie for intet, og jeg forbinder mig til at forskaffe Dem Gyldestgjørelse af ham.

Don

Don Carlos.

Ga hvad Gulddestigrelse kan han vel skaffe for saa
 sammelig en Gierning.

Don Juan.

Alt hvad Deres Ære kan forlange; og uden
 at De skal gjøre sig meer Umage for at søge Don
 Juan op, saa forbinder jeg mig til, at han skal møde
 Dem paa hvad Tid og Sted De vil.

Don Carlos.

Det er et angenemt Haab for fortrængede Hjerter.
 Men efter det jeg er Dem skuldig, skulde det gjøre mig
 alt for ondt, om De skulde være af Partiet med.

Don Juan.

Don Juan og jeg ere saa nær foreenede, at han
 ikke kan sægte, uden jeg er med. Men hvorum alting
 er, saa er jeg Borgen for ham, som for mig selv, og
 De har kun at beramme Tid og Sted, han skal visselig
 møde, og give Dem fuldkommen Satisfaction.

Don Carlos.

Ah, hvor er jeg dog uløffelig. Jeg har Dem at
 takke for Livet, og Don Juan er Deres Ven.

. Fierde

Fjerde Scene.

D. Alfonse med tre i Følge, D. Carlos, D. Juan; Sganarel.

Don Alfonse.

Bander Hestene her, og trækker dem saa efter os! thi jeg vil gaae lidt. Ah Himmel, mon Frere, staaer Du der, og taler med vores dødelige Fiende.

Don Carlos.

Med vor dødelige Fiende?

Don Juan.

(gaaer tre Trin tilbage, og med en stolt Mine sætter Haanden paa Kaarden.)

Ja jeg er Don Juan, Mængden skal ikke skræmme mig.

Don Alfonse.

Ha, din Bedrager, Du skal døe, og —

Don Carlos.

Holdt inde, mon Frere! jeg har ham at takke for mit Liv, havde han ikke kommet mig til Hielp, var jeg bleven ihjelslagen af Røvere, som oversaldte mig.

Don Alfonse.

Vil Du derfor sætte Hævnen op, mon Frere! al den Tieneste, som en fiendelig Haand gjør os, bør ei være mægtig til at formilde et billig fortørnet Sind. Og naar man ligner det, Du derfor kan være ham skyldig, imod den Beskæmmelse han har gjort os, saa er
din

din Erkiendtlighed latterlig, mon Frere, eftersom Æren er kostbarere end Livet, og Du er din Fiende intet skyldig for han har reddet dit Liv, naar han har angrebet din Ære.

Don Carlos.

Jeg veed meget vel, fiere Broder, hvad den eene Adelsmand er den anden skyldig, og den Erkiendtlighed jeg føler over den mig af ham beviiste Tieneste, dæmper ikke den Forbittrelse, jeg bær over den mig af ham tilføiede Tort. Men tillad mig at give ham det igien, han har laant mig, og lad ham i nogle Dage høste Frugten af min Begierning, som et fuldkomment Beviis paa den Erkiendtlighed, med hvilken jeg skionner paa hans Nedebonhed i at redde mit Liv.

Don Alfonse.

Nei ingenslunde, at sætte vor Hævn op, er saa got som reent at overgive den, og den Leilighed vi har i Dag, kommer kan skee aldrig meere. Himlen selv sender os den, og vi bør betiene os deraf. Naar vor Ære er bleven angrebet har vi intet Overlæg længer at tage i agt: og vil Du ikke være med, saa gaae kunns din Vei, og overlad mig den Ære at opofre ham.

Don Carlos.

Jeg beder for ham, mon Frere, —

Don Alfonse.

Al Bøn er forgieves, han maae døe.

Don Carlos.

Holdt inde, siger jeg, jeg taaler ingenslunde, at Du lægger Haand paa ham, og jeg sværger ved alt hvad som

som helligt er, at jeg skal forsvare ham mod hvem som tør anfælde ham. Jeg skal bedække ham med det Liv, som han har reddet, og vil Du dræbe ham, skal Du først dræbe mig.

Don Alfonso.

Hvad, min Brøder, holder Du med vor Fiende imod mig? og langt fra at blive opirret ved hans Nærværelse, som jeg, lader Du see største Mildhed og Lemfældighed. —

Don Carlos.

Kiere Brøder, lad os gaae lemfældig til Værks, hvor retmæssigt end vort Forehavende er; og lad os ei hævne med saadan Gremsusenhed, lad Verden see at vi have Hjertes, som vi ere Mestre over, Tapperhed uden Vildskab, som vi ikke øve uden efter Fornuftens Tilsigelse, og ikke efter en ubetænksom Overtællelse. Jeg vil ikke være min Fiende forbunden for noget; denne gang er jeg det, og den Gæld vil jeg betale, førend jeg foretager noget imod ham. Vor Hævn taber intet ved en liden Opsættelse, den bliver derimod desto meere Fordeelagtig og vil finde mildere Dommere for Verdens Dine.

Don Alfonso.

Ah hvilken urimelig Sagtmodighed, hvilken affæuelig Forblindelse, saaledes at sætte sin Vres Interesse i Bove formedelst en daarlig Indbilding, at jeg er min Fiende forbunden!

Don Carlos.

Bekymre Dig kun intet, min Brøder! forseer jeg mig, skal jeg nok vide at oprette det. Jeg skal sørge
for

for vor Ære, jeg veed hvad den forbinder os til, og den eene Dags Opsættelse, som min Erkiendtlighed fordrer af mig, formeerer kun mere og mere den Begierlighed, jeg har efter at hævne mig. Her seer De, Don Juan, med hvilken Omhyggelighed jeg søger at give Dem det Gode igien, som jeg har faaet af Dem. De kan deraf domme om Resten, og være forsikret, at med samme Midkiertighed, som jeg søger at lønne det Gode, søger jeg at hævne Uret. Jeg vil ikke tvinge Dem til strax at sige Deres Tanker, men give Dem Tid til at betænke sig paa, hvad der er for Dem at giøre. De begribe selv, hvor stor den Skiendsjel er, som De har tilføiet os, jeg vil lade Dem selv domme, hvad Bedrægt vi derfor bør have. Det staaer til Dem at stille os tilfreds enten med det Onde eller Gode: men hvilken af Declene De falder paa, saa husk paa, at De har lovet mig, at Don Juan selv skulde skaffe mig Gyldestgiørelse. Hold det Løfte, og viid, at fra denne Time af, er jeg ingen, uden min Ære noget skyldig.

Don Juan.

Jeg har intet forlangt af Dem, og hvad jeg har lovet, skal jeg holde.

Don Carlos.

Velan, min Frere, vi tabe intet ved at vise os en søie Tid sagtnodige.

Gemte

Femte Scene.

Don Juan, Sganarel.

Don Juan.

Hei, Sganarel.

Sganarel.

Hvad befaler Herren.

Don Juan.

Du løber bort, naar man overfalder mig.

Sganarel.

Forlad mig det, Herre, jeg var her i Nær-
værelsen.

Don Juan.

Skam faae Du din Tølper, Du maatte dog vide
paa en høflig Maade at skille dit forsagte Mod. Ved
Du vel, hvem det er, jeg har reddet Livet?

Sganarel.

Nei.

Don Juan.

Det er Donna Elvires Broder.

Sganarel.

Donna Elvires Broder?

Don Juan.

Ja. Det er et meget artigt Menneske, hans Om-
gang stod mig ret an, og det gør mig ondt, at jeg
har Dispute med ham.

X

Sganarel.

Sganarel.

Ei, da er det jo Herren en let Sag, at gisre Tingen af i Mindelighed.

Don Juan.

Saa det er got nok, men jeg kan ikke lide Donna Elvira længer, og Egteskabs Evang passer sig ikke med mit Humeur. Jeg elsker meget Frihed i Kierlighed, og mit Hierte kan ikke finde sig i, at være indelukket inden fire Vægge. Jeg har sagt Dig det Sneese gange. Jeg har en naturlig Tilbøjelighed til at elske alt hvad, som er elskværdigt. Alle smukke Fruentimmer har Ret til mit Hierte; jeg giemmer mit Hierte ikke meer for den ene end for den anden, de maae indtage det, og beholde det saa længe, som de kan. Men hvad er det for en prægtig Bygning, jeg seer derinde iblant Træerne.

Sganarel.

Det lader, som Herren intet veed det.

Don Juan.

Nei.

Sganarel.

Got, da skal jeg sige ham det, det er den Commandants Begravelse, som Herren slog ihjel for nogen Tid siden.

Don Juan.

Ah, det er sandt: jeg vedste ikke at det var her paa Stedet. Jeg har hørt dette Epitaphium meget rose, saavel som Commandantens Støtte, jeg har Lyst til at gaae hen og besee det.

Sganarel.

Sganarel.

Gaae ikke derhen, Herre.

Don Juan.

Hvorfor ikke?

Sganarel.

Det er intet artig at gaae hen og besøge et Menneske, som han har slaet ihjel.

Don Juan.

Overtimod: det er en stor Høflighed af mig, at jeg gør ham denne Besøgelse, og er han galant Homine, bør han takke mig meget derfor. Kom lad os gaae derind. (Graven aabner sig, og de see et prægtig Epitaphium, og Commendantens Støtte.)

Sganarel.

Ah, det er virkelig smukt, det er nogle smukke Postementer, deilig Marmor, prægtige Pillarer, det er noget meer end gemeent, hvad siger Herren derom?

Don Juan.

Jeg siger, at man ikke kan see nogen større Prøve paa en død Mands Vergierrighed; og det, som meest forundrer mig, er, at en Mand, som i levende Live lod sig nøie med en maadelig Bygning, vil have den saa prægtig efter sin Død.

Sganarel.

See! der er Commendantens Støtte.

Don Juan.

Sapperment, han seer ret ferin ud med sin fulde Rustning, han staaer i.

F 2

Sganarel.

Eganarel.

Det er meget vel giort, man skulde snart tænke han var levende, og vilde begynde at tale: han seer saa vist paa os, at jeg blev bange, om jeg var allene. Jeg troer han seer os ikke med Fornøielse.

Don Juan.

Det havde han stor Uret i, og det var kunst flet at skionne paa den Ære, vi bevise ham. Spørg ham engang, om han vil komme og spise hos mig i Aften.

Eganarel.

Jeg troer han har det ikke nødig.

Don Juan.

Spørg ham strax, siger jeg.

Eganarel.

Herren skiertser visselig, det var jo et Galsskab at tale til en Støtte.

Don Juan.

Flux gjør, som jeg siger Dig.

Eganarel.

Hvilken Daarlighed! Herr Commendant — Jeg maae lee af mit eget Galsskab, men min Herre har kommet mig dertil. Herr Commendant! min Herre, Don Juan, beder, at J vil gjøre ham den Ære, og spise hos ham i Aften.

(Støtten nikker med Hovedet.)

Eganarel. (Skriger.)

Aa, Aa, Aa — —

Don

Don Juan.

Hvad er det! hvad har Du at sige? Siig frem, vil Du tale?

Sganarel.

(giver det samme Tegn, som Støtten.)

Støtten — —

Don Juan.

Nu vel, hvad vil Du sige, Slynge!

Sganarel.

Jeg siger at Støtten —

Don Juan.

Hvad vil Du sige med din Støtte? taler Du ikke reent ud, skal jeg kløve dit Hoved ad.

Sganarel.

Støtten gav mig et Tegn.

Don Juan.

Du skal faae en Ulykke, din Skielm.

Sganarel.

Den gav mig et Tegn, det er saa sandt som jeg staaer her. Tael nu Herren selv til ham, for at see, om det er saa, kan see —

Don Juan.

Kom nu hid forsagte Støtper! kom jeg skal vise Dig, hvad for en Coujon, Du er! Giv nu aag paa. Herr Commendant, vil han gjøre mig den Ære, at spise med mig i Aften.

(Støtten nikker igien.)

X 3

Sganarel.

Eganarel.

Saa den Skam, der vilde svære derfor. Hvad siger Herren nu?

Don Juan.

Rom lad os gaae.

Eganarel.

Saa skal I have, I haarnakkede Genmytter, som ingen Ting vil troe.

Fjerde Act.

Første Scene.

Don Juan, Eganarel.

Don Juan.

Det maae nu være, hvad det vil, saa vilde vi intet længer tænke derpaa. Det er kun en Bagatel. Enten har det forekommet os saa, eller det har været en Bevægelse i Blodet, som har skrækket os.

Eganarel.

Ei Herre, lad os ikke søge at gjøre det til intet, som vi have seet med disse vore Dine: der er intet visere, end det Tegn vi saa ham gjøre med Hovedet: og jeg er forsikret paa, at Himlen, forarget over hans Levemaade, har ladet dette Mirakel skee, for derved at lede ham til Omvendelse, at —

Don Juan.

Don Juan.

Hør, Sganarel, dersom Du endnu fortfarer med din slyngelagtige Moraliseren, eller om Du drister Dig til, at tale et eneste Ord meere herom, saa skal jeg falde paa een, der skal give mig den bedste Hesselkiap, han kan finde; jeg skal lade Dig holde af tre til fire Karle, ogsaa igiennemprygge, at der skal ikke være heel Hudlap paa Dig, forstaaer Du mig vel.

Sganarel.

Heel vel, Herren forklarer sig meget tydelig, og det finder jeg godt hos ham, at han ingen Omsvøb bruger, men hvad han siger, siger han, saa man strax kan forstaae ham.

Don Juan.

Nu, lad mig komme til at spise det snarest mulige. En Stool her.

Anden Scene.

Don Juan, Henric, Sganarel.

Henric.

Herrens Kiøbmand, Monsieur Knapmaal, er herude, og vilde gierne tale med ham.

Sganarel.

Saa til Pokkers, nu er vi nok i Lune til at tage imod Visite af en Creditor. Hvad Fanden tænker han, at han vil kræve Penge af os? - hvi sagde Du ham ikke, at Herren var intet hjemme.

X 4

Henric.

Henric.

Jeg har nu spist ham af med den Snak i tre
 Kvarteer, men han vil intet troe det: han har sat sig
 need i Forstuen, for at oppebie Herren.

Eganarel.

Saa lad ham bie længe nok.

Don Juan.

Nei tvertimod, lad ham kun komme ind, det er
 en Ret Politique at skule sig for sine Creditorer. Det
 er billigt at betale dem dog med noget, og jeg veed en
 herlig Maade at stille dem tilfreds, uden at betale dem
 een Skilling.

Tredie Scene.

Don Juan, Mr. Knapmaal, De forrige.

Don Juan.

(giver ham mange Complimenter.)

Ah, Monsieur Knapmaal, kom nærmere, det er
 mig en inderlig Fornøielse at see ham vel. Jeg er
 meget vred paa mine Folk, at de ikke strax lode ham
 komme ind: Jeg havde beselet dem at nægte mig hiem-
 me, men den Ordre stragte sig ikke til ham, min
 kiere Monsieur Knapmaal; thi han er mig altid vel-
 kommen. —

Knapmaal.

Jeg er Herren høilig forbunden for hans store
 Artighed.

Don

Don Juan. (til sine Tienere.)

J Slynkler, J skal faae en Ulykke, naar J lader
Monsieur Knapmaal saaledes staae og varte i Forstuen.
Jeg skal lære jer til at giøre Forskiel paa Folk.

Knapmaal.

Ah, det giir intet, velbaarne Herre.

Don Juan.

At gaae mig saadan hen og nægte mig hiemme for
Monsieur Knapmaal, min bedste Ven.

Knapmaal.

Jeg er Deres Velbaarenheds ydmygste Tienere
Jeg er kommen for —

Don Juan.

Saa hurtig sæt en Stoel til Monsieur Knapmaal.

Knapmaal.

Herren skal ikke umage sig, jeg vil heller staae.

Don Juan.

Nei ingenslunde, han skal saamen sidde hos mig.

Knapmaal.

Det gøres ikke nødigt, jeg vil sandelig heller staae.

Don Juan.

Den Stoel bort, og en Læhnestoel i Stedet.

Knapmaal.

Herren er alt for artig, og —

Don Juan.

Jeg kan ikke være artig nok mod saa brav en Mand, som jeg desuden er saa meget skyldig, og jeg vil, at man ingen Forskiel skal gjøre imellem os.

Knapmaal.

Min Herre —

Don Juan.

Nu vær saa god og sæt sig need.

Knapmaal.

Det gøres ikke nødig, min Herre, jeg har kun et par Ord at sige ham. Jeg —

Don Juan.

Ah sæt sig dog need, hvortil nytter alt det Væsen.

Knapmaal.

Jeg er ret vel som jeg er. Jeg kommer for —

Don Juan.

Jeg vil ikke høre et Ord, førend han har sat sig.

Knapmaal. (sættende sig.)

For at efterleve Ordre. Jeg er —

Don Juan.

Sapperment, Monsieur Knapmaal, hvor seer han frisk og sund ud.

Knapmaal.

Jeg befinder mig ogsaa ret vel, til Herrens Ties neste. Jeg er kommen —

Don

Don Juan.

Han seer virkelig ud, som en ung Gomsfrue:
har smukke røde Kinder, friske Lipper og muntre Dine.

Knapmaal.

Jeg vilde gjerne —

Don Juan.

Hvorledes befinder sig hans gode Kiereste,

Knapmaal.

Ret vel, Gud ske Lov!

Don Juan.

Det er en meget brav Kone.

Knapmaal.

Hun er hans Tienerinde. Jeg er —

Don Juan.

Og hvorledes befinder sig hans lille Datter Lisgen?

Knapmaal.

Fortrefflig vel —

Don Juan.

Det er et allerkiereste Barn, jeg holder mangfoldig
dig meget af hende.

Knapmaal.

Herren gjør hende al for stor Ære. Jeg be-
der — —

Don Juan.

Og lille Hænsken, spiller han brav paa sin Trom-
me.

Knapmaal.

Knapmaal.

Han er altid eens, Velbaarne Herre, jeg er —

Don Juan.

Og lille Nette, bieffer den brav af Folk.

Knapmaal.

Ga meer end nogen Tid tilforn, og det faaer vel aldrig Ende.

Don Juan.

Forundre sig ikke over, at jeg saa noie erkjendiger mig om hans Families Velgaaende, eftersom jeg tager saa stor Deel deri.

Knapmaal.

Vi ere Deres Velbaarenhed derfor høiligen forbundne. Jeg — —

Don Juan. (reffende ham sin Haand.)

Min Herr Knapmaal, giv mig da sin Haand paa, at han er min Ven.

Knapmaal.

Jeg er Velbaarne Herres ydmygste Tjener.

Don Juan.

Jeg er min Siæl hans af gandske Hierte.

Knapmaal.

Deres Velbaarenhed beviser mig alt for stor Ære. Jeg — —

Don Juan.

Jeg vil gjøre alting for ham med største Fornøielse.

Knapmaal.

Knapmaal.

Deres Godhed gjør mig skamfuld.

Don Juan.

Og det uden nogen egennyttig Hensigt, det forsikrer jeg ham til.

Knapmaal.

Det er meere end jeg har fortient; men Velbaarne Herre —

Don Juan.

Brug nu ingen Complimenter, men bliv og spis hos mig i Aften.

Knapmaal.

Det gjør mig ondt, at jeg ei kan være saa lykkelig, at profitere deraf; thi jeg maae strax hjem. Jeg. —

Don Juan. (staaer op.)

Lad der da strax blive tændt Lys i Løgterne for at lyse Monsieur Knapmaal hjem, og lad fem eller sex af mine Folk følge med ham.

Knapmaal.

Naadige Herre, det gøres ikke nodig, jeg kan nok gaae allene. Men — —

(Eganarel tager Stolene bort i en Hast.)

Don Juan.

Han skal saamen ikke gaae allene, mine Folk skal følge med ham, jeg er alt for omhyggelig for hans Person til at lade ham gaae allene i saa mørk en Aften. Jeg er hans ydmygste Tiener, ja hans Debitor tillige.

Knapmaal.

Knapmaal.

Ah Deres Velbaarenhed, det er just —

Don Juan.

Det er en Ting, som jeg ikke følger for noget
Menneske.

Knapmaal.

Dersom — —

Don Juan.

Maac jeg følge Dem.

Knapmaal.

Herren behager at skiertse. Jeg vilde —

Don Juan.

Lad mig da omfavne ham, min kære Knapmaal,
og vær forsikret, at jeg er hans oprigtige Ven, og skal
altid findes bereedvillig til at bevise ham al optæn-
kelig Tieneste.

(han gaaer.)

Sganarel.

Jeg maae bekiende, han har en Ven i Herren,
som holder meget af ham.

Knapmaal.

Det er sandt; han overvælder mig med saa megen
Høflighed, naar jeg kommer til ham, at jeg troer, jeg
kommer aldrig til at kræve ham mine Penge.

Sganarel.

Jeg forsikrer, Monsieur Knapmaal, at vort hele
Huus vilde døe for ham. Gid kun en vilde brette
Arm

Arm eller Been i Stykker paa ham, eller gjøre ham noget andet Ondt, da skulde han see med hvilken Misdierhed —

Knapmaal.

Jeg troer det nok, Eganarel; men Du kunde dog nok ved Leilighed engang tale om mine Penge.

Eganarel.

Ah, frygt intet for jeres Penge, de ere i gode Hænder, og dem er J vis nok.

Knapmaal.

Men jeg har vist ogsaa noget til gode hos Dig, Eganarel, om Du husker det.

Eganarel.

Phy, phy, tæl intet derom.

Knapmaal.

Hvad! jeg — —

Eganarel.

A phy! Ved jeg ikke nok jeg er i Gæld hos jer.

Knapmaal.

Ja, men —

Eganarel.

Kom Herr Knapmaal lad mig lyse jer hjem.

Knapmaal.

Men mine Penge —

Eganarel. (tager ham ved Armen.)

Ah, snak for jer.

Knapmaal.

Jeg vil — —

Eganarel.

Sganarel. (trækkende ham ved Armen.)

Ah tag ikke saadant noget i jer Mund.

Knapmaal.

Jeg mærker — —

Sganarel. (støder ham bort.)

Bagatel, bagatel.

Knapmaal.

Men — —

Sganarel. (bliver ved at støde ham.)

Phy — —

Knapmaal.

Jeg — —

Sganarel.

(Støder ham reent ud af Theatret.)

Phy, phy, siger jeg.

Fjerde Scene.

Don Louis, Don Juan, Henric, Sganarel.

Henric.

Herrens Faber er her ude, og vilde gjerne tale med ham.

Don Juan.

Saa til Pokkers, den Besøgelse skulde jeg have oven i Riibet, for at blive reent forstumlet i Hovedet.

Don Louis.

Jeg seer nok, at I er ilde tilfreds med min Besøgelse, og at I ønskede heller, jeg var langt borte:

og

og Sandhed at sige, er det en stor Taabelighed af os, at vi saaledes falde hinanden besværlig paa begge Sider: og er J ked af at see mig, saa gjør jeres skammelige og uværdige Opsørsel mig ikke mindre ked af at see jer. Ah hvor veed vi lidet, hvad vi gjøre, naar vi ville ikke lade Himlen raade for vort Bedste, men påastaae at være klogere end den, og trætte den med vores daarlige Duffer, og ufornuftige Bønner. Jeg har ønsket mig en Søn med en Altraae uden lige, og udbedet mig den af Himmelen med uafsladelige Bønner: og just den Søn, som jeg saa inderlig og idelig har anmodet Himmelen om, skal isteden for at være mig til Trøst og Glæde i min korte Levetid, være mig til største Bedrøvelse og Hjertesorg. Med hvad Dine meener J vel jeg kan see paa alle de mangfoldige Udyder, J begaaer, som jeg har saa megen Umage for at skjule for den ærbare Verdens Dine. Denne idelige Svirr og Liderlighed, som hvert Dieblisk trætter Monarkens Naade, og har udsløttet hos Hans Majestet ald den Hoiagtelse, han havde for mig, og for min troe Tjeneste. Hvilket nedrigt Gemyt maae J dog ikke have! Skammer J jer ikke ved, at gjøre jer eders Herkomst saa uværdig: meener J vel, at J kan gjøre jer til af den! Hvad adeligt har J vel gjort i Verden! Meener J det er nok at have adeligt Navn og Baaben! og at det er os en Ære at være komne af adeligt Blod, naar vi leve hen i Anggesløshed? Nei Herkomst og Fødsel er intet, hvor ingen Dyd er hos. Vi har ingen Deel i vore Forfædres Ære, uden for saa vidt vi trachte efter at ligne dem; og gjøre de os deelagtige i den Ære, de

V

have

have erhvervet ved adelige Gierninger, ere vi forbundne at forskaffe den samme Ære ved at træde i deres Fodspor, og ikke at vanskægte fra deres Dyder, saafremt vi ellers vil holdes for deres ægte Afkom. Saaledes er det forgieves, at I vil broute af jeres adelige Farsædre; de vil skamme sig ved at kiendes ved jer, og I kan ingen Fordeel trække af deres adelige Gierninger: tvertimod de tiene kun til jeres desto større Vanære, og den Ære, jeres Familie har indlagt sig, er som et Lys, ved hvis Skin jeres skammelige Gierninger blive desmere aabenbare for Verden. Viid, at en Adelsmand, som fører et ugudeligt Levnet, er et Misfoster i Naturen; at Dyden er den fornemteste Titul en Adelsmand kan bære; at jeg agter meer paa deres Gierninger, end paa det Navn, de skrive sig med; og at jeg agter meget meere en Haandverks-Karl, der fører sig op om et skikkeligt Menneske, end en Konges Søn, der lever som I.

Don Juan.

Om min Herr Fader vilde behage at sætte sig need, kunde han tale med des større Magelighed.

Don Louis.

Nei, Du uforstammede Menneske, jeg vil ikke sætte mig need, og heller ikke tale meer med Dig, eftersom jeg seer, at mine Ord intet kan udrette hos Dig. Men viid uværdige Søn, at den faderlige Kierlighed formædelst Din ugudelige Ovsørsel nu gandske er forsvunden; at jeg skal gjøre en Ende paa alle dine Uordentligheder, naar Du mindst venter det, forekomme Himmels Brede over Dig, og astoe ved din Straf den Skam jeg har af at være din Fader.

Femte

Femte Scene.

Don Juan , Sganarel.

Don Juan.

(taler endnu til sin Fader, skient han alt er horte.)

Saa dse det snarest I kan, det er det bedste I kan gjøre. Enhver har sin Tid, og man maae blive gal over at see Forældre leve ligesaa længe, som deres Børn. (han kaster sig i en Lænestoel.)

Sganarel.

Å! Iael ikke saa, Herren har jo dog Uret.

Don Juan.

Har jeg Uret?

Sganarel.

Herre — —

Don Juan. (staar op af sin Stool.)

Har jeg Uret, siger Du?

Sganarel.

Ja Herren har Uret i det han har taalt, at hans Fader sagde ham saa meget, han burde smukt stødt ham ud, og slaaet Døren i efter ham: har man vel seet Magen til saadan Driftighed: En Fader tør komme og formane sin Søn, raade ham at bedre sit Levnet, at betænke, hvad Familie han er af, at leve som et skikkeligt Menneske, og hundrede saadanne Dumheder. Kan vel saadan oplust Herre, der veed saavel hvorledes man bør leve, fordybe sligt? Jeg undrer mig virkelig over Herrens Taalmodighed, og havde jeg været i hans

Sted, skulde jeg paa en høflig Maade viist min Fader Døren. (sagte.) O forbandede Høflighed, hvad kommer du mig dog ikke til at gjøre og til at sige!

Don Juan.

Saaer jeg snart Mad?

Siette Scene.

Don Juan, Donna Elvira, Ragotin,
Sganarel.

Ragotin.

Et Fruentimmer, klæd som en Nonne, er her ude og vilde glerne tale med Herren.

Don Juan.

Hvem mon det kan være?

Sganarel.

Det saaer vi at see.

Donna Elvire.

Forundres ikke over at see mig paa denne Tid, og i denne Dragt. En Ting af yderste Vigtighed har kommet mig til at gjøre jer denne Besøgelse, Don Juan! og det jeg har at sige jer, kan ingen Opsættelse taale. Jeg kommer langt fra ikke med den Hidsighed, som jeg før lod see, og jeg er vel bleven forandret siden i Morges, jeg talde med jer. Det er ikke meer den Donna Elvire, som ønskede Ondt over jer, og som i sin Bitterelse brød ud i idel Trusler og raabte til Himlen om.

om Hævn. Himmelen har rensset min Siel fra al uanstændig Hestighed: den Overielse, som kom af en uordentlig Tilbøielighed til jer, er forsvunden; mit Sind er frie for den Forbittrelse, som en jordisk og lastværdig Kierlighed, der saae sig forsmæct, kom afsted; derimod har rodfæstet sig hos mig en Kierlighed, uden Overielse, en hellig Tilbøielighed, og kierlig Medlidenhed, som ikke er bekvæmt for sig selv, men af yderste Magt søger at befordre jeres Bedste.

Don Juan. (hemmeligt til Sganarel.)

Du græder vel.

Sganarel.

Forlad mig det.

Donna Elvire.

Denne reene og fuldkomne Kierlighed er det, som driver mig herhid til jer eget Bedste, og for at lade jer vide Himlens besluttede Raad, og derved at afvende fra jer den overhængende Ulykke. Ja, Don Juan, jeg veed, hvor uordentlig et Levnet I fører, og den samme Himmel, som har bevæget mit Hjerte, og bragt mig i Kundskab om min egen Vildfarelse, har indskudt mig at komme til jer, for at forkynde jer paa dens Begne, at jeres Synder endelig har udtømmet dens Barmhiertigheds Kilder, og at dens retfærdige Brede er særdig at vde sin Hævn paa jer, saa fremt I ikke ved en hastig Omvendelse søger at undgaae den, og kansee I har ikke en Dags Frist til at redde jer fra den allerstørste Ulyksalighed, der er overgaaet noget Menneske paa Jorden. Hvad mig er angaaende, da er jeg ikke ved noget verdslig Baand bunden til jer. Jeg er, Himlen skee

Lov, falden fra min Daarlighed igien. Min Genlighed er besluttet, jeg onsker mig kun, saa lang Levetid, at jeg fuldkommeligen kan forsoner mig med Himmelen for den Forsælse, jeg har begaaet, og ved en alvorlig Poenitence bevæge den til Medlidenhed over min forrige Forblindelse, der blev forarsaget ved een saa fordamnelig, som heftig Elskov. Men i denne min Genligheds Stand skulde det være mig en inderlig Bedrøvelse, om Himmelen i sin billige Brede skulde vise et bedrøvet Exempel paa det Menneske, som jeg saa høit har elsket. Derimod skulde det være mig en utroelig Glæde, om jeg kunde bringe jer til at bede Himmelen om Naade, og derved at undgaae den Ulykke, I trues med. For alt hvad jeg bede kan, Don Juan, saa giv mig nu til sidste Venstabs-Tegn denne Trøst, nægt mig ikke jer egen Belfærds Fremme, som jeg med grædende Taarer anmoder jer om at sørge for. Og kan Betragtning af jer eget Bedste ikke bevæge jer, saa lad jer bevæge af mine indstændige Bønner, og spar mig den Hierte-Sorg at see jer fordømt til ævig Straf og Gienvordighed.

Eganarel. (sagte.)

Staffels Kone.

Donna Elvire.

Jeg har elsket jer med en Kierlighed uden lige, anseet jer, som mit dyrebareste Klenodie i Verden. Jeg har for jeres Skyld forglemt min Pligt, for at efterkomme jeres Villie: den eeneste Belønning, som jeg derfor udbeder mig af jer, er, at I vil bedre Ederes Liv og Levnet, og selv forekomme jeres Ulykke. Næd jer, medens I endnu kan, om ikke af Kierlighed til mig, saa dog

dog af Kierlighed til jer selv. Jeg beder jer endnu eens gang dervin med Taarene i Dinene, og kan de Taarer, som en Person, der inderlig har været elsket af eder, i Hobetal udgyder, ikke overtale jer, saa besværges jeg jer ved alt hvad I har kiereft i Verden.

Esanarel.

(hemmelig i det han seer paa Don Juan.)

Steenhiertede Menneſke !

Donna Elvire.

Nu gaaer jeg da bort : See det var det, jeg vilde ſige jer.

Don Juan.

Madame, det er temmelig ſildig, vil hun ikke behage at blive her, hun ſkal blive ſaa got bevaertet, ſom mueligt.

Donna Elvire.

Nei, Don Juan, hold intet længer paa mig.

Don Juan.

Jeg forſikrer hende, Madame, at hun giør mig en Fornøiſſe, om hun vil blive her.

Donna Elvire.

Nei, ſiger jeg, lad os ikke ſpilde Tiden med unyttig Snak. Giør ingen Anſtalter til at lade mig følge hiem, lad mig kunſt ſtrar gaae. Men lad mig ſee at I legger paa Hjerte, hvad jeg har ſagt jer.

Syvende Scene.

Don Juan, Sganarel, ic.

Don Juan.

Veed Du vel, at jeg blev dog lidt bevæget af hendes, og fandt et slags Behag i denne underlige Forandring. Hendes ærbare Dragt, alvorlige Udseende, og hendes Taarer opvakte hos mig en Rest af Kierlighed, som var næsten gandske uddød.

Sganarel.

Men hendes Ord og Tale har intet virket hos Herren.

Don Juan.

Lad mig snart komme til Bords.

Sganarel.

Heel vel.

Don Juan. (i det han sætter sig til Bords.)

Sganarel, jeg faaer dog nok at tænke paa at bedre mig.

Sganarel.

Dog saa tidlig?

Don Juan.

Ga jeg maae min Siæl tænke paa at bedre mig; jeg vil endnu leve saadan hen en tyve til tredive Aar, saa vil jeg siden see til hvad der kan blive af.

Sganarel.

Oh, — —

Don

Don Juan.

Hvad siger Du derom?

Sganarel.

Slet intet. See der er Madden.

(han tager et Stykke af et af Fadene, og putter det i Munden.)

Don Juan.

Jeg synes Du er saa pluskæftet, hvad er det, Du har i Munden.

Sganarel.

Intet.

Don Juan.

Lad see : hillemen, det er en Byld han har faaet paa Rinden, bring mig strax en Lancette hid, at jeg kan stikke den igiennem. Arme Tyv, han kunde snart blive kvalt ; see engang hvor mærkt det er. — Ah din Skielm.

Sganarel.

Jeg vilde kunſt forsøge, om Herrens Rok havde kommet for meget Salt eller Peber paa Maden.

Don Juan.

Sæt Dig need og æd, jeg har Dig nødig, naar jeg har spist : Jeg seer nok Du er sulten.

Sganarel. (sætter sig ned.)

Det troer jeg selv, Herre, jeg har ikke spist siden i Morges. Spiis af den Ræt, den synes mig at være den bedste. (saasnart Sganarel faaer noget paa sin Tallerken, tager een af Tjenerne det bort.) Hei, hei, min Tallerken,

min Tallerken: See til den Junker Glens hvor skønt han veed at give een tomme Tallerkener. Og J. Monsieur Henric, det er vidst jer, der staaer for Skænken. (naar en Tiener giver Sganarel at drikke, tager den anden hans Tallerken bort.)

Don Juan.

Hvem mon det være, som banker saa stærk.

Sganarel.

Hvem Pokker kommer der nu og forstyrrer os i vort gode Maaltid?

Don Juan.

Jeg vil i det mindste have Madroe; J maae ingen lade komme ind.

Sganarel.

Lad mig kunns sørge derfor, jeg vil selv gaae hen og see hvem det er. (Sganarel kommer løbende ind, skræger og falder.)

Don Juan.

Hvem er det? hvad er der paa Færde?

Sganarel. (rystende.)

Den som — (han nikker med Hovedet, ligesom Støtten tilforn havde giort.) — er der.

Don Juan.

Lad ham komme ind, og lad os vise, at intet er mægtig til at skrække os.

Sganarel.

Ah arme Sganarel, hvor skal du finde et Hul at putte dig i?

Ottende

Ottende Scene.

Don Juan, Commendantens Støtte (sætter sig til Bord) Sganarel, &c.

Don Juan.

En Stool og en Tallerken her, (til Sganarel.) sæt Dig til Bords.

Sganarel.

Jeg er intet længere sulten, Herre.

Don Juan.

Sæt Dig ned, siger jeg. Giv os noget at drikke. Jeg bringer Dig Commendantens Sundhed, Sganarel. Giv ham noget Vin i sit Glas.

Sganarel.

Jeg er intet tørstig, Herre.

Don Juan.

Drik, og syng en Viise for at fornøje vores Giest.

Sganarel.

Jeg er gandske hees, Herre, jeg kan intet synge.

Don Juan.

Det er ligemeget. Nu lystig. Kom I andre og syng med.

Støtten.

Det er alt nok, Don Juan, jeg inviterer jer til at spise hos mig i morgen Aften: har I vel Mod og Hjerte dertil.

Don

Don Juan.

Jeg skal visselig komme og tage Sganarel med.

Sganarel.

Det er i morgen min Fastedag, Herre.

Don Juan.

Lys Commendanten ud.

Støtten.

Man har ikke Lys nødvendig, naar man er ledsaget af Himlen.

Don Juan.

Ja jeg skal komme, om det var Dæmolen selv, for at see hvorledes man bliver tracteret hos de Døde.

Femte Act.

Første Scene.

Don Louis, Don Juan, Sganarel.

Don Louis.

Ah, min Søn, er det mueligt, at Himlen har hørt mig! er det vel sandt hvad I siger! glæder I mig ikke med et falskt Haab! tør jeg vel sætte Troe til den saa behagelige som uventende Tidende, at I har omvendt jer?

Don

Don Juan. (med en hykelsk Tone.)

Ja fiere Fader, jeg er nu kommen i mine Synderes Kundskab. Jeg er ei meer den, jeg har været, Himmelen har gjort en forunderlig Forandring hos mig, den har rørt mit Hierte og aabnet mine Dine, saa jeg med Gruelse anseer min forrige Uordentlighed og Forblindelse. Naar jeg estertænker mine forrige Ugudeligheder, saa maae jeg forundre mig over Himmels Længsmodighed, der saa længe har baaret over med mig, da jeg for længe siden fortiente, at føle Virkningen af dens billige Breede. Jeg erkender med sønlig Ydmyghed dens Naade, i det den ei har straffet mig efter Fortieneste; samme skal opmuntre mig til en aabenbare Omvendelse for heele Verdens Dine: Jeg skal stræbe ved et bedre Levnet at oprette den Forargelse, jeg har givet ved mit ugudelige Levnet, og for samme bede Himlen iidelig om Forladelse. Dette er mit fornemste Niemeed, og jeg beder min hierte Fader at være mig behjælpelig i dette mit christelige Forsæt, og udsøge mig et Menneske, som kan ledsage mig, som et vildfarende Kaar, paa rette Wei.

Don Louis.

Ah, min Søn, hvor er dog en Faders Brede snart stillet. Saasnart han seer ringeste Tegn til Omvendelse hos sin Søn, tænker han ikke længer paa hans Forseelser. Nu har jeg alt glemt al den Fortræd Du har gjort mig: de Ord, Du nu har talt, udplette hos mig al Emfindelighed. Jeg tilstaaer at jeg kan ikke finde mig i min Glæde, Taarene staae mig i Dinene af bare Glæde, nu har dog Himlen hørt mine Bønner, nu har jeg intet meer at begiere af den. Lad mig omfavne Dig,
min

min fiere Søn, og jeg beder Dig inderlig bliv ved Dit ædle Forsæt. Jeg vil nu strax gaae hen til din Moder, og forkynde hende denne glædelige Tidende, gjøre hende deelagtig i min Fornøielse, og saa ville vi begge takke Himlen for dens heilige Gnistkydelse i dit Hjerte.

Anden Scene.

Don Juan, Sganarel.

Sganarel.

Ah hvor inderlig glæder jeg mig over Herrens Omvendelse! længe har jeg ønsket den, og nu er, Gud skee Lov! mit Ønske opfyldt.

Don Juan.

Gaae Fanden i Bولد, din Kieltring.

Sganarel.

Hvordan? gaae Fanden i Bولد din Kieltring?

Don Juan.

Hvad! er Du endnu saa taabelig, at vil antage mine Ord for Troes Artikler, og meener Du, jeg meente noget med det jeg sagde.

Sganarel.

Hvad! er det ikke — meente han — var hans — Ah hvilket Menneske, hvilket Menneske.

Don Juan.

Nei jeg er slet intet forandret, og min Opsørsel skal altid blive den samme.

Sganarel.

Sganarel.

Er Herren da slet intet bleven bevæget over den forunderlige Hændelse med Støtten, som gif og taledede.

Don Juan.

Vist nok er det, at der er noget i, som jeg ikke kan begribe, men saadant er dog for svagt til at forandre mit Sind, og bringe mig paa andre Tanker. Det jeg sagde før, at jeg vilde forbedre mig og leve et skikkeligere Levnet, var bare Spøg, Forstillelse og Politique for at holde mig i Credit hos min Fader, som jeg i een og anden Ting har nødig, og for at sætte Verden en Børnæse paa. Dig vil jeg betro det, Sganarel, og ingen anden; thi jeg vil dog gierne have, at een skal vide, hvad der driver mig til sligt.

Sganarel.

Hvad hører jeg, saa løbsagtig og ugudelig, som han er, vil han dog passere for et skikkeligt Menneske.

Don Juan.

Saa hvorfor ikke det, der ere flere der gjøre det end jeg, og under et Helligheds Skin bedrage heele Verden.

Sganarel.

Ah hvilket Menneske, hvilket Menneske.

Don Juan.

Oh, det er intet Ondt deri: Hyklarie er en Modens Lyde, og de Lyder, som ere i Moden, blive anscete som Dyder. En Hyklere har store Fordeele. Det er en Kunst, som altid er i Være; thi om man end mærker Bedra-

Bedrageriet derunder, tør dog ingen tale derpaa. Alle andre Laster ere underkastede Kritik, og enhver tør aabenbar tale om dem, men Hyklerie er en privilegeret Løde, som stopper Munden til paa Folk, og undgaar altid Straf og Naatale. En Hykler kan ved bare Forstillelse forskaffe sig et heelt Selskabs Yndest, som han aldrig har seet før; derimod gjør man een eeneste af et Selskab imod, faaer man alle de andre paa Halsen. De som meest foregive at kiende Hyklere, og best vide at kunne tage sig vare for dem, de blive just allersnarest bedragne; thi vi ere af Naturen tilbøielige til at troe vor egen Noes, og de høie Tanker, vi har om os selv, forføre os til at finde Behag i Hyklerie. Oh hvor mange kiender jeg ikke, som paa den Maade vide at skiule deres Ungdoms Vorden, og som under Helligheds Skin have Frihed til at være de allerverste, farligste og stemmeste Mennesker paa Jorden. Om man endskiønt veed deres Levemaade og kiender dem for det de ere, saa kan dog nogle Forstillelser, som at hælde med Hov vedet, sukke dybt, vende det hvide ud af Vinene, gjøre alting got igien. Det er paa den Maade jeg vil bringe mine Sager i Sikkerhed: Jeg vil intet derfor forlade Vellyst, men jeg vil skiule den for Folkes Dine, og fornøie mig i Smug, og dersom min Levemaade skulde blive aabenbaret, maae jeg lade Folk snakke lidt, men skal strax ved en forstilt Hellighed oprette det igien. Jeg skal give noget til de Fattige, være nedslaaet i nogle Dage, sukke og løfte Vinene op til Himmelen, saa tør Folk ikke troe sig selv engang. Med et Ord, det er den bedste Maade og ypperligste Leilighed for mig at gjøre, hvad jeg vil, uden at nogen skal finde noget
at

at sige derpaa. Jeg skal klage over Tidernes Ondskab, laste den heele Verden, og ikke have gode Tanker om nogen, uden mig selv. Forseer een sig imod mig, skal jeg aldrig give ham det til, men bære et uafsladeligt Had ell ham. Under Skin af at hævne Dyden skal jeg gjøre mine Fiender ullykkelige, jeg skal beskylde dem for aabenbare Ugudelighed, saa indfinder der sig strax nogle nidsfiere egennyttige Toffer, som fordømme dem, uden at vide selv hvorfor. Saaledes skal man føre sig det menneskelige Riis Skrøbelighed til Nytte, og vide at vende Raaben efter Bæret.

Sganarel.

Himmel og Jord, hvad hører jeg! der fattedes ham intet for at være complet ugudelig, uden at blive Hykler tillige. Nu er i ham ret en Samling af alle Bederstyggeligheder. Nei nu gaar det for vidt, og jeg kan ikke bare mig for at tale. Slaae, pryg, stæg, svie, brænd mig, ja slaae mig ihjel, om han vil, jeg maae, som en ærlig Tjener sige ham min Hjertens Mening. Vild da, Herre, at saa længe gaar Kruffen til Bandet, at den omsider gaar i Støkker. En vis Autor, som jeg ikke kiender, har sagt meget ziirligen: Mennesket er her i Verden ligesom Kuglen paa Greenen, Greenen sidder fast i Træet, hvem som holder sig fast til Træet følger sunde Regler, sunde Regler ere bedre end ziirlige Ord og Talemaader, ziirlige Talemaader har man til Hove, til Hove er Hoffolk, Hoffolk rette sig efter Moden, Moden er en Phantasie, Phantasie er en Siælens Evne, Siælen opholder Livet, Livet endes ved Døden — Ei! tænk paa, hvordan det da vil gaae ham.

Don Juan.

Ah, hvor er det deiligt taelt.

Eganarel.

Vil han da intet omvende sig, saa besverre for ham.

Tredie Scene.

Don Carlos, Don Juan, Eganarel.

Don Carlos.

Det er mig kiert, Don Juan, at jeg træffer Dem her saa beleiligt. Jeg vil heller tale med Dem her, end hjemme, for at erfare Deres endelige Beslutning. De veed at jeg har paataget mig at bringe denne Sag til Rigtighed, eftersom Aftalen skeede i Deres Overværelse. Jeg onsker af mit gandske Hjerte at Tingen maatte gaa af i Stilhed, og der er intet, som jeg jo gierne vilde forsøge, for at bringe Dem til, offentlig at erklære min Søster for Deres Kone.

Don Juan. (med en hykelsk Tone.)

Ah, jeg vilde hiertelig gierne give Dem al den Skyldstgiorelse, De kan forlange, men Himlen er derimod, den har opvakt i mig et alvorlig Forsæt til at forandre mit Levnet, og nu tænker jeg ikke paa andet, end at afsøndre mig fra Verden, rense mit Sind fra al slags Forsængelighed, og ved en stille og sindig Opførsel, at oprette al den Norden, min ubesindige Ungdom har bragt mig i.

Don .

Don Carlos.

Saadant Forsæt, Don Juan, strider intet imod hvis jeg har sagt, og et lovlig Ægteskab kommer meget vel overens med de priselige Tanker, Himlen har indgivet ham.

Don Juan.

Ah nei ingenlunde: det samme er og hans Søsters Forsæt; hun har besluttet at leve i Enlighed, og vi ere begge blevne bevægede paa een Tid.

Don Carlos.

Det kan ikke stille os tilfreds, at hun har besluttet at leve i Enlighed; thi Folk tænker, at hun har giort det, formedelsk den Foragt, I har havt for hende og hendes Familie: Vores Ære udfordrer at hun skal leve med jer.

Don Juan.

Jeg forsikrer Dem, at det kan ikke lade sig gjøre. Jeg for min Person vilde gierne, og jeg har endog i Dag for samme Årsags Skyld raadført mig med Himmelen; men saa hørte jeg en Røst, som sagde: at jeg ingenlunde kunde blive salig, om jeg tænkte meer paa Deres Søster.

Don Carlos.

Men meener I, min fiere Don Juan, at vi kan lade os nøie med saadanne Undskyldninger.

Don Juan.

Jeg adlyder Himlens Røst.

Don Carlos.

Hvad, skal jeg lade mig spise af med saadan Snak.

Don Juan.

Himmelens Villie skee!

Don Carlos.

J skulde ei have bortført min Søster fra et Kloster, for siden at forlade hende?

Don Juan.

Det har nu saa været Himlens besluttede Raad.

Don Carlos.

Vi skulde taale den Klif i vor Familie.

Don Juan.

Hold jer til Himmelen!

Don Carlos.

Kan man intet faae noget andet Ord af jer, end det Himlen, Himlen.

Don Juan.

Det er Himlens Villie.

Don Carlos.

Det er alt nok, jeg forstaaer jer, det er ikke her vi vil gjøre Sagen klar, Stedet vil ikke tillade det, men jeg skal nok træffe jer inden kort Tid.

Don Juan.

Ligesom jer behager. J veed at Hjertet sidder mig paa det rette Sted, og at jeg forstaaer at bruge min Raarde: jeg vil strax gaae hen i den lille Gade ved Klosteret; men det siger jeg forud, at det er ikke mig,

mig, som vil flaaes, Himlen forbyder mig at tænke paa fligt. Antaster I mig da, saa skal vi faae at see, hvad der vil blive af.

Don Carlos.

Saa det skal vi saamen.

Fjerde Scene.

Don Juan, Sganarel.

Sganarel.

Hvad Pokker er det for en Talemaade, Herren nu bruger: dette er endnu verre, end al Nesten: Naar endelig Ondt skulde være, holdt jeg meer af ham, som han var før: Jeg har hidindtil dog haft noget Haab om ham, men nu mistvivler jeg aldeles: Og jeg troer umueligt, at Himmelen, som har overbaaren saa mange Skrøbeligheder med ham, taaler dette sidste; thi det er alt for vederstyggeligt.

Don Juan.

Oh! Snak! Himlen er ikke saa nøie regnende; og om Menneskene alle de gange de —

Sganarel.

Ah! Herre, det er Himlen som taler til ham og advarer ham.

Don Juan.

Dersom Himlen vil give mig Advarsel, maae den tale lidt tydeligere, om den, ellers vil at jeg skal forstaae den.

3 3

Sganarel.

Eganarel.

Ah! Herre, lad sig dog bevæge, af saa mange Prøver, og omvend sig endnu, medens det er Tid.

Don Juan.

Nei, nei, i hvad der og Skal skee, saa Skal det ikke siges om mig, at jeg var flittet til Fortrydelse; fort følg med mig.

Femte Scene.

Don Juan, Eganarel, Et Spøgelse som et Fruentimmer med bedækket Ansigt.

Spøgelse.

Don Juan har kun fort Tid at profitere af Himlens Barmhiertighed, og dersom han ikke strax omvender sig, er hans Ulykke besluttet.

Eganarel.

Hør han vel Herre?

Don Juan.

Hvo tør understaae sig at tale saaledes til mig? jeg synes jeg kiender Nøsten.

Eganarel.

Ah Herre, det er et Spøgelse, det kan jeg kiende paa Gangen.

Don

Don Juan.

Spøgelse, Gespenst, eller Dievel, saa vil jeg see hvad det er.

(Spøgelseset forandrer Gestalt og forestiller Tiden med sin Segel i Haanden.)

Eganarel.

Ah Himmel! saae han den Forvandling, Herre?

Don Juan.

Nei, intet er mægtig til at skrække mig herfra, jeg vil forsøge med min Kaarde, om det er et Legeme eller en Geist.

(Spøgelseset forsvinder just som Don Juan vil slaae til.)

Siette Scene.

Støtten, Don Juan, Eganarel.

Støtten.

Hold stille, Don Juan, I lovede mig i Gaar, at vilde spise med mig.

Don Juan.

Ja hvor skal vi hen?

Støtten.

Giv mig Haanden.

Don Juan.

Der er den.

Støtten.

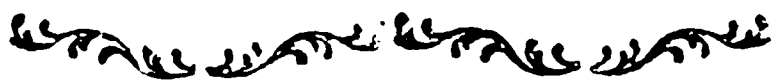
Naar en Synder forhærdes i sin Synd, følger der en bedrøvelig Død efter, og naar han forkaster Himlens Naade, som ham Tid efter anden tilbydes, styrter han sig selv i Himlens Bredes fortærende Egnild.

(Don Juan farer ned.)

Sganarel.

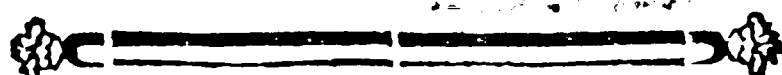
See ved hans Død er enhver stillet tilfreds, Himlen, som han havde fortørnet, Lovene, som han havde overtraæet, unge Jomfruer, som han havde forført, fornemme Familier, som han havde vanæret, Forældre og Slægtinge, som han havde gjort Hjertesorg, giste Koner, som han havde besvangret, giste Mænd, som han havde bragt til Desperation; heele Verden er fornøiet ved hans Død, undtagen jeg arme Karl, som for mange Aars Tjeneste, har ingen anden Belønning, end at see min Herres Ugudelighed straffet paa den allergruesomste Naade.

Ende.

Bædte=

Væddemaal.

Combedie i Een Act,

oversat af det Franske

Comedie

efter

Herr Sedaines

La Gageure.

Per.

Personerne:

Marquisen af Blainville.

Marquis af Blainville.

Herr af Tieulette.

Frøken Adelaïde.

Gotte.

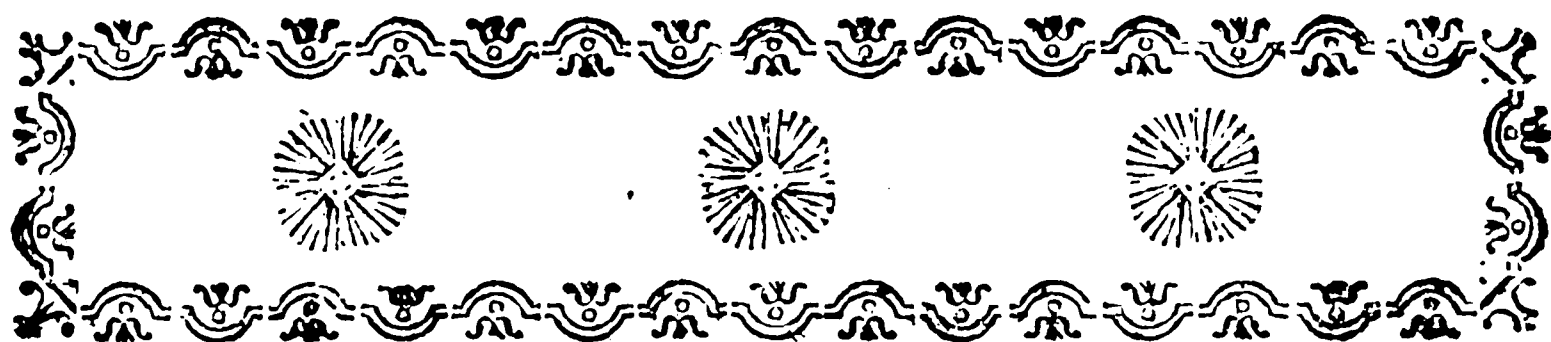
Dubois.

la Fleur.

Frøken Adelaïdes Hofmesterinde.

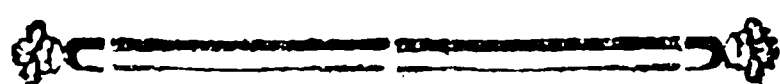
Handlingerne gaar for sig paa Marquisens Lystgaard.

Første

Beddemalet.

Comoedie.

Første Scene.

Gotte.

Bi Betientere beklage os stedse, men vi gjøre Uret deri. Det er sandt, at vi maae taale vor Herskabs Indfald, Egensindighed, Overfusen og ofte blive igiennemhegledede, uden at kunne begribe Aarsagen dertil; men dersom det opvækker Fortrydelse saa forjager det dog i det mindste Reedsomheden. Ha! Reedsomhed! Reedsomhed! det er en forfærfelig Ting! — Holder den endnu ved i to Timer, saa koster den min Frue Livet. Men at et vittigt Fruentimmer ikke har Vittighed nok til at moere sig selv, det sætter mig i Forundring. Maaſkee kommer det deraf, at jo-meere Vid man har, jo mindre Udveie har man til at forjage Reedsommelighed. Ja love Taaffer! de kan moere sig med alting! der er hun, nu er hun endelig gaaet af Vinduet.

Anden Scene.

Gotte, Marquisen.

Gotte.

Har Fruen seet mange Folk komme forbi?

Marq

Marquisen.

Ja — igiennemblødte Folk, Fragtkudske, Fattige, man maae ynkes over. — Denne Dag er saa fæl, saa bedrøvet. — Regnen tager alt meere og meere til.

Gotte.

Jeg veed ikke om Fruen længes, men jeg forsikrer Dem, at jeg — jeg veed ikke selv hvordan man er til Mode i saadan et Veir.

Marquisen.

Jeg havde faaet det ravgaleste Indfald — Ifald der var kommen een paa Landeveien som havde havt en mennesskelig Skabning, saa havde jeg ladet ham falde ind for at holde mig med Selskab.

Gotte.

Der findes sikkert ikke een Cavalier, som jo havde været vel tilfreds dermed. Men troer Fruen, at Marquisen vil have Marsag til at glæde sig meget, ved at være paa Jagt i Dag?

Marquisen.

Det gjør mig slet ikke ondt.

Gotte.

De raadte ham det jo selv i Aftes.

Marquisen.

Han døde jo af Længsel derefter, og jeg ventede Besøgelse. Grevinde Boudacle —

Gotte.

Hvad! den hæslige Dame? —

Mar-

Marquisen.

Jeg hader ikke hæslige Fruentimnere.

Gotte.

Ja De kunde elske endog de smukke.

Marquisen.

Det var Spøg; jeg hader ingen. Flye mig den Bog. (hun tager Bogen.) Ha! Moral! jeg vil ikke læse. Dersom mit Clavecin — Jeg havde ogsaa sagt Jer, at I skulde lade det sætte i Stand, men I tænker paa ingen Ting. Havde det nu været stemt, saa havde jeg sat mig til at spille.

Gotte.

Det er stemt, Frue! Organisten var her i Morges.

Marquisen.

Saa kan jeg spille i Aften, det vil moere Marquien. — Tag mig min Ramme. — Nei, sæt mig det Bord hid, jeg vil skrive. O! Gud!

Gotte. (bringer Bordet.

Der er det.

Marquisen. (beseer Pennene og kaster dem.)

Ha! Ikke en eeneste Pen, man kan skrive med.

Gotte.

Der ere nogle gandske nye.

Marquisen.

Troer I at jeg seer dem ikke. — Luk det Vindue i. — Nei, jeg vil gaae hen i det igien! lad det staa. (hun gaaer hen i Vinduet.)

Gotte.

Gotte.

Hun er endog avindsyg; det gaaer noget vidt. Dette er da Moral, det maae jeg læse for at faae at vide hvad Moral er. (hun læser.) Forsøg om Mennesket. Det er en besynderlig Moral. Den maae jeg læse.

(hun lægger Bogen bort.)

Marquisen.

Gotte, Gotte!

Gotte.

Frue!

Marquisen.

Ring efter een af Folkene. Det vil være løierligt — Ha! det er lidet vel — Mit gode Navn maae staae paa saa sikker en Fod som det staaer, for at vove dette Speg.

Tredie Scene.

De forrige, En Tiener.

Marquisen. (til Tieneren.)

Gaae gesvindt ned til den lille Laage i Dyrehaven, saa seer I en Officier i en blaa Cartout med Sølvtræffer og en sølvberdet Hat at komme der forbi. Til ham skal I sige: Min Herre! en Dame, som jeg strax skal føre Dem hen til, lader Dem bede, at træde ind for et Dieblis. I skal føre ham hid igien nem Baggaarden. Spørger han om mit Navn, saa skal I svare: Grevinde Wordacle.

Tieneren,

Tieneren.

Grevinde Wordacle ?

Marquisen.

Ja. Skynd eder noget.

Fjerde Scene.

Marquisen , Gotte.

Gotte.

Grevinde Wordacle ?

Marquisen.

Ja.

Gotte.

Denne gamle, hæslige Grevinde ?

Marquisen.

Ja, det vil blive ret moersomt. For overalt hvor min Officier saa gik hendes Beskrivelse , vil han blive ugleet.

Gotte.

Kiender De denne Officier ?

Marquisen.

Nei.

Gotte.

Men om han kiender Dem ?

Marquisen.

J saa Fald, skal Tienerens Dumhed bære Skylden ;
saa har han nævnt et galt Navn.

Gotte.

Gotte.

Men Frue ! har De overveiet —

Marquisen.

Jeg har overveiet alting : jeg vil ikke spise allene. Og paa Landet tager man til Takke med Selskabet, som man kan saae det.

Gotte.

Men dersom det var een, der ikke var Fruen anstændig ?

Marquisen.

Saaer jeg nu ikke at see, hvad der er ved ham ?
Lad Vinduerne lukke. (Gotte ringer.)

Femte Scene.

De forrige, La Fleur.

(Marquisen tager sit Speil af Lemmen, hun efterseer om hendes Haar ikke er kommen i Vorden, om der røde paa Kinderne er vel anbragt. Naar La Fleur har lukket Vinduerne, hvisker han noget til Gotte, og ender det med at sige høit :)

La Fleur.

Jeg har seet hende.

Gotte.

Ha Frue ! Her er en splinter nye Tidende til at moere Dem, der er et Fruentimmer indelukket i Marquiens Kammer.

Marquisen.

Hvad vil det sige ?

Gotte.

Gotte. (til La Fleur.)

Tael, tael. Fortæl det dog.

La Fleur.

Frue — (til Gotte.) Gladderhank.

Marquisen.

Naa! lad høre.

La Fleur.

At tale Frue med Complimenter —

Marquisen.

Lad Complimenterne ude.

La Fleur.

Med Respect for Fruen —

Marquisen.

Hvor disse Folk ere udstaaelige med deres Respect og Complimenter. Nu videre.

La Fleur.

Jeg kom gaaendes ved Enden af Gangen, Frue! da jeg ved det lille Vindue i Herrens Cabinet, som vender ud til Haven, saae, ligesom jeg nu har den Ære at see Fruen —

Marquisen.

Saa! der har vi Æren til. Nu da! Hvad saae I?

La Fleur.

Jeg saae et Gardin røre sig bag Vinduet i Herrens store Cabinet, og siden efter en lille Haand, enten høiere eller venstre; jo det var den høire Haand, der

Aa

traf

traf Gardinet fra, som saa. Jeg blev da vaer, ja, jeg
saae livagtigen en ung Frøken paa sytten eller atten
Aar, dog tør jeg ikke sige for vidst om hun var atten,
men jeg torde svære paa, at hun har fyldt sytten.

Marquisen.

Men — er I ogsaa vis paa det I siger?

La Fleur.

Skulde jeg vel, Frue —

Marquisen.

Det er da formodentlig et Fruentimmer, som For-
valteren har ført derind. Rald mig paa Dubois. La
Fleur! har I sagt det til nogen?

La Fleur.

Til ingen uden Mademoiselle Gotte.

Marquisen.

Hvilken af eder, som understaaer sig at tale derom,
skal paa Diebliffet have sin Afsskeed. Rald nu paa Dubois.

Siette Scene.

Marquisen, Gotte.

Gotte. (stiller sig an som hun græder.)

Jeg troer aldrig Frue, at jeg har været saa uluk-
kelig at give Dem Anledning til at tvivle om min Troes-
skab; jeg har aldrig aabendaret nogen Hemmelighed —

Marquisen.

Jeg giver eder Lov at fortælle mine.

Gotte.

! Gotte.

Er det mueligt Frue! — at De kan — troe —
at —

Marquisen.

Ha! ha! I vil til at græde, jeg er ingen Elsker
af flige Grimacer, hold derfor op eller gaae ind i eders
Kammer, saa gaaer det nok over.

Syvende Scene.

De forrige, Dubois.

Marquisen.

Hvad er det for et ungt Fruentimmer, Monsieur
Dubois, som er i min Mand's Kammer?

Dubois.

Et ungt Fruentimmer, som er i Herrens Kammer?

Marquisen.

Jeg mærker, at I vil lyve mig for, men betænk,
at I derved sætter Verbødigheden imod mig til Side,
og det tilgiver jeg ikke.

Dubois.

Frue! i de syv og tyve Aar, jeg har havt den
Øre at være Herrens Kammertiener, har han aldrig
havt Marsag til at troe, at jeg manglede i min Edbæ-
dighed for ham, og naar vores Herskab finder for godt
at spørge os — Det er nu elleve Aar Frue! —

Marquisen.

I søger at undvige mit Spørgsmaal, men jeg bes-
der eder at besvare det efter Bogstaven. Hvem er

det unge Fruentimmer der er i Herr Blainvilles Cabinet ?

Dubois.

Al Frue ! De kan bringe mig i Fortræd ; og dersom Herren vedste at jeg havde sagt Dem — Maaſkee han vil have det holdt hemmeligt.

Marqvisen.

Nu vel ! J er jo ikke kommen til mig for at fortælle mig det. Han ſkal ſaae at vide, at jeg har ſpurgt eder om en næiere Oplyſning af det jeg allerede vedste, og at J hverken torde lyde mig for, eller være ulydig.

Dubois.

Al Frue ! Hvilken Skade kunde det ikke gjøre mig.

Marqvisen.

Aldeeles ingen ; lad det kun være min Sag ; jeg formaaer ſaa meget hos ham —

Dubois.

De formaaer alting, Frue ! og dersom De ſpørger Herren, ſaa er jeg vis paa, at han ſiger Dem —

Marqvisen.

Det er meget godt, men lad os komme igien til Spørgsmaalet ; gaae ud Gode.

Ottende.

Ottende Scene.

Marquisen, Dubois.

Marquisen.

J kan ikke have det mindste at frygte for.

Dubois.

J Gaar Morges sagde Herren til mig: Tag dette Papiir, Dubois, og følg Post for Post hvad det indeholder.

Marquisen.

Hvilket Papiir?

Dubois.

Jeg troer jeg har det endnu. Het er det.

Marquisen.

Læs det.

Dubois.

Det er Marquiens egen Haand. „Torsdagen den
 „ 16de om Morgen. J Estermiddag naar Kloffen
 „ slaer fem, skal Dubois sige til sin Kone, at hun
 „ skal pynte sig og tage en Kiol paa. Kloffen halv-
 „ gaaen syv skal han gaae ud med sin Kone under Fore-
 „ vending af at spadser. Kloffen halvgaaen otte, skal
 „ han være ved den lille Laage af Dyrehaven. Naar
 „ Kloffen slaer otte skal han betro sin Kone, at de
 „ ere derfor at vente paa mig. Kloffen halvgaaen ni —

Marquisen.

Det er meget omstændeligt. Giv hid. (hun løber
 det igiennem med Vinene.) Videre.

U a 3

Dubois.

Dubois.

Herren kom da Klokken var slagen ti. Min Kone var næsten død af Kulde, men de tøvede saa længe fordi i Vognen var kommen noget til paa Veien. Herren havde sin Diligence, der steg to Fruentimmere ud af den, den ene var ung, den anden aldrende. Han sagde til min Kone: Bring dem i mine Værelser, men op af eders Trappe. Herren gik ind; han sagde kun et par Ord til den Unge, og anbefalede dem til os.

Marquisen.

Og hvor har de tilbragt Natten?

Dubois.

I min Kones Kammer, hvor jeg satte en Seng til dem.

Marquisen.

Og Herrens Omfølg og Agtelse gif ikke videre?

Dubois.

Forlad mig det Frue, han kom til os i morges forend han tog paa Jagt, han bad om Tilladelse at komme ind, og beviste det unge Fruentimmer mange Høfligheder, meget Venfkab, meget, meget —

Marquisen.

Det er ikke det jeg spørger om. Men kan I ikke omtrent see hvad slags Fruentimmer det er?

Dubois.

Jeg har allene fulat min Ordre, men min Kone siger, at det er fornemme Folk.

Marquisen.

Marquisen.

Bring dem ind til mig.

Dubois.

Af Frue !

Marquisen.

Ja, bed dem, siig : at jeg udbad mig den Ære at see dem hos mig.

Dubois.

Men dersom —

Marquisen.

Gjør som jeg siger, og frygt ikke for noget. Rald mig paa Gotte.

Tiende Scene.

Marquisen.

Dette kommer mig besynderlig for — Nei ; jeg kan ikke troe — O hvor ere ikke Mandfolkene bedrægelige — I øvrigt, saa saaer jeg nu at see —

Tiende Scene.

Marquisen, Gotte.

Marquisen.

Jeg beder at beholde hos eder selv, haade hvad I veed og hvad I ikke veed. (saate.) For nærværende Tid er jeg fortrædelig over mit Fusentasterie og min Officier. (hoit) Saa snart han kommer —

A a 4

Gotte.

Gotte.

Hvem, Frue?

Marquisen.

Officieren. Saa før ham ind i mit lille Cabinet, beed ham blive der et Dieblif, og kom saa tilbage til mig.

Ellevte Scene.

Marquisen, Dubois, Adelaide, Hovmesterinden.

Marquisen. (til Adelaide.)

Det gjør mig ondt at have forstyrret Deres Gen-
sommelighed: Men Marquisen maae have havt meget væsent-
lige Marsager til at dølge for mig, at De var i hans
Bærelser. Jeg haaber altsaa at faae Oplysning hos
Dem om saa besynderlig en Hemmelighed.

Hovmesterinden.

Jeg kan sige Dem, Frue, at —

Marquisen.

Hører dette Fruentimmer Dem til?

Adelaide.

Ja Frue! det er min Hovmesterinde.

Marquisen.

Tillad mig at bede hende træde ind i mit Cabinet.

Adelaide.

Hun har aldrig været fra min Side, siden jeg var
et Barn. Tillad hende at blive her.

Mar=

Marquisen. (til Dubois.)

Sæt en Stool hid, og gaae saa bort. (Dubois bringer en Stool, Marquisen sætter sig paa een der staaer noget fra dem.) Sæt Dem der, min fiere, sæt Dem. Det anstændige og beskedne Væsen som jeg bliver vaer hos Dem, burde ikke have tilladt Marquien et Diebligs Tvivlsraadighed om at føre Dem til mig.

Adelaide.

De Marsager, der har forhindret ham at gjøre det ere mig gandske uvitterlige; Jeg havde udbedet mig det, som en Gunst af ham, dersom jeg ikke først i dette Dieblif havde faaet at vide, at jeg havde den Ære at være i Deres Huus.

Marquisen.

Det vedste De ikke?

Adelaide.

Nei Frue.

Marquisen.

Det fordobblær min Nysgierrighed.

Adelaide.

Jeg har ingen Marsager, der kunde holde mig fra at tilfredsstille Dem, siden Marquien aldrig har paalagt mig Taushed i hvad der angaaer mig.

Marquisen.

Har han længe havt den Ære at kiende Dem?

Adelaide.

Fra min Barndom af Frue; i det Kloster hvor jeg har henbragt min Levetid, har jeg ikke kiendt

A a 5

nogen

noget anden Formynder, Naarbørende eller Ven, end d
ham.

Marquisen. (til Hofmesterinden.)

Maae jeg spørge Dem om hendes Navn?

Hofmesterinden.

Frøken Adelaide.

Marquisen.

Intet andet?

Hofmesterinden.

Nei Frue!

Marquisen.

Nei! — Og De siger mig, Frøken, at De er
uvidende om Marquiens Hensigter med at føre Dem i
sit Huus og undrage Dem alles Dine?

Adelaide. (alvorlig.)

Naar man har Nøt for en Person falder man den
ikke besværlig med Spørgsmaale, Frue, og jeg ærer Mar-
quien alt for høit, til at nøde ham at sige mig noget, som
han vilde tie med.

Marquisen.

Det er al den Bæddenhed man kan vise.

Adelaide.

Og jeg har desuden allerede haft den Ære at sige
Dem, Frue! at jeg ikke vedste jeg var i Deres Huus.

Marquisen.

Det havde De bragt mig til at glemme.

Adelaide.

Adelaide. (reiser sig.)

Jeg vil forlade Dem, Frue!

Marquisen. (staaende med en mildere Tone.)

Jeg ønsker Frøken, at Marquien ikke længe vil berøve mig den Fornøielse at kiende Dem.

Adelaide.

Det ønsker jeg iligemaade.

Marquisen.

Han har uden Tvivl havt fine bevægende Aarsager, som jeg i ingen Maade troer at være fornærmelige enten for Dem eller for mig; men tilstaae mig, at denne Taushed trænger til alt det Fordeclagtige, Deres Nærværelse indskyder, for ikke at blive ilde udtolket.

Adelaide.

Det tilstaaer jeg Frue, og for at styrke Dem i de Begreb, som jeg fortjener, at De skal giøre sig om mig, vil jeg sige Dem hvorledes Herr Blainvilles Opførsel har været i Henseende til mig. Det er nogle Maaneder siden —

Marquisen.

Sæt Dem dog, jeg beder Dem.

Adelaide.

(Sætter sig, Marquisen og Hovmesterinden bag efter.)

For nogle Maaneder siden kom Herr Blainville til mit Kloster og havde een af hans Venner med sig, som han fremstillede mig, og udbød sig paa hans Begne, at han imellemstunder maatte komme til mit Tralværk, hvilket jeg bevilgede. Han kom der — jeg saae ham undertiden — ja, endog ofte; forrige Mandag kom Marquien igjen til mig,

mig, og sagde mig : at jeg maatte belave mig paa at for-
 lade Klosteret. I den Samtale han havde med mig, lod
 han sig forstaae med, at jeg snart kom til at forandre
 Stand. Og i Gaar Aftes sildig kom han for at hente
 mig fra Klosteret. Jeg forlod det med en slags Græm-
 melse, jeg havde været der fra min Barndom; og uden at
 jeg vidste hvor jeg skulde hen, bragte han mig herhid.
 Her seer De min heele Tildragelse, og dersom det var
 umueligt at udfinde nogen Anledning til at frygte for den
 Mand, som jeg ærer høiest, da skulde det være hos Dem,
 at jeg vilde søge Tilflugt.

Tolvte Scene.

De forrige, Gotte.

Gotte.

Han kalder sig Herren af Tieulette.

Adelaide.

Herren af Tieulette!

Hovmesterinden.

Herren af Tieulette?

Marquisen.

I mit Cabinet?

Gotte.

Nei; han er der.

Marquisen.

Køer ham herind, — om et Dieblis. Frøken! Jeg
 troer ikke, at Herr Blainville berøver mig længe den For-
 nøielse

nøielse at see Dem. Jeg vil ikke sige ham noget om den Frihed jeg har brugt at forskaffe mig den forud, og jeg beder Dem, Frøken! ikke heller at tale med ham derom.

Aldelaide.

Jeg skal heri være ligesaa taus som De.

Marquisen. (til Gotte.)

Lad Dubois komme ind — Ha —

Trettende Scene.

De forrige, Dubois.

Marquisen.

Dubois! bær al inuelig Omhyggelighed og Opmærksomhed for Frøkenen. Men I behøver ikke at sige Marquisen, at Frøkenen har villet have den Godhed at komme til mig, saafremt han ikke spørger derom. Jeg haaber Frøken! at —

Aldelaide.

Jeg beder Fruen! —

(Marquisen følger dem ud; Gotte er bleven tilbage, hun seer Herren af Tieulette komme ind.)

Gotte.

Han seer ikke ilde ud, hun kan gierne lade ham blive og spise til Middag.

Fjortende

Tiortende Scene.

Lieuette, La Fleur.

Lieuette.

Diener Du her?

La Fleur.

Ja, hos Margvien af Blainville.

Lieuette.

Hos Margvien af Blainville? Og man hilsede mig
fra Grevinden af Wordacle.

La Fleur.

Fruen havde befalet det saaledes.

Lieuette.

Befalet at falde hende Grevinden af Wordacle?

La Fleur.

Ja, min Herre!

Lieuette.

Og hvad skal det sige?

La Fleur.

Det veed jeg ikke.

Lieuette.

Hvor er Margvien?

La Fleur.

Man siger: paa Jagten.

Lieuette.

Er han ikke paa Montfort? Jeg gjorde Regning
paa at finde ham der. Kommer han tilbage i Aften?

La

La Fleur.

Ja. Fruen venter ham.

Lieulette.

Man giver sig ud for Grevinde af Bordacle, det begriber jeg slet ikke.

La Fleur.

Min Herre, er Champagne endnu i Deres Tjeneste?

Lieulette.

Ja, jeg reed fra ham, hans Hest kunde ikke følge min; — men det er en besynderlig Hændelse, og Du veed slet ingen Grund —

La Fleur.

Nei, min Herre! men lad Dem ikke forstaae med —
Ha! der er Fruen.

Femtende Scene.

De forrige, Marquisen, Gotte.

Marquisen.

Hvordan min Herr Baron! De vil drage forbi min Gaard uden at gjøre mig den Ære — Ha! min Herre! — O hvor mange Undskyldninger har jeg ikke at gjøre Dem, jeg saae Dem an for een af min Mands Naarørende, og derfor lod jeg Dem bede at træde ind for et Dieblis. Jeg belavede mig paa at gjøre Behreidelser og jeg skylder Dem Undskyldninger. — Af! min Herre, hvor gjør det mig ondt, at have forarsaget Dem Uleilighed.

Lieulette.

Lieulette.

Frue! —

Marquisen.

Hvor mange Undskyldninger har jeg ikke at gjøre Dem!

Lieulette.

Jeg er denne Feiltagelse megen Tak Skyldig; den forskaffer mig den Ære at gjøre Frue Grevinden min Opvartning.

Marquisen.

O min Herre! det er umueligt at være meere skamfuld end jeg er. Men Gotte, betragt engang hvor liig Herren er Baronnen!

Gotte.

Man kan neppe kiende Dem fra hinanden.

Marquisen.

Jeg kan ikke komme mig igien af min Forundring! Samme Høide! samme Væsen —

Sextende Scene.

De forrige, Huushovmesteren.

Huushovmesteren.

Der er anrettet, Frue!

Marquisen.

Min Herre! De har maaskee ikke spist endnu, gjør mig den Ære og bliv her, endskjønt jeg ikke er saa lykkelig at være kiendt af Dem.

Lieulette.

Lieulette.

Frue! —

Marquisen. (til Huushovmesteren.)

Herren bliver her.

Lieulette.

Jeg veed ikke Frue Grevinde om jeg bør tage
imod den Hæder —

Marquisen.

De bør min Herre! for at give mig Tid til at
udrydde det Begreb hos Dem, som min Fremfærsenhed
maa have givet Dem om mig.

(hun giver ham Haanden, og de gaaer ind at spise.)

Syttende Scene.

Gotte. (allene.)

Bedre end hun, kan vel neppe nogen spille Come-
die. Ha! hvad dog Fruentimmerne har ypperlige Ga-
ver. Hun sagde det nok, at hun ikke vilde spise allene;
jeg kan ikke andet end falde i Forundring over hende.

Attende Scene.

Gotte, La Fleur.

(Gotte tager en Manchette frem, og begynder at sue paa;
La Fleur kommer ud, hun vil giemme den, men da hun
seer hvem det er, saa bliver hun ved at sue. La Fleur
har en Serviet i Haanden, som een der varter op ved
et Bord.)

La Fleur.

Nu kan vi sladdre.

B b

Gotte.

Gotte.

Er Du der? Jeg tænkte just paa Dig. Varter Du ikke op ved Bordet?

La Fleur.

Behøves der da tolv Personer til at varte to op?

Gotte.

Men dersom Fruen spørger om Dig?

La Fleur.

Julius er der. Imidlertid fortryder jeg dog, at jeg ikke blev inde; jeg havde kunnet høre til.

(han træffer Traaden af Gottes Syendaal.)

Gotte.

Lad være.

La Fleur.

Det er fordi jeg elsker Dig.

Gotte.

Ha! Du elsker mig: det maae jeg troe. Men man maae tilstaae, at Dine Tofferier ere besynderlige.

La Fleur.

Hvori det?

Gotte.

Med Respect for Fruen. At tale med Complimenter. Jeg har den Ære at gaae i Enden af Gangen.

La Fleur. (leer medens hun siger dette.)

Gotte.

Hvoraf leer Du?

La

La Fleur.

Hvordan? Du har ladet Dig narre derved?

Gotte.

Hvad, narre?

La Fleur.

Ja, naar jeg taler i sig en Stil med Gruen, saa tager Du det for ramme Alvor?

Gotte.

Uden Tvivl.

La Fleur.

Naar jeg stiller mig an som en Toffe?

Gotte.

Hvorledes?

La Fleur.

Det skeer med velberaad Hu.

Gotte.

Med velberaad Hu?

La Fleur.

Du veed ikke hvor behageligt det er Herstkabet, at vi give dem Leilighed at sige: O hvad disse Folk dog ere dumme! Hvilket svagt Begreb! O hvilken toffet Art! De skulde sættes paa Græs med Qvæget! og tusinde saadanne smukke Ting. Det er just det samme, som om de sagde til sig selv: O hvad har jeg dog ikke Forstand! O hvilket igiennemtrængende Begreb! O hvor meget er jeg dog ikke over alt dette. Hvorfore kan man ikke unde dem denne Fornøielse? Jeg for min Part gjør det

ved alle Leiligheder, og befinder mig ret vel derved. Det
koster mig jo intet?

Gotte.

Jeg tiltroede Dig ikke saa megen List og Be-
hændighed.

La Fleur.

Jeg har tient fem Herreskaber; de tre joge mig bort
fordi jeg viiste, at jeg begreb en Ting, og overtydede
dem om, at jeg havde mere sund Fornuft end de. Fra
den Tid af har jeg just gjort tvertimod, og det er lyk-
kedes mig; thi jeg har allerede bragt en artig lille Skil-
ling for mig, som jeg vil legge for Fodderne af den
nydelige Snepige, der vil —

(han vil omfavne hende.)

Gotte.

Vær stille, siger jeg, eller jeg bliver vreed.

La Fleur.

Kom Gotte. Jeg har læst i en indbunden Beg,
at deres Lykke, som hverken have Wre eller Billie,
var gjort.

Gotte.

Din er altsaa gjort paa Billien nær?

La Fleur.

Troe mig, jeg gjør Lykke.

Gotte.

Du har læst det, siger Du. Duer Du til at læse?

La

La Fleur.

Det forstaaer sig. Jeg sagde vel, da jeg kom her i Tienesten, at jeg hverken kunde læse eller skrive; men desuindre tager man sig vaere for mig, og naar man passer paa hvad man har at gjøre, forretter sine Erindringer, og det med et toffet hengivent og taust Bæsen, saa er det nok. Og jeg gjør Lykke. Men forinden, min lille søde Gotte —

Gotte.

Vær stille, vær stille: Du river min Traad i tu. Seer der, nu bliver Dine Mancherter vel færdige.

(hun kaster dem paa Gulvet og han tager dem op.)

La Fleur.

Det er en smuk Hvitid Du gjør af mine Mancherter! Ha! de ere smuk syede! men har Du ogsaa tilrænkt mig dem?

Gotte.

Giv hid, giv hid. Du er altsaa bange for, at Fruen skal mærke, at Du har Forstand?

La Fleur.

Sa visselig.

Gotte.

Visselig. Men slaae ikke Lidt dertil; Fruen seer alt det, man bilder sig ind at skjule for hende. Jeg har vartet hende op i syv Aar, og jeg kiender hende ud og ind. Hun er en Engel i sit Forhold og en Djevvel i Snedighed. Denne Snedighed bringer hende undertiden videre end hun havde i Sindet, og gjør hende

fremfusende; i det mindste ville alle andres Handlinger fortiene dette Navn, som for Exempel den i Dag; men jeg veed ikke hvordan hun bær sig ad. Det jeg vilde gaae af mit gode Skind over, falder ud til hendes Ære. Jeg er just ingen Toffe, men førend jeg lukker Munden op, saa veed hun hvad jeg vil sige. Marquien, som troer sig selv at være den lærdeste, snedigste, bekvemmeste og største Mand, er en ydmyg Tiener af sin Frues Villie, og han giver sig Pokker i Bold, at han er Modellet, som hun retter alle sine Tanker og Handlinger efter. Altsaa min stakkels La Fleur gjør Dig det meere mageligt og tving Dig ikke, leg Din heele Visdoms Skatkammer for en Dag; thi for Fruen bliver Du dog allerider et Dummerhoved; forstaaer Du mig?

La Fleur.

Har hun da med al denne Forstand aldrig havt den mindste Forstaaelse, der rørte Hjertet? nogle —

Gotte.

Aldrig.

La Fleur.

Aldrig. Og der siges dog at Herren er jaloux.

Gotte.

Ja saa imellem i Stødetal! Hun havde dog snarere Marsag til at være det; han derimod har største Uret deri; thi hun er næsten det eneste Fruentimmer jeg vilde sværge for, mig selv undtagen, det forstaaer sig.

La Fleur.

Undtagelsen er billig. Men saa maae Du tiene slet?

Gotte.

Gotte.

O Fruen er meget gavmild.

La Fleur.

Forestil Dig da, hvad hun vilde være, dersom der var en lille Kierligheds Handel i Giære. Der er hverken Fornæielse eller Fordeele at drage af et Herskab der lever i god Forstaaelse. For en Ulykke jeg gad været i Dubois Sted.

Gotte.

Hvorfor?

La Fleur.

Hvorfor? Meener Du, at det har intet at sige med den smukke Person, som er i Herrens Bærelser? Jeg giver min Hals paa, at det er den deiligste Intrigue af Verden. Herren sender hende vist til Byen, leyer Bærelser til hende, de skal besættes med Meubler; Kammertieneren maae gjøre Indkjøbet, det er reene vundne Penge. Fruen tvivler enten om at der er noget saadant i Giære, eller ogsaa der kommer en Veninde fra Byen for at fortælle det, uden at lade sig vedgaae, at hun kommer derfor. Hå! Gotte! i Fald Du har Forstand, saa er Din Lykke giort. Du bringer Underretninger, lige godt falske eller sande, naar kun Ilden pustes op. Fruen finder sig fornærmet; bliver avindsyg og hæver sig. Ved Du vel, at jeg allene sagde Fruen det, for at give hende Smag paa Hævn.

Gotte.

Du er en farlig Skielm.

La Fleur.

Gedt, hvad gjør det? Du siger, at Du har tient hende i syv Aar; en Berient maae være meget dum, dersom han efter syv-Aars Forløb ikke regierer sit Herskab.

Gotte.

Fruen er ikke god at spøge med, hun fastede mig fra sig, som en Knappenaal uden Hoved.

La Fleur.

Her har hun jo for Exempel den skønne Leilighed. Herren af Tieulette er elskværdig.

Gotte.

Herren —

La Fleur.

Officieren her er.

Gotte.

Kiender Du ham?

La Fleur.

Ja, han kiendte mig paa Diebliffet igien. Han har ofte seet mig hos min forrige Herre og blev meget forundret over at finde mig i Marquis Blainvilles Huus.

Gotte.

Sagde Du ham da hvem Du tiente?

La Fleur.

Ja.

Gotte.

Hos Marquien af Blainville?

La Fleur.

Ja, hos hans Frue.

Gotte.

Gotte.

En herlig Sag. Det er godt nok til hende med hendes kunstige Vendinger, det er mig ret kiert, der faaer hendes Snedighed sin fortiente Løn.

La Fleur.

Hvornæd ?

Gotte.

Du begriber jeg, hvorfor han ideligen kaldte hende Grevinde. Det var fordi hun under Grevinde Wor-
dacles Navn — Hvad! har de allerede spist?

La Fleur.

Hvad Tiden dog løber hastig.

Gotte. (putter Manchetterne bort.)

Himmel! Der er Fruen.

Mittende Scene.

Marquisen, Lieulette, Gotte.

Marquisen.

(kaster et par alvorlige Bine til Gotte og la Fleur.)

Ja, min Herre! vores Rion finder meget let Mid-
del til at beherske Deres. Veien, der fører os til Her-
redømmet, er bestrøet med Blomster, Affaldet umærke-
ligt og vores Fremturen i det vi eengang have fore-
sat os, synes saa naturlig og eensfoldig, vores Taal-
modighed er saa lidet vranten, at vi har bemægtiget os
Dem, førend De engang merker det.

B b 5

Lieulette.

Lieullette.

Enten jeg mærkede det eller ei, naadige Frue, saa vilde det være mig behageligt at afstaae Dem Herrens dømmet.

Marquisen.

Det er en Compliment De gjør mig; men overvei allene dette: Fra Barndommen af maac vi ikke aabne Munden, der er paalagt os Tausched lige til vi blive forsynede; men vores Dine og Øren vinde meget deraf. Det gjør vore Diktaast meere iagttæmmende, vores Opmærksomhed stærkere, vores Anmærkninger finere, og den Beskedenhed med hvilken vi udtrykke os, indskyder Mandspersonerne de fleste Tider en Tilid til os, som vi uden Møie kunde bruge, hvis vi selv vilde fornægte os saa dybt og bedrage Dem.

Lieullette.

Jeg vilde, at jeg havde en Obrist, i hvis Regimente jeg har staaet, til at forsvare min Sag; jeg trænger nu høiligen til Marquien af Blainville.

Marquisen.

Marquien af Blainville? Kiender De ham?

Lieullette.

Ja, Frue!

Gotte. (hører næie til.)

Marquisen.

Tager De ikke fejl?

Lieullette.

Lieulette.

Nei, Frue! det er en Mand omtrent — Ja, for nærværende Tid maae han være imellem 50 og 52 Aar, af middelmaadig Høide, vel skabt, en artig Spil-
ler, god Jæger, stor Bæddere, Lærd, og givende sig ud
derfor, endog indtil de mindste Omstændigheder; han
kender alle Videnskaberne lige fra Astrologien til Me-
dicinen, og alle Kunsterne lige fra Skilderen til Sme-
den; i øvrigt en fortreffelig Officier, af en redelig Tæn-
kemaade og en oprigtig Omgang.

Gotte. (smiler.)

Marquisen.

Smedderiet! ja! De kender ham.

Lieulette.

Jeg troer han skal have Guds her i Egnen.

Marquisen.

Og Marquie Blainville sagde Dem —

Lieulette.

Kender De ham ogsaa Frue?

Marquisen.

Meget nøie; og han sagde Dem —

Lieulette.

Jeg havde hørt, at han var bleven Enkemand, og
vilde nu giøre sig igien.

Marquisen.

Nei, min Herre! han er ikke Enkemand.

Lieulette.

Zieulette.

Han beklagedes høiligen fordi hans Rone —

Marquisen.

Hans Rone? —

Zieulette.

Hadde Hovedet lidet —

Marquisen.

Lidet? —

Zieulette.

Ja, hun havde en Sygdom — paa Forstanden —
Glemsomheder — som gik saa vidt, at hun ikke kunde
besinde sig de almindeligste Ting, ikke engang sit eget
Navn.

Marquisen.

Putter Bagtalelse. (Gotte, som har smaalet i den hele
Samtale, leer høit, hun vender sig til Gotte;) Hvad fattes
Eder?

Gotte.

Jeg har en ulidelig Tandpine, Frue.

Marquisen.

Saa bliv os ikke saa nær, at vi skal høre jeres
Klynken. (til Zieulette.) Men hvad sagde da Marquisen
Dem om Fruentimmerne?

Zieulette.

Det han sagde, var meget ligefrem, og syntes at
være usie overveiet. Fruentimmerne, sagde Blainville, —
De tvinger mig dertil Frue, ellers torde jeg aldrig —

Mar-

Marquisen.

Sitg frem, min Herre!

Lieulette.

Fruentimmerne, sagde han: har kun Herredømme over svage Siæle; deres Klogskab er Snedighed, deres Fornuft bestaaer som oftest i at tale om den; Mestere i at bemægtige sig Overfladen af Tingene, men deres Skionksomhed er ikke grundig; derfor har de ikke heller uden Diebligs Koldindighed, og Vittighed for et Minut ved et hurtigt Svar, og ofte er denne Vittighed kun meget lidet i sig selv, men den blander os ved Indighedernes Fjernis og forsvinder med dem; den forrykkes med Ungdommen, og adspredes med Skionsheden. De finder meere Behag — Det er Herr Blainvilles Ord og ikke mine, Frue, det er langt fra mine Tanker —

Marquisen.

Bliv ved, min Herre! De finder meere Behag —

Lieulette.

De finder meere Behag i at naa deres Nicmeed ved Rænker, end ved Redelighed og Eenfoldighed; de ere tausse i een eeneste Post, hemmelighedsfulde over nogle andre og forstilte i alle Ting. Der er næsten kun to Sindslidelser, der sætte dem i Bevægelse, og som i Grunden dog kun udgiøre een; Kiærlighed til det eene. Kien og Had til det andet. Hold kun Stand, lagde han til, — Frue! jeg —

Marquisen.

Videre, min Herre! videre.

Lieulette.

Lieulette.

Hold kun Stand, lagde han til, imod deres første Dickast, fæst aldrig Troe til deres første Tale og saa kan de aldrig bedrage eder. De har aldrig kunnet bedrage mig i de allermindste Ting, og kan heller aldrig giøre det.

Marquisen.

Og det sagde Marquis Blainville Dem?

Lieulette.

Mig, Frue! saavel som alle de Officierer, der havde den Ære at spise hos ham. Derpaa gik han ind i Omstændighederne —

Marquisen.

Som jeg ikke er begierlig efter. Alle de gode Herrer gav ham ventelig Bisfald, siden han fornsiede dem paa vores Bekostning. —

Lieulette.

Jeg taug stille, Frue; men dersom jeg havde været saa lykkelig og kiendt Dem, hvilke Baaben havde jeg da ikke havt imod ham! Hver let kunde jeg da overtydet ham, at en stærk Forstand og grundig Skionsomhed —

Marquisen. (lidet fortrydelig.)

Min Herre! jeg glemmer reent, at jeg misbruger den Frielighed. De har vilst i at opholde sig her; De har sagt mig, at De har endnu ti Meile at ride, og Matten —

Lyvende

Tyvende Scene.

De forrige, Gotte.

Gotte.

Frue, Marquien — jeg vilde sige Greben er kommen hjem fra Jagten.

Marquisen. (stiller sig utællig an.)

Hvordan! allerede? — O Himmel! min Herre — jeg veed ikke — jeg er —

Lieulette.

De synes at være utroelig over noget, Frue. Skulde jeg være Marsag —

Marquisen.

Jeg staer i Betænkning over noget jeg vilde foreslaae Dem. Min Mand er ikke jaloux, nei i Sandhed er han ikke, og han har heller ingen Marsag til at være det; men han er meget empfindelig i visse Ting, og den Maade paa hvilken jeg har holdt Dem her op —

Lieulette.

Nu vel, Frue?

Marquisen.

Han kommer sikkert hid for at fortælle mig hvorledes hans Jagt er løben af, men han opholder sig ikke længe.

Lieulette.

Hvad befaler De at jeg skal gjøre, Frue?

Mere

Marquisen.

Dersom De for et Dieblif vilde træde ind i dette Cabinet.

Lieulotte.

Med Fornøielse.

Marquisen.

Det skal ikke vaere længe. Saa snart han er gaaet fra mig, skal jeg sætte Dem i Frihed igien. De skal ikke faae Leilighed til at lade Tiden falde Dem lang; thi jeg troer, at De kan høre vores hele Samtale der. Og De gjør mig en Fornøielse, om De vil høre efter den.

En og tyvende Scene.

Marquisen, Gotte.

Marquisen.

Ha! min Herr Blainville! det er kun over svage Siæle, at vi have Herredømmet — Jeg er gandske opbragt — ja — ja — det er gandske muligt, at han har tælt saaledes — Jeg hører ham livagtig. Han, han — som formedelst det store Begreb, han har om sine egne Fortienester, havde været den allerletteste Mand — O hvor behageligt vilde det ikke være, om jeg kunde hævne mig! — hævne mig, her, paa Diebliffet, og vise ham — men hvorledes skal jeg bære mig ad dermed? — dersom jeg fik ham selv til at fortælle, eller rettere bildte ham ind. — Nei, — det maae egentlig være min Officier. — Jeg vil, at han paa nogen Maade — Dersom Herr Blainville ved et Bæddemaal — (hun hæfter Dinene paa

Cabinets

Cabinet's Døren.) — Ha! — (hun smiler over Inderfaldet hun har faaet.) Nei, nei; — imidlertid var det dog moersomt — Men hvad vovede jeg ikke — (hun reiser sig og tager Nøglen af Cabinettet.) Det var artig om det kunde lykkes. (hun putter Nøglen i Lommen leendes og sætter sig.) Gotte, flye mig min Syepung.

Gotte.

Der er den.

Marquisen. (i Tanker.)

Giv mig min Syepung.

Gotte.

Her er den, Frue!

Marquisen.

Ei! see!

To og tyvende Scene.

Marquien, Marquisen, Gotte.

Marquisen. (siddet og slaaer Knuder.)

Nu, min Herre! er De bleven vel igiennemblødt?

Marquien.

Jeg er en Elsker af Regn. Men har De haft mange Fremmede?

Marquisen.

Glet ingen. Jagten har formodentlig været lykkelig?

Ec

Mar

Marqvien.

Vi have troffet græsselig omkring. Vi lagde an i Skoven ved Salveur, og strax efter tabte Hundene Fæhretten. Jeg troede, at vi vare gaaet tværs over den og omsider kom vi da paa den igien. Jeg raabte til Brevaux, at vi havde faaet den, som paa stod nei; men jeg sagde til ham: vi seer jo fuld Hod med tykke Sider, runde Spidser og en bred Hæl; han derimod paa stod, at det var en udræftig Hind eller i det høieste en Hiort af ti Ender.

Marqvisen.

Jeg falder stedse i Forundring over det umaadelige Antal af Ord, som allene bruges til Jagten. Vi Fruentimmere bilde os ind at kunne vores Modersmaal, og ere dog meget ukyndige i det. Hvor mange Kunstord udkræve ikke Videnskaberne, de skønne Kunster og de som I falde —

Marqvien.

Mefaniske.

Marqvisen.

Gandske rigtig! Mefaniske! der har vi endnu et Kunstord.

Marqvien.

En nogenlunde kyndig Mand veed dem allesammen, paa nogle meget faa nær.

Marqvisen.

Hvad! de mefantiske Kunsters?

Marqvien.

Sa; jeg vil ikke anføre mig selv som et Crempel, jeg har nu lagt mig efter alle slige Ting gandske besynderligen,

derligen, og uden at jeg har et Rige at omstøbe, saa har Peter den Store ikke gaaet dybere ind i alle smaa Ting end jeg; der ere meget saa Ting, som høre ikke allene til Videnskaberne og Kunsterne, men endog til Haandværkerne, som jeg ikke veed at nævne: jeg kunde gjøre en Ordbog Fortrinet stridig.

Marqvisen.

Jeg vil altsaa ikke strides med Dem om det; thi jeg sad forhen og betragtede denne Dør og sagde til mig selv: det mindste Stykke Jern, som er anbragt paa den, har tilforladeligen sit Navn, og Laasen undtagen, veed jeg ikke at nævne et eeneste.

Marqvien.

Da skal jeg navngive dem allesammen.

Marqvisen.

Allesammen! det er ikke gjørligt.

Marqvien.

Jeg vædder med Dem.

Marqvisen.

Ja, det er let sagt.

Marqvien.

Jeg vædder, jeg vædder.

Marqvisen.

De vil vædde?

Gotte. (sagte.)

Det er ret opbyggeligt for vor Arrestant.

Marqvien.

Ja, jeg vædder.

Marquisen.

Det er et Ord; jeg trænger dog i disse Dage til halvtredsfindstive Ducater.

Marquien.

Hvi siger De ikke sligt til Deres Venner?

Marquisen.

Nei, min Herre! jeg vil ikke være dem forbunden for saa ringe en Tieneste, jeg forbeholder mig det til betydeligere Leiligheder, og vil heller vinde dem Pengene fra.

Marquien.

Halvtredsfindstive Ducater?

Marquisen.

Halvtredsfindstive Ducater — det bliver derved.

Gotte. (sagte.)

Taalmodigheden forgaaer mig paa den Fangnes Begne. Hvad skal nu det Bæddemaal til.

Marquien.

Ja, jeg holder det.

Marquisen.

Og De forbinder Dem at nævne hvert et Stykke Jern, som behøves til en Dør; til dette Cabinets Dør?

Marquien.

Ja.

Marquisen.

Men saa maae de skrives op ligesom De nævner Dem, for det bliver mig umueligt at huske —

Mar-

Marqvien.

Det forstaaer sig, at vi skrive. Dubois — Vær
laa god Gøtte og kald paa Dubois. Saa tidt som jeg
finder Leilighed at vise Dem, at Mandfolkene har For-
trinet i Henseende til Videnskaberne, Lærdom og en slags
Gründighed i Skønsomhed. — Det er sandt, at den
guddommelige Gave, som Naturen har skænket Dem, den
Fortryllelse, den Overmagt med hvilken et eeneste af De-
res Diefast —

Marqvisen.

Ei, min Herre! husk paa, at jeg er Deres Kone,
og at en ilde anbraat Compliment bliver Intet. Lad
os komme til vores Bæddemaal igien, jeg troer De havde
Lyst til, at jeg skulde glemme det.

Marqvien.

Nei, langt fra, det forsiktrer jeg Dem.

Tre og tyvende Scene.

De forrige, Dubois.

Marqvisen.

Der har vi Dubois: og her er ingen Tid at spille
for at bevise det jeg har sagt; siden vi endnu skal reise
ti Meile i Dag.

Marqvien.

Hvad siger De, i Dag?

Marqvisen.

Det skal jeg forklare Dem siden: til Bæddemaalct,
Bæddemaalct.

Marqvien.

Tag Pen og Blæk, Dubois, sæt Dig her ved Bordet, og skriv hvad jeg siger Dig i Pennen.

Marqvisen.

Sæt oven til: Til Koreviseren af dette betaler jeg 50 Ducater, som føres mig til Regning.

Marqvien.

De ere ikke vundne endnu.

Marqvisen.

Det faaer vi at see, begynd kun.

Marqvien.

Men denne nøiagtige Beskrivelse vil forekomme Dem meget besynderlig, nedrig og gemeen.

Marqvisen.

Meget snarere glimrende, for mig vil det blive Guld, dersom jeg naaer min Hensigt. Imidlertid vil jeg være saa from og hjælpe Dem selv til at vinde; thi De glemmer vel ikke Laasen og de smaa Søm, som hæfter det fast.

Marqvien.

Det er ikke Søm, man kalder dem Stifter, som klemmer ved Skruer; Skriv: Laas, Skruer, Stifter.

Dubois. (Skrivende.)

Stifter.

Marqvien.

Nagle-Hull, Trykker, Fiæder, Nagler —

Mar=

Marquisen.

Hvilken Hurtighed, at, De gjør mig bange.

Dubois.

Naglerne.

Marquien.

Wie lidt Frue, det er ikke aldt endnu.

Marquisen.

At jeg har tabt min Herre, jeg har tabt.

Marquien.

Et Dieblig Taalmodighed. Nagle-Stifter, Skrues
Stifter, Piben, Skraabaander, Skaadder, Hængsler,

Marquisen.

O min Herre, min Herre, mine 50 Ducater ere
fløiten.

Marquien.

De seer, at jeg betænker mig ikke engang, ikke et
Dieblig.

Dubois.

Hængsler.

Marquisen.

Med to Ord saa godt som ti.

Marquien.

Hvad da?

Marquisen.

Vil De hæve Bæddemaalet op imod 25 Ducater.

Marqvien.

Nei, nei ; Skraa-Jern, Skaadder, Hængeler.

Dubois.

Det slaaer der.

Marqvisen.

De 25 Ducater, min Herre! de 25.

Marqvien.

Nei, nei ; De vilde jo endelig vædde.

Marqvisen.

Vil De have de 35 ?

Marqvien.

Jeg slaaer ikke en Hvid af. Jeg kiender den, der
forrige Uge tabte tre gange, Naden maae ogsaa kom-
me til mig.

Marqvisen.

Saa faaer jeg at give tabt ; thi De har vist ikke
glemt noget.

Marqvien.

Jeg skulde ikke troe det. Skraae-Jern, — Hæng-
ler, Skaadder, Laas.

Marqvisen.

Men dersom jeg havde taget en Port, saa havde
det dog kostet Dem meere Møie ?

Marqvien.

Det havde været mig det samme. Hængeler,
Skaadder —

Mar=

Marqvisen.

Saa De har nu regnet alle Ting op ?

Marqvien.

Ja — ja — saa vidt jeg veed. Ekraae = Jern,
Laas.

Marqvisen.

Det der forundrer mig meest, er den Hurtighed,
den Færdighed, med hvilken De i et Dieblisk har fattet —

Marqvien.

Det forundrer Dem ?

Marqvisen.

Det burde ikke, det er sandt ; men nu er der intet
tilbage. —

Marqvien.

Uden min Betaling.

Marqvisen.

Deres Betaling. O De er en ubarmhiertig Cre-
ditor. Dersom De havde tabt, saa havde jeg været
høfligere imod Dem, og givet Dem længere Tid.

Marqvien.

Det forlangte jeg ikke.

Marqvisen.

Dubois, fold Papiiret sammen og forsegl det, der
er mit Signet.

Marqvien.

Hvorfor ? det er unødvendigt.

Ec 5

Mar

Marquisen.

Forlad mig det. Min Tænkraft, er lidet dørst, Fruentimmerne har kun en Minuts Bittighed, og denne Minut er alt forbi.

Marquien.

De vil spørge; men hvad De siger der, har jeg sagt over hundrede gange.

Marquisen.

Det troer jeg gierne. Jeg haaber altsaa, at De tilstaaer mig en Time for at overveie og undersøge om De ikke har glemt noget.

Marquien.

To Dage, om De behager.

Marquisen.

Nei, jeg kræver ikke længere Tid, end jeg bruger til at fortælle Dem, hvorledes jeg har tilbragt denne Dag; og det er saaledes: Jeg længtes, og det umaaadelig, jeg satte mig paa Altanen, men der jagede Regnen mig fra; jeg forsøgte at læse, brodere, spille, men der var saadan en Reedsomhed i alle mine Forestillinger, at jeg gav mig til at staae i Vinduet, for at see ud paa Landeveien. Der kom en ung Herre forbi, som reed meget stærkt til; han hilste mig og jeg fik det Indfald, at jeg ikke vilde spise allene. Jeg sendte altsaa Bud ud til ham og lod ham bede, at gjøre Grevinde Wordacle den Ære at træde ind til hende.

Marquien.

Hvorfor Grevinde Wordacle?

Mar-

Marquisen.

Ua ! et Gudsald. Jeg vilde ikke at han skulde vide ; at jeg var Herren af Blainvilles Rone. (høiere.) Den Herre af Blainville, som har Guds her i Egnen.

Marquien.

Hvorfor —

Marquisen.

Det skal jeg siden sige Dem : Han tog imod mit Forslag ; jeg saae en Cavalier, der havde et meget tæf-
feligt Bæsen og megen Levemaade. Een af de Personer,
hvis aabne og redelige Physiognomie indskyder Fortroelig-
hed. Han har sagt mig de meest smigrende Ting, han
har ikke ladet en eneste Leilighed gaae forbie, for at over-
tyde mig, at jeg behagede ham, ja, han understod sig
endog at sige mig det ; og enten han af Naturen er
dristig hos Kruentimmerne, eller maaskee, han imod min
Billie er bleven den Kornsielfe vaer i mine Dine, som
hans Nærværelse foraarsagede mig, med saa Ord — und-
skuld min Oprigtighed, men jeg ved hvad Maat jeg
har over Deres Siæl ; i det meest bestemmende Dieblif
af en temmelig heftig Samtale, kom De hjem, jeg havde
neppe Tid tilovers til at bringe ham ind i dette Cabi-
net, hvor han hører hvad jeg siger, saafremt ellers den
Fortælling jeg gjør Dem, ikke betager ham Opmærksom-
heden til at give Nat paa os. Dervaa kom De ind,
jeg var saa ubetænksom at foreslaae Dem dette Bæddes-
maal, jeg troede ikke, at De havde indgaaet det, og jeg
havde Uret, da De maae være træt af at have opholdt
Dem med —

Mar-

Marqvien. (bliver efterhaanden alvorlig.)

Men —

Marqvisen.

Men — Jeg seer nok — Har Hiorten ført Dem meget langt omkring i Dag?

Marqvien.

Nei.

Marqvisen.

De synes at være fortrædelig.

Marqvien.

Nei, jeg er ikke; men Tiden maae falde denne Herre lang i Cabinettet.

Gotte. (sagte.)

O Himmel!

Marqvisen.

Lad os ikke tale meere derom, jeg seer at det foruroeliger Dem, og det gjør mig meget ondt. Jeg — Jeg — Jeg vilde gierne være allene.

Marqvien.

Det troer jeg.

(Dubois og Gotte trække sig tilbage og see forstærkede ud, dog Gotte meest.)

Marqvisen.

Jeg ønskede —

Marqvien.

Og jeg ønsker at komme ind i Cabinettet for at see den, der har været saa forvoven —

Gotte.

Gotte. (sagte.)

Hvilken Uforsigtighed!

Marquisen. (stiller sig forvirret an.)

Tillad mig, min Herre! at foreslaae Dem et Forliig.

Marquien.

Et Forliig, Frue? jeg seer ikke hvad Forliig —

Marquisen.

Dersom jeg har tabt Bæddemaalet, saa giv mig Erstatning.

Marquien.

Nu er det ikke Tid at skiemte.

Marquisen.

Jeg skiemter ikke; jeg forlanger Erstatning.

Marquien.

Og jeg, Frue! jeg forlanger Nøglen til dette Cabinet, og jeg beder at De vil flye mig den.

Marquisen.

Nøglen, min Herre?

Marquien.

Ja, Nøglen, Nøglen.

Marquisen.

Men naar jeg nu ingen har.

Marquien.

Saa findes der et andet Middel til at komme ind, jeg kan støde Døren ind.

Mar-

Marquisen.

Ingen Goldsomhed, min Herre! det De forlanger kan meget let lade sig gjøre, naar De allene vil laane mig Deres Dre et Dieblis.

Marquien.

Slig frem.

Marquisen.

Sæt Dem ned.

Marquien.

Nei; jeg vil staae.

Marquisen.

Førend De skrider til Nøderligheder, som ere baade Dem og mig uanstændige, saa beder jeg Dem, at betale mig Bæddemaalet paa de 50 Ducater, som De har tabt.

Marquien.

For en Ufærd, Frue! det gaaer for vidt.

Marquisen.

Overil Dem ikke, min Herre, i Deres Fortegnelse har De glemt at tale om en Nøgel, en Nøgel, en Nøgel; og De tvivler dog vel ikke om, at den jo er af Jern. De har siden efter talt om den med Forbittrelse, som jeg ikke var mig formodendes, men nu er det for fildig. Jeg vilde gjøre Spøg af det, og bringe Dem til at kræve selv det Stykke Jern, som De havde glemt, men jeg seer, skönt bag efter, at jeg ikke burde sat mig blot for det selsomme i Deres Udfærd. Læs, min Herre, læs, (hun tager Papiiret, brækker det og holder det aabent for ham; han tager og løber det igiennem med Fortrydelse.) Hvad.

Nøglen

Nøglen anbelanger, som De kræver, saa er den der, luf Cabinettet op, gaae derind, randsag det selv for at fyldestgiøre Deres Mistanke, men tiltroe mig dog saa megen Forstand, at naar jeg vilde bruge den Forsigtighed, at skule nogen derinde, saa var jeg ikke dog saa daarlig at sige Dem det.

Marquien. (forvirret.)

Åh, Frue!

Marquisen.

Hvordan! De betænker sig, min Herre! hvorfor gaaer De ikke ind i Cabinettet? jeg vil selv lukke det op.

Marquien.

Åh Frue! Frue! det er jo at misbruge Seieren mod en overvunden Fiende.

Marquisen.

Nei vist ikke, min Fortæling er gandske vist rigtig.

Marquien.

Åh, Frue! hvor er jeg ikke straffældig!

Marquisen.

Nei vist er De ikke, min Herre!

Marquien.

De seer mig for Deres Fodder.

Marquisen.

Staae dog op!

Marquien.

Tilgiver De mig?

Mar-

Marquisen.

Ja, min Herre.

Marquien.

Det gaaer Dem ikke fra Hjertet?

Marquisen.

Jeg forsikker Dem, at det koster mig ikke det mindste.

Marquien.

Hvilken Godhed!

Marquisen.

Det er ikke af Godhed, men af Fornuft.

Marquien.

Å! Frue! men hvem skulde have faldet derpaa?
(Han betragter Papiiret.) Ja, — Ja. O Himmel! med
hvilken Behændighed, med hvilken Snedighed blev jeg
ikke bragt til at fræve den Nøgel, den forbandede Nøgel.
(Han læser.) ja, ja, vel er her Laas, Skruer, Fiadre;
men Nøglen, den fordoimte Nøgel, Dubois! har jeg ikke
nævnet den?

Dubois.

Nei, Herre! jeg var færdig at huske Dem derpaa.

Marquien.

Frue! hvor indtaget, hvor henrykt er jeg ikke over
Dem; det skal lære mig, aldrig at være overvillende imod
Dem, det er for sidste gang i mit Liv. Jeg vil gaae
ind og hente Deres 50 Ducater, og jeg betaler Dem
ret af et godt Hjerte. De tilgiver mig dog?

Marquisen.

Ja vist, min Herre, ja vist.

Mar.

Marquien. (gaacr, men vender strax om.)

Men falder De ikke i Forundring over min Taabelighed, jeg, som veed, hvor vittig De er, at falde paa — at troe — af! jeg er — jeg er — jeg gaar for at betale min Gæld.

Marquisen.

(seer efter ham og sætter Nøglen i Døren.)

Gjorte gaae og see til om Herren ikke kommer til-
bage.

Fire og tyvende Scene.

Marquisen, Lieulette, Gotte.

Marquisen. (naabner Cabinettet.)

Kom frem, min Herre, kom frem.

Zielecke.

Jeg er forundret og forvirret over det jeg har hørt.

Marquisen.

Nu da min Herre! behøver De videre Beviis for at overttydes om de Fordeele en hver Kone kan have over sin Mand, og dersom jeg var smukkere og vittigere —

Dieulette.

Det er en Uimuelighed.

Margrafen.

Og endda, min Herre, har jeg kun betient mig af
vores svageste Hielpemidler. Hvorledes vilde det have
gaaet, om jeg havde kaldet Fortrydelsens Bevægelser til
D d Hielp,

৯০

Help,

Hielp, brugt en Stemme, qvalt af den heftigste Smerte, anvendt Vebreidelser, Taarer og en fornærmet Kones Fortvivlelse? De kan hverken troe, eller gjøre sig et Begreb om en Kones Magt, som een eeneste gang har overtydet sin Mand om, at have gjort hende Uret. Imidlertid skammer jeg mig ved den Rolle jeg har spillet. Jeg vil aldrig kunne tænke paa den uden at rødmes. Lysten til en liden Hævn har ført mig videre end jeg var findet at gaae. Jeg er overtydet, at Begierligheden efter at vise Bittighed bringer os til at sige og begaae Daarligheder.

Zieulette.

Det er at give Spøg et alt for haardt Navn.

Marquisen.

Men, min Herre, i en Fremmeds Nærværelse, som jeg imidlertid anseer for en ærefær og artig Mand —

Zieulette.

Og en underdanig Tiener af Dem.

Marquisen.

Har jeg paa en vis Maade gjort min Mand, Herren af Blainville latterlig; thi for nærværende Tid. Kiender De ogsaa min lille List i Henseende til Dem.

Zieulette.

Jeg vedste den alt i Forveien.

Marquisen.

Hvordan! min Herre! De vedste —

Zieulette.

Lieulette.

At jeg havde den Ære at være hos Marquisen af Blainville. Een af Deres Folf sagde mig.

Marquisen.

Hvad! min Herre! jeg var altsaa Giæf for Dem?

Lieulette.

Ingenlunde Frue, men jeg var ikke Deres.

Marquisen.

Å! hvor skamfuld gjør ikke alt dette mig! og denne Rone, som er saa sandseesløs, som glemmer sit Navn? hvorledes, min Herre, De firerede mig altsaa i mine aabne Dine?

Lieulette.

Jeg beder om Forladelse, Frue.

Marquisen.

Å! dette bestkæmmer mig, og bestyrker mig tillige i mit Forsæt at forsvære al slags Suedighed. (hun gaaer fortrydelig op og ned.) O Himmel! jeg haaber, min Herre! at De i Vinter beviser os den Ære at besøge os i Paris: og saa vil jeg i Deres Nærværelse bede Herren af Blainville om Forladelse for det Uanstændige i mit Forhold. Gode, før Herren ned af eders Trappe. Farvel min Herre.

Lieulette.

Deres Tiener, naadige Frue!

Marquisen.

Jeg ønsker Dem en lykkelig Reise.

DD 2

Fem

Fem og tyvende Scene.

Marquisen. (allene.)

Hvad, han vedste det? Af Mandfolkene give os
 slet intet efter — jeg har gjort meget ilde — til al
 Lykke seer han ud til at være et skikkelig Menneske.
 Jeg er ret vreed paa mig selv — mit Forhold er ikke
 anstændigt, det er afføreligt i en Fremmeds Nærværelse,
 som kan fortælle det overalt. — Det kan man kalde at
 glemme hvad man skylder sig selv.

Sex og tyvende Scene.

Marquisen, Gotte.

Gotte.

Af Frue! Blodet er koldt i alle mine Arter; De
 har kommet mig til at skielve.

Marquisen.

Hvorfor det?

Gotte.

Dersom Herren var gaaet i Cabinettet?

Marquisen.

Saa havde jeg spurgt ham, om jeg ikke havde Lov
 til at giemme en Mandsperson, som jeg kun havde i
 femten Minuter i mit Cabinet, naar han giemte to Fruens
 timer i sit, som han havde kiendt i femten Aar?

Gotte.

Det er og saa sandt, det faldt mig ikke ind.

Mars

Marquisen.

Gotte, sig til Dubois, at han i morgen skal gjøre Afregning med La Fleur og give ham sin Afsskeed.

Gotte.

Hvad har han gjort Frue? Det er et godt Karl, vel er det sandt, at han er lidt dum.

Marquisen.

Det er ikke Sagen: jeg troer at han har ligesaa megen Ondskab som Dumhed. Og jeg skiotter ikke om Betientere der bære til Fruen hvad Herren tager sig for. Og det kan tiene til en Efterretning.

Gotte. (sagte.)

Der kom han vel an med sin Klogskab, saa vidt som jeg mærker, saa saaer han ikke Manchetterne. (høit.) Frue! jeg hører Herrens Røst.

Env og tyvende Scene.

Marquisen, Marquien, Tieulette.

Marquisen.

O Himmel!

Marquien. (til Tieulette.)

Fruen tager det ikke fortrydeligt, at De er i Etøvler, De kommer jo ridende. Frue, dette er Herr Tieulette, en ærefier Adelsmand, en tapper Krigsmand og min Ven, der om stakket Tid skal foreenes endnu næiere med os end ved Venskab. Der er Deres 200 Ducater, jeg vilde selv bringe dem.

End 3

Mar=

Marquisen.

To hundrede , Bæddemaalet var kun 50 Ducater.

Marquien.

To, som jeg siger. Jeg har selv dømt mig i Bøder , og jeg beder Dem at tage imod dem ; til Straf for min Hæstighed.

Marquisen.

Det er mig , som sættes i Forundring.

Marquien.

Jeg skal aldrig tænke derpaa , uden for at forbedre mig.

Marquisen.

Og jeg iligemaade.

Marquien.

De Frue ? nei aldeles ikke, De skiemter. Min kære Ven ! De veed ikke hvad dette vil sige , men jeg skal fortælle Dem det ; det er saa net et Puds — det er indtagende, fortreffeligt ; De skal deraf kunne dømme om Fruens Bid og Godhed. Gid den Person, De skal ægte, maatte besidde ligesaa fortreffelige Egenskaber — dog , hun har dem, hun har dem, det kan De forlade Dem til.

Zieulette.

Jeg troer at have Marsag til at ønske det.

Marquisen.

Min Herre —

Marquien.

Hold denne Herre lidet med Selskab. Af min Ven ! hvilken Fornøjelse lover jeg mig ikke ! paa Dieblikket skal jeg være her igien.

Otte

Otte og tyvende Scene.

Marquisen, Lievelette.

Marquisen.

Nu da, min Herre! støder ikke alting sammen til at forsøge min Forvirring? Marquisen mødte Dem altsaa?

Lievelette.

Nei Frue! jeg gif hen til ham; han kom af sit Kammer og tog mig med sig. Det var til hans Gaard jeg reed, da jeg havde den Ære at hilse Dem, jeg havde noget at bringe i Rigtighed med ham, og nu maae De selv dømme om min Forundring, da jeg med en slags Hemmelighed blev ført ind igiennem Hauge-Laage, og det gif saa vidt, at De endog forandrede Deres Navn. Jeg maae tilstaae Dem, at jeg troede, der ventede en besynderlig Lykke paa mig.

Marquisen.

Men hvad vilde han sige med, at De skulde endnu næiere foreenes med os end ved Benskab.

Lievelette.

Det falder ham selv til at oplyse denne mørke Tale; og det lader ikke, at han vil forhale det længere. Der er han. O Himmel! det er Frøken Blainville.

Ni og tyvende og sidste Scene.

Marquisen, Cleuette, Marquien, Adelaide,
Gotte.

Marquien.

Ja; der er hun; og intet kan være elskværdigere!
min Ven! tag imod Kierlighedens Gave af Venskabs
Haand. De veed ikke Frue, at Frøkenen har været i
Deres Huus siden i Gaar. Jeg kom saa sildig hjem i
Aftes og tog saa tillig ud i Morges, at jeg ikke kunde
føre hende til Dem. Hun er os nærpaarørende, siden
hun er en Datter af min yngste Broder, der døde i
mine Arme i Slaget ved Lausfeld. Hans Giftermaal
var ingen bekjendt uden mig. De Marsager, der for-
bandt ham til at tie dermed, vil De sikkert, bifalde.
Min salig Fader var haard og Familien — jeg skal
fortælle Dem det altsammen. Min kiere Datter omfavn
Deres Tante.

Marquisen.

Jeg forsikkrer Dem, at det er af Hjertet.

Adelaide.

Og hvor stor en Glæde maae det ikke være for mig!

Marquien.

Jeg giver hende bort, og giver Herr Cleuette hen-
de; jeg siger: giver; thi det er en virkelig Foræring,
og dersom jeg kiendte en redeligere Mand, saa fik han
hende ikke.

Cleuette.

Hvordan! Frue! skal jeg blive saa lykkelig at kalde
Dem Tante?

Mar-

Marquien.

Ja ; min Ven og det inden to Dage. Jeg tager i morgen til Paris , der ere nogle smaae Omstændigheder, som jeg maae bringe i Rigtighed.

Lieulette.

Min deilige Frøken ! samtykker De min Lyfsalighed?

Adelaide.

Jeg kiendte ikke heele Omkredsen af min, min Herre! for nærværende Tid raader Fruen over mig.

Lieulette.

Tør jeg haabe —

Marquisen.

Ja , min Herre ! og jeg er inderlig glad deraf. Himlen har ingen Børn skienket mig ; men nu troer jeg, at have en Datter og Svigersøn, og giver Dem mit Samtykke.

Adelaide. (giver ham Haanden.)

Det er ligesaa meget af Tilbøielighed, som Lydighed.

Marquien.

Det bør saa være. (til Marquisen.) Hun er indtægende.

Marquisen.

Jeg maae tage høiligen feil, eller Frøkenen har megen Forstand, og jeg er vis paa, at den er uden Rænker og Enedighed, som hun allene vil henrette sig af til at vogte sig for andres, til at indrette sit Huus og gjøre sin Mand lykkelig.

Zieulette.

Dersom Frøkenen behøvede et Mønster, saa fandt hun det i Dem.

Marquisen.

Ja, min Herre! Snedighed er til ingen Nytte. Bort med Snedighed, man bliver selv narret ved den.

Marquien.

J ser naar man har med mig at gjøre.

Marquisen.

Å! Herr Blainville! jeg har allerstørste Uret.

Marquien.

Hvordan?

Marquisen.

Lad os gaae ind i Deres Værelser.

Gotte. (som seer efter dem.)

Å! dersom denne Hændelse kunde helbrede hende for sine Snedigheder! Hvor mange, mange Koner findes der ikke, som det er kommen langt dyrere at staae, inden de har kunnet stille sig af med den.

Ende.

De

De
Tre Friere

Comoedie i Een Act,

Oversat

ester Monsieur Boindin

Les trois Gascons.

af

Lars Knudsen.

Per.

Personer:

Oronte.

Lucilie, hans Datter.

Eraste, forliebt i Lucilie.

Marton, Lucilies Pige.

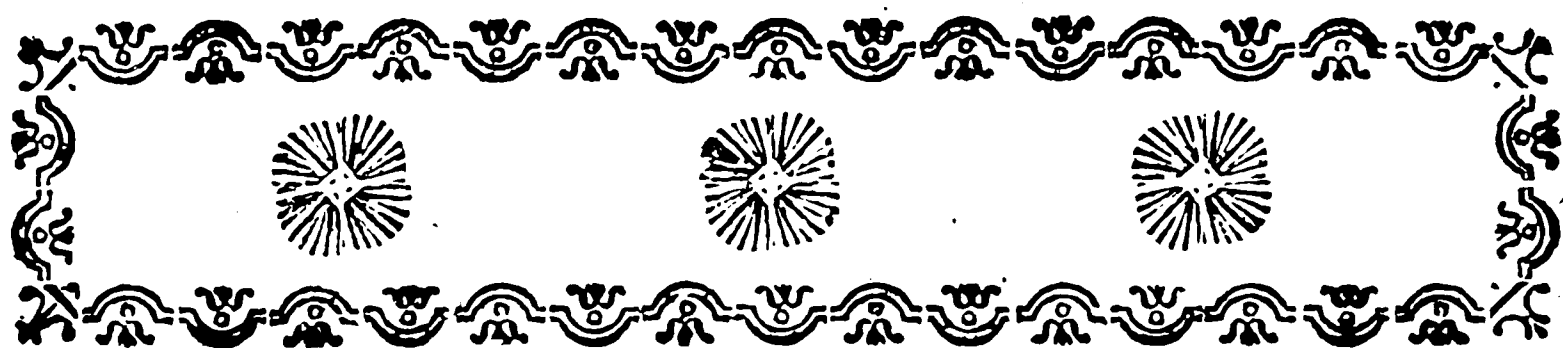
Spadagnac, en gasconisk Herremand.

Julie, hans Forlovede.

Frontin, hans Tiener.

La Rose, Orontes Tiener.

Scenen er i Paris hos Oronte.

Første Scene.

Marton, Frontin.

Marton.

Hvad er det, Du fortæller mig, Frontin? Din Herre er allerede paa Veien herhid, og de har ikke kunnet faae fat paa ham i Bourdeaux.

Frontin.

Det er i det mindste ikke min Skyld, mit Barn; Du veed at jeg har skrevet Julie til, at hun skulde forbyde hans Reise, og at han kom ikke her til Byen uden for at gjøre den Forbindelse til intet som er imellem dem, men uagtet alle vores Anstalter, er han dog sluppen hende af Hænderne.

Marton.

Paa den Maade snapper han Lucilie bort, og det lige midt for vores Næse.

Frontin.

Saa hvad skal vi sige, det gjør mig ret ondt for hende, saavelsom for Julie, men i hvor det gaar, siden jeg ikke har kunnet forhindre min Herre fra at ægte Lucilie, saa trøster jeg mig dog ved at jeg beholder Dig?

og derfor har jeg allerede efter hans Ordre alle Ting paa reede Hænder til hans Bryllup og til vores med oven i Riøbet.

Marion.

Saa gjør Du Dig paa den Maade gandske sikker Regning paa mig Frontin.

Frontin.

Saa gandske sikkert det kan Du forlade Dig til, vi Folk fra Provincerne tvivle aldrig om os selv og derfor gaae vi lige til, uden at drive Tiden bort med unyttige Omsvøb.

Marion.

Men nu er Du i Hovedstaden, og derfor vil jeg raade Dig at Du stikker Fingeren i Jorden; og smør Dig med Taalmodighed.

Frontin.

Men det er dog noget, som Du ikke kan nægte, jeg fik Dig at see, og Du stod mig an, jeg lod Dig vide at jeg elskede Dig, og uden at rose mig selv, saa er jeg forsikret om at jeg ogsaa staaer Dig an. I det mindste har Du endnu aldrig sagt mig imod? Og det skulde jeg tænke var gyldige Marsager nok til at give sig med hverandre, og dersom Du tvivler endnu paa at det er mit Alvor, saa kom an, dersom Du vil, saa skal jeg give Dig en liden Forsikring i Forveien.

Marion.

Kun saa sagte, Monsieur Frontin, forhast Jer ikke, det kan I være vis paa, dersom Monsieur Spadagnac

dagnac ægter min Jomfrue, saa kan I kunns kaste en
hvid Klæp efter Marton.

Frontin.

Men Mademoiselle Marton! min Herre skylder Jer
ikke noget af Jeres Løn, og I betænker ikke at dette
Givtermaal kunde blive et Middel til at forskaffe mig
den, han skylder mig, og dersom jeg skulde gaae glip af
den, saa kan jeg lade Jer vide i Forveien at jeg er kunns
et gandske mandelig Partie for Jer, eftersom han har
endnu ikke givet mig det ringeste for al den Tid jeg har
tient ham, naar jeg undtager nogle Stofke-Prygl.

Marton.

Bekymre Dig kunns ikke om nogen Ting, jeg skal
staae Dig inde for alle Ting, og jeg skulde haabe at jeg
er alletider saa meget værd som Din lumpne Løn.

Frontin.

Det er rigtigt nok, men hvad skal der da blive af
disse Dandsere og Musicantere, som jeg har bestilt til
den Lystighed, som Monsieur Spadagnac har besalet mig
at have i Stand til han kom.

Marton.

Lad der blive af dem hvad der kan, det kan vi
tænke paa siden, det kan Du kun lade være min Sag.

Frontin.

Saa meget desto bedre, Mademoiselle! men —

Marton.

Na — ingen videre men, Monsieur Frontin! Det
Giftermaal maae forhindres, siger jeg jer, og derimod
maa

maae vi lægge vore Kræfter sammen for at befordre Erasles, og paa andre Vilkaar bliver I ikke Giere af Marton. —

Frontin.

Nu vel, saa lad os da lægge vore Kræfter sammen, det er kun det jeg længes efter, men see der kommer han ret tilpas.

Anden Scene.

Erasle, Frontin, Marton.

Erasle.

Nu, min kære Marton! hvad Forhaabning giver Du mig?

Marton.

Slet ingen, min Herre! alting er forloren.

Erasle.

Hvorledes?

Marton.

Vi venter Monsieur Spadagnac hvert Dieblig.

Erasle.

Hvad, denne Landsbye-Junker, som man vil at Lucilie skal gives med.

Marton.

Ja just den samme, han kommer her for at holde Bryllup med hende.

Erasle.

Og Du veed slet intet Middel til at afværge denne Ulykke.

Marton.

Marton.

Jeg, min Herre, nei ikke det ringeste.

Erasse.

Saa maae een af os brække Halsen paa hinanden, der er intet andet for.

Marton.

Men imidlertid dersom vi kunde mage det saa —

Erasse.

Ah! min fiære Marton, Du kommer mig til Live igien.

Marton.

Aldeles ikke, min Herre! Jeg har ikke tænkt det ringeste op endnu.

Erasse.

Ah! saa styrter Du mig paa nye i den yderste Fortvivlelse.

Marton.

Na, hie et Dieblif — har De ikke fortalt mig, at Lucilie har givet Dem Tilladelse, at gjøre alt hvad der stod i Deres Magt, for at faae hende.

Erasse.

Jo vist.

Marton.

Og at De har ladet hende begiere af hendes Fader ved Deres Morbroder.

Erasse.

Gandske rigtig.

E e

Marton.

Marton.

Alt hendes Fader var gandske vel fornøiet med Deres Midler og Familie, og at der var ingen anden Forhindring, som nødte ham til at nægte Dem hende, end det Løfte som han havde givet Monsieur Spadagnac.

Eraste.

Du vel?

Marton.

Du vel, da denne gode Mand kiender ikke Dem, og han har aldrig seet Deres Rival. — De maae give Dem ud for ham.

Eraste.

Men hør engang, med hvad Næmnelighed meener Du vel, at han kan troe, at jeg er Spadagnac.

Marton.

Bekymre Dem kun om ingen Ting, vi har et sikkert Tilstød i Baghaanden; see der er hans Tjener, som jeg har faaet paa vores Side, og som skal melde Dem an hos Oronte og give Dem ud for sin Herre, jeg skal være Dem god for, at dette Anslag skal lykkes.

Eraste. (til Frontin.)

Hvorledes? vilde Du vel —

Frontin.

Jeg? nei, det har jeg aldrig sagt, min Herre, hvorledes? kunde jeg vel med en god Samvittighed —

Marton. (til Frontin.)

Jeg vil kun raade Dig, gode Skielm! at Du sætter mig i Ligning med Din Samvittighed.

Frontin.

Frontin.

Men hvordan? Skulde jeg gjøre mig en Fornøielse af, at bedrage min Herre, nei det gjør jeg aldrig i Evighed.

Marton. (til Frontin.)

Hvordan? hvad er det Du siger.

Frontin. (viger af for Marton.)

Lad mig være, Du vil kun forføre mig.

Eraste.

Ah! Monsieur Frontin, lad jer overtale, der er ingen Ting, som J jo kan vente af min Erkiendtlighed, dersom —

Frontin. (gaaer hastig fra ham.)

Farvel — —

Eraste. (holder paa ham.)

Hvad? saaledes forlade mig?

Marton.

Hvor vil Du hen.

Frontin. (til Eraste.)

Meget got, meener De jeg ikke kan i Forveien see, hvad alt dette sigter til. De er i Stand til at forære mig Deres heele Guldhørs — men jeg kiender min egen Skrøbelighed, og veed med mig selv, at jeg er alt for blødhieret, derfor vil jeg ikke heller sætte mig i Fare for saadan Fristelse.

Eraste. (giver ham sin Børs.)

Ah! Frontin! den er til Din Tieneste; og Du kan være vis paa, at det skal være den mindste Prøve paa den Belønning, som Du kan vente Dig.

Frontin.

See! sagde jeg det ikke nok; denne forbistrede Pung
giver mig allerede Anledning til en Høben Betænkninger.

Marion.

Hvad er det Du mumler?

Frontin.

Jeg siger: at denne spækkede Tingsst forfrisker min
Hukommelse, og nu erindrer jeg mig, at min Herre
staaer i en vis Forbindelse med en Jomfrue i Bordeaux,
som jeg finder mig forbunden til at gjøre al optænkelig
Vistand, for at hindre ham fra at forlade hende.

Eraste.

Hvorfor betænker Du Dig da saa længe?

Frontin.

Siden De nu har aabnet min Forstand og Efters
tanke, saa troer jeg, baade i Henseende til min og min
Herres Sikkerhed, at jeg gierne kan vove alting, for at
forhindre dette Givtermaal, som sætter Dem i saa stor
Uroelighed, thi De maae troe, at dette Fruentimmer,
som jeg taler om, er en farlig Pige, og som kunde maae
ikke faae i Sinde, at spille os et Puds.

Eraste.

Hvorledes! spille os et Puds?

Frontin.

Saa, uden al Tvivl; det er ret en Heltinde, een
af vore Tiders Amazoner, halv Fruentimmer, og halv
Petit-Maitre. Hun vexler Rugler med hvem det skal
være;

være; og hun sukter Dem i sin Kaarde ligesaa let, som hun drikker sin Glaske Viin.

Erasse.

Hvordan? Hvad Pokker —

Frontin.

For Resten er hun meget god og from i sin Om-
giengelse, prægtig og artig i sin Opsørsel. Hun har
ingen Ting for sig selv for den hun elsker, men derimod
er hun rasende i ligesaa høi en Grad, dersom han er
hende utro. Hun er i Stand til at stikke sin Kiereste,
Jomfrue Lucilie, og sig selv med ihjel paa cengang,
isald hun seer ingen andre Udveje til at naae sit Dø-
meed. Hun er Pige for at forfølge en utro Elsker
til Verdens Ende, og at tvinge ham til at elske sig af
Krugt, naar han er saadan en bange Stymper som min
Herre.

Erasse.

Men er hun da underrettet om Din Herres Forsæt?

Frontin.

Saa vist, jeg har ikke kunnet undlade at underrette
hende om alting, eftersom jeg har haft den Ære at tiene
hos hende, forend jeg kom til Herr Spadagnac. Jeg
har aldrig faaet saa mange Drefigen, eller saa mange
Spark for Rumpen, som hun har givet mig, og jeg
tvivler ikke paa, at hun jo kommer her, og gjør os
nogle af hendes sædvanlige Optvier.

Erasse.

Men hvorledes er da Din Herre, i Henseende til
Sindslav og Opsørsel?

E e 3

Frontin.

Frontin.

Na, hvad ham angaar, saa er det ret en Fantast, et egenfjndigt og underligt Dre, som har ikke Lyst, uden til det, som er besynderligt og urimeligt ; det er et Menneske, som er bleven fæd af alle Forlystelser, og alt det, som unge Mennesker i Almindelighed finder Fornøielse i, som alt for tilig har tabt Smagen af det, som er arrigt og behageligt og som ikke gav saa meget som en Pipe Tobak for den beste Kone i Verden.

Marton.

Lucilie er ogsaa alt for god for saadant et Murmeldyr ; men lad os nu ikke sinke os længere. Gaae hen og læs over paa jeres Rolle, vi har ingen Tid at give bort.

Frontin.

Det er sandt Du siger, men om nu min Herre kommer i det samme, meener Du da at jeg kan være saa forroven at giøre ham til Løgner lige i hans Dine, dette synes mig er en smule alt for grovt, Marton !

Craspe.

Gjør Dig ingen unyttige Beshværlinger, Frontin, det staaer allene til Dig selv, at være min Tiener, og siden Du ikke frygter for andet, saa vil jeg, isald Du er fornøiet dermed, være Din Herre fra dette Dieblik, og Du har altsaa ikke nødig at frygte for min Rival.

Frontin.

Hjertelig gierne, jeg tager imod Tilbudet ; men min Monsieur nye Herre ! der behøves dog endnu noget for

at

at gøre Dem troeværdig nok til at holdes for Monsieur Spadagnac.

Eraſte.

Det ſkal blive vores mindſte Betyrning, Du veed at man har ſendt ham Lucilies Portrait, dette har jeg i Tide ladet gjøre en Copie efter, og det ſaa accurat i alle Ting lige indtil Rammen og Kiteralet, at det er umueligt, at kiende dem fra hverandre, jeg veed temmelig vel baade Opførfelen og Talemaaden, og meere behøver jeg ikke.

Frontin.

Ja det er Deres Sag, min Herre, men hvad Forklædningen angaaer ſee det er min Sag, jeg har i den Tid, jeg har været her, ladet gjøre nogle Klædninger til min Herre, ſom jeg har ladet Oronte ſee, dette kunde være et ypperlig Middel til at føre ham bag Lyſet, og paa den Maade er De allerede meere end halvparten hans Svigersøn, Neſten falder det Gomme Lucilie til at beſørge.

Eraſte. (omfavner ham.)

Ah! min fiere Frontin? hvorledes ſkal jeg erkiende —

Frontin. (ſlides ſig løs.)

Au! ſagte! ſagte! min Herre, De er jo ſærdig at quæle mig af bare Godhed; Marſon kom hid ſaa ſkal jeg give Dig nogle af dem igien.

Marſon.

Spøg ikke, jeg hører nogen, det er maaffee Herr Oronte.

Ge 4

Frontin.

Frontin.

Hille en Ufærd, dersom han seer os, saa kan det
fordærve heele Legen, lad os løbe.

(Erasme og Frontin gaae.)

Tredie Scene.

Oronte, Lucilie, Marton.

Oronte.

Nei, nei, jeg siger Dig, det er noget som er fast
besluttet, og som Du maae rette Dig efter, eengang
for alle.

Lucilie.

Men hvorledes? troer J da, min Fader, at det
er mig muligt at forglemme Erasme, for denne jeres
Monsieur Spadagnac?

Oronte.

Ja, det troer jeg, har jeg ikke oven i Kibbet be-
falet Dig det? O det aad jeg nok seet, om Du havde
Lyst at sætte Dig imod en Faders Befalinger.

Lucilie.

Men min Fader, tænker J da, at det staaer i min
Magt, at tvinge mit Hjertes Tilbøielighed.

Oronte.

O! det kommer nok Dit Hjerte til at have nogen
Tilbøielighed, er der vel noget meere uforsømmet end
at see Ungdommen, som veed hverken hvad dem er tjenligt
eller

eller skadeligt og vil dog bilde sig ind at have Willie og Tilbgielighed.

Lucilie.

Ah! dersom jeg har mine Ønsker for mig selv, saa er det langt fra ikke for at være jer ulydig, men jeg aabenbarer mit Hierte for jer, som en søm og kjerlig Fader, og som jeg er forsikret om ikke vil giøre mig bort, for at giøre mig ulykkelig.

Dronte.

Nei tvertimod, jeg giører Dig, for at Du skal leve lykkelig og fornøiet, giv agt paa hvad jeg vil sige Dig: Du maae betænke at Ægteskabet er en Ting, som eens hele Belfærd beroer paa og som varer saa længe man lever, og derfor skal man tage sin Ære og Nytte vel i Raad med sig i denne Post. Monsieur Spadagnac påa-
staaer at være af een af de fornemste Familier i heele Gascone, min Broder har foreslaaet mig ham til Svi-
gersøn, og den Arvpart, som Du kan vente efter min Broder, ifald jeg fører ham i hans Forlangende, er noget anseeligt, og disse Aarsager ere saa gyldige, at jeg tæn-
ker ikke, at Du kan have noget meere at indvende.

Lucilie.

De ere gandske ugyldige, min Fader, imod den Fortviivelse, som I seer mig i; jeg beder jer, lad jer dog bevæge, jeg besvær jer paa mine Knæ, at I ikke tvinger mig til det yderste.

Dronte.

Men seer mig engang, hvilken lille halsstærrig Tasse!
Marion, hvad siger Du om denne Ulydighed.

E e 5

Lucilie.

Lucilie.

O min Fader, jeg vil lade hende dømme os imellem, dersom hun fordømmer mig, saa skal jeg være lydagtig.

Oronte.

Hun har alt for megen Indsigt til at frifiende Dig.

Lucilie.

Saa min Fader, hun har al den Indsigt, som behøves til at dømme os imellem, og jeg vil lade det komme an paa den Dom, hun sælder. Tael min kære Marton, jeg beder Dig, sig, er det billigt at man saaledes vil opofre mig. —

Marton.

Saa det er ganske billigt, Herren er hendes Fader, og det sælder hende til at tage den til Mand, som han vil give hende.

Lucilie.

O Himmel, Marton forraader mig —

Marton.

Marton forraader hende ikke, hun gjør hende derimod en større Tieneste, end hun bilder sig ind. Jeg veed bedre, end hun veed det selv, hvad der er hende tjenligt.

Lucilie.

Jeg beder jer, min Fader, hør ikke efter det hun siger og lad mine Taare bevæge jer. —

Marton. (til Oronte.)

Staae Dem, min Herre, ingen Blødhjertighed!

Lucilie.

Lucilie.

Førdøm mig ikke til dette ulykkelige Ægteskab, og lad mig heller blive Jomfrue saa længe jeg lever.

Marton.

O for en Ufærd, hvilken urimelig Begiering, det er jo noget, som er umueligt.

Lucilie.

Kan I vel nægte mig den Fornøielse, min Fader, at blive bestandig hos jer min heele Levetid! betænk min Fader, at I har ikke meere end den eene Datter.

Marton.

Ei hvad Dævlén! har hun heller meere end den ene Fader, men frist Mod, min Herre, jeg troer De vakler alt.

Oronte.

Nei langt fra, Marton, det forsikrer jeg Dig, og jeg har endnu aldrig været saa fast i nogen Beslutning som denne.

Lucilie. (til Marton.)

O Du Umennestkelige, det var hos Dig, jeg ventede Hielp, og det er Dig, som styrter mig i Fortvivlelse.

Marton.

Seg maae tilstaae, at jeg har Medlidenhed med hende, men det tilkommende sætter Mod i mig, og dersom hun kiendte den Person, som man vil give hende —

Lucilie.

Oh jeg skiotter ikke om at kiende ham, jeg har fatet en Afskye for ham, som skal vare saa længe jeg lever.
Men

Men min Fader, tænk dog paa Eraste! J har jo været meget vel fornøiet baade med hans Midler og Familie. Ah! dersom han var nærværende, saa vilde han uden Tvivl endnu overtale jer.

Marton.

Oh! Monsieur Spadagnacs Person vil endnu snarere overtale hende.

Lucilie.

Ah! dette Navn allene igiennemfører mit Hjerte.

Marton.

Nu vel! dersom der er intet andet i Veien, end Navnet, saa vil vi kalde ham Eraste.

Lucilie.

Dermed forøger Du kun mere den Afstøje, jeg har for hans Rival.

Marton.

Jh for en Ufærd! saa meget desbedre! saa meget desbedre!

Dronte.

Hvorledes! saa meget desbedre?

Marton.

Ja vist, min Herre. Nu er hun i den allerbequemste Stand til at givtes.

Dronte.

Men Du betænker ikke —

Marton.

Na jo vist, jeg har betænkt alle Ting, og det er just den store Afstøje, hun viser for den Mand, De har foreslaaet

flaaet hende, som forsikrer mig om den inderlige Fornøielse, hun vil finde, naar hun saaer ham at see.

Dronte.

Men endnu engang, jeg troer Du staaer og snakker hen i Taaget.

Marton.

Da tager De min Troe mærkelig feil, min Herre. Jeg skal sige Dem i Henseende til Meeninger, og i sær Meeninger om Egteskab, saa dømmer jeg altid tvertimod Formodningerne, og det er den allersikkerste Maade at dømme paa. — Men der kommer nogen, det er Monsieur Spadagnacs Tjener.

Fjerde Scene.

Dronte, Lucilie, Marton, Frontin.

Frontin.

Gode og ypperlige Tidender, Herr Dronte! jeg har fundet min Herre, siden jeg talede med Dem, og jeg skal forhøre, om det er Dem beleiligt, at tage imod ham.

Dronte.

Det er mig kjær, Frontin, og vi vil tage imod ham med den største Fornøielse.

Lucilie.

Jeg kan umuelig taale hans Nærværelse.

(hun vil gaae.)

Dronte.

Vær saa god at blive her min Datter, om I saa behager.

Frontin.

Frontin.

Hun er nok hange for sit Hierte, somfrue. O bitter Skam! det har hun ogsaa Marsag til, det vil ikke staae sig ret længe imod min Herre.

Dronte.

Lad os ikke spille Tiden, Frontin! gaae hen og hent Notarius og lad Musicanterne komme hid saasnart som mueligt. (Frontin gaaer.)

Lucilie.

Men, min Fader, vil I da være aldeles ubeværgelig —

Dronte.

See Dig først for, førend Du beklager Dig, maa see at Monsieur Spadagnac — men der seer jeg han kommer.

Femte Scene.

Dronte, Lucilie, Erasfe, Marton.

Erasfe.

(med Spadagnacs Klæder paa og taler breedt og plump.)

See god Dag, Herr Dronte, her seer I en Karl, for jeres Dine, som er i Stand til at reise til Verdens Ende, for at blive jeres Svigersøn, lad mig omfavne jer, som min tilkommende Svigerfader.

Dronte.

Ah! af mit gandske Hierte.

Erasfe.

Eraste.

Og nok eengang for jeres kiære Broders Skyld —

Oronte.

Ja, jeg har nylig faaet Brev fra ham, hvori han lader mig vide at De var allerede paa Reisen, min Herre. Men min Datter, hvordan er det Du stiller Dig an? hvorfor hilser Du ikke Herr Spadagnac?

Eraste.

Hun kan maaskee ikke lide mig, fordi mit Væsen og min Tale er noget plump og ligesrem, men hav kun lidt Taalmodighed saa skal jeg nok legge mig efter lidt flere Complimenter, naar jeg veed at det kan behage hende.

Lucilie.

Oh Himmel! hvad seer jeg.

Eraste.

Jeg gior hende nok lidt forskrækket, tænker jeg? Ja, jeg tvivlte nok selv om det, men det kommer sig uden Tvivl, fordi man har ikke tydelig nok fortalt hende, hvad jeg var for en Karl, og hun falder nok i Forundring over at see min Person, og disse Klæder, men kom kun til sig selv igien, det har intet at betyde.

Marion.

Hvem maatte vel ikke blive forundret, i hendes Sted, men jeg forsikrer Dem, min Herre, at den Fornøielse hun har, over at see Dem, er større end Forundringen.

Eraste.

Denne Pige har Forstand, det er uden Tvivl hendes egen Pige, Tomfrue, jeg maae dog give hende en
lille

lille Foræring for hendes Artighed. See her min Pige, vælg nu hvilket Du vil, enten vil Du have denne Ring, eller vil Du have, at jeg skal tage Dig i Favn.

Marion. (tager Ringen.)

Ah, min Herre, jeg veed min Skyldighed alt for vel dertil, at jeg ikke skulde være fornøiet med de allersmindste af Deres Tilbud. Nu Jomfrue spaaede jeg ikke rigtig nok om denne Sammenkomst.

Oronte.

Hvad siger Du, Lucilie.

Lucilie.

Jeg tilstaaer jer, min Fader, at jeg ventede mig intet mindre, end det jeg nu seer.

Oronte.

Kan Du nu see.

Lucilie.

Jeg havde, af en forudsattent Meening, som jeg ikke kunde tvinge, gjort mig en affkyelig Forestilling om denne Person, som I havde beskicket til min Mand, og af den Marsag torde jeg ikke see til Monsieur, af Frygt for at finde noget hos ham, som kunde forøge min Affkye endnu meere, men al denne Frygt forsvandt, saa snart jeg fik ham at see, og I seer mig gandske forvirret over, at jeg saa længe har sat mig imod jeres Villie.

Oronte.

See det var ret, saadanne Tanker var det just jeg vilde have, at Du skulde gjøre Dig.

Eraste.

Erasme.

Ingen Forstillelse Jomfrue! mit Bæsen og Talemaade kommer hende noget modbydeligt for, men det hør Provincen til, og det er billigt at man maae slægte sit Fødested paa i noget, men min Tænkemaade og mit Sindelag hør mig selv til, og derfor vil jeg ikke, at jeg skal have hendes Faders Befaling allene at takke for hendes Person; dersom hun kan lide mig, saa er det vel, saa ville vi givte os med hverandre og leve fornøiet, men dersom hun holder af en anden, saa reiser jeg strax min Bei igien og sørger mig ihjel.

Lucilie.

Jeg kan ikke nægte, min Herre, at jeg jo havde givet mit Hierte bort til en vis Person, som hedder Erasme, hvis Kiærlighed og Verbødighed havde indtaget mig —

Oronte. (sagte til Lucilie.).

For alting tie stille, min Datter, og lad Dig ikke mærke med sligt.

Lucilie.

Nei, min Fader, Herr Spadagnac forlanger at vide mit Hiertes Tanker, og jeg er forvissat om, at min Aabenhjertighed vil fornøie ham mangfoldig.

Erasme.

Na ja, min Herre, I kan være forsikret paa, at jeg tager det op i den beste Meening.

Lucilie.

Jeg elskede Erasme, vi havde svoret hverandre en ubrødelig Kiærlighed, og han har største Bøie til at troe at ingen Ting er mægtig, til at udrydde ham af mit Hierte.

§ f

Erasme.

Eraste.

Gomfrue ! hun kildrer mig ret ind til Hjertet, gid jeg saa Skam , synes jeg ikke ret , at jeg er denne Eraste.

Lucilie.

Men alt det jeg tilforn har følt for ham i mit Hjerte, føler jeg i dette Dieblif for Dem , min Herre, og det kommer mig for, som jeg mærkede ikke den ringeste Forandring hos mig. Jeg elsker Dem ligesom jeg var vant dertil for lang Tid siden og jeg vilde sværge paa, at jeg aldrig havde elsket nogen uden Dem allene.

Eraste.

Oh ! hun skal heller ikke tabe noget ved det, Gomfrue, det svær jeg hende til, og jeg trodser denne Eraste, at han nogen Tid har elsket hende meere end jeg.

Oronte.

Jeg er uden for mig selv af Fornøielse, Marton.

Eraste.

For Næsten , min Herr Oronte , saa beder jeg jer nu om jeres Datter paa nye, ligesom jeg aldrig havde begiært hende af jer tilforn, og at I ikke skal have nogen anden Marsag, til at give mig hende, end min egen Person, saa beder jeg jer, at I vil troe : at jeg aldrig har seet jeres Broder , at jeg ikke er af den Spadagnacske Familie , at alt dette er mig uvedkommende , og at jeg er en gandske Fremmed og Ubekendt ; Vil I saaledes have mig til jeres Svigersøn ?

Oronte. . .

Dronte.

Na min Herre — jeg forsikkrer Dem, at jeg har aldeles ingen anden Hensigt, end Deres egen Person, og De gjør mig alt for stor Ære.

Eraste.

Godt! Lad os da faae Notarius hid, og vi skal blive fornøiede allesammen.

Siette Scene.

Dronte, Lucilie, Eraste, Marton, La Rose.

La Rose.

Her er Monsieur Spadagnac, min Herre!

Dronte.

Hvordan! Monsieur Spadagnac? der staaer han jo.

La Rose.

Det vil intet sige, det er ham alligevel.

Marton. (til La Rose.)

Gaae need, og sig til ham, at han tager feil.

La Rose.

Gaae da need, og sig ham det selv, Mademoiselle Marton.

(La Rose gaaer.)

Marton. (til Dronte.)

J skal nok see, at det er en Spidsbub, som har hørt tale om Medgiften, og som kommer for at tage jer ved Næsen.

Æf 2

Dronte.

Dronte.

Ja, det lader næsten ligesaadan, Marton.

Marton. (til Eraste.)

For alting, min Herre, lad Dem ikke knse, hold Stand i hvor det gaaer, og forsvaer Deres adelige Navn.

Syvende Scene.

Dronte, Lucilie, Marton, Eraste, Spadagnac
(med Støvler og Sporer.)

Spadagnac.

Dersom I er Monsieur Dronte, saa er jeg jeres Tiener; jeg kan føle paa mig, at dette er jeres Datter. God Dag min Putte! Naar gesvindt min kiere Svigerfader, ingen Mølerie, lad os faae Ende paa det, jeg givter mig med hende i Støvler og Sporer.

Dronte.

Det behøves ikke. —

Spadagnac.

Hæ! Hvad siger I? Det behøves ikke? Et! for en Verdens Ulykke! I maae vide, at vi Folk fra Landene har altid Hastværk — Saa, lad os blive eens om Riøbet. —

Dronte.

Det behøves ikke, siger jeg jer, at I spiller denne Person længere, I er kommen en smule for sildig, for at narre os.

Spadagnac.

Spadagnac.

Hvad vil det sige?

Marton.

Alt I er en Spidsbub, en Bedrager, som vi alt har faaet Nys om i Forveien, og som ikke vil finde sin Regning alt for vel, i Fald I ikke pakker jer ud af Huuset.

Spadagnac.

Hvordan! Bedrager? Spidsbub? Hør min fiære Svigersfader, vil I være saa god, og lukke jeres Vindue=skodder ret op?

Eraste.

Tag Dig i Agt, at vi ikke viser Dig Vinduerne, min Ven! det kunde nok hende sig, at Du fik ingen anden Dør, at gaae ud af.

Spadagnac. (for sig selv.)

Denne Maade at tale paa, er næsten ligesom hiemme hos os. (høit.) Hør, min Ven, hvor skriver Du Dig fra, hvem er Du?

Eraste.

Jeg elsker Gomsfrue Lucilie, og Gomsfrue Lucilie elsker mig igien. Jeg giver mig med hende; der har Du mit Navn, min Herkomst og min Lykke.

Spadagnac.

Åh! jeg forstaaer jer. Hvad er dette, Svigersfader! vil I have to Svigersønner paa eengang.

Dronte.

Jeg kan umuelig blive flog paa alt dette, Marton!

I f 3

Maton.

Marton. (til Spadagnac.)

Hæ! kan J ikke giette Monsieur Bedrager, at dette er Monsieur Spadagnac, som J har i Sinde at berøve sin Rikerefte.

Spadagnac.

Du spørger, Tøs!

Marton.

Det er som jeg siger, og jeg spørger ikke.

Spadagnac.

Han? Spadagnac?

Marton.

Ja ham selv.

Spadagnac. (til Erasfe.)

Hvem Dievlen, min Ven! har da smurt Dig ind i vores Familie.

Erasfe.

Jeg agter ikke at gjøre nogen videre Regnskab for nogen. Herr Dronte veed hvem jeg er, og jeg kan spare mig den Umage at gjøre Dig til en Løgner.

Dronte.

Men i Sandhed, mine Herrer, denne Hændelse sætter mig i den yderste Forvirring; Een af Dem maae endelig være en Spidsbub, og den anden min Svigersøn, og derfor maae De ikke tage det fortrydeligt op, at jeg søger nærmere Oplysning indtil videre.

Erasfe.

Erasse. (tager et Portrait op af Lommen.)

Som I behager, min Herre, og siden I endelig vil have et tydeligt Beviis, saa see der! Kiender I dette Portrait.

Dronte.

Ja det er just det samme som jeg har sendt til Herr Spadagnac.

Spadagnac. (tager et andet ligedanne frem.)

Og dette da, hvad vil I vel gjøre det til.

Dronte. (betragter dem begge.)

Endnu ere vi lige nær, Fouteral, Nanime og Portrait er det samme og det samme, og jeg veed ikke hvilket af dem jeg skal holde for det rette.

Spadagnac.

I det mindste skal I dog troe Frontin, hei da! hent mig Frontin i en Hast. —

Dronte.

Hvorledes, er Frontin da ogsaa jeres Tjener.

Spadagnac.

Nei I skal nok see at det er mig, som tjener hos Frontin, for en Ulykke, er det ikke efter min Ordre at han er her i Huuset hos Jer?

Dronte.

Jeg bliver forrykt, Marton.

Erasse. (til Spadagnac.)

Det er nok; kom og følg med mig, det falder os selv til at vise hvem af os der er den rette.

Spadagnac.

Jeg gaaer, Fanden af Synie, med Dig, det er just det jeg vil have.

Erasse. (i det han gaaer.)

Det er alt nok.

Spadagnac. (til Oronte.)

Han gjorde vel i, at han smurte sine Støvle; men jeg veed heller ikke, min fiære Svigersfader! hvor I har gjort af jeres Forstand, at I kunde lade jer narre et Dieblif af saadan en Spidsbub.

Erasse. (kommer igien.)

Hvordan? Kieltring! følger Du ikke med?

Spadagnac.

See! troer jeg ikke han er her endnu? Oh! for Diævelen! Du skal herud, enten død eller levende.

Oronte.

Ingen Klammerie i mit Huus, mine Herrer Spadagnacter! den Verbødighed paastaer jeg, at De skal have for mig, saalænge De begge tilegner sig dette Navn.

Spadagnac.

Nei i Fandens Skind og Been, siger jeg jer, det er mig, som kommer her over Hals og Hoved fra Bordeaux, for at giue mig med jeres Datter, og jeg vil givies, om I saa blev splittergale, den eene med den anden.

Erasse.

Den Person, som jeg elsker, er mig fiærere end al Verdens Navne, vær derfor Spadagnac saa længe Du

Du lyfter; men det kan Du lave Dig paa, at dersom Du vil have Lucilie, skal Du først have brekket Halsen paa mig.

Ottende Scene.

Dronte, Lucilie, Marton, Erasste, Spadagnac, Frontin.

Dronte.

See! der kommer Frontin ret tilpas.

Frontin.

Ja, min Herre! jeg kommer fra Notarius. — Hvad Dævlén! er det ikke min Herre?

Marton. (til Frontin.)

Dersom Du rober os, Frontin! saa kan Du være vis paa, at jeg giver Dig din Afsked.

Spadagnac.

Oh! for en Usæd! Monsieur Dronte! der skal I faae Beviis eller det skal koste hans Dren. — (trækker ham til sig.) Kom hid, Slynge! kom hid.

Frontin.

Her er jeg, mine Herrer, her er jeg, hvad forlanger De af mig?

Dronte.

At Du paa Diebliffet siger os, hvem af disse to der er Din Herre.

Spadagnac.

Ja, siig frem, Kieltring! har jeg ikke taget Dig i Tieneste i Bordeaux, og er det ikke efter min Ordre, at Du er kommen her til Byen. —

Frontin.

Jo, det er sandt nok, men —

Spadagnac. (truer ham.)

Hæ!

Frontin.

Jeg siger jo, min Herre! at jeg kan ikke nægte det.

Erasse. (til Frontin.)

Hvordan! Skifting! er Du ikke i min Tieneste?

Frontin. (løber hen til Erasste.)

Jo vist, min Herre! det forstaaer sig; men det gjør intet til Sagen, og det falder altsaa Dem til, at tage mig i Forsvar.

Spadagnac. (trækker ham til sig.)

Bekiend Ejel! bekiend! er jeg Dig ikke endnu din Løn skyldig?

Frontin.

Jo, gandske rigtig, uden Brede, min Herre! jeg er færdig at tage imod den, naar De behager.

Erasste. (til Frontin.)

Og jeg, Slynge! har jeg ikke betalt Dig din forud?

Frontin.

Jh, hvem nægter det, vil De betale mig meere forud, saa staaer det i Deres eget Behag.

Spa

Spadagnac. (trækker Kaarden.)

Oh! svar tydelig, Spidsbub! eller jeg lemlæster Dig.

Eraste. med Kaarden i Haanden.)

Ja, reent Svar, Bengel! eller jeg stikker Dig ihjel paa Stedet.

Frontin.

(paa Knæ imellem dem, taler snart til den eene og snart til den anden.)

Oh! jeg beder mine Herrer! holdt inde, jeg siger Dem jo Tingene ligesom de ere, De har sendt mig hertil, — og jeg er i Deres Tjeneste, — jeg biede paa Deres Ankomst, — og jeg har meldt Dem an, — jeg har ladet give re Klæder til Deres Bryllup, — og jeg har hent Notarius for Dem, — jeg synes at intet kan være tydeligere.

Dronte.

Oh! jeg kan ikke holde det ud længere! hør Frontin! enten er Du bleven gal, eller Du er en Skielm, eller ogsaa Fanden selv har sin Finger i Spillet med.

Frontin. (staar op.)

Men, hvordan vil De have, at man skal tale fornuftigt, imellem to nøgne Kaarder?

Marion. (til Frontin.)

Er det saaledes, Din Skifting! at Du tager Din Skyldighed i Agt, Du tør ikke være Din Herre offentlig bekiendt. Gaae! Pak Dig! og kom aldrig meere for mine Dine! jeg giver ikke min Haand til en Spidsbub.

Spas

Spadagnac.

Nei, det er at taale alt for meget, jeg maae sende denne Kieltring til den anden Verden. —

Frontin. (bag ved Eraste.)

Ah! hielp! hielp!

Spadagnac.

Du undløber mig, Gallien-Knebel, men jeg skal lære Dig din Skyldighed.

Frontin.

Hvad Dævelen! jeg er jer jo ikke noget Skyldig, det er jer, som er mig Skyldig.

Spadagnac. (løber efter ham.)

Hvad! Skulde jeg taale, at min Tiener —

Frontin.

Jeres Tiener? vil I have nogen, saa see, hvor I faaer een. Jeg kiender ingen anden Herre, end denne, siden jeg endelig skal sige det tydeligt, og jeg har aldrig faaet noget af jer.

Spadagnac.

Vie kun! Du skal faae, jeg skal svare Dig til, at Du skal faae. Men Monsieur Oronte! det er jer, som skal staae mig til Ansvar for alt det, som her hendes mig, og nu skal jeg gaae hen, og søge jer Folk op, som skal sige jer, hvem jeg er.

Eraste. (lader som han følger efter.)

Saa meget desto bedre. —

Spa=

Spadagnac.

Hvad ! følger Du efter mig ? For en Ulykke ! Enten
lad mig beholde Pladsen, eller bliv Du her, eet af to.
(gaaer.)

Erasse.

J seer nok, Monsieur Dronte ! at han tager Flug-
ten i Tide.

Dronte.

Ja, jeg seer nok, at det er en Bedrager, og jeg
tvivler ikke meer, at De jo er min Svigersøn.

Tiende Scene.

Dronte, Lucilie, Erasse, Marton,
Frontin, La Rose.

La Rose.

Nok en Spadagnac, min Herre !

Dronte. (giver ham et Drefigen.)

Nok en Diævel paa Din Nakke, Din Knekt !

La Rose.

Hvad den Ulykke ! kan jeg gjøre ved det at han har
sit eget Navn. —

Dronte.

Siig til ham, at han er en Løgner, Dosmer !
og lad ham ikke komme ind.

Tiende

Tiende Scene.

Dronte, Lucilie, Eraste, Marton, Frontin,
Julie (i Mands-Klæder givende sig
ud for Spadagnac.

La Rose.

Nei J kommer ikke ind, Monsieur Spadagnac!
min Herre lader sig at det er ikke jer.

Julie. (giver ham et Drefigen.)

Der har Du Betaling for Din Umage.

(La Rose gaaer.)

Dronte. (til Julie.)

Min Herre! fører man sig saaledes op paa et frem-
med Sted?

Julie.

Ja, min Ven! saadan Confect faaer enhver, som
tør understaae sig at gjøre mig mit Navn stridigt.

Eraste.

Hvorledes tør J paastaae, at dette Navn hører
jer til?

Julie.

Om det hører mig til? ja, for en Ulykke! jeg har
Patentet paa det, og det er mig som skal holde det
ved lige.

Dronte.

Men hvem søger De efter her?

Julie.

Julie.

Jeg søger efter. — Ah! see der er Frontin, spørg ham ad, han kan sige jer det.

Frontin.

Jeg Goms. — —

Julie.

Ja, Slappert! tiener Du ikke mig, og er det ikke efter Din Anvisning, at jeg er kommen her?

Frontin.

Jo, min Herre! saa vidt har De ret.

Oronte.

Nei Marton! nu gaaer jeg baaede fra Vid og Forstand.

Eraste.

Ikke desto mindre, Monsieur Oronte, troer jeg ikke at I vil staae et Dieblit i Betænkning imellem mig og denne Karl!

Julie.

Karl! Oh man seer nok, min Ven, at Du ikke veed, hvad Folk Du har for Dig, Karl til mig!

Eraste.

I hvem Du er, saa ræk Dig herfra, og lad det være Dig sagt, eengang for alle, at Du er ikke skabt for Lucilie.

Julie.

Jeg er ikke skabt for Lucilie? Hvem Diævelen har sagt Dig det?

Eraste.

Eraste.

Var vi paa et andet Sted, saa skulde jeg sige Dig det, med Dit Livs Forliis.

Julie. (for sig selv.)

Her er et Puds under, og det er mig usigelig fiært. (høit.) Hør, veed Du vel, min Ven, at man endnu aldrig har overvundet saadan en Kærl som jeg er.

Eraste.

Det vilde komme paa en Prøve an, dersom Stedet ikke forbød det.

Julie.

Hør! driv mig ikke til det Yderste, Du fiender mig ikke, mærker jeg nok, bliver jeg vreed, saa er jeg verre end Fanden selv.

Frontin. (sagte.)

Han kan ikke være inoget værre end et Fruentimmer. (til Eraste.) Herre! det er vores Heltinde fra Bordeaux.

Julie. (til Frontin.)

Hvad er det Du siger? Skisting! hvad er det Du fortæller ham.

Frontin. (til Julie sagte.)

Jeg siger at det er Lucilies Kiæreste, og at jeg har givet ham an hos Oronte for Herr Spadagnac, for at forhindre den rette Herr Spadagnac fra at blive hans Svigersøn, som er hendes Kiæreste, og som nu nyelig gik bort herfra.

Julie.

Julie.

Ah! kom an, Monsieur Oronte! jeg faaer et Indfald; denne Monsieur er kommen her for at ægte Gommefrue Lucilie, og I har største Marsag til at troe at jeg kommer her i det samme Ørend; nu lad gaae, siden det er hende, som det gaaer meest an, saa lad det komme an paa hende selv, hvilken af os to hun selv vil udvælge til sin Mand.

Eraste.

Dermed er jeg fornøiet, det er allene hendes Hierte, som jeg grunder alle mine Nøttigheder paa.

Julie. (til Lucilie.)

Nu falder det Jer til, at tale, min Smukke, lad ikke jeres Skiebne beroe paa Klingerne! hvem kunde vide det, om ikke den maaskee kunde vinde jer, som I var mindst tient med? Vi ville ikke vove noget, endnu er alting got; gesvindt! sig frem! hvilken af os to skal det være?

Oronte.

Nei, ikke saa mine Herrer, hun skal givtes med Monsieur Spadagnac, og jeg maae først vide, hvilken af Dem der er den rette.

Julie.

Ei kan det ikke være jer det samme! for en Ulykke, jeg veed jo, at hun giver sig med Manden, og ikke med Navnet.

Oronte. (til Julie.)

Oprigtig at tale, min Herre, saa kommer De mig ikke ulig for, til at være en Spidsbub, som staaer i Forstaaelse med den anden, som nu nyelig gif herfra.

G g

Julie.

Julie.

J tager feil, min Ven, der har J Haand paa, at jeg skal bie her, til han kommer igien, for at gjøre ham til en Bedrager for jeres Dine.

Dronte.

See der! der kommer han.

Ellevte og sidste Scene.

Dronte, Lucilie, Eraste, Marton, Frontin,
Julie, Spadagnac.

Spadagnac.

Jeg troer, at alting har svoret sig sammen i Dag, for at gjøre mig gal, jeg har ikke været i Stand til at finde et Menneske hiemme af dem jeg søgte om — Men hvad seer jeg! Julie —

Julie. (til Spadagnac.)

Ha! Er Du der, Forrædder. Jeg maae quæle Dig paa Stedet.

Dronte. (til Julie.)

Sagte, sagte, min Herre, hvad har De i Sinde?

Julie.

Hør Monsieur Dronte, J kan kun betænke jer paa, om J har meere end et Liv at miste, men det kan J være forsikret om, at dersom J tager denne Forræder til jeres Svigersøn: saa er J ude som et Lys.

Spadagnac. (sagte.)

Oh! for Diævelen! hvilket forbandet Forsald.

Julie.

Julie. (til Lucilie.)

Og I, min Smukke! I kan kun see jer om en anden Mand, hvis ikke, saa ingen Quarteer, jeg kan lade jer vide, at I skal have med mig at gjøre.

Frontin. (til Marcon.)

Det er vores Amazone, skal Du see?

Julie. (til Spadagnac.)

Og Du Bedrager, tænk Du kun ikke paa at undløbe mig. Frontin har underrettet mig om Dit Forsæt i Tide, og jeg har sprængt over 10 Heste, for at komme Dig i Forkøbet. Her er jeg endelig, for at hævne mig over Dig, eller at tvinge Dig til at holde Dit Løfte.

Dronthe.

Hvordan! hans Løfte?

Spadagnac. (til Julie.)

Hvem Fanden har havt i Sinde at bryde det? jeg elsker Dig jo, og holder Dig for min Dronning og min Prinsesse, og naar man elsker hverandre, som Brug og Maneerer, saa bryder man sig jo feil om Resten. Jeg giver mig, min Siæl! kun med Lucilies Penge.

Julie.

Ei Din Luddring, saa er det en lumpen Egenlystte, som kommer Dig til at bryde Dit Løfte, og det bilder Du Dig ind, at jeg skulde taale, og at jeg skulde lade mig nøie med den Erstatning, som falder mig til, efter den Contract, der er gjort imellem os. Nej, en Pige, som jeg, lader sig ikke nøie med anden Erstatning, end Døden.

Spadagnac.

Jeg taler jo heller ingen Erstatning om, Julie, men giv mig dog nogen Tid, at betænke mig.

Julie.

Ingen Snak! beslut strax her paa Stedet, enten Dit Hjerte, eller forsvar Dig. Jeg skal enten ægte Dig, eller dræbe Dig.

Spadagnac.

Nu vel da, see der er min Haand, kom an! jeg tager Din Tapperhed for Medgift og erklærer Dig for Frue Spadagnac.

Dronte.

For Frue Spadagnac?

Julie.

Ja, min Herre, nu gielder her ingen Forstillelse længere, dette er den rette Spadagnac, spørg kun Frontin, han kan sige jer det.

Dronte.

Hvad svarer Du? Slynge!

Frontin.

Hvad de andre vil, det vil jeg med. (peger paa Craste.) Spørg denne Monsieur.

Dronte. (til Craste.)

Saa er det da jer, min Herre, som vil tage os ved Næsen?

Craste.

Nei, langt fra, min Herre! og naar De faaer at vide, at jeg er Craste —

Dronte.

Oronte.

Erasse ?

Lucilie.

Ja, min Fader, det er ham selv, og jeg besvæ-
rer, at I ikke sætter jer imod vores Ønsker.

Marton.

Naa, min Herre, lad Dem bevæge af den faderli-
ge Kiærlighed, nu har jo desuden Monsieur Spadagnac
givet Dem Deres Løfte tilbage igien.

Spadagnac.

Ja, Monsieur Oronte, jeg overlader jer til Bor-
gerskabet, her seer I den, som jeg nobiliterer.

Oronte.

Saa lad det da blive derved. Monsieur Erasse!
jeg tager Dem an til min Svigersøn, lad os sende Bud
efter Deres Morbroder, og saa ville vi afgjøre Con-
tracten imellem os.

Julie.

Saa kan de fladdre vores sammen med det sam-
me, isald det er med jeres Tilladelse, Monsieur Oron-
te. Saa lad os nu være lystige, overflødige Bord, Vin
og Musik. Jeg har Lust til at forfriske mig, efter
Reisen.

Frontin.

Jeg hører alt Musicanterne, nu har vi da ikke
andet at tænke paa, end at holde os lystige, og De,
min Herre, (til Spadagnac.) at betale mig, see der er
Regningen.

Spadagnac.

Ei hvad bryder jeg mig om det Lapperie. Lad os
nu være lystige.

G g 3

Epa=

Spadagnac.

Iste Vers.

De unge Karles Diemeed
 Maae alle Lider være,
 Hvordan De, med Behændighed,
 Kan Pigerne besnære.
 De os, vi dem igien bedrage;
 Men seer man paa den anden Kandt
 Det smukke Kion til Vaaben tage,
 Saa maae man give Kiøb iblandt.
 (Den sidste Linie igientages af Chorus.)

Julie.

2det Vers.

Bort Kions fornemste Diemeed
 Bestandigen skal være
 Af Fromhed og Blufærdighed
 At lade os regiere;
 Men dersom Mandfolk sig formaste
 At trodse os, og vi saa sandt
 Bort Skjært og Snørlov fra os kaste,
 Saa skal man tugte dem iblandt. ∴

Erasme.

3die Vers.

En Elfers rette Diemeed
 Fornemmelig bør være
 Sin Elskede, med Venlighed
 Af hendes at begiære;

Menn

Men vil De os alt Haab berøve,
 Og man med Godhed intet vandt,
 Naar de er mod Fornuften døve,
 Saa maae man tage selv iblandt. ::

Lucilie.

4de Vers.

En dydig Datters Diemeed
 Fornemmelig bør være
 Forældres Bud med Endighed
 At følge og at ære;
 Men vil de til en Mand os tvinge
 Fordi de derved Fordeel fandt,
 Naar Bøn og Graad kan ei gelinge,
 Saa maae man bruge List iblandt. ::

Oronte.

5te Vers.

En Faders første Diemeed
 Om Penge er at spørge,
 Ifald han med Forsigtighed
 Sin Datter vil forsørge;
 Men elskte Datteren en anden
 Og ei vort Balg for got befandt —
 Ja! naar man bruger best Forstanden
 Saa narrer man sig selv iblandt. ::

Frontin.

6te Vers.

En Tieners Pligt og Diemeed
 Gaaer derpaa ud allene,

Sin Herre med Oprigtighed
 Omhyggelig at tiene ;
 Men naar en Herre vil befale ,
 Vil prygle i hver Kroq og Kant.
 Og os vor Løn ei vil betale ,
 Saa maae man snyde ham iblandt. ::

Marton.

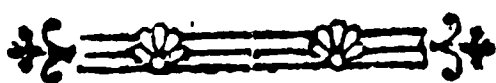
7de Vers.

En Kammerpiges Dicmeed
 Fornemmelig maae være ,
 Sin Jomfrue Dyd og Artighed
 Bestandigen at lære ;
 En Frier i et Huus at føre ,
 Det agter man ei nu saa grandt ,
 Thi naar man vil sin Lykke giøre ,
 Saa maae man spille Puds iblandt. ::

Frontin først siden Chorus.

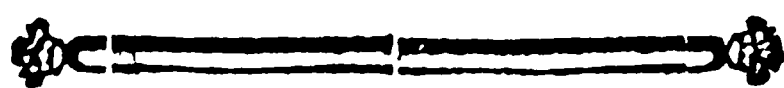
8de Vers.

Comoediernes Diemeed
 Fornemmelig skal være ,
 Den sande Dyds Fornødenhed
 Alvorligen at lære ;
 Men , som man fik til alting Leede ,
 Hvis man Forandring ikke sandt ,
 Saa haabe vi : De vil tilstede ,
 At vi maae spøge lidt iblandt. ::
 Ende.

Den

Den
Coquette Enke.

Comoedie i Een Act,

Oversat

ester Monsieur Desportes

La Veuve Coquette.

af

Lars Knudsen.

Per.

Personerne:

Flaminia, den coquette Enke.

Sylvia, hendes Datter.

Spinette, hendes Pige.

Leander, forliebt i Sylvia.

Pasquin, hans Tiener.

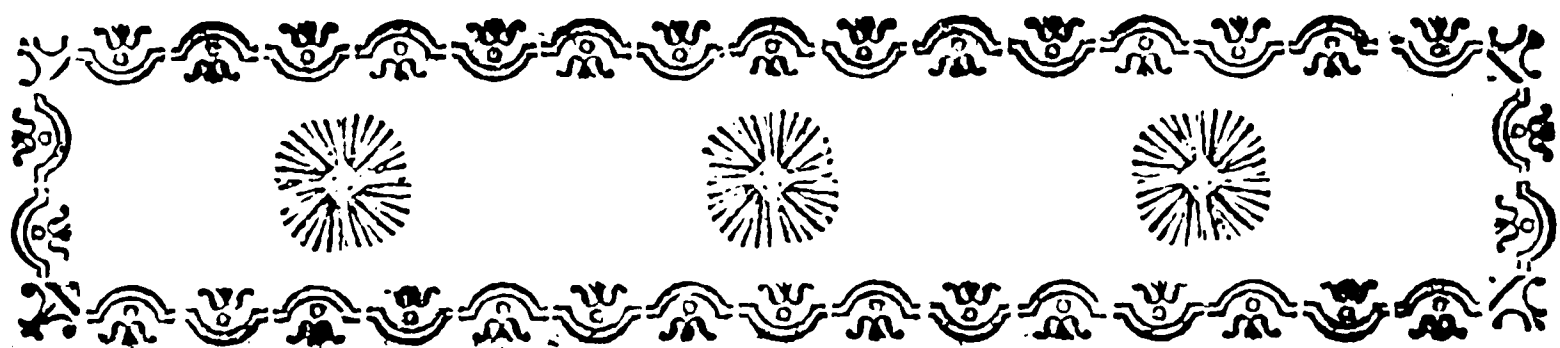
Rhubarbini, en Doctor som frier til Flaminia.

Trivelin, hans Tiener.

En Notarius.

Nogle Musicantere.

Scenen er i Enkens Hus.

Første Scene.

Doctor Rhubarbini, Trivelin.

Trivelin.

Som jeg siger, min Herre, De faaer hende ikke i Tale. Jeg veed allerede temmelig god Besked her i Huuset, endskjønt jeg har kun været to Dage i Deres Tjeneste. Det er ikke ret Dag her, førend hen imod Aftenen, og Madam Flaminia er ikke synlig saa tidlig. Jeg er forsikret om, at saa til Dags, som nu, er hendes Ansigt ikke halv færdigt.

Doctoren.

Jeg agter ikke at forårsage hende nogen Uleilighed, men, Trivelin, Du maae vide, at en Doctor har undertiden de Friheder —

Trivelin.

Doctor eller ikke, det vil intet sige. De faaer hende ikke i Tale, siger jeg Dem, førend hun er i sin fulde Rustning. Og har hun ikke Ret? man bør jo aldrig trække Dækket op, førend Theatret er færdigt. Og med al denne Forsigtighed burde endda Deres Enke aldrig lade sig see, uden langt fra eller ved Lys, som et Natstykke og Malerierne paa Theatret.

Doctoren.

Doctoren.

Det er sandt, hendes Ansigt er just ikke af det nyeste Oplag, og hun burde haade være meget smukkere og fuldkomnere, for at blive saa berømmelig en Doctors Kone. Jeg veed ogsaa, at en Kone er næsten ligesom de ubekiendte Urter og Planter, hvis Kraft og Virkning man ikke veed, førend man har prøvet dem, og naar man ikke mere er i Stand til at oprette den Skade, de har forarsaget; men Du maae betænke, at de store Midler, som Madame Flaminia besidder, ere Magneten, deres attraherende Kraft trækker mig efter hende. En riig Enke er et fortreffeligt Probatum imod en uforskielig Lykke.

Trivelin.

• So nu skal man nok see, at en Doctor trænger til Midler, og i sær en fremmed Doctor, det er med disse Herrer, ligesom med Silketøi, Porcelain og Curiositeter, jo længere de komme fra, jo dyrere betaler man dem. Men for at komme til Deres Enke igien; er De ogsaa forsikret om at hun ikke giver Dem saa — et par Brillen paa —

Doctoren.

Og hvordan falder Du paa den Tanke?

Trivelin.

Jeg skal sige Dem, min Herre, en Coquette og en Doctor, ere begge to store Markskrigere, dog hver paa sin Maade; Coquetten ved sine forliebte Diebst, og ved sine Kunstgreb, fører alle dem ved Næsen, som lade sig indtage af hende, og enhver for sig troer alligevel

gevel at han er den lykkeligste. Doctoren derimod ved opskruede Ord og Talemaader, som intet Menneske, ja som oftest ikke engang han selv forstaaer, søger at overtale dem, som ikke veed bedre, at — fort at sige, der er en meget stor Liighed imellem disse to Haandværker, men ved denne Leilighed kan det nok hændes sig, at Doctoren bliver taget ved Næsen af Coquetten.

Doctoren.

O hold kun inde med denne flygtige Raisonerings, og tænk heller paa, hvordan Du kan komme i Fortroelighed med Pigen her i Huuset, som jeg har sagt Dig, for derved at give mig Leilighed til at anatomere Madamens Hjerte og opdage, hvorledes det er disponeret i Henseende til min Fordeel. Jeg kan for mine Forretningers Skyld ikke bide til hun kommer, men jeg skal være her paa Diebliffet igien.

(han gaaer.)

Anden Scene.

Trivelin. (allene.)

At anatomere et Fruentimmers Hjerte — min Herre tænker nok, at det er saa let en Sag; nei, hvad det angaaer, saa vilde det heele Facultet kun spille deres Latin, og dog blive lige floge — men der seer jeg Spinnet, Tomsfruen er med hende, jeg vil bide at tale med hende til hun er allene.

(han gaaer.)

Exedie

Tredie Scene.

Sylvia, Spinette.

Sylvia.

Kom, min kiære Spinette, lad os gaae lidt her omkring, for at forslaae mine Tanker. Det er ligesom jeg gif paa Maale, jeg har givet Leander Tilladelse at begiere mig af min Moder, og det er i Dag at han skal foreslaae hende dette Egetskab. Jeg er saa bange for at hun giver ham Afslag, og at hun har andre Hensigter; som stride tvertimod det jeg ønsker.

Spinette.

Neent ud at sige, saa er hendes Frygt ikke uden Grund, hendes Moder er-ret en Slughals. Jeg troer hun var tilfreds at hun kunde faae alle de Friere og Mænd, som ere til, og andre maae slet ingen have for hende. Hun tager alle dem, som komme her, paa sin Samvittighed, da det dog er for Jomfruens Skyld, at de gjøre deres Opvartninger.

Sylvia.

Ja, dersom den Kiærlighed jeg bær til Leander, ikke formcerede den Begierlighed, jeg har efter at foreenes med ham, saa havde jeg Marsag nok desuden til at længes efter Egetstanden; Du veed selv, hvilken Tvang jeg bliver holdt i, det lader ligesom min Moder kan ikke lide mig meere.

Spinette.

Jo men, meener hun ogsaa, at de Mødre, som selv ere Coquetter, kan lide saadanne store Døttre som hun.

Sylvia.

Sylvia.

O! Du maae troe, at jeg nu ogsaa er reent feed af, at lade mig begegne som et Barn, jeg veed dog, at jeg har traad mine Børne-Skoe.

Spinette.

Ja det kan man nok see, og den Sag, hun taler med mig om, er saamen ikke Børneværk.

Sylvia.

Men maae Du ikke ogsaa tilstaae, Spinette, at det er fortrædeligt, paa den Alder jeg har, og da det er paa denne Tid at jeg skulde nyde de største Fornøielser i mit heele Liv, at see mig indsluttet, ligesom en Nonne, imidlertid at min Moder er paa Opera, Comoedier, Masquerader og Bal, og tager Deel i alle Forlystelser. Hun laster mig for den mindste Smule jeg vil pynte mig, og til sig selv kan hun ikke finde noget som er smukt nok; hvordan hun skiænder paa mig, saasnart hun bare seer mig snakke med et Menneske, og vil, at jeg altid skal bruge Klæder, som gaar sammen lige op til Hagen; ligesom —

Spinette.

Ligesom det var forbudet, at betiene sig af sine Fordeele, naar man kan. Man saae mangen gang ligesaa gierne at man ikke havde — visse Ting, som at man ikke maae have den Fornøielse, at lade andre ogsaa see, at man har dem.

Sylvia.

Og er det ikke at vende op og need paa alle Ting, at Mødrene, naar deres Tid er forbi, vil endda bilde sig

sig ind at have Kiæresten, og forbyde deres Døttre at have dem, og mig synes, at en Moder, naar hun var paa en vis Alder, burde med Ret og Billighed tænke paa, at staae sig fra Verden, og lade alt Coquette-rie fare.

Spinette.

Ja det forstaaer sig, og lade sin Datter tiltræde Expectancen.

Sylvia.

Na, Spinette! jeg beder Dig, see til, at Du paa en behændig Maade kan udforske, hvad min Moder har i Sinde angaaende mig. Stræb, at faae hende bragt paa de beste Tanter til Leander. Som det lader, saa kan hun nok lide ham, og det Naad, som jeg har givet ham: at han snakker hende brav efter Munden, og bestandig roser hendes Skionhed; har allerede gjort ham temmelig yndet hos hende. Tael for ham —

Spinette.

Jeg vilde, med den allerstørste Fornøielse, tiene hende; men hun kiender hendes Moders Sind bedre end jeg kan sige hende det. Jeg skal gjøre alt, hvad der staaer i min Magt. Tys! jeg troer, hun falder paa mig. Farvel.

(hun gaaer.)

Fjerde Scene.

Sylvia. (allene.)

Hvor gjør ikke en urimelig og alt for streng Moder en Elsker behagelig i en Datters Dine, og hvor formee-

formeerer det ikke den Altraae, som vi naturligviis har til Egetestanden, at man holder os i for stor en Tvang. Jeg ønskede gierne, at Ecander vilde komme, for endnu nøiere at overlegge med ham om vores Ferehavende; men der seer jeg hans Diener.

Femte Scene.

Sylvia, Pasquin.

Sylvia.

Pasquin! hvad bestiller Din Herre?

Pasquin.

Na! Gomsfrue, han er saa forliebt som bare Fanden, han tænker nu altid paa hende, lige fra han staaer op og til Middag, fra Middag til Aften, fra Aftenen til Natten og saa heele Natten igiennem til han staaer op igjen.

Sylvia. (for sig selv.)

Jeg vil fritte ham lidt ud, (høit.) men hvordan kan Du vide det, har han da sagt Dig, at han elsker mig.

Pasquin.

Ja det forstaaer sig selv, veed Gomsfruen ikke det, at en Mandsperson kan ligesaa lidt tie med sin Kierlighed, som et Fruentimmer med en Hemmelighed. Jeg hører aldrig andet fra Morgen til Aften, end: Pasquin! er det ikke sandt, at Sylvia er det yndigste, det deiligste og det fuldkomneste Fruentimmer af Verden?

H h

Pasquin!

Pasquin! har Du vel nogen Tid seet saa deilige Dine, som hendes? Pasquin! maae Du ikke tilstaae, at hun har den allernyndeligste Mund? Pasquin! er hun ikke skabt — og Pofker kan ikke huske det altsammen.

Sylvia.

Du giver mig ret en Fornøielse med det, Du fortæller mig, der er intet, jeg gider hellere høre, end det, som overbeviser mig om Leanders Kiærlighed.

Pasquin.

Ja, hun har godt ved at sige det, Gensfrue! men siden min Herre er bleven forliebt, er det knap, at jeg har Stunder enten at spise eller sove. Nei, en forliebt Herre, det er ret en latterlig Ting, snart er han i Fyr og Flamme, snart er han roelig, snart er han fornøiet og vel tilfreds, saa er han fortræden og vranten. Et Dieblis: (han stiller sig an, som en der er fortørnet.) Ah, min kiære Pasquin! jeg er forloren, den Utafnemmelige, den utro, den ubestændige Sylvia bedrager mig, hun giver maaskee en anden Medbeyler Fortrinet — hun —

Sylvia.

Hvordan Pasquin! han har i Sandhed største Uret at tænke slikt om mig.

Pasquin.

Det har jeg ogsaa undertiden sagt ham. Et andet Dieblis: (han stiller sig an, som en der er meget fornøiet.) Ah! min kiære Pasquin! jeg er det lykkeligste Menneske! Sylvia elsker mig, jeg er tilfulde forstikkret om hendes Kiærlighed. (Pasquin gjør Haandgebærder.) Ja, min deilige Sylvia! jeg skal bestandig elske Dem, bestandig —

Sylvia.

Sylvia.

Saa sagte, Monsieur Pasquin! disse Haandgebær-
der kunde Du nok lade være uden fore.

Pasquin.

Det er for at give Tingen des meere Eftertryk.

Sylvia.

O! dine Ord ere eftertryffelige nok, man skulde
snart tænke, at Du var selv forliebt.

Pasquin.

Om jeg er forliebt? jo det lader sig siensynlig nok
tilsyne. Tænk engang, jeg, som tilforn aldrig brød mig
om andet, end et godt Glas Vin, et godt Bord og
en god Seng, og har altid staaet mig som en Karl
imod Kiærlighed, jeg har ladet mit Hierte stiele fra
mig af hendes tigerhiertede Spinette, som er færdig at
gøre mig gal med sin Koldfindighed.

Sylvia.

Giv Dig kun tilfreds, hun gjør Dig uret, og jeg
skal tale til hende for Dig. Men jeg driver kun Ti-
den bort her uden Nytte, jeg vilde kun vide om Din
Herre er hjemme.

Pasquin.

Nei, han er gaaet ud, for, saa vidt jeg kunde
forstaae, at skaffe hende en liden Lystighed i Alsten, jeg
har hørt ham tale om Fioler, Vasser, Fløiter, Hobøier,
Trommer, Trompet-Mariner og —

Sylvia.

Yes! — Du gjør mig fortunlet i Hovedet med alle dine Instrumenter. Siig til Din Herre, naar han kommer hjem, at han maae søge Leilighed at komme til mig, jeg har noget magtpaaliggende at tale med ham.

(hun gaar.)

Siette Scene.

Pasquin, Trivelin.

Pasquin. (til Sylvia, som gaar bort.)

Det skal jeg ikke forsinne. — Men hvem er det jeg seer! mon jeg ogsaa seer ret til — er det ikke —

Trivelin.

Seer jeg ikke feil, saa — jo det er rigtig ham selv — Pasquin —

Pasquin.

Trivelin — Et god Dag min kiære Broder, det er mig usigelig kiært, at see Dig igien, efter at Du saa længe har været usynlig.

(de omfavne hinanden.)

Trivelin.

Og det er mig en stor Fornøielse at finde Dig her; men ved hvad for en Hændelse er Du her i Huset.

Pasquin.

Jeg tiener hos en Herre, som logerer her, og som er forliebt i en Gomsfrue, som er her i Huset hos sin Moder, men hvad bestiller Du for godt

Trivelin.

Trivelin.

Det vilde blive alt for vidtløftigt, at fortælle Dig alle mine Hændelser. Du veed at jeg altid har haft stor Møie med, at overtale mig til at tiene, og at nedgrave det upperlige Pund, Naturen har nedlagt hos mig, til saadanne smaa Loier, som Du veed — jeg har prøvet meer end eengang paa, at svinge mig i Veiret, men Verden er saa uskignsom nu omstunder, saa jeg seer mig altid bragt tilbage til min forrige Stand igien. Jeg har for kort Tid siden været i Tjeneste hos en Petit-Maitre, som betalte mig ikke min Lon, undtagen med sit Spansk-Ror, og fra i Gaar af har jeg lagt mig efter Medicinen.

Pasquin.

Du har lagt Dig efter Medicinen?

Trivelin.

Ja; jeg er kommen i Tjeneste hos en fremmed Doctor, som har en Enke i Rikkerten, som boer her, men jeg er ikke meget vel fornøiet med denne Tjeneste, han føder mig efter Sundheds-Reglerne, og tilsidst er jeg bange, at jeg kommer til at døe af intet.

Pasquin.

Ja det er en stet Kost, men hvad hedder den Enke, Du taler om.

Trivelin.

Madam Flaminia.

Pasquin.

O! det er min Herres Kiærestes Moder, det er en Kone, som har været ung i gamle Dage, er det ikke

saa? og som er endnu saa gal, at hun bilder sig ind at behage og blive elsket, men er Din Herre ogsaa virkelig forliebt i hende.

Trivelin.

Sa pyt! En Doctor skulde besfatte sig med at blive forliebt! nei, han luurer paa Velstanden; man siger: at denne Enke er riig, og den gode Karl elsker Penge, som sin egen Siæl. Han har derfor bedet mig, at jeg skulde saa hemmelig udforske hos Spinette, hvad Forhaabninger han kan gjøre sig.

Pasquin. (gandske afmægtig.)

Ah, Trivelin! hvad var det for et Navn Du nævnede.

Trivelin.

Hvorledes det?

Pasquin.

Ah! jeg er sterbens-forliebt i denne Spinette, saa jeg er færdig at blive gal af bare Kiærlighed, men det er en Tyrk, en Tiger, som — men der seer jeg min Herre.

Syvende Scene.

Leander, Trivelin, Pasquin.

Leander.

Er det ikke een af mine forrige Tienere — jo det er Trivelin.

Pasquin.

Pasquin.

Ja vist, min Herre, en af de hurtigste Skielmer i vore Tider.

Trivelin.

Na — Monsieur Pasquin, I gior mig undseelig med jeres Berømmelser.

Pasquin.

Og det som meere er, han er i Tieneste hos Deres tilkommende Svigersfader, i det mindste feiler der ikke meget i.

Leander.

Hvordan?

Trivelin.

Ja, min Herre, jeg er i Tieneste hos Doctor Rhubarbini, som gaaer paa Spor efter Madame Glaminia, den Enke, som eier dette Huus.

Leander.

Hvorledes? tænker hun paa den Alder hun har, at giøre sig igien?

Trivelin.

Ja gandske tilforladelig, og jeg vilde ikke ønske, min Herre, at hun hørte Dem tale saaledes om hende.

Leander.

Ah! saa seer jeg forud, at jeg er forloren — jeg elsker Datteren, og er nødt til, at stille mig an, som jeg var forliebt i Moderen, som, omendstid hun er

til Alders, dog er Coquette, og som med Glid lader som hun ikke kan see den Tilboielighed, jeg har til hendes Datter — jeg maae, i hvad der følger paa, give hende mine Tanker tilkiende, Pasquin! har Du endnu ikke seet hende?

Pasquin.

So, jo, inden hun bliver færdig med at pudse sig, saa tænker jeg nok det er Nat. Et Fruentimmer, som er gammel og tillige forfængelig, kan ikke saa hastig komme fra sit Rathord, her skal sættes en Skionsplet endnu, her feiler en Eløise, saa en lille smule meere rødt her, saa tørre det af igien, som er for meget der, et Træk eller en Mine med Munden, at plire eller skaatte med Dinene, — med et Ord, dette Slags Fruentimmer har ingen fortroeligere Ven, end deres Rathord:Speil, thi dette allene faaer Tilladelse at see dem, saadanne som de virkelig ere, for igien at lære dem den Kunst, at synes saadanne, som de ikke ere. — Men det er sandt! jeg har seet Jomfruen, hun vil tale med Dem, og hun venter paa Dem i hendes Kammer.

Peander.

Men hvorfor har Du ikke sagt mig det strax. Oh! jeg iiler til min elskværdige Sylvia.

Ottende

Ottende Scene.

Pasquin, Trivelin.

Pasquin.

Og jeg til min elskværdige Spinette. Men Trivelin, siden Du forstaaer Dig saavel paa alle Ting, kan Du da ikke lære mig, hvordan jeg skal bære mig ad, for at bevæge min stænhjertede Skønhed.

Trivelin.

Det er ligesom Omstændighederne ere til, man maae altid tage et Fruentimmer der, hvor hun er svagst, at være dum og forvoven behager dem allermeest, Forstand og Undseelse er dem feedsommelig. — Har Du ikke seet disse opkrøllede og uforfæmmede ærtige unge Herrer, som slaggre omkring paa Theatret imellem Actricerne.

Pasquin.

Jo vist, mange gange.

Trivelin.

Stræb at efterabe deres Manerer: Hatten (han lader Pasquin gjøre alle disse Gebærder.) brav need over det ene Øie, den ene Haand i Buxelommen, den ene Skuldre lidt høiere, og meere frem, end den anden, (med en lespende Stemme.) Gid jeg blive Dævels min Allersødeste! besidder De ikke en Skønhed som forblinder Dinene, men sig: hvor længe vil De lade mig crepere. Gud forbande mig, dersom jeg ikke elsker Dem, som min Diesteen, hvis jeg ikke ærer Dem som min

Princesse — naa — hvad siger De min Kolling — Hvor kan De være saa haardhiertet, at vægre mig en kiden, bare en lille bitte Douceur. (naturlig.) Overalt maae Du ikke glemme, at gjøre brav Haandgebærder, Fruentimmere holde i Særdeleshed meget af de Liebhabere, som kan got spille Pantomimer, for Exempel: (han gjør adskillige Haandgebærder og Pasquin forsværer sig, som om han var et Fruentimmer.)

Pasquin.

Men Cavaleer! hvad tænker De? Skiot Dem dog selv, jeg bliver i Sandhed vreed.

Trivelin.

Der kommer Spinette, lad mig nu see at Du spiller din Rolle vel.

Tiende Scene.

Spinette, Trivelin, Pasquin.

Trivelin.

Doctor Rhubarbini har ladet mig blive her, for at erfare, hvorledes Madame Flaminia besinder sig, og at lade hende vide, at han vil have den Ære i Dag at besøge hende. Men Mademoiselle Spinette, siig mig oprigtig, bedrager min Herre sig ikke i sine Tanker, og troer hun, at Madamen svarer til hans Kiærlighed.

Spinette.

Derom kan jeg egentlig ikke give jer nogen vis Underretning. En Coquettes Hierte er en Labyrinth, som

som man aldrig kan hitte Noede i, og som hun saa oftest selv ikke veed at finde Udgangen paa. Lad ham paa sin Side gjøre sit Bedste, maaskee der kan vel falde et gunstigt Dieblif ind for ham.

Trivelin.

Jeg er hende forbunden for god Efterretning, og jeg vil nu gaae hen, og see, jeg finder min Herre.

(han gaaer.)

Tiende Scene.

Spinette, Pasquin.

Pasquin. (til Spinette som vil gaae.)

Hvorfor løber Du saa hastig bort, Spinette.

Spinette.

Naa — hvad vil Du mig?

Pasquin.

Oh! nu, see paa mig.

Spinette.

Nu vel! jeg seer paa Dig.

Pasquin.

Oh! hvor Du er eenfoldig! kan Du ikke begribe hvad jeg vil sige?

Spinette.

Nei i Sandhed kan jeg ikke.

Pasquin.

Pasquin.

(gør alle de Petit-Maitre Gebærder, som Trivelin har viist ham, han tager sin Daase op, han synger, gjør Coupeer, &c.)

Spinette.

Men Pasquin! hvad skal alle disse Optøger betyde.

Pasquin. (stammende og afbrudt.)

Ah min Duffe! — Gid jeg saacr en Verdens Ulykke, — er hun ikke saa smuk som — den Dævel. — De smukke Dine, — deres gloende Straaler — har anstuffed mit Hjerte, — og min Kjærlighed — og alt dette forarsager mig — hendes angenemme Person — og den forblindende Skønhed, — (han gjør nogle Haandgebærder.) med et Ord: man elsker Dem, saa man maae blive gal.

Spinette.

Hvad Pokker er det for Missmasse, Du væver sammen der? jeg forstaaer jo ikke eet Ord af alt det Du har sagt.

Pasquin. (fortrædelig.)

Ei for Dævelen! hvorfor skal man da ogsaa bruge saa mange Omsvøb? hør! jeg kan ikke forstille mig naturlige Væsen, gøres der endelig saa mange Historier nødvendig, for at sige Dig, at jeg elsker Dig høiere end mig selv, og at —

Spinette.

Tie stille! jeg hører, Madamen kommer. Jeg bliver ulykkelig, dersom hun har seet Dig, hun kan ikke
taale,

taale, at man er forliebt i andre her i Huuset, end hende selv.

Pasquin.

O her, Spinette! kun et lille Kys til Afslag paa de Rettigheder, jeg skal nyde, naar jeg bliver Din Mand.

Spinette.

Na — gaae, gaae, Mændene maae daglig Dags staae nok af paa dem alligevel.

Pasquin.

Farvel da! barbariske Spinette.

Spinette.

Farvel! forliebte Pasquin.

(Pasquin gaar.)

Ellevte Scene.

Flaminia, Spinette.

Flaminia.

Hvorledes Spinette, har her endnu ingen været for at gjøre sin Oprartning — slet ingen — det kommer mig i Sandhed meget forunderligt for — hvilken Norden, hvilken Esterladenhed af Besøggelser, jeg har aldrig seet saadan en Mangel paa Mandfolk. Hvordan? ikke at see en Mandsperson gjøre sin Oprartning ved Natbordet hos saadant et Fruentimmer, som jeg, — det er forargeligt, (hun tager et Speil op af Lommen og speiler

speiler sig.) og den Ergrelse jeg har havt derover, har forarsaget, at min Coëffure er bleven gantse skæv og uordentlig.

Spinette.

Ei, De skiemter Madam! den har i Sandhed aldrig været smukkere, Deres Skønhed tager til hver Dag og De bliver yngre og yngre, jo oftere man ser Dem.

Flaminia. (brystende sig.)

Denne Pige har altid havt en god Skønsomhed. (til Spinette.) Saa finder Du mig virkelig —

Spinette.

Jaa, saa smuk, som nogen vil ønske sig.

Flaminia.

Der fattes mig heller ikke andet, end at jeg skulde være lidt meere undersætsig; men Doctor Rhubarbini har lovet mig, at jeg ved hans Kunst snart skal blive det.

Spinette.

Det er sandt, Doctor Rhubarbini har været her, og han lod sige, at han vilde have den Ære, at komme strax igien, men see der, Madam! der har vi ham.

Solgte.

Tolvte Scene.

Doctor Rhubarbini, Flaminia, Spinette.

Flaminia.

Ah! Herr Doctor! nu stod vi just og taelte om Dem, og Spinette lod det ret være sig angelegen, at staae paa Deres Bedste.

Doctor Rhubarbini.

Hun skal ikke heller have gjort det omsonst, Madame! og jeg vilde ønske, at hun havde min Hielp nødvendig i nogen Ting, for at lade hende see min Erkiendtlighed.

Spinette.

O! jeg er Dem høiligen forbunden for Deres Godhed, Herr Doctor, jeg trænger, Gud ske Lov, ikke til Medicinen, og jeg forlanger heller ikke at blive undersætsig.

Doctoren.

Men, Madame! hvor længe vil hun lade mig vente efter den heelende Balsam, som kan læge de dybe Bunder, Deres Skønhed har gjort i mit Hierte? Kiærlighed, som circulerer i mine Aarer, inflammerer mit Blod og sætter de inderste Deele saaledes i Brand, at der er intet uden Deres Gienkiærligheds Salværge, som kan curere den Feber, mit Hierte laborerer af.

Spinette.

Spinette. (for sig selv.)

Naa! det var, saae mig Skam, en Kiærligheds Erklæring, som kunde sætte baade Hjerte og Mave i Bevægelse.

Flaminia.

Oh! bevar os vel, Herr Doctor, hvor De haster! jeg er ikke i Stand til at høre saadanne Forslag. De forøger kun den Bedrøvelse endnu mere, som min Enkestand fører med sig, og naar jeg allene hører tale om Forbindelse, saa faaer jeg saadanne Qualmer. —

Doctoren.

En liden Dosis af et andet Egetskab vil gandske vist fordrive disse Qualmer af Enkestanden. Men ah! Madame; jeg begriber alt for vel af Deres Tale, at Deres Hjertes Tilboielighed er ikke nær saa heftig, som min. Af Kiærlighed til Dem, sætter jeg min Kunst tilside; alle mine Patienter beklage sig over mig, og i dette Dieblif, da jeg her taler med Dem, venter en meget fornemme Patient efter mig, men saa længe jeg seer Dem, Madame, saa tænker jeg ikke paa, hvad Fare han er i.

Spinette. (for sig selv.)

Det er maaskee saa meget desbedre for den Syger.

Flaminia.

Nei, Herr Doctor, det er ogsaa alt for stor Ære, De beviser mig, - jeg beder Dem, gaac hen og see til Deres fornemme Patient. Jeg vilde gjøre mig en Samvittighed over, at mine saa Yndigheder skulde være Aarsag til nogens Død.

Doctoren.

Doctoren.

Dersom dette Offer var Dem behageligt. —

Flaminia.

Nei i Sandhed vil jeg ikke. Jeg finder aldeles ingen Behag i saadanne Offre, og dersom det ikke er nok, at jeg beder Dem, at gaae derhen, saa befaler jeg Dem det.

Doctoren.

Siden det er efter Madamens Ordonnance, saa skal jeg da gaae, men jeg kommer igien, som snarest, og saa forlader jeg Dem ikke, førend De først og fremst for alting udtrykkelig har forsikket mig om min Skiebne og Deres Forsæt.

(han gaaer.)

Trettende Scene.

Flaminia, Spinette.

Spinette.

Den gode Mand har i Sandhed ikke i Sinde at drive Tiden unyttig bort.

Flaminia.

Ja Spinette, man bør altid lade en Frier gjøre sig de bedste Formodninger, om man endogsaa kun har ham for at fylde Tallet, det forskaffer et Fruentimmer den største Akseelse, at hun har et stort Antal af Tilbedere, og derved holder man altid den i Verbødighed, som man agter at give Fortrinet.

Spinette.

Ja, det er let at begribe, men paa den Maade er det da ikke Doctoren som —

J i

Flaminia.

Flaminia.

Jeg veed, at Doctoren elsker mig, og, jeg har ogsaa stor Høiagtelse for ham, i sær for den store Omhyggelighed, han viser i at vedligeholde min Skønhed med sine hemmelige Videnskaber, men dersom jeg beslutter at forandre mig nok engang, saa vil jeg have en Mand, som Kiærligheden selv skal udsøge mig.

Spinette.

Hvem bliver da dette lykkelige Menneske?

Flaminia.

Reent ud at sige — itlandt saa stort et Tal af Tilbedere, som mine Yndigheder hver Dag trække her hid, er det ikke saa let, at giøre et Val.

Spinette.

Hvorledes? Ere da alle de, som komme her, forelskede i Madamen.

Flaminia.

I hvem ellers maaskee?

Spinette.

Jeg tænkte, at Madamens Datter —

Flaminia.

Min Datter, min Datter, ha, ha, ha! kan vel nogen sætte min Datter i Ligning med mig? et halvsvoxen Barn! — Nei der hør en egen Kunst til at erobre et Hierte, og det lærer man aldrig, uden ved en lang Ovelse. Men Spinette! kan Du da ikke slutte Dig til, hvem der er min Overvinder?

Spinette.

Nei i Sandhed kan jeg ikke, Madame! —

Flaminia.

Flaminia.

Kan det falde Dig saa vanskeligt at gierte? —
Leander —

Spinette.

Ja, det var en anden Sag. (for sig selv.) Jeg
freeder.

Flaminia.

Ah! Spinette! det som behager mig allermest hos
ham, det er den Uerbødighed og Frygtagtighed, som
han alle Tider lader see, skulde Du vel troe, at i al
den Tid han har gjort sin Opvarning hos mig, har
jeg tydelig kunnet læse af hans Dine at han elskede,
men han har endnu ikke havt det Hjerte at tale et
eeneste Ord til mig om sin Kiærlighed.

Spinette.

Men, om det nu kunde hænde sig, at Madamen
tog feil i sin Indbildning.

Flaminia.

Ja — ifald saa var — saa blev det min mindste
Bekymring, at faae en Mand, og jeg kunde i saa Fald
altid gjøre mit Facit paa Doctoren, — men jeg er
forsikret om, at Leander elsker mig. Jeg kan endogsaa
sige Dig, at jeg har paa nogle Dage mærket, at naar
han seer mig, saa tindrer ret hans Dine af Kiærlig-
hed; og han er hver gang paa Veie at sige mig det,
men han tør ikke bryde ud dermed. Det er ogsaa at
være alt for frygtsom! men i Dag vil jeg sætte al
Alvorlighed til Side, og ved at vise mig meer venlig
imod ham, end nogen Tid tilforn, skal jeg nok faae
ham saa dristig, at han skal gjøre mig den Erklæring.

sem jeg længe ligesaa meget, som han, efter at see opfyldt. — Der er han, — lad os være allene, jeg skal nok faae ham til at tale. (Spinette gaaer.)

Tiortende Scene.

Flaminia, Sylvia, Leander.

Sylvia. (til Leander i det de gaae ind.)

Der er min Moder, Leander! tael nu til hende, gid De kunde kun overtale hende til, at samtykke i Deres Begiering.

Flaminia. (hidsig til Sylvia.)

Hvad er dette Mademoiselle? hvem har givet jer Tilladelse, at komme her i mit Selskab, uden jeg lader jer kalde — har jeg ikke forbudet jer det, gaae bort, (Sylvia gjør sin Compliment.) saa flux! gaae bort siger jeg. (Sylvia gaaer.)

Femtende Scene.

Flaminia, Leander.

Leander.

Madame! Deres Brede forskrækker mig, og det slette Humeur, jeg finder Dem i, er intet godt Forvarsel for det Haab, jeg havde gjort mig.

Flaminia. (stiller sig mild an igien.)

Kom kun nærmere, min Herre, kom kun nærmere! dette slette Humeur strækker sig ikke til Dem, og man kan ikke andet, end at være i godt Humeur i Deres Nærværelse. Men hvad er det, som gjør Dem saa frygtfuld, min Herre? Saadanne Mandspersoner

soner, som De, ere ikke skatte til at gjøre sig forgiaes ved Haab hos et Fruentimmer, som seer efter Fortienester. (meget venlig.) Tael kunns frit, man er maaſkee meere bereedvillig til at opfylde Deres Ønſker end De tænker.

Leander.

Den Maade, De tager imod mig paa, Madame, bringer mig til Live igien, og gjør mig dristig. Jeg har i lang Tid svævet imellem Haab og Kragt, og har ikke tørdet vove, at aabenbare Dem et Anliggende, som mit Livs Lyksalighed frem for alting beroer paa. Jeg elsker, Madam! og siden det er Kiærlighed, som tvinger mig til at tale, ſaa maae den ogsaa tiene til Undskyldning for min Forvovenhed. Madam! det er Dem alleene, ſom kan gjøre mig lykkelig. Det er Dem, jeg tager min Tilflugt til, og det er ogsaa hos Dem, jeg søger Lindring for den hæftige Lue, ſom har ſat mit Hierte i Brand.

Flaminia.

Men troer De da, at jeg ikke har kunnet mærke det? Jo Deres Stiltienhed har ikke forhindret mig fra, at opdage denne Hemmelighed, jeg veed den ligesaa godt, ſom De veed den ſelv. Kiærlighed lader ſig ikke ſkiule, den har andre Ting at give ſig tilkiende med, end Taelen allene, og de fleſte gange ere Dinene dens beſte Fortolkere. Men jeg er aldeles indtaget af Deres Erbødighed, og jeg agter Dem derfor des høiere. —

Leander.

Siden De da har opdaget min hæftige Kiærlighed, Madam! og siden De anſeer den uden Fortrydelse,

se, saa tillad mig, at jeg attraaer den Ære, at foreenes noiere med Dem, ved et Ægteskab, som alle mine Ønsker sigte til. Lad Deres Godhed ikke lade af imod mig. Nægt mig ikke min Begiæring, thi jeg kan umuelig overleve saa grusomt et Afslag.

Flaminia.

Nei De kan være forvissat om, at man tager alt for meget Deel i Deres Liv dertil, og man havde ikke ladet Dem sukke saa længe, dersom De allene havde erklæret Dem før. I hvad Modstand jeg end har kunnet gjøre hidindtil i denne Post, saa vil jeg dog samtykke i den Forening, som De taler om, for at lade Dem see, hvor høit jeg agter Dem.

Leander. (meget fornøiet.)

Ah! Madam! De gjør mig til det lykkeligste Menneske, tillad mig, at jeg for Deres Fødder.

(han falder paa Knæ.)

Flaminia.

Staae op, staae op, Leander! styr Deres overmaade Glæde, lad den ikke blive for hestig.

Leander.

Tillad, at jeg iiler med at gjøre min Lykke fuldkommen, og at jeg maae anrette en liden Lystighed her hos Dem i Aften, imidlertid kunde Contracten være færdig til Underskrivning og dersom De vilde —

Flaminia.

Hvem kan vel afslaae Dem noget? men De taler intet om de fornemste Poster, som vi maae lade indføre i Contracten.

Leander.

Leander.

Oh! Madam! De gjør mig i Sandhed Uret, dersom De troer, at jeg er i Stand til at have saadanne Hensigter.

Flaminia. (for sig selv.)

Hvilket oprigtigt Sindelag, og hvilke redelige Tanker. (til Leander.) Siden De da ikke selv vil tænke paa Deres Bedste, saa er det min Skyldighed at tænke derpaa, saa De kan blive fornøiet.

Leander.

Og hvorfor vil De, at en Elsker, som allene er indtagen af den Fornøielse at eie det, som han elsker høiest af alle Ting, skal besvære sig med sligt; da Deres Godhed er saa stor imod mig, Madam, hvad kan jeg da gjøre bedre, end at henstille det i Deres eget Behag.

Flaminia.

De skal ikke heller have betroet Deres Fordel i slette Hænder, og jeg skal ikke misbruge den Fortrolighed, De har til mig. Jeg skal lade Dem see Prøver paa, at jeg mener det oprigtigt, og naar jeg undtager ti tusinde Rixdaler, (sagte.) dette er min Datters Arvegods, som jeg ikke har at raade over; (høit.) saa giver jeg Dem alle mine Midler, som beløbe sig til tre gange saa meget.

Leander.

Ah, Madam! overvæld mig ikke med saa stor Gæmildhed, Deres alt for store Godhed gjør mig skamfuld, og min Kiærlighed fortjener ikke nær saa meget.

Flaminia.

Jo meere De vægrer Dem, for at tage imod mit Tilbud, jo meere fortjener De, at jeg skal tvinge Dem

til at tage derimod. Og jeg forlanger ikke andet af Deres Erkiendtlighed derved, end at De skal skynde Dem at afgjøre Brylluppet, jo for, jo bedre; De kiender jo min Notarius, gaae selv hen til ham, og lad ham skrive Contracten færdig, som jeg har sagt.

Leander.

Det er det behageligste Vrende, De kunde give mig at forrette; og jeg har ligesaa inderlig en Længsel derefter, som De. Hvor er jeg lykkelig. Jeg havde aldrig troet at Deres Bevaagenhed imod mig havde været saa overmaade stor. Oh! Madam, jeg løber derhen.

(han gaaer.)

Flaminia.

Gjør det, min kiære Leander! og gid Kiærlighed maae laane Dem sine Vinger, for at komme des snarere igien.

Sextende Scene.

Flaminia. (alleene.)

Nei jeg kan aldrig gjøre bedre, end at foreene mig med dette Menneske; i hvad det end skal koste mig, saa fortjener han det. Den Kiærlighed han bær til mig er ubeskrivelig. Det kunde jeg tydelig see forud, at han elskede mig. Nei, for saadanne Fruentimmer, som jeg og mine Liige, kan en Liebhaber ikke saa let forstille sig.

Syttende Scene.

Flaminia, Sylvia.

Sylvia.

Leander beretter mig en behagelig Tildende, min Moder, og omendskiont hans Hastighed ikke tillod ham at sige mig

mig uden gandske lidet deraf, i det han gik mig forbi, saa tænkte jeg dog, at det var at forglemme min Pligt, hvis jeg ikke strax lod Dem see den Fornøielse, det forarsager mig at De har villet —

Flaminia.

Ja, saaledes maae jeg lide jer, det er den bedste Slutning, I kunde fatte, det er mig kært, at I finder jer i Billighed, og gjør ingen Indvendinger imod det, jeg har besluttet. I skal heller ikke fortryde det. Leander er et meget artigt Menneske.

Sylvia.

De kan aldrig troe, min Moder, hvor det fornøier mig, at see Dem saa vel findet imod ham, han fortjener virkelig den gode Tanke, De har om ham, — men der seer jeg Doctor Rhubarbini.

Attende Scene.

Flaminia, Sylvia, Doctor Rhubarbini,
Trivelin.

Flaminia. (for sig selv.)

Det ufordragelige Menneske, skal jeg da aldrig være frie for hans Overløben.

Doctoren.

Madam! om ogsaa alle mine Patienter skulde crepere, saa maae jeg unddrage dem mine Besøgelser, for paa dette Sted, at anvende al den Flid og Opvartning, som kan bringe et saa lægende og vederqvægende Blomster for min Kierlighed, som Madamen er, til Modenhed og Frugtbarhed.

Flaminia.

Flaminia.

O! Herr Doctor, dersom De allene har i Sinde at fylde mig Drene fulde af Deres medicinske Kiærligheds- Erklæringer, saa gjorde De bedre, at De anvendte Deres Besøgelse paa et andet Sted, eller gif hiem, der kunde maaskee nogen have Bud efter Dem, som havde Deres Nærværelse meere uddig.

Doctoren. (til Trivelin.)

Trivelin, hvad er dette? Dette Tilfælde havde jeg ikke formodet.

Trivelin.

Hun taler Dem allerede til, Herre, som De var hendes Mand.

Doctoren.

Men, Madam, hvoraf kommer dette hidlige Temperament i saadan Hast? naar jeg har forestilt Dem min Kiærlighed, har De jo med de meest lindrende og listigste Bevaagenheds Kiendetegn lædsket min inderlige Længsel og pederqvæget det Haab, jeg har gjort mig; kunde De vel efter at have ladet mig forsinægte saa længe —

Flaminia. (med en høi Latter.)

Ha, ha, ha! da har I skammelig bedraget jer, min kiære Herr Doctor, hvis I har bilde jer ind, at et Fruentimmer, som har saa megen Skjensomhed, som jeg, kunde finde Behag i saadan en Figur som jeres.

Trivelin.

Man maae dog i det mindste tilstaae, at hun er oprigtig.

Flaminia.

Jeg kunde til Nød være god nok at plages med, for en Kone, naar man slet ingen andre kunde faae.

Sylvia.

Sylvia. (for sig selv.)

Man beegner den gode Doctor kun meget flet og ret.

Doctoren.

Hvad? er det saaledes man fører sig op imod en berømt Doctor, og navnkundig Medicus! O Tempora! O Mores! men hvem kunde hun vel bedre være tiemt med Madame, end en Doctor, paa hendes Alder.

Flaminia.

Paa min Alder, paa min Alder! Troer I da, at jeg er allerede aflægs, og tænker I, at man ikke meere bør gjøre sig Tanker om at behage Een, som er ung og elskværdig? I jeres Dine har man vel ikke den Skionhed eller det yndige Væsen, som gjør at man er saa behagelig, og elsket af alle, Hæ —

Doctoren. (til Trivelin.)

Det maae gandske vist være nogle hidlige Dunster, som ere stegne op i Hovedet, og har forvirret hendes Hjerne

Flaminia.

Wie kunz lidt, bliv her allene et Dieblif, saa skal I blive overbevist om jeres flette Indsigt! I skal faae det at see, saasnart de fornødne Anstalter til Bryllupet ere færdige. — Ha, ha, ha! for at det kan blive desmeere usædvanligt, saa skal I aabne Ballet.

Sylvia. (for sig selv.)

Det er mit Bryllup med Leander, som min Moder meener. (høit og skiemtende.) Jeg er vis paa at Doctoren vil legge sig Vre ind, han seer ud til at være en god Dandser.

Doctoren. (forbittret.)

Disse Stikpiller sætte tilfjødst min Galde i Bevægelse.

Sylvia.

Sylvia.

Der kommer Leander med Notarius. (for sig selv.)
Hvor jeg er fornøiet.

Nittende Scene.

Flaminia, Sylvia, Doctor Rhubarbini,
Leander, Notarius, Trivelin.

Flaminia. (til Notarius.)

Kom nærmere, min Herre. (til Leander meget kiælen.)
Har De ladet indføre det i Contracten, som jeg har sagt?

Leander.

Ja, Madam, jeg kan ikke paa nogen Maade er-
kiende Deres store Godhed! dersom De forlanger det,
saa vil jeg lade Contracten læse.

Flaminia.

Det gøres ikke nødvendig, saasnart De er fornøiet med
den, saa skriver jeg under i Blinde. (hun skriver under. Til
Sylvia.) Nu min Datter, vil I ikke skrive under med?

Sylvia.

Det er en Datters Pligt, at adlyde sin Moder.
(hun skriver under tillige med Leander.)

Flaminia. (til Notario.)

Nu er det bragt i Rigtighed, min Herre, og nu er
De saa god at tage Contracten med Dem. See der
seer jeg allerede vore Musicantere, de komme meget
leleiligt.

Tyvende

Tyvende Scene.

De forrige, Musicanterne, som blive førte ind af Spinette og Pasquin.

Sylvia.

Det er endnu ikke nok, min Moder! her er endnu et Givtermål at afgjøre. Pasquin og Spinette elske hverandre, og dersom De vilde —

Flaminia.

Saa jeg tillader Dem, at De maae faae hverandre; saa kom lad os nu ikke tænke paa andet, end at fornøie os! De nregivte Personer skal aabne Ballet.

(Musicanterne spille en Menuet; Flaminia rejser Leander Haanden for at dandse med ham; han gjør hende en Compliment og gaaer bag om hende, og tager Sylvia ved Haanden; de gaae frem paa Theatret, og sætte dem i Positur til at dandse.)

Flaminia. (for sig selv.)

Han er saa fornøiet, saa han veed ikke selv hvad han gjør. (til Leander.) Men hvordant er det Leander! hvad er det I bestiller?

Leander.

Det, som De har befalet mig, Madame.

Sylvia.

Vi gjør jo ikke andet, min Moder! end hvad De selv har sagt.

Flaminia. (tager Leander ved Haanden.)

Men seer De da ikke, at De tager feil? (til Sylvia.) Og I Mademoiselle, jeg skal lære jer noget andet, bie kun —

K P

Sylvia.

Sylvia.

Har De ikke sagt, min Moder, at de nyegivte Personer skulde aabne Ballet.

Flaminia.

Naa — hvad da?

Sylvia.

Naar saa er, saa er det jo mig, som skal aabne det med Leander.

Flaminia. (for sig selv.)

Hun er bleven gal, hun bilder sig ind, at det er hende, som er givt. (til Sylvia.) Tænker I at det er jeres Navn Contracten er stilet paa.

Sylvia.

Men hvis ellers min Moder?

Flaminia.

Oh! det var ret et artig Spørgsmaal. (til Leander gandske forskrækket.) Hun maae gandske vist være bleven forrykt i Hovedet.

Sylvia.

Men jeg kan aldeles ikke begribe, hvad De vil sige, min Moder! De kan være forsikret om, at jeg er intet mindre, end forrykt i Hovedet, og at det er gandske vist Dem, som tager fejl.

Flaminia.

Nei! nu kan jeg ikke tvinge mig længere — strax paa Timen gaae jeres Vej — saadan en raue Tøs, som I —

Sylvia.

Oh! det er jeg nu ikke længere, og jeg vil at Leander skal stille denne Trætte ad.

Fla=

Flaminia.

(til Leander, som er gandske beslyrtset.)

Men Leander! kan De da ikke stoppe Munden paa hende, og lade hende vide, at det er mig —

Leander.

J Sandhed, Madam, De seer mig saa forvirret, at jeg ikke veed, hvad jeg skal sige.

Flaminia.

Der er jo slet intet at staae i Betænkning over! De skal aabne Ballet med den, som De anseer for Deres tilkommende Kone.

Leander.

(gør en dyb Compliment for Flaminia.)

Eftersom De tillader mig, at forklare mig paa den Maade, Madame! (han tager Sylvia ved Haanden.) saa har jeg aldrig ønsket mig anden, end den elskværdige Sylvia.

Flaminia.

Sylvia! Himmel! hvad hører jeg? og Contracten —

Leander.

Ja Contracten er stilet paa hendes og mit Navn, Madame! og jeg har troet, at det var Madamens Meening.

Flaminia. (for sig selv.)

Men har jeg og virkelig kunnet tage saa stamulig feil? (til Leander.) J Bedrager! den hestige Kiærlighed, J erklærede for mig, var den ikke —

K l 2

Leander.

Leander.

Jeg mærker nok, Madam! at vi har ikke forstået hinanden ret; jeg har tælt oprigtig og aabenhjertet med Dem, men De har hentydet det til sig, som jeg allene har tilregnet Deres Datter —

Flaminia. (hidfig.)

Jeg er en Tølper, og jeg giver aldrig min Tillsidelse.

Leander.

Jeg tilstaaer, at denne Feiltagelse kan være fortrædelig for Dem, Madam! men De maae tillade mig, at jeg benytter mig af mine Rettigheder, De har selv underskrevet Contracten og altsaa —

Doctoren.

De maae troe mig, Madam, at det bedste De kan gjøre, er at synke denne Pille med Taalmodighed.

Flaminia.

Jeg er færdig at briste af Harm — Uf! — jeg har fanget mig selv, jeg har skrevet alting under, og det som gjør Ulykken desmeere ufordragelig, og som gjør mig rasende, er at jeg har berøvet mig selv over tresierde Deele af mine Midler.

Doctoren. (til Trivelin.)

Tresierde Deel af hendes Midler?

Trivelin.

Lad os gaae, Herre, naar de ere borte, saa har vi intet meere at giøre os med paa dette Sted.

Flaminia.

Flaminia. (Efter at have grundet.)

Men jeg er taabelig, at jeg vil græmme mig over, at miste saadan en ung Fusedast, den Skade staaer let til at oprette, og Doctoren vil med Fornøielse —

Doctoren.

Madamen maae forlade mig. Var paa refertur, hun har nu nylig foragtet mig, nu falder Touren mig til. Det Bræk-Pulver, Madamen har givet sine Midler ind, har fuldkommen cureret den Hidsighed, som min Kiærlighed forarsagede mig. Jeg er hendes Skyldigs Tiener.

Flaminia. (rasende.)

Hvordant? vil I alle være eenige om at bedrage mig, skal jeg taale saa forsmædelig en Skam — oh! — jeg er saa bespændt — saa jeg kan ikke tale — jeg bliver splitter gal.

(gaaer ud.)

En og tyvende Scene.

Sylvia, Leander, Doctor Rhubarbini, Spinette, Trivelin, Pasquin.

Doctoren.

Det var, paa min Værelse, en artig Misforstand.

Sylvia.

Ah! Leander! vores Forening vil koste mig min Moders Venkab, hun tilgiver mig aldrig. —

K f 3

Leander.

Leander.

Slaae sig kun til Noelighed', smukke Sylvia, med
Tiden vil vi nok søge at faae hende god igien. Lad
os slaae alt det af Tankerne, som kan bedrøve os, og
lad os begynde vores liden Lystighed. Herr Doctor! De
er vel saa god at bære os med Deres Nærværelse.

Spinette.

{ Naa Pasquin, sig mig engang: er der ingen
{ Feiltagelse imellem os?

Pasquin.

{ Na intet, Du elsker mig, og jeg elsker Dig, Du
{ givter Dig med mig, og jeg givter mig med Dig, det
{ ser jo noget, som er haandgribeligt, og som man aldrig
{ kan tage fejl af.

(NB. Det indstregede staaer ikke i Originalen.)

Sylvia.

J Mødre, som Døttrene altid forskrække
Med moednere Alder til Egteskabs Stand;
J dermed, hos os, kun desmeere opvække
Den Altraae vi have, at nyde en Mand.
Hvi maae vi for eder ei Mandvorne være,
J sikkert dog dertil kan slaae Eders Lid,
At sminkede Rynker kan Prisen ei bære.
Alting har sin Tid, alting har sin Tid. ::

(Den sidste Linie igientages af Chorus.)

Leander.

Leander.

J Skindsnge Egtemænd, ivrige Haner!

Hvis Koner ei tør paa en Mandsperson see.

Troer J, at hvis Konen vil eisse Galaner,

At det, som J frygter, dog ei skulde skee?

Jo meere at Konen sig efter jer skikker,

Jo meer hun sig vogter for Marsag til Splid,

Jo mindre er Eders Nærværelse sikker.

Alting har sin Tid, alting har sin Tid. ::

Spinette.

Naar Doctoren Egteskabs-Knude vil knytte,

Maae vigtige Marsager giøre hans Val,

Thi naar han sig ret af sin Konst skal benytte,

Han ei maae formeere de Levendes Tal.

Naar Døde med Klagemaal ham ikke skrækker,

Naar Lykken iblandt er hans Slumpegreeb blid,

Hans Dumbhed og Feilgreeb da Jorden bedækker.

Alting har sin Tid, alting har sin Tid. ::

Pasquin.

En Elsker, som al sin Lyksalighed sætter

J det, at erlange sin Elskedes Haand.

Har

Har langsomme Dage, aarvaagene Nætter

Indtil han faaer knyttet det ønskede Bånd.

En Maaned, høit tvende det neppe dog varer

Før Rierlighed har med Koldfindighed Strid.

Om Marsag ham spørger, hvad gielder han svarer :

Alting har sin Tid, alting har sin Tid. ::

Leander, siden Chorus.

Høigunstige Danske, som Danske bæere !

Det er vores Dufte, det er vor Attraae :

Ei noget, som bedre, vi veed at begicere,

End at vi maae Deres Høiagtelse naae.

Det er det, som skal vores Belfærd forfremme,

Og er De fornøiede med vores Flid

Og os Deres Bisald vil lade fornemme,

Da er det nu Tid, da er det nu Tid. ::

Ende.

